

ПАДАТКОВЫ КОДЭКС РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
(АГУЛЬНАЯ ЧАСТКА)*
19 снежня 2002 г. № 166-3

*Прыняты Палатай прадстаўнікоў 15 лістапада 2002 года
Адобраны Саветам Рэспублікі 2 снежня 2002 года*

Змяненні і дапаўненні:

[Закон Рэспублікі Беларусь ад 22 ліпеня 2003 г. № 225-3](#) (Нацыянальны рэстр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2003 г., № 85, 2/977) <Н10300225>;

[Закон Рэспублікі Беларусь ад 1 студзеня 2004 г. № 260-3](#) (Нацыянальны рэстр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2004 г., № 4, 2/1009) <Н10400260>;

[Закон Рэспублікі Беларусь ад 3 жніўня 2004 г. № 309-3](#) (Нацыянальны рэстр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2004 г., № 123, 2/1058) <Н10400309>;

[Закон Рэспублікі Беларусь ад 29 кастрычніка 2004 г. № 319-3](#) (Нацыянальны рэстр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2004 г., № 174, 2/1068) <Н10400319>;

[Закон Рэспублікі Беларусь ад 18 лістапада 2004 г. № 338-3](#) (Нацыянальны рэстр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2004 г., № 189, 2/1087) <Н10400338>;

[Закон Рэспублікі Беларусь ад 31 снежня 2005 г. № 80-3](#) (Нацыянальны рэстр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2006 г., № 6, 2/1177) <Н10500080>;

[Закон Рэспублікі Беларусь ад 16 мая 2006 г. № 110-3](#) (Нацыянальны рэстр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2006 г., № 78, 2/1207) <Н10600110>;

[Закон Рэспублікі Беларусь ад 29 чэрвеня 2006 г. № 137-3](#) (Нацыянальны рэстр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2006 г., № 107, 2/1235) <Н10600137>;

[Закон Рэспублікі Беларусь ад 29 снежня 2006 г. № 190-3](#) (Нацыянальны рэстр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2007 г., № 3, 2/1287) <Н10600190>;

[Закон Рэспублікі Беларусь ад 4 студзеня 2007 г. № 205-3](#) (Нацыянальны рэстр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2007 г., № 15, 2/1302) <Н10700205>;

[Закон Рэспублікі Беларусь ад 26 снежня 2007 г. № 302-3](#) (Нацыянальны рэстр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2008 г., № 3, 2/1399) <Н10700302>;

[Закон Рэспублікі Беларусь ад 13 лістапада 2008 г. № 449-3](#) (Нацыянальны рэстр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2008 г., № 289, 2/1551) <Н10800449> — [Закон Рэспублікі Беларусь уступае ў сілу 1 студзеня 2009 г.](#);

[Закон Рэспублікі Беларусь ад 29 снежня 2009 г. № 72-3](#) (Нацыянальны рэстр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2010 г., № 4,

2/1624) <Н10900072> — Закон Рэспублікі Беларусь уступае ў сілу 1 студзеня 2010 г.;

Закон Рэспублікі Беларусь ад 15 кастрычніка 2010 г. № 174-З (Нацыянальны рэестр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2010 г., № 253, 2/1726) <Н11000174>;

Закон Рэспублікі Беларусь ад 30 снежня 2011 г. № 330-З (Нацыянальны рэестр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2012 г., № 8, 2/1882) <Н11100330>;

Закон Рэспублікі Беларусь ад 26 кастрычніка 2012 г. № 431-З (Нацыянальны прававы Інтэрнэт-партал Рэспублікі Беларусь, 03.11.2012, 2/1983) <Н11200431> — Закон Рэспублікі Беларусь уступае ў сілу 1 студзеня 2013 г.;

Закон Рэспублікі Беларусь ад 31 снежня 2013 г. № 96-З (Нацыянальны прававы Інтэрнэт-партал Рэспублікі Беларусь, 02.01.2014, 2/2094) <Н11300096>;

Закон Рэспублікі Беларусь ад 30 снежня 2014 г. № 224-З (Нацыянальны прававы Інтэрнэт-партал Рэспублікі Беларусь, 03.01.2015, 2/2222) <Н11400224>;

Закон Рэспублікі Беларусь ад 30 снежня 2015 г. № 343-З (Нацыянальны прававы Інтэрнэт-партал Рэспублікі Беларусь, 01.01.2016, 2/2343) <Н11500343> — унесены змяненні і дапаўненні, якія ўступілі ў сілу 1 студзеня 2016 г., за выключэннем змяненняў і дапаўненняў, якія ўступаць у сілу 1 ліпеня 2016 г.;

Закон Рэспублікі Беларусь ад 30 снежня 2015 г. № 343-З (Нацыянальны прававы Інтэрнэт-партал Рэспублікі Беларусь, 01.01.2016, 2/2343) <Н11500343> - унесены змяненні і дапаўненні, якія ўступілі ў сілу 1 студзеня 2016 г. і 1 ліпеня 2016 г.;

Закон Рэспублікі Беларусь ад 13 чэрвеня 2016 г. № 372-З (Нацыянальны прававы Інтэрнэт-партал Рэспублікі Беларусь, 17.06.2016, 2/2370) <Н11600372>;

Закон Рэспублікі Беларусь ад 18 кастрычніка 2016 г. № 432-З (Нацыянальны прававы Інтэрнэт-партал Рэспублікі Беларусь, 26.10.2016, 2/2430) <Н11600432> — унесены змяненні і дапаўненні, якія ўступілі ў сілу 1 студзеня 2017 г., за выключэннем змяненняў і дапаўненняў, якія ўступаць у сілу 1 студзеня 2018 г.;

Закон Рэспублікі Беларусь ад 18 кастрычніка 2016 г. № 432-З (Нацыянальны прававы Інтэрнэт-партал Рэспублікі Беларусь, 26.10.2016, 2/2430) <Н11600432> — унесены змяненні і дапаўненні, якія ўступілі ў сілу 1 студзеня 2017 г. і 1 студзеня 2018 г.;

Закон Рэспублікі Беларусь ад 30 снежня 2018 г. № 159-З (Нацыянальны прававы Інтэрнэт-партал Рэспублікі Беларусь, 01.01.2019, 2/2594) — новая рэдакцыя <Н11800159>

*Пры спасылцы на Падатковы кодэкс Рэспублікі Беларусь (яго структурны элемент) у выпадку ўнясення ў яго змяненняў і (ці) дапаўненняў, яго тлумачэння, прыпынення дзеяння, адмены ці прызнання страціўшым сілу ўказваюцца дата прыняцця Агульнай часткі Падатковага кодэкса Рэспублікі Беларусь (19 снежня 2002 года) і крыніцы афіцыйнага апублікавання Агульнай і Асаблівай частак Падатковага кодэкса Рэспублікі Беларусь.

АГУЛЬНАЯ ЧАСТКА

РАЗДЕЛ I АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

ГЛАВА I АСНОЎНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

Артыкул 1. Адносіны, якія рэгулюе гэты Кодэкс

Гэты Кодэкс устанаўлівае сістэму падаткаў, збораў (пошлін), якія збіраюцца ў рэспубліканскі і мясцовыя бюджэты, асноўныя прынцыпы падаткаабкладання ў Рэспубліцы Беларусь, рэгулюе ўладныя адносіны па ўстанаўленні, увядзенні, змяненні, спыненні дзеяння падаткаў, збораў (пошлін) і адносіны, якія ўзнікаюць у працэсе выканання падатковага абавязацельства, ажыццяўлення падатковага кантролю, абскарджання рашэнняў падатковых органаў, дзеянняў (бяздзейнасці) іх службовых асоб, а таксама ўстанаўлівае правы і абавязкі плацельшчыкаў падаткаў, збораў (пошлін), падатковых органаў ці іншых удзельнікаў падатковых адносін.

Артыкул 2. Асноўныя прынцыпы падаткаабкладання ў Рэспубліцы Беларусь

1. Падаткаабкладанне ў Рэспубліцы Беларусь грунтуецца на наступных прынцыпах:

1.1. законнасці падаткаабкладання.

Ні на каго не можа быць ускладзены абавязак выплачваць падаткі, зборы (пошліны), а таксама іншыя выплаты, якія маюць устаноўленыя гэтым Кодэксам прыкметы падаткаў, збораў (пошлін), не прадугледжаныя гэтым Кодэксам ці ўстаноўленыя ў іншым парадку, чым гэта вызначана [Канстытуцыяй](#) Рэспублікі Беларусь, гэтым Кодэксам, прынятымі ў адпаведнасці з ім законамі, што рэгулююць пытанні падаткаабкладання, актамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Усе ўдзельнікі падатковых адносін абавязаны выконваць падатковае заканадаўства;

1.2. абавязковасці падаткаабкладання.

Кожная асоба абавязана выплачваць законна ўстаноўленыя падаткі, зборы (пошліны), па якіх гэта асоба прызнаецца плацельшчыкам;

1.3. роўнасці падаткаабкладання.

Падаткі, зборы (пошліны) не могуць мець дыскрымінацыйны характар і ўстанаўлівацца зыходзячы з расавых, нацыянальных, рэлігійных і іншых крытэрыяў. Нормы гэтага Кодэкса, якія вызначаюць падставы і парадак прымянення падатковых ільгот, не могуць насіць індывідуальны характар;

1.4. прэзумпцыі добрасумленнасці плацельшчыка падаткаў, збораў (пошлін).

Плацельшчык падаткаў, збораў (пошлін) прызнаецца добрасумленным, пакуль іншае не будзе даказана на падставе дакументальна пацверджаных звестак;

1.5. справядлівасці падаткаабкладання.

Адзін і той жа аб'ект падаткаабкладання можа абкладацца аднымі і тымі ж падаткам, зборам (пошлінай) у аднаго плацельшчыка толькі адзін раз за адпаведны падатковы перыяд;

1.6. стабільнасці падатковага заканадаўства.

Падаткі, зборы (пошліны), устаноўленыя гэтым Кодэксам на чарговы фінансавы год, не падлягаюць змяненню на працягу гэтага фінансavaга года;

1.7. публічнасці падатковага заканадаўства.

Нарматыўныя прававыя акты, якія рэгулююць пытанні падаткаабкладання, падлягаюць афіцыйнаму апублікаванню ў парадку, устаноўленым заканадаўствам;

1.8. эканамічнай абгрунтаванасці падаткаабкладання.

Падаткі, зборы (пошліны) устанаўліваюцца з улікам неабходнасці забеспячэння збалансаванасці расходаў рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў з іх даходамі, і аб'ём даходаў ад выплаты падаткаў, збораў (пошлін) павінен перавышаць выдаткі на іх адміністраванне.

2. Не дапускаецца ўстанаўленне падаткаў, збораў (пошлін) і льгот па іх выплаце, якія наносзяць урон нацыянальнай бяспецы Рэспублікі Беларусь, яе тэрытарыяльнай цэласнасці, палітычнай і фінансавай стабільнасці, у тым ліку тых, якія абмяжоўваюць свабоднае перамяшчэнне фізічных асоб, перамяшчэнне тавараў (работ, паслуг) ці фінансавых сродкаў у межах тэрыторыі Рэспублікі Беларусь ці тых, якія ствараюць у парушэнне **Канстытуцыі** Рэспублікі Беларусь і прынятых у адпаведнасці з ёй заканадаўчых актаў іншыя перашкоды для ажыццяўлення прадпрымальніцкай і іншай дзейнасці арганізацый і фізічных асоб, акрамя забароненай заканадаўчымі актамі.

Артыкул 3. Падатковае заканадаўства Рэспублікі Беларусь

1. Падатковае заканадаўства Рэспублікі Беларусь – сістэма прынятых на падставе і ў адпаведнасці з **Канстытуцыяй** Рэспублікі Беларусь нарматыўных прававых актаў, якая ўключае:

гэты Кодэкс і прынятыя ў адпаведнасці з ім законы, якія рэгулююць пытанні падаткаабкладання;

дэкрэты, указы і распараджэнні Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, якія змяшчаюць пытанні падаткаабкладання;

пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь, якія рэгулююць пытанні падаткаабкладання і прымаюцца на падставе і дзеля выканання гэтага Кодэкса, прынятых у адпаведнасці з ім законаў, што рэгулююць пытанні падаткаабкладання, і актаў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь;

нарматыўныя прававыя акты рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання, органаў мясцовага кіравання і самакіравання, якія рэгулююць пытанні падаткаабкладання і выдаюцца ў выпадках і межах, прадугледжаных гэтым Кодэксам, а таксама прынятымі ў адпаведнасці з ім законамі, што рэгулююць пытанні падаткаабкладання, актамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і пастановамі Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Уключэнне палажэнняў, якія рэгулююць пытанні падаткаабкладання, у іншыя акты заканадаўства забараняецца, калі іншае не вызначана гэтым Кодэксам ці Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

2. Палажэнні нарматыўных прававых актаў, якія прымаюцца на падставе і дзеля выканання гэтага Кодэкса, не могуць супярэчыць палажэнням гэтага Кодэкса, а таксама выходзіць за межы зместу гэтых палажэнняў ці дадзеных імі адпаведнаму органу паўнамоцтваў. Палажэнні гэтага пункта не распаўсюджваюцца на акты Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, выдадзеныя ў адпаведнасці з **Канстытуцыяй** Рэспублікі Беларусь.

3. У выпадку разыходжання акта падатковага заканадаўства з **Канстытуцыяй** Рэспублікі Беларусь дзейнічае **Канстытуцыя** Рэспублікі Беларусь.

4. У выпадку разыходжання дэкрэта ці ўказа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь з гэтым Кодэксам ці іншым законам, які рэгулюе пытанні падаткаабкладання, гэты

Кодэкс ці іншы закон маюць вяршэнства толькі тады, калі паўнамоцтвы на выданне дэкрэта ці ўказа былі дадзены гэтым Кодэксам ці іншым законам.

5. У выпадку разыходжання акта падатковага заканадаўства з актамі іншай галіны права, які ўтрымлівае пытанні падаткаабкладання, прымяняюцца палажэнні акта падатковага заканадаўства, за выключэннем выпадкаў, прадугледжаных **пунктамі 3 і 4** гэтага артыкула.

6. Прымяненне актаў падатковага заканадаўства па аналогіі не дапускаецца.

У выпадку выяўлення прабелаў у падатковым заканадаўстве (прававым рэгуляванні), унутраных супярэчнасцей у актах падатковага заканадаўства ці іншых недахопаў, якія ствараюць прававую нявызначанасць, рашэнні павінны прымацца на карысць плацельшчыкаў падаткаў, збораў (пошлін).

7. Акты падатковага заканадаўства, у тым ліку якія ўстанаўліваюць ці адмяняюць падаткі, зборы (пошліны), павышаюць ці паніжаюць падатковыя стаўкі, устанаўліваюць ці адмяняюць падатковыя льготы, мяняюць парадак падліку і выплаты падаткаў, збораў (пошлін), прымяняюцца з моманту (даты) уступлення іх у сілу і распаўсюджваюць сваё дзеянне на падатковыя ці справаздачныя перыяды, на якія прыпадаюць адпаведна дата фактычнай рэалізацыі, дата фактычнага атрымання даходу, іншая аналагічная дата, калі іншае не прадугледжана законамі Рэспублікі Беларусь ці актамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Акты падатковага заканадаўства, якія адмяняюць падаткі, зборы (пошліны), паніжаюць падатковыя стаўкі, устанаўліваюць падатковыя льготы, устараняюць абавязкі плацельшчыкаў, іншым чынам паляпшаюць іх становішча, могуць мець адваротную сілу, калі прама прадугледжваюць гэта.

Артыкул 4. Парадак падліку тэрмінаў, устаноўленых падатковым заканадаўствам

Устаноўлены падатковым заканадаўствам тэрмін вызначаецца каляндарнай датай ці сканчэннем перыяду, які вылічваецца гадамі, каляндарнымі гадамі, кварталамі, месяцамі, тыднямі ці днямі. Тэрмін можа вызначацца таксама ўказаннем на падзею, якая павінна надыйсці ці адбыцца, ці на дзеянне, якое павінна быць здзейснена.

Цячэнне тэрміну, які ўстаноўлены для здзяйснення дзеяння і вылічваецца гадамі, за выключэннем каляндарнага года, месяцамі, тыднямі ці днямі, пачынаецца на наступны дзень пасля каляндарнай даты ці надыходу падзеі, здзяйснення дзеяння, якімі вызначаны яго пачатак. Тэрмін, што падлічваецца гадамі, за выключэннем каляндарнага года, канчаецца ў адпаведны месяц і дзень апошняга года тэрміну. Пры гэтым годам, за выключэннем каляндарнага года, прызнаецца любы перыяд, што складаецца з дванаццаці каляндарных месяцаў, якія ідуць запар.

Тэрмін, які вылічваецца каляндарнымі гадамі, канчаецца 31 снежня апошняга каляндарнага года тэрміну. Пры гэтым каляндарным годам прызнаецца перыяд з 1 студзеня па 31 снежня. У выпадку, калі пачаткам цячэння такога тэрміну з'яўляецца ўказанне на падзею, якая павінна надыйсці, ці на дзеянне, якое павінна быць здзейснена, першым каляндарным годам такога тэрміну прызнаецца перыяд з даты надыходу падзеі ці здзяйснення дзеяння да 31 снежня.

Тэрмін, які падлічваецца кварталамі, канчаецца ў апошні дзень апошняга месяца тэрміну. Пры гэтым квартал лічыцца роўным тром месяцам, адлік кварталаў вядзецца з пачатку каляндарнага года.

Тэрмін, які падлічваецца месяцамі, выходзіць у адпаведныя месяц і дзень апошняга месяца тэрміну. Калі заканчэнне тэрміну прыпадае на месяц, у якім няма адпаведнага дня (чысла), тэрмін канчаецца ў апошні дзень гэтага месяца.

Тэрмін, які падлічваецца тыднямі, канчаецца ў апошні рабочы дзень апошняга тыдня тэрміну. Пры гэтым тыднем прызнаецца перыяд, які складаецца з пяці рабочых дзён, якія ідуць запар.

У выпадках, калі апошні дзень тэрміну, устаноўленага для здзяйснення дзеяння, прыпадае на дзень, які прызнаецца ў адпаведнасці з заканадаўствам выхадным днём і (ці) нерабочым дзяржаўным святам (нерабочым святочным днём), днём заканчэння тэрміну лічыцца найбліжэйшы наступны рабочы дзень.

Дзеянне, для здзяйснення якога вызначаны тэрмін, павінна быць здзейснена не пазней за дваццаць чатыры гадзіны апошняга дня тэрміну.

Падлік тэрмінаў для мэт выплаты (спагнання) мытных плацяжоў праводзіцца ў адпаведнасці з мытным заканадаўствам.

Артыкул 5. Дзеянне палажэнняў міжнародных дагавораў Рэспублікі Беларусь па пытаннях падаткаабкладання

1. Рэспубліка Беларусь прызнае прыярытэт агульнапрызнаных прынцыпаў міжнароднага права і забяспечвае адпаведнасць ім падатковага заканадаўства.

2. Калі нормамі міжнародных дагавораў Рэспублікі Беларусь вызначаны іншыя нормы, чым тыя, што прадугледжаны гэтым Кодэксам і іншымі заканадаўчымі актамі Рэспублікі Беларусь, то прымяняюцца нормы міжнароднага дагавора, калі іншае не вызначана часткай другой гэтага пункта.

Калі гэтым Кодэксам і (ці) іншымі заканадаўчымі актамі прадугледжаны больш ільготныя ўмовы падаткаабкладання, чым тыя, што вызначаны міжнародным дагаворам Рэспублікі Беларусь, за выключэннем міжнародных дагавораў Рэспублікі Беларусь, якія рэгулююць узаемныя паездкі грамадзян, і міжнародных дагавораў у рамках Еўразійскага эканамічнага саюза, то прымяняюцца палажэнні гэтага Кодэкса і (ці) іншых заканадаўчых актаў.

Артыкул 6. Падаткі, зборы (пошліны)

1. Падаткам прызнаецца абавязковы індывідуальны бязвыплатны плацеж, які збіраецца з арганізацый і фізічных асоб у форме адчужэння грашовых сродкаў, якія належаць ім на праве ўласнасці, гаспадарчага вядзення ці апэратыўнага кіравання, у рэспубліканскі і (ці) мясцовыя бюджэты.

2. Зборам (пошлінай) прызнаецца абавязковы плацеж у рэспубліканскі і (ці) мясцовыя бюджэты, які збіраецца з арганізацый і фізічных асоб, як правіла, у выглядзе адной з умоў здзяйснення ў дачыненні да іх дзяржаўнымі органамі, у тым ліку мясцовымі Саветамі дэпутатаў, выканаўчымі і распарадчымі органамі, іншымі ўпаўнаважанымі арганізацыямі і службовымі асобамі, юрыдычна значных дзеянняў.

3. Не з'яўляюцца падаткамі, зборамі (пошлінамі) плацяжы, якія ажыццяўляюцца ў рамках зносін, што не рэгулююцца гэтым Кодэксам і іншымі актамі падатковага заканадаўства, а таксама плацяжы ў выглядзе штрафаў ці іншых санкцый за парушэнне заканадаўства.

4. Пры ўстанаўленні падаткаў павінны быць вызначаны ўсе элементы падаткаабкладання. У іншым выпадку падатак лічыцца нявызначаным і не падлягае выплаце.

5. Падатак лічыцца ўстаноўленым у выпадку, калі вызначаны плацельшчыкі і наступныя элементы падаткаабкладання:

аб'ект падаткаабкладання;

падатковая база;
падатковая стаўка (стаўкі);
падатковы перыяд (пры магчымасці яго вызначэння);
парадак падліку;
парадак і тэрміны выплаты.

6. Пры ўстанаўленні збору (пошліны) вызначаюцца яго плацельшчыкі, аб'екты абкладання, стаўкі, тэрміны выплаты і пры неабходнасці іншыя элементы абкладання ў адносінах да канкрэтных збораў (пошлін).

7. Пры ўстанаўленні падатку, збору (пошліны) могуць прадугледжвацца падатковыя льготы і падставы для іх выкарыстання.

Артыкул 7. Віды падаткаў, збораў (пошлін)

1. У Рэспубліцы Беларусь устанаўліваюцца рэспубліканскія падаткі, зборы (пошліны) і мясцовыя падаткі і зборы.

2. Рэспубліканскія прызнаюцца падаткі, зборы (пошліны), устаноўленыя гэтым Кодэксам, ці Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, ці міжнароднымі дагаворамі, якія складаюць права Еўразійскага эканамічнага саюза, і абавязковыя да выплаты на ўсёй тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

3. Мясцовымі прызнаюцца падаткі і зборы, устаноўленыя нарматыўнымі прававымі актамі мясцовых Саветаў дэпутатаў у адпаведнасці з гэтым Кодэксам і абавязковыя да выплаты на адпаведных тэрыторыях.

Артыкул 8. Рэспубліканскія падаткі, зборы (пошліны)

Да рэспубліканскіх падаткаў, збораў (пошлін) адносяцца:

падатак на дабаўлены кошт;
акцызы;
падатак на прыбытак;
падатак на даходы замежных арганізацый, якія не ажыццяўляюць дзейнасць у Рэспубліцы Беларусь праз пастаяннае прадстаўніцтва;
падаходны падатак з фізічных асоб;
падатак на нерухомую маёмасць;
зямельны падатак;
экалагічны падатак;
падатак за здабычу (вынятку) прыродных рэсурсаў;
афшорны збор;
гербавы збор;
консульскі збор;
дзяржаўная пошліна;
патэнтныя пошліны;
мытныя пошліны і мытныя зборы, мытныя плацяжы ў дачыненні да тавараў для асабістага карыстання;
утылізацыйны збор.

Артыкул 9. Мясцовыя падаткі і зборы

Да мясцовых падаткаў і збораў адносяцца:

падатак за валоданне сабакамі;
курортны збор;
збор з нарыхтоўшчыкаў.

Артыкул 10. Асаблівыя рэжымы падаткаабкладання

1. Асаблівым рэжымам падаткаабкладання прызнаецца спецыяльны парадак падліку і выплаты падаткаў, збораў (пошлін), які прымяняецца ў выпадках і

парадку, устаноўленых Асаблівай часткай гэтага Кодэкса ці Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

2. Асаблівы рэжым падаткаабкладання прымяняецца для плацельшчыкаў:
падатку пры спрошчанай сістэме падаткаабкладання;
адзінага падатку з індыўідуальных прадпрымальнікаў і іншых фізічных асоб;
адзінага падатку для вытворцаў сельскагаспадарчай прадукцыі;
падатку на ігральны бізнес;
падатку на даходы ад ажыццяўлення латарэйнай дзейнасці;
падатку на даходы ад правядзення электронных інтэрактыўных гульняў;
збору за ажыццяўленне рамеснай дзейнасці;
збору за ажыццяўленне дзейнасці па аказанні паслуг у сферы аграэкатурызму;
адзінага падатку на даход, пастаўлены за абавязак.

3. Пры ўстанаўленні асаблівага рэжымаў падаткаабкладання плацельшчыкі і элементы падаткаабкладання, а таксама падатковыя льготы вызначаюцца ў парадку, прадугледжаным гэтым Кодэксам ці Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

4. Устаноўленне, увядзенне, змяненне і спыненне дзеяння асаблівага рэжымаў падаткаабкладання ажыццяўляюцца ў парадку, прадугледжаным для ўстанаўлення, увядзення, змянення і спынення дзеяння рэспубліканскіх падаткаў, збораў (пошлін).

Артыкул 11. Парадак ўстанаўлення, увядзення, змянення і спынення дзеяння рэспубліканскіх падаткаў, збораў (пошлін)

1. Устаноўленне, увядзенне, змяненне і спыненне дзеяння рэспубліканскіх падаткаў, збораў (пошлін) ажыццяўляюцца шляхам прыняцця закона аб унясенні змяненняў і (ці) дапаўненняў у гэты Кодэкс і (ці) выданні акта Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, а ўстанаўленне, змяненне плацельшчыкаў і асобных элементаў абкладання ў адносінах да мытных плацяжоў – таксама міжнароднымі дагаворамі і актамі, якія складаюць права Еўразійскага эканамічнага саюза.

2. Законы аб ўстанаўленні, увядзенні новых, апрача прадугледжаных гэтым Кодэксам, ці спыненні дзеяння ўведзеных рэспубліканскіх падаткаў, збораў (пошлін), а таксама аб унясенні змяненняў у дзейныя рэспубліканскія падаткі, зборы (пошліны) у частцы вызначэння плацельшчыкаў, аб'ектаў падаткаабкладання, падатковай базы, падатковых ставак, падатковага перыяду, падатковых ільгот, парадку падліку, парадку і тэрмінаў выплаты прымаюцца да зацвярджэння рэспубліканскага бюджэту на чарговы фінансавы год і ўступаюць у сілу не раней 1 студзеня года, які ідзе следам за годам іх прыняцця.

Артыкул 12. Парадак ўстанаўлення, увядзення, змянення і спынення дзеяння мясцовых падаткаў і збораў

1. Устаноўленне, увядзенне, змяненне і спыненне дзеяння мясцовых падаткаў і збораў ажыццяўляюцца ў адпаведнасці з гэтым Кодэксам прыняццем нарматыўных прававых актаў Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў, мясцовых Саветаў дэпутатаў базавага тэрытарыяльнага ўзроўню.

2. Мінскі гарадскі Савет дэпутатаў, мясцовыя Саветы дэпутатаў базавага тэрытарыяльнага ўзроўню маюць права ўстанаўліваць, уводзіць у дзеянне ці не ўстанаўліваць, не ўводзіць у дзеянне мясцовыя падаткі і (ці) збор ці спыніць дзеянне раней уведзеных імі мясцовых падаткаў і (ці) збору.

3. Нарматыўныя прававыя акты аб ўстанаўленні, увядзенні і спыненні дзеяння мясцовых падаткаў і збораў, а таксама аб унясенні змяненняў у дзейныя мясцовыя падаткі і зборы ў частцы вызначэння падатковых ставак, падатковых ільгот, парадку падліку, парадку і тэрмінаў выплаты прымаюцца пры неабходнасці ў месячны

тэрмін з дня прыняцця закона аб унясенні змяненняў і (ці) дапаўненняў у гэты Кодэкс і ўступаюць у сілу не раней 1 студзеня года, які ідзе следам за годам яго прыняцця.

Артыкул 13. Тэрміны і іх азначэнні

1. Тэрміны грамадзянскага права і іншых галін права, якія выкарыстоўваюцца ў гэтым Кодэксе, прымяняюцца ў тых значэннях, у якіх яны выкарыстоўваюцца ў гэтых галінах права, калі іншае не ўстаноўлена гэтым Кодэксам.

2. Для мэт гэтага Кодэкса выкарыстоўваюцца наступныя тэрміны і іх азначэнні:

2.1. аўдытарскія паслугі – паслугі правядзення аўдыту бухгалтарскага і падатковага ўліку, падатковых дэкларацый (разлікаў) аб падатках, зборах (пошлінах), бухгалтарскай і (ці) фінансавай справаздачнасці, а таксама іншыя паслугі, якія адносяцца ў адпаведнасці з заканадаўствам аб аўдытарскай дзейнасці да аўдытарскіх паслуг;

2.2. бухгалтарскія паслугі – паслугі па пастаноўцы, вядзенні, аднаўленні бухгалтарскага ўліку, стварэнні і (ці) прадстаўленні бухгалтарскай і (ці) фінансавай і іншай справаздачнасці;

2.3. бюджэтная арганізацыя – арганізацыя, якая прызнаецца такой у адпаведнасці з [Бюджэтным кодэксам](#) Рэспублікі Беларусь;

2.4. дывідэнды – даход, налічаны арганізацыяй (акрамя простага таварыства) удзельніку (акцыянеру) па долях (паях, акцыях), якія належаць дадзенаму ўдзельніку (акцыянеру), у парадку размеркавання прыбытку, які застаецца пасля падаткаабкладання;

2.5. дызайнерскія паслугі – паслугі праектавання мастацкіх форм, знешняга выгляду вырабаў, фасадаў будынкаў, інтэр'ераў памяшканняў, мастацкаму канструяванню;

2.6. даход – эканамічная выгада ў грашовай ці натуральнай форме, якая вызначаецца ў адпаведнасці з падатковым заканадаўствам і ўлічваецца ў выпадку магчымасці яе ацэнкі і ў той меры, у якой такую выгаду можна ацаніць;

2.7. ідэнтычныя работы (паслугі) – работы (паслугі), якія маюць аднолькавыя характэрныя для іх асноўныя прыкметы;

2.8. ідэнтычныя тавары – тавары, якія маюць аднолькавыя характэрныя для іх асноўныя прыкметы, калі іншае не ўстаноўлена для вызначэння мытнага кошту тавараў мытным заканадаўствам. Пры вызначэнні ідэнтычнасці тавараў улічваюцца, сярод іншага, іх фізічныя характарыстыкі, якасць, таварны знак, функцыянальнае прызначэнне і рэпутацыя на рынку, краіна паходжання і вытворца. Пры гэтым нязначныя адрозненні ў знешнім выглядзе такіх тавараў могуць не ўлічвацца;

2.9. маёмасныя правы – правы, якія вынікаюць з дагаворных і недагаворных дачыненняў, у тым ліку якія ўзнікаюць на конт вызначэння лёсу маёмасці, звязаныя з яе валоданнем, карыстаннем і распараджэннем, маёмасныя правы на аб'екты інтэлектуальнай уласнасці;

2.10. інжынірынгавыя паслугі – інжынерна-кансультацыйныя паслугі па падрыхтоўцы працэсу вытворчасці і рэалізацыі тавараў (работ, паслуг), падрыхтоўцы будаўніцтва і эксплуатацыі прамысловых, інфраструктурных, сельскагаспадарчых і іншых аб'ектаў, а таксама перадпраектных і праектных паслугі (падрыхтоўка тэхніка-эканамічных абгрунтаванняў, праектна-канструктарскія распрацоўкі, тэхнічныя выпрабаванні і аналіз вынікаў такіх выпрабаванняў);

2.11. іншая абавязаная асоба – асоба, на якую ў адпаведнасці з гэтым Кодэксам і іншымі актамі падатковага заканадаўства ўскладзена выкананне падатковага абавязацельства плацельшчыка ці якая ў адпаведнасці з мытным заканадаўствам нясе з плацельшчыкам салідарны абавязак па выплаце мытных плацяжоў;

2.12. замежная арганізацыя, якая аказвае паслугі ў электроннай форме для фізічных асоб:

замежная арганізацыя, якая аказвае паслугі ў электроннай форме, месцам рэалізацыі якіх прызнаецца тэрыторыя Рэспублікі Беларусь, фізічным асобам, якія набываюць такія паслугі і ажыццяўляюць разлікі з ёю за аказаныя паслугі (замежная арганізацыя, якая аказвае паслугі ў электроннай форме фізічным асобам у Рэспубліцы Беларусь);

замежная арганізацыя, якая на падставе дагавораў камісіі, даручэння і іншых аналагічных дагавораў з замежнымі арганізацыямі, якія аказваюць паслугі ў электроннай форме фізічным асобам у Рэспубліцы Беларусь, ажыццяўляе пасрэдніцкую дзейнасць і разлікі непасрэдна з такімі фізічнымі асобамі за набыццё імі ўказаных паслуг (замежны пасрэднік у разліках);

2.13. кансультацыйныя паслугі – паслугі па даванні растлумачэнняў, рэкамендацый і іншых форм кансультацый, уключаючы вызначэнне і (ці) ацэнку праблем і (ці) магчымасцей асобы, па кіраўніцкіх, эканамічных, фінансавых (у тым ліку падатковых і бухгалтарскіх) пытаннях, а таксама па пытаннях планавання, арганізацыі і ажыццяўлення прадпрымальніцкай дзейнасці, кіравання персаналам;

2.14. маркетынговыя паслугі – паслугі, звязаныя з даследаваннем, аналізам, планаваннем і прагназаваннем у сферы вытворчасці і абарачэння тавараў (работ, паслуг), якія аказваюцца ў мэтах прыняцця мер па стварэнні неабходных эканамічных умоў для вытворчасці і абарачэння тавараў (работ, паслуг), уключаючы іх характарыстыку, выраб цэнавай стратэгіі і стратэгіі рэкламы;

2.15. навукова-даследчыя работы – правядзенне навуковых даследаванняў, абумоўленых тэхнічным заданнем заказчыка;

2.16. аднародныя работы (паслугі) – работы (паслугі), якія, не з'яўляючыся ідэнтычнымі, маюць падобныя характарыстыкі;

2.17. аднародныя тавары – тавары, якія, не з'яўляючыся ідэнтычнымі, маюць падобныя характарыстыкі і складаюцца з падобных кампанентаў, што дазваляе ім ажыццяўляць адны і тыя ж функцыі і (ці) быць камерцыйна ўзаемазамяняльнымі, калі іншае не ўстаноўлена для вызначэння мытнага кошту тавараў мытным заканадаўствам. Пры вызначэнні аднароднасці тавараў улічваюцца, у прыватнасці, іх якасць, таварны знак, рэпутацыя на рынку, краіна паходжання;

2.18. вопытна-канструктарскія і вопытна-тэхналагічныя (тэхналагічныя) работы – распрацоўка ўзору новага вырабу, канструктарскай дакументацыі для яго ці новай тэхналогіі;

2.19. пасрэдніцкія паслугі – паслугі садзейнічання ў наладжванні кантактаў і заключэнні здзелак паміж вытворцамі (падрадчыкамі, выканаўцамі) і спажыўцамі (заказчыкамі), прадаўцамі (пастаўшчыкамі) і пакупнікамі, паслугі пошуку і (ці) дадання заказчыку інфармацыі аб патэнцыяльных пакупніках, а таксама паслугі камісіянераў (павераных) і іншых асоб, якія дзейнічаюць на падставе дагавораў камісіі, даручэння і іншых аналагічных грамадзянска-прававых дагавораў;

2.20. працэнты, калі са зместу гэтага Кодэкса не вынікае іншае, – даходы ад даўгавых абавязацельстваў любога віду незалежна ад спосабу іх афармлення, у тым ліку:

даходы ў выглядзе працэнтаў за карыстанне крэдытамі, пазыкамі;
даходы па каштоўных паперах, умовамі эмісіі якіх прадугледжана атрыманне даходаў у выглядзе працэнтаў (дысконту);

даходы па дэпазітных і ашчадных сертыфікатах;

даходы ад карыстання часова свабоднымі грашовымі сродкамі на рахунках у банках, размяшчэння грашовых сродкаў на дэпазіты ў Нацыянальным банку Рэспублікі Беларусь, банкаўскія ўклады (дэпазіты) і іншыя аналагічныя даўгавыя абавязацельствы (за выключэннем тых, што прадугледжваюць удзел у прыбытках) незалежна ад спосабу іх афармлення;

2.21. работа – дзейнасць, вынікі якой маюць матэрыяльнае выражэнне і могуць быць рэалізаваны для задавальнення патрэбнасцей арганізацыі і (ці) фізічных асоб;

2.22. рэкламныя паслугі – паслугі стварэння, распаўсюджвання і размяшчэння (з дапамогай любых сродкаў і ў любой форме) інфармацыі, прызначанай для нявызначанага кола асоб і прызначанай фарміраваць ці падтрымліваць інтарэс да фізічнай ці юрыдычнай асобы, тавараў, таварных знакаў, работ, паслуг;

2.23. сумы забеспячэння – грашовыя сродкі, унесеныя ў якасці забеспячэння выканання абавязкаў па выплаце мытных пошлін, падаткаў, забеспячэння выканання абавязкаў юрыдычнай асобы, якая дзейнічае ў сферы мытнай справы, забеспячэння выканання абавязкаў упаўнаважанага эканамічнага аператара;

2.24. рахунак – рахунак, адкрыты на падставе дагавора, заключанага з банкам у парадку, устаноўленым банкаўскім заканадаўствам, уклад (дэпазіт);

2.25. мытнае заканадаўства – мытныя праваадносіны, якія рэгулююць міжнародныя дагаворы, акты, якія складаюць права Еўразійскага эканамічнага саюза, і заканадаўства Рэспублікі Беларусь аб мытным рэгуляванні;

2.26. мытныя плацяжы – мытныя плацяжы ў дачыненні да тавараў для асабістага карыстання, падаткі, зборы (пошліны), якія збіраюцца ў рэспубліканскі бюджэт мытнымі органамі;

2.27. тавар – маёмасць (за выключэннем маёмасных праў), якая рэалізуецца ці прызначана для рэалізацыі, калі іншае не вызначана гэтым Кодэксам ці мытным заканадаўствам;

2.28. цяжкая жыццёвая сітуацыя – аб'ектыўныя абставіны (сукупнасць абставін), якія не залежаць ад фізічнай асобы якія яна не можа пераадолець за кошт магчымасцей, што ёсць у яе, і якія цягнуць за сабой невыкананне падатковага абавязацельства;

2.29. кіраўніцкія паслугі – паслугі кіравання арганізацыяй (ці яе падраздзяленнямі, ці напрамкамі дзейнасці гэтай арганізацыі), ажыццяўленні арганізацыйна-распарадчых, кантрольных функцый у дачыненні да вытворчасці, тэхналагічных і (ці) іншых працэсаў, рызык, маёмасці, закупак, збыту;

2.30. паслуга – дзейнасць, вынікі якой не маюць матэрыяльнага выражэння, рэалізуюцца і спажываюцца ў працэсе гэтай дзейнасці ці пасля яе завяршэння. Даванне маёмасці ў арэнду (фінансавую арэнду (лізінг)) не з'яўляецца паслугай, калі іншае не прадугледжана гэтым Кодэксам у адносінах да асобных падаткаў, збораў (пошлін);

2.31. паслугі ў электроннай форме – паслугі, аказаныя праз глабальную камп'ютарную сетку Інтэрнэт (далей – сетку Інтэрнэт) аўтаматызавана з выкарыстаннем інфармацыйных тэхналогій, у тым ліку з прыцягненнем пасрэдніка ў разліках;

2.32. паслугі апрацоўкі інфармацыі – паслугі збору і абагульнення інфармацыі, сістэматызацыі інфармацыйных масіваў (даных) і даванні ў распараджэнне карыстальніка вынікаў апрацоўкі гэтай інфармацыі;

2.33. паслугі давання інфармацыі – паслугі давання інфармацыі (азнаямлення з інфармацыяй), якая запрошваецца заказчыкам;

2.34. удзельнікі падатковых адносін – плацельшчыкі падаткаў, збораў (пошлін), іншыя абавязаныя асобы і іх прадстаўнікі, падатковыя агенты, падатковыя, мытныя і фінансавыя органы, органы дзяржаўнага кантролю, рэспубліканскія органы дзяржаўнага кіравання, органы мясцовага кіравання і самакіравання, а таксама ўпаўнаважаныя органы, арганізацыі і службовыя асобы пры рашэнні пытанняў, аднесеных да іх кампетэнцыі гэтым Кодэксам і іншым заканадаўствам, ці якія ажыццяўляюць ва ўстаноўленым парадку прыём і збіранне падаткаў, збораў (пошлін);

2.35. фінансавы інструмент тэрміновых здзелак – дагавор, які з'яўляецца вытворным фінансавым інструментам, кошт якога залежыць ад цаны ці іншага колькаснага паказчыка базіснага актыву дагавора, які прадугледжвае рэалізацыю праў і (ці) выкананне абавязацельстваў па дадзеным дагаворы ў будучыні. Да вытворных фінансавых інструментаў адносяцца апцыёны, ф'ючарсы, форварды, свопы і іншыя вытворныя фінансавыя інструменты, у тым ліку тыя, што ўяўляюць сабой камбінацыю пералічаных вытворных фінансавых інструментаў;

2.36. юрыдычныя паслугі – паслугі прававога характару, у тым ліку даванне растлумачэнняў і кансультацый, падрыхтоўка і экспертыза дакументаў, прадстаўленне інтарэсаў заказчыкаў у судах.

3. Калі са зместу гэтага Кодэкса не вынікае іншае, для мэт гэтага Кодэкса выкарыстоўваюцца наступныя скарачэнні:

3.1. адвакат – адвакат, які ажыццяўляе адвакацкую дзейнасць індывідуальна;

3.2. банк – банк Рэспублікі Беларусь, нябанкаўская крэдытна-фінансавая арганізацыя Рэспублікі Беларусь, адкрытае акцыянернае таварыства «Банк развіцця Рэспублікі Беларусь», адкрытае акцыянернае таварыства «Беларуская валютна-фондавая біржа», адкрытае акцыянернае таварыства «Агенцтва па кіраванні актывамі», іншая спецыялізаваная фінансавая арганізацыя Рэспублікі Беларусь, якая не з'яўляецца банкам, але дзейнічае на падставе заканадаўчага акта, у адпаведнасці з якім ажыццяўляе бухгалтарскі ўлік згодна з нарматыўнымі прававымі актамі Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь;

3.3. падатковыя органы – Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь і інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь;

3.4. органы дзяржаўнага кантролю – Камітэт дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь, яго тэрытарыяльныя органы, органы фінансавых расследаванняў Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь;

3.5. суд – суд агульнай юрысдыкцыі, калі іншае не вызначана гэтым Кодэксам;

3.6. мытныя органы – Дзяржаўны мытны камітэт Рэспублікі Беларусь і мытні;

3.7. фінансавыя органы – Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь і мясцовыя фінансавыя органы.

ГЛАВА 2

ПЛАЦЕЛЬШЧЫКІ ПАДАТКАЎ, ЗБОРАЎ (ПОШЛІН). ПАДАТКОВЫЯ АГЕНТЫ І ІНШЫЯ АСОБЫ

Артыкул 14. Плацельшчыкі падаткаў, збораў (пошлін)

1. Плацельшчыкамі падаткаў, збораў (пошлін) (далей – плацельшчыкі) прызнаюцца арганізацыі і фізічныя асобы, на якіх у адпаведнасці з падатковым ці мытным заканадаўствам ускладзены абавязак выплачваць падаткі, зборы (пошліны).

2. Пад арганізацыямі разумеюцца:

2.1. юрыдычныя асобы Рэспублікі Беларусь;

2.2. замежныя і міжнародныя арганізацыі, у тым ліку тыя, якія не з'яўляюцца юрыдычнымі асобамі;

2.3. простыя таварыствы (удзельнікі дагавора аб сумеснай дзейнасці, акрамя ўдзельнікаў дагавора кансарцыяльнага крэдытавання).

3. Філіял, прадстаўніцтва ці іншае адасобленае падраздзяленне юрыдычнай асобы Рэспублікі Беларусь, якія маюць асобны баланс і якім для здзяйснення аперацый юрыдычнай асобай адкрыты рахунак з даваннем права распараджацца грашовымі сродкамі на рахунку службовым асобам гэтых адасобленых падраздзяленняў (далей – філіял), вылічваюць сумы падаткаў, збораў (пошлін) і выконваюць падатковыя абавязацельствы гэтай юрыдычнай асобы ў частцы сваёй дзейнасці, калі іншае не ўстаноўлена гэтым Кодэксам ці Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

4. Удзельнік простага таварыства (дагавора аб сумеснай дзейнасці), на якога ў адпаведнасці з дагаворам простага таварыства (дагавора аб сумеснай дзейнасці) ускладзена вядзенне спраў гэтага таварыства ці які атрымлівае выручку па дзейнасці гэтага таварыства да яе размеркавання, выконвае падатковае абавязацельства гэтага таварыства.

5. Пад фізічнымі асобамі разумеюцца:

грамадзяне Рэспублікі Беларусь;

грамадзяне ці падданыя замежнай дзяржавы;

асобы без грамадзянства (падданства).

Артыкул 15. Беларускія і замежныя арганізацыі

1. Беларускай арганізацыяй прызнаецца арганізацыя, месцам знаходжання якой з'яўляецца Рэспубліка Беларусь.

2. Замежнай арганізацыяй прызнаецца арганізацыя, месцам знаходжання якой не з'яўляецца Рэспубліка Беларусь.

3. Беларуская арганізацыя мае статус падатковага рэзідэнта Рэспублікі Беларусь і выконвае падатковыя абавязацельствы ў дачыненні да даходаў ад крыніц у Рэспубліцы Беларусь, даходаў ад крыніц за граніцамі Рэспублікі Беларусь, а таксама ў дачыненні да маёмасці, размешчанай як на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, так і за яе граніцамі.

Замежная арганізацыя не з'яўляецца падатковым рэзідэнтам Рэспублікі Беларусь і выконвае падатковыя абавязацельствы толькі па дзейнасці, якая ажыццяўляецца ў Рэспубліцы Беларусь, ці ў дачыненні да даходаў ад крыніц у Рэспубліцы Беларусь, а таксама ў дачыненні да маёмасці, размешчанай на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 16. Месца знаходжання арганізацыі

1. Месцам знаходжання арганізацыі (за выключэннем простага таварыства) прызнаецца месца яе дзяржаўнай рэгістрацыі, калі іншае не ўстаноўлена гэтым артыкулам.

2. Пры адсутнасці (бяздзейнасці) арганізацыі па месцы знаходжання, указаным у [пункце 1](#) гэтага артыкула, месцам яе знаходжання прызнаецца месца знаходжання вышэйшага органа кіравання арганізацыі (месца, дзе ажыццяўляюцца яго

паўнамоцтвы ў адпаведнасці з устаноўчымі дакументамі), а пры яго адсутнасці (бяздзейнасці) – месца, дзе ажыццяўляюцца паўнамоцтвы яе пастаянна дзейнага выканаўчага органа.

Пры адсутнасці (бяздзейнасці) пастаянна дзейнага выканаўчага органа арганізацыі месца знаходжання арганізацыі вызначаецца па месцы, дзе прымаюцца рашэнні па пытаннях стварэння, ліквідацыі і рэарганізацыі гэтай арганізацыі, змянення складу яе заснавальнікаў (удзельнікаў), павелічэння ці змяншэння памераў статутнага фонда, набыцця ці адчужэння яе маёмасці і іншых істотных пытаннях кіравання арганізацыяй, ці па месцы, у якім знаходзяцца асноўныя бухгалтарскія дакументы арганізацыі.

3. Месцам знаходжання простага таварыства прызнаецца месца знаходжання (месца жыхарства) таго яго ўдзельніка, на якога ў адпаведнасці з дагаворам аб сумеснай дзейнасці паміж удзельнікамі ўскладзена вядзенне спраў гэтага таварыства ці які атрымлівае выручку па дзейнасці гэтага таварыства да яе размеркавання.

Артыкул 17. Фізічныя асобы – падатковыя рэзідэнты Рэспублікі Беларусь

1. Падатковымі рэзідэнтамі Рэспублікі Беларусь прызнаюцца фізічныя асобы, якія фактычна знаходзіліся на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь у каляндарным годзе больш за сто восемдзесят тры дні. Фізічныя асобы, якія фактычна знаходзіліся за граніцамі тэрыторыі Рэспублікі Беларусь сто восемдзесят тры дні і больш у каляндарным годзе, не прызнаюцца падатковымі рэзідэнтамі Рэспублікі Беларусь.

Да таго часу, пакуль палажэнні часткі першай гэтага пункта не дазваляюць вызначыць статус фізічнай асобы, асоба прызнаецца падатковым рэзідэнтам Рэспублікі Беларусь у бягучым каляндарным годзе, калі яна фактычна знаходзілася на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь больш за сто восемдзесят тры дні ў папярэднім каляндарным годзе, а ў выпадку, калі фізічная асоба фактычна знаходзілася за граніцамі тэрыторыі Рэспублікі Беларусь сто восемдзесят тры дні і больш у папярэднім каляндарным годзе, яна не прызнаецца падатковым рэзідэнтам Рэспублікі Беларусь у бягучым каляндарным годзе.

Для мэт гэтага Кодэкса падатковае рэзідэнцтва фізічнай асобы вызначаецца ў адносінах да кожнага каляндарнага года.

2. Да часу фактычнага знаходжання на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь адносяцца час непасрэднага знаходжання фізічнай асобы на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, а таксама час, на які гэта асоба выязджала за граніцы тэрыторыі Рэспублікі Беларусь:

на лячэнне, у камандзіроўку;

на адпачынак, пры ўмове, калі час знаходжання на такім адпачынку ў сукупнасці не перавышаў два месяцы на працягу каляндарнага года.

3. Не адносіцца да часу фактычнага знаходжання на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь час, на працягу якога фізічная асоба знаходзілася ў Рэспубліцы Беларусь:

3.1. у якасці асобы, якая мае дыпламатычны ці консульскі статус, ці ў якасці члена сям'і такой асобы;

3.2. у якасці супрацоўніка міжнароднай арганізацыі, створанай па міжзяржаўным пагадненні, удзельнікам якога з'яўляецца Рэспубліка Беларусь, ці ў якасці члена сям'і такога супрацоўніка.

Палажэнні часткі першай гэтага падпункта не распаўсюджваюцца на грамадзян Рэспублікі Беларусь;

3.3. на лячэнні ці адпачынку, калі гэта фізічная асоба знаходзілася ў Рэспубліцы Беларусь выключна з такімі мэтамі;

3.4. выключна для руху з адной замежнай дзяржавы ў іншую замежную дзяржаву праз тэрыторыю Рэспублікі Беларусь адным транспартным сродкам ці выключна ў мэтах перасадкі з аднаго транспартнага сродку на іншы пры такім руху (транзітны рух).

4. Для пацвярджэння фактычнага знаходжання на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь дзень уезду (выезду) у Рэспубліку Беларусь (з Рэспублікі Беларусь) вызначаецца на падставе адзнакі аб перасячэнні дзяржаўных граніц замежных дзяржаў, якая ўносіцца кампетэнтным органам замежнай дзяржавы, што ажыццяўляе пагранічны кантроль, у дакументы, якія сведчаць асобу, і (ці) дакументы для ўезду (выезду) у Рэспубліку Беларусь (з Рэспублікі Беларусь), а таксама на падставе звестак, якія маюцца ў падатковым органе, дадзеных дзяржаўнымі органамі і арганізацыямі ва ўстаноўленым заканадаўствам парадку.

Калі палажэнні часткі першай гэтага пункта не дазваляюць адназначна вызначыць час фактычнага знаходжання фізічнай асобы на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, плацельшчык падае ў падатковы орган дакументы (ці іх копіі), якія пацвярджаюць месца яго фактычнага знаходжання на працягу каляндарнага года (гадоў), а таксама любыя іншыя дакументы (ці іх копіі), якія могуць служыць падставай для вызначэння месца яго фактычнага знаходжання:

дакумент, які сведчыць асобу;

дазвол на часовае пражыванне ў Рэспубліцы Беларусь, аформлены ў вызначаным парадку;

дакументы, якія пацвярджаюць месца фактычнага знаходжання, месца работы, службы, навучання фізічнай асобы на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь ці замежнай дзяржавы;

іншыя дакументы, якія пацвярджаюць уезд (выезд) у Рэспубліку Беларусь (з Рэспублікі Беларусь) і час знаходжання на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь ці замежнай дзяржавы.

Колькасць дзён фактычнага знаходжання фізічнай асобы на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь у каляндарным годзе вызначаецца пачынаючы з дня, які ідзе следам за днём уезду ў Рэспубліку Беларусь, і заканчваецца днём выезду з Рэспублікі Беларусь уключна ці апошнім днём такога каляндарнага года.

5. Калі ў адпаведнасці з палажэннямі гэтага артыкула і міжнародных дагавораў Рэспублікі Беларусь па пытаннях падаткаабкладання фізічная асоба адначасова прызнаецца падатковым рэзідэнтам Рэспублікі Беларусь і замежнай дзяржавы, то яго падатковае рэзідэнцтва вызначаецца ў адпаведнасці з палажэннямі такога міжнароднага дагавора.

Калі фізічная асоба адначасова з'яўляецца падатковым рэзідэнтам Рэспублікі Беларусь і замежнай дзяржавы, але міжнародны дагавор Рэспублікі Беларусь па пытаннях падаткаабкладання з такой дзяржавай адсутнічае і (ці) не прымяняецца, ці калі фізічная асоба не з'яўляецца падатковым рэзідэнтам ні адной дзяржавы, у тым ліку Рэспублікі Беларусь, то яна прызнаецца падатковым рэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, калі ў каляндарным годзе, за які вызначаецца падатковае рэзідэнцтва, мае грамадзянства Рэспублікі Беларусь ці дазвол на пражыванне ў Рэспубліцы Беларусь (від на жыхарства).

Артыкул 18. Месца жыхарства фізічнай асобы

Месцам жыхарства фізічнай асобы для мэт гэтага Кодэкса прызнаецца месца (населены пункт, дом, кватэра ці іншае жылое памяшканне), дзе гэта фізічная асоба зарэгістравана па месцы жыхарства, пры адсутнасці такога месца – месца, дзе гэта фізічная асоба пастаянна ці пераважна пражывае, а ў выпадку, калі звесткі аб гэтым выявіць немагчыма, – месца знаходжання маёмасці гэтай асобы.

Артыкул 19. Індывідуальныя прадпрымальнікі

1. Беларускай індывідуальным прадпрымальнікам прызнаецца фізічная асоба, зарэгістраваная ў якасці індывідуальнага прадпрымальніка ў Рэспубліцы Беларусь (далей – індывідуальны прадпрымальнік).

Замежным індывідуальным прадпрымальнікам прызнаецца фізічная асоба, зарэгістраваная ў якасці індывідуальнага прадпрымальніка за граніцамі Рэспублікі Беларусь.

Пры адсутнасці краіны рэгістрацыі для вызначэння здольнасці фізічнай асобы, якая ажыццяўляе прадпрымальніцкую дзейнасць, быць індывідуальным прадпрымальнікам і мець звязаныя з гэтым правы і абавязкі прымяняецца права краіны, на тэрыторыі якой знаходзіцца асноўнае месца ажыццяўлення прадпрымальніцкай дзейнасці фізічнай асобай.

2. Фізічная асоба, якая ажыццяўляе прадпрымальніцкую дзейнасць, але не зарэгістравалася ў якасці індывідуальнага прадпрымальніка ў парушэнне патрабаванняў заканадаўчых актаў, выконвае падатковыя абавязацельствы, ускладзеныя гэтым Кодэксам і іншымі актамі падатковага заканадаўства на індывідуальнага прадпрымальніка.

Артыкул 20. Узаемазалежныя асобы

1. Фізічныя асобы і (ці) арганізацыі (далей у гэтым артыкуле – асобы) прызнаюцца ўзаемазалежнымі асобамі пры наяўнасці паміж імі дачыненняў, якія аказваюць і (ці) могуць аказваць непасрэдны ўплыў на ўмовы і (ці) эканамічныя вынікі іх дзейнасці і (ці) дзейнасці асоб, якія прадстаўляюцца імі.

Да такіх дачыненняў адносяцца дачыненні:

паміж асобамі, якія з'яўляюцца заснавальнікамі (удзельнікамі) адной арганізацыі, калі доля прамога і (ці) ускоснага ўдзелу кожнай з такіх асоб у арганізацыі складае не менш за 20 працэнтаў;

паміж арганізацыямі, калі адна асоба прама і (ці) ускосна ўдзельнічае ў гэтых арганізацыях і доля такога ўдзелу ў кожнай з гэтых арганізацый складае не менш за 20 працэнтаў, а таксама калі іх сапраўдным уладальнікам з'яўляецца адна і тая ж фізічная асоба;

паміж арганізацыямі, склад калегіяльнага выканаўчага органа ці савета дырэктараў (наглядальнага савета) якіх больш чым на 50 працэнтаў складаецца з адных і тых жа фізічных асоб сумесна з узаемазалежнымі асобамі, указанымі ў абзацы сёмым гэтай часткі;

калі адна асоба (у тым ліку фізічная асоба сумесна з яе ўзаемазалежнымі асобамі, указанымі ў абзацы сёмым гэтай часткі) выступае заснавальнікам (удзельнікам) іншай арганізацыі, калі доля яе прамога і (ці) ускоснага ўдзелу складае не менш за 20 працэнтаў. Прамы і (ці) ускосны ўдзел Рэспублікі Беларусь, мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў, рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання і іншых дзяржаўных арганізацый, падпарадкаваных Ураду Рэспублікі Беларусь, у арганізацыях не з'яўляецца падставай для прызнання такіх асоб узаемазалежнымі;

калі адна асоба ажыццяўляе (непасрэдна ці ўскосна) кантроль над іншай асобай (іншымі асобамі);

калі фізічныя асобы знаходзяцца ў адпаведнасці з заканадаўствам у шлюбе, дачыненнях блізкага сваяцтва ці ўласцівасці, усынавіцеля (удачарыцеля) і ўсыноўленага (удачаронага), апекуна, папярчыцеля і падапечнага, а таксама паміж арганізацыямі, заснавальнікамі (удзельнікамі) якіх яны з'яўляюцца, калі доля прамога і (ці) ускоснага ўдзелу такіх фізічных асоб у гэтых арганізацыях складае не менш за 20 працэнтаў.

2. Доля ўдзелу асобы ў арганізацыі вызначаецца шляхам складання долей прамога і ўскоснага ўдзелу асобы ў арганізацыі.

Доляй прамога ўдзелу асобы ў арганізацыі прызнаецца доля акцый арганізацыі, якая непасрэдна належыць яму, ці доля ў статутным фондзе арганізацыі, а ў выпадку немагчымасці вызначэння такіх долей – доля, якая вызначаецца прапарцыянальна колькасці ўдзельнікаў у арганізацыі.

Доля ўскоснага ўдзелу асобы ў арганізацыі вызначаецца ў наступным парадку: устанаўліваецца паслядоўнасць удзелу асобы ў арганізацыі праз трэціх асоб шляхам вызначэння прамога ўдзелу кожнай папярэдняй асобы ў кожнай наступнай арганізацыі (далей – паслядоўнасць арганізацый);

доля ўскоснага ўдзелу асобы ў арганізацыі праз трэціх асоб у паслядоўнасці арганізацый вызначаецца як здабытак долей прамога ўдзелу асоб у наступнай арганізацыі;

пры наяўнасці некалькіх паслядоўнасцей арганізацый вызначаныя па кожнай з іх долі ўскоснага ўдзелу падсумоўваюцца.

Доляй удзелу фізічнай асобы ў арганізацыі прызнаецца сума долей прамога і ўскоснага ўдзелу гэтай фізічнай асобы і ўзаемазалежных з ёй асоб, якія прызнаюцца гэтакімі ў адпаведнасці з абзацам сёмым часткі другой [пункта 1](#) гэтага артыкула.

3. Для мэт гэтага артыкула пад сапраўдным уладальнікам арганізацыі разумеецца фізічная асоба, якая непасрэдна ці праз узаемазалежных з ёй асоб мае магчымасць аказваць вырашальны ўплыў на кіраванне арганізацыяй ці на яе прадпрымальніцкую дзейнасць шляхам:

рэалізацыі права ўласнасці на ўсю маёмасць арганізацыі;

рэалізацыі права прызначаць аднаасобны выканаўчы орган арганізацыі, ці фарміраваць калегіяльны выканаўчы орган ці савет дырэктараў (наглядалны савет) арганізацыі, ці аказваць вырашальны ўплыў на фарміраванне яго складу;

прамога ці ўскоснага ўдзелу ў статутным фондзе арганізацыі ў памеры, які дазваляе ўплываць на рашэнні, што прымаюцца ёй па ажыццяўленні прадпрымальніцкай дзейнасці.

4. Асобы могуць быць прызнаны ўзаемазалежнымі ў судовым парадку на падставах іншых, чым гэта прадугледжана часткай другой [пункта 1](#) гэтага артыкула, калі дачыненні паміж гэтымі асобамі аказваюць і (ці) могуць аказваць непасрэдны ўплыў на ўмовы і (ці) эканамічныя вынікі іх дзейнасці і (ці) дзейнасці асоб, якіх яны прадстаўляюць.

Артыкул 21. Права плацельшчыка

1. Плацельшчык мае права:

1.1. атрымліваць ад падатковых органаў і іншых упаўнаважаных дзяржаўных органаў растлумачэнні аб пытаннях прымянення актаў падатковага заканадаўства;

1.2. прадстаўляць свае інтарэсы ў падатковых органах самастойна ці праз свайго прадстаўніка;

1.3. выкарыстоўваць падатковыя льготы пры наяўнасці падстаў і ў парадку, устаноўленых гэтым Кодэксам і іншымі актамі падатковага заканадаўства. Для пацвярджэння права на выкарыстанне падатковых ільгот плацельшчык можа весці раздзельны ўлік аб'ектаў падаткаабкладання, па якіх маюцца падставы для прымянення падатковых ільгот;

1.4. звяртацца за змяненнем устаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў;

1.5. звяртацца за ажыццяўленнем адміністрацыйных працэдур у падатковы орган па месцы пастаноўкі на ўлік, калі іншае не вызначана [падпунктам 2.2](#) пункта 2 артыкула 26 гэтага Кодэкса;

1.6. прысутнічаць пры правядзенні праверкі, даваць тлумачэнні аб пытаннях, якія адносяцца да прадмета праверкі, атрымліваць акт (даведку) праверкі;

1.7. падаваць у падатковыя органы і іх службовым асобам тлумачэнні аб падліку і выплаце падаткаў, збораў (пошлін), а таксама пярэчанні аб акце (даведцы) праверкі;

1.8. патрабаваць ад службовых асоб падатковых органаў выконваць акты падатковага заканадаўства пры здзяйсненні імі дзеянняў у дачыненні да плацельшчыкаў;

1.9. патрабаваць захавання падатковай тайны;

1.10. абскарджваць рашэнні падатковых органаў, дзеянні (бяздзейнасць) іх службовых асоб;

1.11. на пакрыццё страт, прычынёных незаконнымі рашэннямі падатковых органаў, неправамернымі дзеяннямі (бяздзейнасцю) іх службовых асоб, у парадку, устаноўленым заканадаўствам;

1.12. не выконваць рашэнні падатковых органаў і патрабаванні іх службовых асоб, якія не адпавядаюць палажэнням гэтага Кодэкса і іншага заканадаўства;

1.13. у мэтах праверкі добранадзейнасці дзелавой рэпутацыі выкарыстоўваць інфармацыю, якая не складае падатковую тайну і ўтрымліваецца ў дзяржаўных інфармацыйных рэсурсах (сістэмах), падаецца пры дапамозе адзінага партала электронных паслуг агульнадзяржаўнай аўтаматызаванай сістэмы;

1.14. знаёміцца з падатковымі дэкларацыямі, якія знаходзяцца ў падатковым органе (разлікамі), іншымі дакументамі і (ці) інфармацыяй, якія адносяцца да падліку і (ці) выплаты ім падаткаў, збораў (пошлін), калі гэта не закранае правы, свабоды і (ці) законныя інтарэсы іншых асоб і ў матэрыялах не ўтрымліваюцца звесткі, якія складаюць дзяржаўныя сакрэты, камерцыйную і (ці) іншую тайну, якая ахоўваецца законам.

2. Плацельшчыкі маюць таксама іншыя правы, устаноўленыя падатковым ці мытным заканадаўствам.

3. Плацельшчыкам гарантуецца адміністрацыйная і судовая абарона іх праў і законных інтарэсаў у парадку, які вызначаецца гэтым Кодэксам і іншымі актамі заканадаўства.

Частка першая гэтага пункта распаўсюджваецца таксама на плацельшчыкаў пры падліку і выплаце імі падаткаў, збораў (пошлін) на падставе растлумачэнняў па пытаннях прымянення падатковага заканадаўства, атрыманых імі ад падатковых органаў у пісьмовай ці электроннай форме.

4. Правы плацельшчыкаў забяспечваюцца адпаведнымі абавязкамі падатковых органаў.

5. Іншая абавязаная асоба карыстаецца правамі, дадзенымі гэтым Кодэксам і іншымі актамі падатковага заканадаўства плацельшчыку.

Артыкул 22. Абавязкі плацельшчыка

1. Плацельшчык абавязаны:

1.1. стаць на ўлік у падатковых органах у выпадках, устаноўленых гэтым Кодэксам;

1.2. выплачваць устаноўленыя заканадаўствам падаткі, зборы (пошліны);

1.3. весці ва ўстаноўленым парадку ўлік даходаў (расходаў) і іншых аб'ектаў падаткаабкладання, калі такі абавязак прадугледжаны падатковым ці мытным заканадаўствам;

1.4. падаваць у падатковы орган па месцы пастаноўкі на ўлік, калі іншае не прадугледжана [артыкулам 26](#) гэтага Кодэкса:

1.4.1. у парадку і выпадках, устаноўленых падатковым заканадаўствам, падатковыя дэкларацыі (разлікі), а таксама іншыя дакументы і (ці) інфармацыю, неабходныя для падліку, выплаты і спагнання падаткаў, збораў (пошлін);

1.4.2. не пазней 31 сакавіка года, які ідзе следам за справаздачным, гадавую індывідуальную справаздачнасць, складзеную ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь аб бухгалтарскім уліку і справаздачнасці.

Дзеянне часткі першай гэтага падпункта не распаўсюджваецца на:

бюджэтныя арганізацыі;

некамерцыйныя арганізацыі, якія не ажыццяўляюць прадпрымальніцкую дзейнасць;

замежныя арганізацыі, якія не ажыццяўляюць дзейнасць, што згодна з [артыкулам 180](#) гэтага Кодэкса разглядаецца як дзейнасць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь праз пастаяннае прадстаўніцтва;

Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь і яго структурныя падраздзяленні;

сялянскія (фермерскія) гаспадаркі, якія вядуць на 31 снежня справаздачнага года бухгалтарскі ўлік у кнізе ўліку даходаў і расходаў сялянскай (фермерскай) гаспадаркі.

Плацельшчыкі, указаныя ў частцы першай [пункта 4](#) артыкула 40 гэтага Кодэкса, падаюць такую справаздачнасць у выглядзе электроннага дакумента;

1.4.3. копію раздзяляльнага балансу ці перадатачнага акта ў выпадку рэарганізацыі арганізацыі на працягу пяці працоўных дзён з дня рэарганізацыі;

1.5. весці ўлік дэбіторскай запазычанасці і падаваць пералік дэбітараў з указаннем сумы дэбіторскай запазычанасці, а таксама копіі дакументаў, якія пацвярджаюць факт наяўнасці дэбіторскай запазычанасці і сканчэнне тэрміну выканання абавязацельстваў дэбітараў перад плацельшчыкам:

у падатковы орган па месцы пастаноўкі на ўлік – не пазней за пяць працоўных дзён з дня ўзнікнення запазычанасці па выплаце падаткаў, збораў (пошлін), пеняў. Пералік дэбітараў па форме, зацверджанай Міністэрствам па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь, можа падавацца ў пісьмовай ці электроннай форме;

у мытны орган, які ажыццяўляе спагнанне мытных плацяжоў, – не пазней за пяць працоўных дзён з дня атрымання плацельшчыкам (яго прадстаўніком) рашэння мытнага органа аб спагнанні мытных плацяжоў, працэнтаў, пеняў ці рашэння па акце мытнай праверкі.

Дакументамі, якія пацвярджаюць факт наяўнасці дэбіторскай запазычанасці, могуць з'яўляцца дагавор, таварныя і (ці) таварна-транспартныя накладныя, акты здачы-прыёмкі выкананых работ, аказаных паслуг, рэгістры бухгалтарскага ўліку з

расшыфроўкай дэбіторскай запазычанасці і іншыя дакументы, якія пацвярджаюць наяўнасць дэбіторскай запазычанасці ў плацельшчыка і крэдыторскай запазычанасці ў яго дэбітора, па якой не скончыўся тэрмін іскавай даўнасці;

1.6. падаваць дакументы і (ці) інфармацыю, неабходныя для падаткаабкладання, спагнання незаплачаных сум падаткаў, збораў (пошлін), пеняў, у падатковыя органы, а ў частцы мытных плацяжоў – у мытныя органы;

1.7. падпісаць акт (даведку) праверкі;

1.8. выконваць законныя патрабаванні падатковага, мытнага органа і іх службовых асоб, у тым ліку патрабаванні аб ліквідацыі выяўленых парушэнняў заканадаўства;

1.9. паведамляць па вызначанай форме ў падатковы орган па месцы пастаноўкі на ўлік у парадку і тэрміны, устаноўленыя заканадаўчымі актамі, звесткі, абавязак паведамлення якіх для плацельшчыкаў прадугледжаны такімі заканадаўчымі актамі, а таксама паведамляць не пазней за дзесяць працоўных дзён:

1.9.1. з дня, калі плацельшчык стаў удзельнікам арганізацыі, – аб удзеле ў беларускай ці замежнай арганізацыі. Пры гэтым фізічная асоба, якая не з'яўляецца падатковым рэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, ці замежная арганізацыя не абавязаны паведамляць аб удзеле ў іншых замежных арганізацыях, калі такі ўдзел не звязаны з падаткаабкладаннем у Рэспубліцы Беларусь;

1.9.2. з дня адкрыцця ці закрыцця рахунку ў банку і іншай крэдытнай арганізацыі за граніцамі Рэспублікі Беларусь беларускімі арганізацыямі – аб адкрыцці ці закрыцці рахунку;

1.9.3. з дня прыняцця рашэння аб ліквідацыі ці рэарганізацыі арганізацыі, за выключэннем арганізацыі, пастаноўка на ўлік якой ажыццяўлялася пры яе дзяржаўнай рэгістрацыі, – аб прыняцці такога рашэння;

1.9.4. з дня стварэння ці ліквідацыі філіяла юрыдычнай асобы Рэспублікі Беларусь – аб яго стварэнні ці ліквідацыі;

1.9.5. з дня надыходу абставін, у сувязі з якімі ўзнікае ці спыняецца абавязак філіяла беларускай арганізацыі па выкананні падатковых абавязацельстваў гэтай арганізацыі, – аб надыходзе такіх абставін;

1.9.6. з дня змянення месца знаходжання арганізацыі, за выключэннем арганізацыі, пастаноўка на ўлік якой ажыццяўлялася пры яе дзяржаўнай рэгістрацыі, – аб такім змяненні;

1.9.7. з дня змянення звестак, раней паведамленых замежнай арганізацыяй пры пастаноўцы на ўлік у падатковым органе, – аб такім змяненні. Паведамленне падаецца пры кожным наступным змяненні такіх звестак у электроннай форме;

1.10. падаваць не пазней за 31 сакавіка года, які ідзе следам за справаздачным, у падатковы орган па месцы пастаноўкі на ўлік па вызначанай форме інфармацыю аб руху грашовых сродкаў па адкрытых беларускімі арганізацыямі рахунках у банку і іншай крэдытнай (фінансавай) арганізацыі за граніцамі Рэспублікі Беларусь, за выключэннем карэспандэнцкіх рахункаў;

1.11. падаваць дакументы, якія пацвярджаюць права на падатковыя льготы, у падатковы орган па месцы пастаноўкі на ўлік па яго патрабаванні, калі іншае не прадугледжана [артыкулам 26](#) гэтага Кодэкса, ці падатковаму агенту, а па падатках, зборах (пошлінах), якія збіраюцца іншымі дзяржаўнымі органамі, іншымі арганізацыямі, службовымі асобамі, – такім дзяржаўным органам, арганізацыям, службовым асобам;

1.12. забяспечваць залічэнне выручкі ад рэалізацыі тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў, а таксама пазарэалізацыйных даходаў на свае бягучыя (разліковыя) банкаўскія рахункі ў банку ў адпаведнасці з прававым рэжымам гэтых рахункаў і ажыццяўленне выплат з іх у парадку, прадугледжаным заканадаўствам. Указаны парадак залічэння выручкі павінен быць забяспечаны з дня ўтварэння запазычанасці па падатках, зборах (пошлінах), пенях і іншых выплатах у рэспубліканскі і мясцовыя бюджэты, а таксама запазычанасці па штрафах за адміністрацыйныя правапарушэнні ў галіне прадпрымальніцкай дзейнасці і супраць парадку падаткаабкладання да поўнага яе пагашэння.

Патрабаванне, устаноўленае часткай першай гэтага падпункта, не распаўсюджваецца на запазычанасць, у дачыненні да якой дзейнічаюць дадзеныя згодна з заканадаўствам адтэрміноўка і (ці) растэрміноўка яе пагашэння;

1.13. падаваць у падатковы орган па месцы пастаноўкі на ўлік завераныя ім копіі прамежкавага ліквідацыйнага і ліквідацыйнага балансаў на працягу двух працоўных дзён з дня іх зацвярджэння ў адпаведнасці з заканадаўствам;

1.14. забяспечваць на працягу тэрмінаў, устаноўленых заканадаўствам, захаванасць дакументаў бухгалтарскага ўліку, уліку даходаў (расходаў) і іншых аб'ектаў падаткаабкладання, іншых дакументаў і звестак, неабходных для падаткаабкладання;

1.15. забяспечваць наяўнасць прадугледжаных заканадаўствам дакументаў, якія пацвярджаюць набыццё (паступленне, транспарціроўку) таварна-матэрыяльных каштоўнасцей;

1.16. забяспечваць праверку першасных уліковых дакументаў на прадмет іх адпаведнасці патрабаванням заканадаўства, а ў выпадку іх афармлення ад імя беларускай арганізацыі ці беларускага індывідуальнага прадпрымальніка правяраць прыналежнасць іх адпраўшчыку тавару і сапраўднасць бланка такога дакумента, інфармацыя аб якім размяшчаецца ў электронным банку дадзеных бланкаў дакументаў і дакументаў з пэўнай ступенню абароны і друкаванай прадукцыі.

Дзеянне часткі першай гэтага падпункта не распаўсюджваецца на фізічных асоб пры здзяйсненні імі здзелак, не звязаных з ажыццяўленнем прадпрымальніцкай дзейнасці;

1.17. пры рэалізацыі тавараў (работ, паслуг) за наяўны разлік забяспечваць прыём наяўных грашовых сродкаў у парадку, устаноўленым заканадаўствам;

1.18. пры правядзенні праверак ці мерапрыемстваў па выяўленні маёмасці плацельшчыка, а таксама яго дэбітараў забяспечваць службовым асобам падатковых і мытных органаў магчымасць ажыццяўлення іх праў і абавязкаў, уключаючы даванне памяшканняў, прыдатных для правядзення праверкі і такіх мерапрыемстваў (у выпадку наяўнасці такіх памяшканняў);

1.19. выконваць іншыя абавязкі, устаноўленыя падатковым ці мытным заканадаўствам.

2. Плацельшчык, які плаціць мытныя плацяжы, абавязаны паведамляць аб абставінах, указаных у [падпункце 1.9.3](#) пункта 1 гэтага артыкула, у мытны орган, у рэгіёне дзейнасці якога ён знаходзіцца.

3. Замежныя арганізацыі ў дачыненні да дзейнасці, якая згодна з [артыкулам 180](#) гэтага Кодэкса разглядаецца як дзейнасць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь праз пастаяннае прадстаўніцтва, абавязаны выконваць патрабаванні заканадаўства Рэспублікі Беларусь аб бухгалтарскім уліку і справаздачнасці.

4. Складзеныя на замежнай мове дакументы, якія падаюцца ў адпаведнасці з [пунктам 1](#) гэтага артыкула, павінны суправаджацца перакладам на беларускую ці рускую мову. Правільнасць перакладу ці сапраўднасць подпісу перакладчыка павінны быць засведчаны натарыусам ці іншай службовай асобай, якая мае права здзяйсняць такое натарыяльнае дзеянне, ці пераклад павінен быць засведчаны Беларускай гандлёва-прамысловай палатай (яе ўнітарным прадпрыемствам, яго прадстаўніцтвам ці філіялам).

Указанае ў частцы першай гэтага пункта засведчанне не патрабуецца ў дачыненні да перакладаў:

дакументаў, якія пацвярджаюць для мэт прымянення палажэнняў міжнародных дагавораў Рэспублікі Беларусь па пытаннях падаткаабкладання, што замежная арганізацыя мае пастаяннае месцазнаходжанне ў замежнай дзяржаве, фізічная асоба з'яўляецца рэзідэнтам замежнай дзяржавы;

заклучэнняў аўдытарскай арганізацыі (аўдытара) замежнай дзяржавы, дагавораў, першасных уліковых дакументаў і іншых дакументаў, складзеных замежнымі арганізацыямі, якія адносяцца да выдаткаў (пазарэалізацыйных выдаткаў), панесеных за граніцамі Рэспублікі Беларусь для мэт дзейнасці замежнай арганізацыі на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь праз пастаяннае прадстаўніцтва.

5. Іншая абавязаная асоба выконвае абавязкі, ускладзеныя гэтым Кодэксам і іншымі актамі падатковага і мытнага заканадаўства на плацельшчыка.

Артыкул 23. Падатковыя агенты

1. Падатковымі агентамі прызнаюцца ўказаныя ў [пунктах 2, 3 і 5](#) артыкула 14 гэтага Кодэкса асобы, які з'яўляюцца крыніцай выплаты даходаў плацельшчыку і (ці) на якіх паводле падатковага заканадаўства ўскладаюцца абавязкі па падліку, утрыманні ў плацельшчыка і пераліку ў бюджэт падаткаў, збораў (пошлін).

2. Падатковы агент мае тыя ж правы, што і плацельшчык, калі іншае не ўстаноўлена гэтым Кодэксам.

3. Падатковы агент абавязаны:

3.1. падлічваць, утрымліваць з грашовых сродкаў, належных плацельшчыку, калі іншае не прадугледжана гэтым Кодэксам ці іншымі актамі падатковага заканадаўства, і пералічваць у бюджэт адпаведных падаткі, зборы (пошліны) у парадку, устаноўленым гэтым Кодэксам;

3.2. па кожным плацельшчыку весці ўлік налічаных і выплачаных даходаў, утрыманых і пералічаных у бюджэт адпаведных падаткаў, збораў (пошлін), калі іншае не прадугледжана гэтым Кодэксам ці іншымі актамі падатковага заканадаўства, і выдаваць плацельшчыкам на іх звароты па вызначанай форме даведкі аб даходах, падлічаных і ўтрыманых падатках;

3.3. падаваць на патрабаванне падатковых органаў дакументы і (ці) інфармацыю, неабходныя для кантролю за правільнасцю падліку, вылічэння і пераліку ў бюджэт адпаведных падаткаў, збораў (пошлін);

3.4. забяспечваць на працягу тэрмінаў, устаноўленых заканадаўствам, захаванасць дакументаў і звестак, неабходных для кантролю за правільнасцю падліку, вылічэння і пераліку ў бюджэт адпаведных падаткаў, збораў (пошлін);

3.5. выконваць іншыя абавязкі, устаноўленыя гэтым Кодэксам і іншымі актамі падатковага заканадаўства.

Артыкул 24. Права на прадстаўніцтва ў дачыненнях, якія рэгулююцца падатковым заканадаўствам

1. Плацельшчык можа ўдзельнічаць у дачыненнях, якія рэгулююцца падатковым заканадаўствам, праз свайго законнага ці ўпаўнаважанага прадстаўніка.

2. Асабісты ўдзел плацельшчыка ў дачыненнях, якія рэгулююцца падатковым заканадаўствам, не пазбаўляе яго права мець свайго прадстаўніка, таксама як удзел прадстаўніка не пазбаўляе плацельшчыка права на асабісты ўдзел ва ўказаных праваадносінах.

3. Паўнамоцтвы прадстаўніка падлягаюць дакументальнаму пацвярджэнню ў парадку, устаноўленым заканадаўствам.

4. Законнымі прадстаўнікамі арганізацыі-плацельшчыка прызнаюцца асобы, упаўнаважаныя прадстаўляць указаную арганізацыю на падставе актаў заканадаўства ці ўстаноўчых дакументаў гэтай арганізацыі.

Законнымі прадстаўнікамі плацельшчыка – фізічнай асобы прызнаюцца асобы, якія выступаюць у якасці яе прадстаўнікоў у адпаведнасці з заканадаўствам.

5. Упаўнаважаным прадстаўніком плацельшчыка прызнаецца:

5.1. фізічная ці юрыдычная асоба, упаўнаважаная плацельшчыкам прадстаўляць яго інтарэсы ў дачыненнях, якія рэгулююцца падатковым заканадаўствам, на падставе даверанасці.

Упаўнаважаны прадстаўнік арганізацыі-плацельшчыка ажыццяўляе свае паўнамоцтвы на падставе даверанасці, якая выдаецца за подпісам яе кіраўніка ці іншай асобы, упаўнаважанай на гэта яе ўстаноўчым дакументам.

Упаўнаважаны прадстаўнік плацельшчыка – фізічнай асобы, у тым ліку індывідуальнага прадпрымальніка, ажыццяўляе свае паўнамоцтвы на падставе даверанасці, якая на выбар даверніка павінна быць засведчана адным з наступных спосабаў:

натарыяльна;

у парадку, устаноўленым [пунктам 3](#) артыкула 186 Грамадзянскага кодэкса Рэспублікі Беларусь;

арганізацыяй, у якой давернік працуе ці вучыцца, арганізацыяй, якая ажыццяўляе эксплуатацыю жыллёвага фонда і (ці) якая аказвае жыллёва-камунальныя паслугі, па месцы яго жыхарства;

5.2. падатковы кансультант, упаўнаважаны плацельшчыкам прадстаўляць яго інтарэсы ў дачыненнях, якія рэгулююцца падатковым заканадаўствам, на падставе дагавора аплатнага аказання паслуг па падатковым кансультаванні.

6. Правілы, прадугледжаныя гэтым артыкулам, распаўсюджваюцца на падатковых агентаў.

Артыкул 25. Дзеянні (бяздзейнасць) прадстаўнікоў плацельшчыка

Дзеянні (бяздзейнасць) прадстаўнікоў плацельшчыка, здзейсненыя ў сувязі з удзелаў гэтага плацельшчыка ў дачыненнях, якія рэгулююцца падатковым заканадаўствам, прызнаюцца дзеяннямі (бяздзейнасцю) гэтага плацельшчыка.

Артыкул 26. Права на ўдзел у падатковых дачыненнях незалежна ад месца пастаноўкі на ўлік, месца жыхарства

1. Плацельшчык мае права атрымліваць ад падатковых органаў незалежна ад месца пастаноўкі на ўлік бясплатную інфармацыю аб дзейных падатках, зборах (пошлінах), актах падатковага заканадаўства, а таксама аб правах і абавязках плацельшчыкаў, падатковых органаў і іх службовых асоб.

2. Фізічная асоба, якая не з'яўляецца індывідуальным прадпрымальнікам, мае права:

2.1. падаваць у падатковыя органы незалежна ад месца пастаноўкі на ўлік, месца жыхарства:

падатковую дэкларацыю (разлік) аб падаходным падатку з фізічных асоб;

падатковую дэкларацыю (разлік) аб падаходным падатку з фізічных асоб з даходаў плацельшчыка, які не прызнаецца падатковым рэзідэнтам Рэспублікі Беларусь;

паведамленне аб ажыццяўленні відаў дзейнасці, якія прызнаюцца аб'ектам падаткаабкладання адзіным падаткам з індывідуальных прадпрымальнікаў і іншых фізічных асоб;

дакументы, якія пацвярджаюць права на падатковыя льготы;

дакументы, неабходныя для вызначэння сумы адзінага падатку з індывідуальных прадпрымальнікаў і іншых фізічных асоб, якая падлягае заліку ці вяртанню, прадугледжаныя [артыкулам 344](#) гэтага Кодэкса;

2.2. звяртацца незалежна ад месца пастаноўкі на ўлік, месца жыхарства за ажыццяўленнем адміністрацыйных працэдур у інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь па раёне, горадзе ці раёне ў горадзе.

3. Палажэнні, прадугледжаныя [падпунктам 2.1](#) пункта 2 гэтага артыкула, не распаўсюджваюцца на натарыуса, які ажыццяўляе натарыяльную дзейнасць у натарыяльным бюро, і адваката.

Артыкул 27. Парадак узаемадзеяння з плацельшчыкам

1. Дакументы і (ці) інфармацыя могуць быць пададзены плацельшчыкам у падатковы орган ці накіраваны падатковым органам плацельшчыку ў пісьмовай ці электроннай форме.

Дакументы і (ці) інфармацыя ў электроннай форме накіроўваюцца падатковым органам у асабісты кабінет плацельшчыка, а пры яго адсутнасці – у пісьмовай форме.

2. Дакументы і (ці) інфармацыя ў пісьмовай форме могуць быць пададзены плацельшчыкам і накіраваны плацельшчыку на папярвым носьбіце нарочным (кур'ерам) ці па пошце ці пададзены плацельшчыкам і выдадзены плацельшчыку ў ходзе яго прыёму.

3. Дакументы і (ці) інфармацыя ў электроннай форме могуць быць пададзены плацельшчыкам ці накіраваны падатковым органам плацельшчыку ў выглядзе электроннага дакумента, калі іншае не прадугледжана часткамі другой і трэцяй гэтага пункта.

Дакументы і (ці) інфармацыя ў электроннай форме могуць быць пададзены ў падатковы орган фізічнай асобай, якая не з'яўляецца індывідуальным прадпрымальнікам, у электронным выглядзе.

Дакументы і (ці) інфармацыя ў электроннай форме могуць быць пададзены ў падатковы орган замежнай арганізацыяй, якая аказвае паслугі ў электроннай форме для фізічных асоб, ці накіраваны падатковым органам такой арганізацыі ў выглядзе электроннага дакумента і (ці) у электронным выглядзе.

4. Для мэт гэтага Кодэкса і іншых актаў падатковага заканадаўства пад падаваннем дакументаў і (ці) інфармацыі:

у выглядзе электроннага дакумента разумеецца падаванне дакументаў і (ці) інфармацыі, цэласнасць і сапраўднасць якіх пацвярджаецца з прымяненнем сертыфікаваных сродкаў электроннага лічбавага подпісу;

у электронным выглядзе разумеецца падаванне дакументаў і (ці) інфармацыі, цэласнасць і сапраўднасць якіх пацвярджаецца без прымянення сертыфікаваных сродкаў электроннага лічбавага подпісу.

5. Размешчаныя падатковым органам у асабістым кабінете плацельшчыка дакументы і (ці) інфармацыя ў электроннай форме не ўручаюцца (не накіроўваюцца) плацельшчыку ў пісьмовай форме.

Датай накіравання дакументаў і (ці) інфармацыі ў электроннай форме з'яўляецца дата іх размяшчэння ў асабістым кабінете плацельшчыка.

6. Падатковы орган мае права для зверкі дакументаў і (ці) інфармацыі, пададзенай плацельшчыкам у электронным выглядзе, запытаць у яго іх арыгіналы.

7. Патрабаванні да формы падавання (накіравання) дакументаў і (ці) інфармацыі вызначаюцца гэтым Кодэксам і іншымі актамі падатковага заканадаўства.

Артыкул 28. Асабісты кабінет плацельшчыка

1. Асабісты кабінет плацельшчыка, размешчаны ў сетцы Інтэрнэт, з'яўляецца інфармацыйным рэсурсам, вядзенне якога ажыццяўляе Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь у вызначаным ім парадку.

Асабісты кабінет плацельшчыка выкарыстоўваецца ў выпадках і з улікам асаблівасцей, прадугледжаных гэтым Кодэксам, для атрымання ад падатковых органаў і накіравання ў падатковыя органы электронных дакументаў, дакументаў і (ці) інфармацыі ў электронным выглядзе.

2. Доступ да асабістага кабінета плацельшчыка ажыццяўляецца з дапамогай: асабістага ключа электроннага лічбавага подпісу;

уліковага запісу і пароля. Доступ да асабістага кабінета плацельшчыка з дапамогай уліковага запісу і пароля даецца фізічнай асобе і замежнай арганізацыі, якая аказвае паслугі ў электроннай форме для фізічных асоб; іншых спосабаў у адпаведнасці з заканадаўствам.

3. Уліковы запіс і пароль дае фізічнай асобе любы падатковы орган незалежна ад месца яе жыхарства, пастаноўкі на ўлік ці знаходжанні аб'екта падаткаабкладання зямельным падаткам і (ці) падаткам на нерухомую маёмасць пры прад'яўленні дакумента, які сведчыць асобе, а прадстаўніку фізічнай асобы – таксама дакумента, які пацвярджае яго паўнамоцтвы.

Падатковы орган уручае ўліковы запіс і пароль фізічнай асобе ці яе прадстаўніку пад подпіс.

4. Уліковы запіс і пароль замежнай арганізацыі, якая аказвае паслугі ў электроннай форме для фізічных асоб, накіроўвае інспекцыя Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь па горадзе Мінску.

Доступ да асабістага кабінета плацельшчыка даецца замежнай арганізацыі, якая аказвае паслугі ў электроннай форме для фізічных асоб, з дня яе пастаноўкі на ўлік у падатковым органе і захоўваецца на працягу шасці месяцаў пасля зняцця яе з уліку ў падатковым органе.

5. Дакументы і (ці) інфармацыя ў электроннай форме, пададзеныя праз асабісты кабінет плацельшчыка, доступ да якога ажыццёўлены з дапамогай уліковага запісу і пароля, прызнаюцца раўназначнымі дакументам у пісьмовай форме, падпісаным уласнаручным подпісам фізічнай асобы ці прадстаўніка замежнай арганізацыі, якая аказвае паслугі ў электроннай форме фізічным асобам у Рэспубліцы Беларусь.

Артыкул 29. Падатковая тайна

1. Падатковую тайну складаюць любыя звесткі аб плацельшчыках, якія ёсць у падатковых, мытных і фінансавых органах, органах дзяржаўнага кантролю, рэспубліканскіх органах дзяржаўнага кіравання, органах мясцовага кіравання і самакіравання, упаўнаважаных органах, арганізацыях і ў службовых асоб, якія з'яўляюцца ўдзельнікамі падатковых дачыненняў, за выключэннем звестак, якія даюцца плацельшчыку ў адносінах да самога сябе, а таксама звестак:

1.1. аб прозвішчы, уласным імені, імені па бацьку (калі гэтакае маецца) плацельшчыка – фізічнай асобы, у тым ліку індывідуальнага прадпрымальніка, найменні і месцы знаходжання плацельшчыка-арганізацыі;

1.2. абнародаваных плацельшчыкам самастойна ці з яго згоды;

1.3. якія з'яўляюцца агульнадаступнымі, у тым ліку гадавая бухгалтарская і (ці) фінансавая справаздачнасць арганізацыі, апублікаваная ў адпаведнасці з заканадаўствам для ўсеагульнага ведама;

1.4. аб уліковым нумары плацельшчыка, у тым ліку аб даце яго прысваення;

1.5. аб даце выплаты асобамі, якія ажыццяўляюць рамесную дзейнасць, дзейнасць у сферы аграэкатурызму, адпаведна збору за ажыццяўленне рамеснай дзейнасці і збору за ажыццяўленне дзейнасці па аказанні паслуг у сферы аграэкатурызму;

1.6. аб найменні падатковага органа па месцы пастаноўкі на ўлік плацельшчыка;

1.7. аб знаходжанні плацельшчыка ў працэсе ліквідацыі (спынення дзейнасці), даце рашэння рэгіструючага органа аб выключэнні плацельшчыка з Адзінага дзяржаўнага рэгістра юрыдычных асоб і індывідуальных прадпрымальнікаў;

1.8. аб статутным фондзе (капітале) арганізацыі;

1.9. аб парушэннях падатковага і іншага заканадаўства і мерах адказнасці за гэтыя парушэнні;

1.10. якія выдаюцца падатковым, праваахоўным ці іншым органам іншых дзяржаў у адпаведнасці з міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь;

1.11. якія выдаюцца дзяржаўным органам, іншым арганізацыям, а таксама міжведамаснай і іншай камісіі, да кампетэнцыі якіх адносіцца ажыццяўленне адміністрацыйных працэдур, у мэтах ажыццяўлення імі адміністрацыйных працэдур;

1.12. якія выдаюцца ўдзельнікам электроннага ўзаемадзеяння ў рамках праграмна-тэхнічнага комплексу ўліку падатковых рахункаў-фактур (аўтаматызаваная інфармацыйная сістэма «Улік рахункаў-фактур»);

1.13. аб рэгістрацыі ў якасці рэзідэнта свабоднай эканамічнай зоны, Парка высокіх тэхналогій, спецыяльнага турысцка-рэкрэацыйнага парка «Аўгустоўскі канал», Кітайска-беларускага індустрыяльнага парка «Вялікі камень».

2. Падатковая тайна не падлягае абнародаванню, за выключэннем выпадкаў, прадугледжаных Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

3. Звесткі, якія складаюць падатковую тайну, маюць спецыяльны рэжым захоўвання і доступу, які вызначае Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

4. Страта дакументаў, якія ўтрымліваюць звесткі, што складаюць падатковую тайну, ці абнародаванне такіх звестак у парушэнне парадку, прадугледжанага заканадаўствам, цягнуць за сабой адказнасць, прадугледжаную заканадаўчымі актамі.

ГЛАВА 3 ЭЛЕМЕНТЫ ПАДАТКААБКЛАДАННЯ

Артыкул 30. Аб'екты падаткаабкладання

Аб'ектамі падаткаабкладання прызнаюцца абставіны, з наяўнасцю якіх у плацельшчыка падатковае заканадаўства ці мытнае заканадаўства звязваюць узнікненне падатковага абавязацельства.

Кожны падатак, збор (пошліна) мае самастойны аб'ект падаткаабкладання.

Артыкул 31. Рэалізацыя тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў

1. Рэалізацыяй тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў прызнаюцца адчужэнне тавару адной асобай іншай асобе (выкананне работ адной асобай для іншай асобы, аказанне паслуг адной асобай іншай асобе), перадача маёмасных праў адной асобай іншай асобе на аплатнай ці бязвыплатнай аснове незалежна ад спосабу набыцця праў на тавары (вынікі выкананых работ, аказаных паслуг), маёмасных праў ці формы адпаведных здзелак.

Рэалізацыяй тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў могуць прызнавацца таксама іншыя аперацыі ў выпадках, прадугледжаных гэтым Кодэксам ці актамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Бязвыплатнай перадачай тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў прызнаюцца перадача тавараў (выкананне работ, аказанне паслуг), маёмасных праў без аплаты і вызваленне ад абавязку іх аплаты.

2. Не прызнаецца рэалізацыяй тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў:

2.1. перадача маёмасці ў якасці ўкладу ў статутныя фонды камерцыйных арганізацый;

2.2. перадача маёмасці арганізацыі яе ўдзельніку (акцыянеру) у памеры, які не перавышае яго ўклад у статутны фонд гэтай арганізацыі, пры яе ліквідацыі ці пры выхадзе (выключэнні) удзельніка са складу ўдзельнікаў арганізацыі, а таксама які не перавышае частку яго ўкладу ў статутны фонд гэтай арганізацыі пры змяншэнні памеру статутнага фонда. Пры гэтым кошт маёмасці, якая перадаецца, і памер укладу ці часткі ўкладу ўдзельніка (акцыянера) падлягаюць пераліку ў долары ЗША па афіцыйным курсе, устаноўленым Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь адпаведна на дату перадачы маёмасці і на дату ўнясення ўкладу;

2.3. адчужэнне маёмасці ў выніку рэквізіцыі, нацыяналізацыі ці канфіскацыі;

2.4. пераход права ўласнасці на маёмасць у выніку наследавання;

2.5. перадача тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў спажыўцу рэкламы: пры адсутнасці аплаты ці іншага сустрэчнага выканання абавязацельства, калі такія тавары (работы, паслугі), маёмасныя правы з'яўляюцца аб'ектамі рэкламавання і (ці) утрымліваюць інфармацыю аб аб'ектах рэкламавання;

у выглядзе выйгрышу пры правядзенні ў адпаведнасці з заканадаўствам рэкламнай гульні.

Палажэнні часткі першай гэтага падпункта не распаўсюджваюцца на рэкламныя паслугі, якія аказваюцца рэкламадаўцам;

2.6. зварот ва ўласнасць дзяржавы безгаспадарнай маёмасці, знаходак ці скарбаў, безнаглядных жывёл;

2.7. бязвыплатная перадача:

2.7.1. маёмасці арганізацыі яе правапераемніку (правапераемнікам) пры рэарганізацыі гэтай арганізацыі;

2.7.2. маёмасці (работ, паслуг) у межах аднаго ўласніка па яго рашэнні ці рашэнні ўпаўнаважанага ім органа;

2.7.3. маёмасці (работ, паслуг) Рэспубліцы Беларусь ці яе адміністрацыйна-тэрытарыяльным адзінкам, у тым ліку ў асобе ўпаўнаважаных дзяржаўных органаў, юрыдычных і фізічных асоб, якая праводзіцца на падставе:

нарматыўных прававых актаў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь;

рашэнняў Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь, Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, Кіраўніцтва справамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, іншых дзяржаўных органаў і іншых дзяржаўных арганізацый, падпарадкаваных Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь, Генеральнай пракуратуры Рэспублікі Беларусь, Следчага камітэта Рэспублікі Беларусь, Дзяржаўнага камітэта судовых экспертыз Рэспублікі Беларусь, органаў дзяржаўнага кантролю, судаў, рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання і іншых дзяржаўных арганізацый, падпарадкаваных Ураду Рэспублікі Беларусь, Апарата Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь, адміністрацый свабодных эканамічных зон, прынятых у межах іх паўнамоцтваў, устаноўленых заканадаўствам;

рашэнняў мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў, прынятых у межах іх паўнамоцтваў, устаноўленых заканадаўствам;

2.7.4. маёмасці, якія знаходзяцца ва ўласнасці Рэспублікі Беларусь ці яе адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак, дзяржаўным арганізацыям па рашэнні ўласніка маёмасці ці ўпаўнаважанага ім органа (арганізацыі);

2.7.5. маёмасці, якая не выкарыстоўваецца, што знаходзіцца ў рэспубліканскай і камунальнай уласнасці, ва ўласнасць індывідуальных прадпрымальнікаў і недзяржаўных арганізацый;

2.7.6. маёмасці, якая належыць фізічнай асобе, работ, паслуг іншай фізічнай асобе, якая знаходзіцца з ім у адпаведнасці з заканадаўствам у шлюбе, адносінах блізкага сваяцтва ці ўласцівасці, калі такая перадача не звязана з ажыццяўленнем прадпрымальніцкай дзейнасці;

2.7.7. жылых памяшканняў камерцыйнага выкарыстання ва ўласнасць грамадзян па рашэнні Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь;

2.7.8. аб'ектаў інжынернай, транспартнай, сацыяльнай інфраструктуры і іх добраўпарадкавання, завершаных будаўніцтвам, у дзяржаўную ўласнасць у выглядзе выдаткаў у парадку, вызначаным Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 32. Даходы і крыніцы іх атрымання

Даходы плацельшчыка могуць быць аднесены да даходаў ад крыніц у Рэспубліцы Беларусь ці да даходаў ад крыніц за граніцамі Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з падатковым заканадаўствам.

Калі палажэнні падатковага заканадаўства не дазваляюць адназначна аднесці атрыманыя плацельшчыкам даходы да даходаў ад крыніц у Рэспубліцы Беларусь ці да даходаў ад крыніц за граніцамі Рэспублікі Беларусь, аднясенне даходу да той ці іншай крыніцы, а таксама вызначэнне долі такіх даходаў ажыццяўляюцца ў парадку, устаноўленым іншым заканадаўствам.

Артыкул 33. Падатковая база і падатковая стаўка (стаўкі). Парадак вызначэння і карэкціроўкі падатковай базы і (ці) сумы падатку (збору)

1. Падатковая база ўяўляе сабой вартасную, фізічную ці іншую характарыстыку аб'екта падаткаабкладання.

Падатковая база вызначаецца ў адносінах да канкрэтнага падатку, збору (пошліны).

2. Падатковая стаўка ўяўляе сабой велічыню падатковых налічэнняў на адзінку вымярэння падатковай базы, калі іншае не ўстаноўлена гэтым Кодэксам, іншымі актамі падатковага ці мытнага заканадаўства.

Падатковыя стаўкі ўстанаўліваюцца ў адносінах да кожнага падатку, збору (пошліны).

3. Падатковая база і падатковыя стаўкі па рэспубліканскіх падатках, зборах (пошлінах) устанаўліваюцца гэтым Кодэксам, іншымі актамі падатковага заканадаўства, калі іншае не вызначана Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь ці актамі, якія складаюць права Еўразійскага эканамічнага саюза.

Падатковая база і падатковыя стаўкі па мясцовых падатках і зборах устанаўліваюцца мясцовымі Саветамі дэпутатаў у адпаведнасці з гэтым Кодэксам.

4. Падатковая база і (ці) сума падатку (збору), якая падлягае выплаце (заліку, вяртанню), па выніках праверкі падлягаюць карэкціроўцы пры наяўнасці хоць бы адной з наступных падстаў:

выяўленне скажэння звестак аб фактах (сукупнасці фактаў) здзяйснення гаспадарчых аперацый, аб аб'ектах падаткаабкладання, якія падлягаюць адлюстраванню плацельшчыкам у бухгалтарскім і (ці) падатковым уліку, падатковых дэкларацыях (разліках), а таксама ў іншых дакументах і (ці) інфармацыі, неабходных для падліку і выплаты падаткаў (збораў);

асноўнай мэтай здзяйснення гаспадарчай аперацыі з'яўляюцца нявыплата (няпоўная выплата) і (ці) залік, вяртанне сумы падатку (збору);

адсутнасць рэальнасці здзяйснення гаспадарчай аперацыі (уключаючы выпадкі, калі фактычна не паступіў тавар (нематэрыяльныя актывы), не выкананы работы, не аказаны паслугі, не перададзены маёмасныя правы).

5. Пры наяўнасці падстаў, указаных у [пункце 4](#) гэтага артыкула, падатковая база і (ці) сума падатку (збору), які падлягае выплаце (заліку, вяртанню), вызначаюцца зыходзячы з фактычных звестак аб аб'ектах падаткаабкладання, і (ці) фактычных абставін здзяйснення гаспадарчых аперацый, і (ці) наяўных даных аб іх здзяйсненні пры магчымасці іх выяўлення, у тым ліку на падставе дакументаў (інфармацыі, матэрыялаў), пададзеных плацельшчыкам, дзяржаўнымі органамі, іншымі арганізацыямі і фізічнымі асобамі.

Наяўнасць падстаў, указаных у [пункце 4](#) гэтага артыкула, выяўляецца з улікам доказаў, сабраных органам, які праводзіў праверку, і (ці) прадстаўленых праваахоўнымі органамі.

6. Плацельшчык мае права да прызначэння праверкі самастойна зрабіць карэкціроўку падатковай базы і (ці) сумы падатку (збору), які падлягае выплаце (заліку, вяртанню).

Артыкул 34. Падатковы і справаздачны перыяды

1. Пад падатковым перыядам разумеецца каляндарны год ці іншы перыяд, які вызначаецца ў адносінах да кожнага канкрэтнага падатку, збору (пошліны), пасля заканчэння якога вызначаецца падатковая база і вылічваецца сума гэтага падатку, збору (пошліны).

Падатковы перыяд можа складацца з некалькіх справаздачных перыядаў.

Пад справаздачным перыядам, калі іншае не ўстаноўлена часткай другой [артыкула 341](#) гэтага Кодэкса, разумеецца перыяд, па выніках якога плацельшчыкі абавязаны падаць у падатковы орган падатковыя дэкларацыі (разлікі), і (ці) іншыя дакументы, і (ці) інфармацыю, неабходныя для падліку і выплаты падаткаў, збораў (пошлін).

2. У выпадках, устаноўленых гэтым Кодэксам ці іншымі актамі падатковага заканадаўства, на плацельшчыкаў можа ўскладацца абавязак па падліку і выплаце падатку, збору (пошліны) да пачатку ці на працягу падатковага ці справаздачнага перыяду.

Арттыкул 35. Льготы па падатках, зборах (пошлінах)

1. Льготамі па падатках, зборах (пошлінах) прызнаюцца перавагі, якія даюцца асобным катэгорыям плацельшчыкаў і прадугледжаны гэтым Кодэксам і іншымі актамі падатковага ці мытнага заканадаўства, у параўнанні з іншымі плацельшчыкамі, уключаючы магчымасць не выплачваць падатак, збор (пошліну) ці выплачваць іх у меншым памеры.

2. Льготы па падатках, зборах (пошлінах) устанаўліваюцца ў выглядзе:

2.1. вызвалення ад падатку, збору (пошліны);

2.2. дадатковых у дачыненні да тых, якія ўлічваюцца пры вызначэнні (падліку) падатковай базы для ўсіх плацельшчыкаў, падатковых вылікаў і (ці) іншага змяншэння падатковай базы ці сумы падатку, збору (пошліны);

2.3. падатковых ставак, паніжаных у параўнанні з агульнаўстаноўленымі;

2.4. пакрыцця сумы заплачанага падатку, збору (пошліны);

2.5. у іншым выглядзе, устаноўленым Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

3. Льготы па падатках, зборах (пошлінах) устанаўліваюць Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь і (ці) гэты Кодэкс, іншыя законы, калі іншае не ўстаноўлена Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, а таксама міжнародныя дагаворы, якія складаюць права Еўразійскага эканамічнага саюза.

Ільготы па падатках, зборах (пошлінах) плацельшчыкам індывідуальна даюцца ў выглядзе, парадку і на ўмовах, якія вызначае Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь.

Міністр замежных спраў Рэспублікі Беларусь і яго намеснікі, а таксама кіраўнікі дыпламатычных прадстаўніцтваў і консульскіх устаноў Рэспублікі Беларусь маюць права паніжаць стаўкі консульскага збору ці вызваляць ад консульскага збору арганізацыі і фізічных асоб па іх заявах, якія падаюцца ў пісьмовай форме, а таксама па пісьмовых хадайніцтвах палат Нацыянальнага схода Рэспублікі Беларусь, Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь, Канстытуцыйнага Суда Рэспублікі Беларусь, Вярхоўнага Суда Рэспублікі Беларусь, Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, Дзяржаўнага сакратарыята Савета Бяспекі Рэспублікі Беларусь, Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь, Генеральнай пракуратуры Рэспублікі Беларусь, Цэнтральнай камісіі Рэспублікі Беларусь па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў і рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання, а таксама дыпламатычных прадстаўніцтваў і консульскіх устаноў замежных дзяржаў, акрэдытаваных у Рэспубліцы Беларусь, калі прыведзеныя ў заяве ці хадайніцтве прычыны будуць прызнаны ўважлівымі.

Мясцовыя Саветы дэпутатаў ці па іх даручэнні мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы маюць права даваць ільготы па падатках, зборах (пошлінах), якія поўнасю выплачваюцца ў мясцовыя бюджэты:

асобным плацельшчыкам – фізічным асобам па аб'ектах падаткаабкладання, не звязаных з ажыццяўленнем прадпрымальніцкай дзейнасці, у сувязі са знаходжаннем у цяжкай жыццёвай сітуацыі;

асобным катэгорыям плацельшчыкаў у парадку і на ўмовах, якія вызначаюцца Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, гэтым Кодэксам і (ці) іншымі законамі.

4. Плацельшчык мае права выкарыстоўваць ільготы па падатках, зборах (пошлінах) з моманту ўзнікнення прававых падстаў для іх прымянення і на працягу ўсяго перыяду дзеяння гэтых падстаў.

Ільготы па падатках, зборах (пошлінах), кантроль за падлікам і выплатай якіх ускладнены на падатковыя органы і якія не выкарыстаны плацельшчыкам у адпаведнасці з часткай першай гэтага пункта, могуць быць выкарыстаны ім пры наяўнасці ў сукупнасці наступных умоў:

плацельшчыкам не заяўлена пісьмовая адмова ад выкарыстання льгот па падатках, зборах (пошлінах);

падатковае абавязацельства па падатках, зборах (пошлінах) узнікла ў перыяд дзеяння прававых падстаў для выкарыстання льгот па падатках, зборах (пошлінах);

не мінула пяць гадоў з дня ўзнікнення падатковага абавязацельства, пры выкананні якога ўзніклі прававыя падставы для выкарыстання льгот па падатках, зборах (пошлінах), калі іншае не прадугледжана гэтым Кодэксам.

Плацельшчык мае права выкарыстоўваць ільготы па мытных плацяжах, не выкарыстаныя пры мытным дэклараванні тавараў, змешчаных пад адпаведную мытную працэдуру, пасля выпуску тавараў, калі абавязак па выплаце гэтых плацяжоў узнік у перыяд дзеяння прававых падстаў для выкарыстання ўказаных ільгот і не мінула тры гады з даты выпуску тавараў, калі іншае не ўстаноўлена міжнароднымі дагаворамі і актамі, якія складаюць права Еўразійскага эканамічнага саюза.

Плацельшчык мае права не выкарыстоўваць ільготы па падатках, зборах (пошлінах), адмовіцца ад іх выкарыстання ці прыпыніць іх выкарыстанне на адзін ці некалькі падатковых перыядаў, калі іншае не вызначана гэтым Кодэксам.

5. Пры выкарыстанні льгот па мытных плацяжах плацельшчык павінен у мытнай дэкларацыі паказаць звесткі аб прымяненні такіх ільгот і аб дакументах, якія пацвярджаюць права на гэтыя льготы.

Калі выкарыстанне льгот па мытных плацяжах звязана з абавязацельствамі асобы аб выкананні вызначаных абмежаванняў на карыстанне і (ці) распараджэнне таварамі і (ці) патрабаванняў і ўмоў, у якасці пісьмовага абавязацельства (заявы) дэкларанта аб прызначэнні тавараў і (ці) аб выкарыстанні тавараў ці аб распараджэнні такімі таварамі ў мэтах, якія адпавядаюць умовам давання льгот, разглядаецца мытная дэкларацыя.

Плацельшчык мае права падчас праверкі выкарыстоўваць ільготы па падатках, зборах (пошлінах), раней не выкарыстаныя, пры прытрымліванні ўмоў, устаноўленых часткай першай гэтага пункта, часткамі другой і трэцяй **пункта 4** гэтага артыкула, і прадстаўленні дакументаў, якія пацвярджаюць права на льготы па падатках, зборах (пошлінах).

6. Пры пераўтварэнні юрыдычнай асобы аднаго віду ў юрыдычную асобу іншага віду (змяненне арганізацыйна-прававой формы) да нанава ўзнікшай юрыдычнай асобы пераходзіць права рэарганізаванай юрыдычнай асобы на выкарыстанне льгот па падатках, зборах (пошлінах).

7. У дачыненні да льгот па падатках, зборах (пошлінах) ацэньваецца эфектыўнасць іх прымянення, з улікам вынікаў якой прымаецца рашэнне аб захаванні ці адмене адпаведных ільгот па падатках, зборах (пошлінах). Парадак ацэнкі эфектыўнасці льгот па падатках, зборах (пошлінах), а таксама іх класіфікацыю ўстанаўлівае Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 36. Парадак падліку падаткаў, збораў (пошлін)

1. Плацельшчык самастойна падлічвае ў беларускіх рублях суму падатку, збору (пошліны), якая падлягае выплаце за справазданы, падатковы перыяд, зыходзячы з падатковай базы, падатковай стаўкі і падатковых ільгот, калі іншае не ўстаноўлена гэтым Кодэксам і іншымі актамі падатковага ці мытнага заканадаўства.

2. Сума збору (пошліны), якая падлягае выплаце, падлічваецца па выніках падатковага перыяду з улікам выяўленых у гэтым падатковым перыядзе фактаў нявыплаты і залішняй выплаты падатку, збору (пошліны) незалежна ад сканчэння пяці гадоў ад устаноўленых падатковым заканадаўствам тэрмінаў яго выплаты.

Палажэнні часткі першай гэтага пункта не прымяняюцца пры падліку мытных плацяжоў. Сумы падаткаў, збораў (пошлін), якія падлягаюць выплаце, што збіраюцца мытнымі органамі, вызначаюцца ў адпаведнасці з мытным заканадаўствам.

3. У выпадках, прадугледжаных гэтым Кодэксам, мытным заканадаўствам і (ці) актамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь або рашэннямі мясцовых Саветаў дэпутатаў (у дачыненні да мясцовых падаткаў і збораў), абавязак па падліку сумы падатку, збору (пошліны) можа быць ускладзены на падатковы ці мытны орган ці падатковага агента. Пры гэтым падлік фізічнай асобе, у тым ліку зарэгістраванай у якасці індывідуальнага прадпрымальніка, падатку на нерухомую маёмасць, зямельнага падатку праводзіцца падатковым органам не болей чым за тры каляндарныя гады, якія папярэднічаюць году, у якім праводзіцца такі падлік.

Артыкул 37. Тэрміны выплаты падаткаў, збораў (пошлін)

1. Тэрміны выплаты падаткаў, збораў (пошлін) устанаўліваюцца гэтым Кодэксам, іншымі актамі падатковага ці мытнага заканадаўства ў адносінах да кожнага падатку, збору (пошліны).

2. Змяненне плацельшчыкам, падатковым ці іншым органам устаноўленага тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін) не дапускаецца, за выключэннем выпадкаў, прадугледжаных гэтым Кодэксам і іншымі актамі падатковага ці мытнага заканадаўства.

3. Тэрміны выплаты падатку, збору (пошліны) могуць быць вызначаны каляндарнай датай, сканчэннем перыяду, а таксама ўказаннем на падзею, якая павінна надысці ці адбыцца, або на дзеянне, якое павінна быць здзейснена.

Артыкул 38. Парадак выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў

1. Выплата падатку, збору (пошліны), пеняў праводзіцца ў парадку, устаноўленым гэтым Кодэксам, у безнаяўным ці наяўным парадку ў беларускіх рублях, калі іншае не ўстаноўлена гэтым Кодэксам ці іншымі актамі падатковага ці мытнага заканадаўства, міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь.

Парадак выплаты падатку, збору (пошліны) устанаўліваецца ў адносінах да кожнага падатку, збору (пошліны).

2. Днём выплаты падатку, збору (пошліны), пеняў прызнаецца:

2.1. дзень выдачы банку плацежнай інструкцыі на пералічэнне падатку, збору (пошліны), пеняў, у тым ліку пры дапамозе яе падавання на папяровым носьбіце, накіравання ў электронным выглядзе з выкарыстаннем сістэмы дыстанцыйнага

банкаўскага абслугоўвання, сістэмы разлікаў з выкарыстаннем электронных грошай пры наяўнасці на рахунку, у электронным кашальку сродкаў, дастатковых для выканання банкам такой плацежнай інструкцыі. Пры выкананні банкам плацежнай інструкцыі, раней не выкананай з-за прычыны адсутнасці на рахунку, у электронным кашальку сродкаў, дастатковых для яе выканання ў поўным аб'ёме, – дзень выканання банкам такой плацежнай інструкцыі на пералік сум падатку, збору (пошліны), пеняў;

2.2. дзень унясення для пералічэння сум падатку, збору (пошліны), пеняў наяўных грашовых сродкаў у банк, пасялковы, сельскі выканаўчы і распарадчы орган, падатковы ці мытны орган, арганізацыю сувязі Міністэрства сувязі і інфарматызацыі Рэспублікі Беларусь ці ў выпадках, устаноўленых падатковым ці мытным заканадаўствам, у іншую ўпаўнаважаную арганізацыю;

2.3. дзень ажыццяўлення плацяжу з выкарыстаннем банкаўскай плацежнай карткі ці яе рэквізітаў у парадку, устаноўленым заканадаўствам, у кошт выплаты сум падатку, збору (пошліны), пеняў;

2.4. дзень выканання банкам плацежных інструкцый на выплату сум падатку, збору (пошліны), пеняў з рахункаў Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь, галоўных кіраўніцтваў Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь па абласцях і горадзе Мінску – у выпадку выканання падатковых абавязацельстваў плацельшчыка за кошт сродкаў бюджэту;

2.5. дзень залічэння ў адпаведны бюджэт грашовых сродкаў у беларускіх рублях – пры выплаце падатку, збору (пошліны), пеняў з купляй банкам замежнай валюты, а таксама пры пераліку плацельшчыкам належных да выплаты сум падатку, збору (пошліны), пеняў у замежнай валюце з-за граніц Рэспублікі Беларусь;

2.6. дзень, калі грашовыя сродкі ў кошт выплаты сум падатку, збору (пошліны), пеняў прыняты плацежным агентам пры дапамозе выкарыстання аўтаматызаванай інфармацыйнай сістэмы адзінай разліковай і інфармацыйнай прасторы (далей – сістэма АРІП) у парадку, устаноўленым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь;

2.7. пры вяртанні (заліку) у мытныя плацяжы сум забеспячэння:

унесеных на бягучы (разліковы) банкаўскі рахунак, Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь у беларускіх рублях, – дзень, указаны ў [падпунктах 2.1–2.6](#) гэтага пункта (у залежнасці ад формы выплаты такога забеспячэння), у адносінах да выплаты сум забеспячэння;

унесеных на бягучы (разліковы) банкаўскі рахунак мытні ў выпадках, прадугледжаных заканадаўствам, у замежнай валюце, – дзень падачы ў мытню пісьмовай заявы аб вяртанні сум забеспячэння ў мытныя плацяжы.

3. Дапускаецца ў парадку, устаноўленым гэтым Кодэксам, залічваць залішне заплачаныя ці спагнаныя сумы падаткаў, збораў (пошлін), пеняў і накіроўваць іх у кошт пагашэння запазычанасці і (ці) выканання будучага падатковага абавязацельства, калі іншае не ўстаноўлена актамі, якія складаюць права Еўразійскага эканамічнага саюза. Пры гэтым днём выплаты падатку, збору (пошліны), пеняў прызнаецца дзень праведзенага падатковым органам заліку залішне заплачаных ці залішне спагнанных сум падаткаў, збораў (пошлін), пеняў у кошт запазычанасці і (ці) у кошт выканання будучага падатковага абавязацельства, а пры заліку такіх сум мытным органам – дзень, указаны ў [падпунктах 2.1–](#)

2.6 пункта 2 гэтага артыкула ці [пункце 3](#) артыкула 61 гэтага Кодэкса (у залежнасці ад формы, у якой былі аплачаны (спагнаны) такія сумы).

4. Дапускаецца ў адпаведнасці з мытным заканадаўствам:

залічваць сумы авансавых плацяжоў у мытныя плацяжы, працэнты, пені, сумы забеспячэння, калі іншае не вызначана міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь. Пры гэтым днём выплаты падаткаў, збораў (пошлін), працэнтаў, пеняў прызнаецца дзень, указаны ў [падпунктах 2.1–2.6](#) пункта 2 гэтага артыкула (у залежнасці ад формы, у якой былі аплачаны такія сумы), у адносінах да выплаты сум авансавых плацяжоў;

звяртаць (залічваць) сумы забеспячэння ў мытныя плацяжы, працэнты, пені, калі іншае не ўстаноўлена міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь. Пры гэтым днём выплаты падаткаў, збораў (пошлін), працэнтаў, пеняў прызнаюцца дзень, указаны ў [падпунктах 2.1–2.6](#) пункта 2 гэтага артыкула (для выпадку, указаннага ў абзацы другім [падпункта 2.7](#) пункта 2 гэтага артыкула), ці дзень залічэння ў рэспубліканскі бюджэт грашовых сродкаў у беларускіх рублях, атрыманых ад продажу замежнай валюты (для выпадку, указаннага ў абзацы трэцім [падпункта 2.7](#) пункта 2 гэтага артыкула).

Дапускаецца ўзаемазалік падаткаў, збораў (пошлін), пеняў, якія падлягаюць выплаце плацельшчыкам, за выключэннем увазных мытных пошлін, і грашовых абавязацельстваў атрымальнікаў бюджэтных сродкаў з рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў перад гэтым плацельшчыкам.

РАЗДЗЕЛ II ПАДАТКОВАЕ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВА

ГЛАВА 4 ПАДАТКОВЫ ЎЛІК. ПАДАТКОВАЯ ДЭКЛАРАЦЫЯ. ПАДАТКОВАЕ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВА І ЯГО ВЫКАНАННЕ

Артыкул 39. Падатковы ўлік

1. Падатковым улікам прызнаецца ажыццяўленне плацельшчыкамі ўліку аб'ектаў падаткаабкладання і вызначэння падатковай базы па падатках, зборах (пошлінах) шляхам разліковых карэкціровак да даных бухгалтарскага ўліку, калі іншае не ўстаноўлена падатковым заканадаўствам.

Падатковы ўлік вядзецца выключна ў мэтах падаткаабкладання і ажыццяўлення падатковага кантролю.

2. Падатковы ўлік грунтуецца на даных бухгалтарскага ўліку і (ці) на іншых дакументальна пацверджаных даных аб аб'ектах, якія падлягаюць падаткаабкладанню ці звязаных з падаткаабкладаннем.

3. Замежная арганізацыя, якая аказвае паслугі ў электроннай форме для фізічных асоб, забяспечвае ўлік:

3.1. даных, якія дазваляюць падлічыць суму падатковага абавязацельства за падатковы перыяд, да якіх адносяцца:

сумы падатковай базы з указаннем валюты выплаты і даты аказання паслугі;

сумы змянення падатковай базы, якое адбылося ў падатковым перыядзе (падатковых перыядах), які ідзе следам за падатковым перыядам, у якім была адлюстравана падатковая база, у сувязі з вяртаннем пакупнікам грашовых сродкаў (у тым ліку шляхам заліку ў кошт аказання іншай паслугі ў электроннай форме) і даты такога вяртання (заліку) грашовых сродкаў;

сумы атрыманых выплат, уключаючы сумы авансавых плацяжоў, і даты атрымання ўказаных выплат;

3.2. звестак, якія выкарыстоўваюцца ёю для вызначэння месца фактычнага знаходжання фізічнай асобы (указваецца прозвішча, уласнае імя, імя па бацьку (калі гэтакае маецца), калі такія звесткі прадстаўлены пакупніком), да якіх адносяцца звесткі аб краіне знаходжання фізічнай асобы (калі такія звесткі прадстаўлены пакупніком), сеткавы (IP) адрас прылады, выкарыстанай пакупніком пры набыцці паслуг у электроннай форме, міжнародны код краіны тэлефоннага нумара, які выкарыстоўваецца для набыцця ці аплаты паслуг (пры наяўнасці), паштовы індэкс месца жыхарства (калі такія звесткі ўказаны пакупніком), банкаўскі ідэнтыфікацыйны код, выкарыстаны фізічнай асобай пры набыцці паслугі ў электроннай форме, і іншая інфармацыя, якая прадстаўляецца фізічнай асобай і дазваляе вызначыць краіну яе фактычнага знаходжання. Улік вядзецца ў адвольнай форме па кожнай фізічнай асобе, якой у падатковым перыядзе была рэалізавана паслуга ў электроннай форме.

Артыкул 40. Падатковая дэкларацыя (разлік)

1. Падатковай дэкларацыяй (разлікам) прызнаецца заява плацельшчыка па вызначанай форме з указаннем звестак, неабходных для падліку падатку, збору (пошліны).

Калі гэта прадугледжана формай падатковай дэкларацыі (разліку), то ў ёй указваюцца:

поўнае найменне (прозвішча, уласнае імя, імя па бацьку (калі гэтакае маецца)) плацельшчыка, месца яго знаходжання (месца жыхарства), нумар кантактнага тэлефона, найменне і код падатковага органа, у які падаецца падатковая дэкларацыя (разлік);

тып падатковай дэкларацыі (разліку);

атрыманыя даходы і ажыццёўленыя расходы;

крыніцы даходаў;

весткі аб выкарыстаных падатковых ільготах;

падлічаная сума падатку, збору (пошліны);

сярэдняяспісачная колькасць работнікаў за справаздачны перыяд і папярэдні каляндарны год;

фонд зароботнай платы;

код віду эканамічнай дзейнасці;

адлюстраваны ва ўстаноўленым парадку на рахунках бухгалтарскага ўліку чысты прыбытак (страта), які застаецца ў распараджэнні арганізацыі пасля выплаты падаткаў, збораў (пошлін);

агульная плошча капітальных будынін (будынкаў, збудаванняў), іх частак, машына-месцаў, якая вызначаецца плацельшчыкамі падатку пры спрошчанай сістэме падаткаабкладання ў парадку, устаноўленым гэтым Кодэксам;

сума падаходнага падатку з фізічных асоб, падлічаная з фактычна выплачаных у справаздачным перыядзе даходаў (пры яго адсутнасці ў падатковым перыядзе), а таксама пералічаная ў бюджэт у справаздачным перыядзе;

утрыманая з фактычна выплачаных плацельшчыкам даходаў сума падаходнага падатку з фізічных асоб, але не пералічаная (залішне пералічаная) у бюджэт на 1 студзеня справаздачнага года, а таксама на апошні дзень справаздачнага перыяду; іншыя звесткі, неабходныя для падліку і выплаты падатку, збору (пошліны).

2. Падатковую дэкларацыю (разлік) падае кожны плацельшчык па кожным падатку, зборы (пошліне), у дачыненні да якіх ён прызнаны плацельшчыкам, і пры наяўнасці аб'ектаў падаткаабкладання ў падатковым перыядзе. У выпадках, устаноўленых гэтым Кодэксам, падатковую дэкларацыю (разлік) падае падатковы агент.

Па падатках, зборах (пошлінах), якія падлічваюцца нарастаючым вынікам з пачатку падатковага перыяду, падатковая дэкларацыя (разлік) падаецца за справаздачны перыяд, у якім узнік аб'ект падаткаабкладання, а таксама за ўсе наступныя справаздачныя перыяды гэтага падатковага перыяду.

Пры адсутнасці аб'ектаў падаткаабкладання ў падатковым перыядзе падатковая дэкларацыя (разлік) падаецца па:

падатку на прыбытак;

падатку на дабаўленую вартасць пры наяўнасці падатку, які падлягае выплаце (вяртанню), у тым ліку ў сувязі з ажыццяўленнем падатковых вылікаў у поўным аб'ёме незалежна ад сумы падатку на дабаўленую вартасць, падлічанай па рэалізацыі тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў. Падатковая дэкларацыя (разлік) падаецца за справаздачны перыяд, у якім узнік падатак, які падлягае выплаце (вяртанню), а таксама за ўсе наступныя справаздачныя перыяды гэтага падатковага перыяду;

падатку на дабаўленую вартасць пры аказанні замежнымі арганізацыямі паслуг у электроннай форме.

Падатковыя дэкларацыі (разлікі) не падаюцца ў выпадках, устаноўленых гэтым Кодэксам, а таксама:

на працягу тэрмінаў і ў частцы дзейнасці, указаных у [пункце 1](#) артыкула 384 гэтага Кодэкса;

плацельшчыкамі, указанымі ў [пункце 1](#) артыкула 385, [пункце 1](#) артыкула 386 гэтага Кодэкса;

у частцы дзейнасці і пры прытрымліванні ўмоў вызвалення ад падаткаў, збораў (пошлін), указаных у [пунктах 2 і 3](#) артыкула 386 гэтага Кодэкса.

3. Падатковая дэкларацыя (разлік) падаецца па ўстаноўленай форме ў пісьмовай форме ці па ўстаноўленых фарматах у выглядзе электроннага дакумента ў падатковы орган па месцы пастаноўкі на ўлік плацельшчыка ў парадку і тэрміны, устаноўленыя гэтым Кодэксам ці іншымі актамі падатковага заканадаўства.

Фізічнай асобай, якая не з'яўляецца індывідуальным прадпрымальнікам, падатковая дэкларацыя (разлік) можа падавацца ў пісьмовай форме ў падатковы орган незалежна ад месца пастаноўкі на ўлік ці ў электронным выглядзе праз асабісты кабінет плацельшчыка.

4. Падатковыя дэкларацыі (разлікі) па ўстаноўленых фарматах у выглядзе электроннага дакумента абавязаны падаваць:

плацельшчыкі, сярэдняспісачная колькасць работнікаў якіх за папярэдні каляндарны год складае 15 і больш чалавек. Сярэдняспісачная колькасць работнікаў вызначаецца ў парадку, устаноўленым Нацыянальным статыстычным камітэтам Рэспублікі Беларусь;

плацельшчыкі падатку на дабаўленую вартасць.

Патрабаванне, устаноўленае часткай першай гэтага пункта, не распаўсюджваецца на плацельшчыкаў:

у дачыненні да якіх у адпаведнасці з заканадаўствам аб эканамічнай неплацежаздольнасці (банкруцтве) прымяняюцца працэдуры эканамічнай неплацежаздольнасці (банкруцтва), за выключэннем працэдуры санацыі; якія знаходзяцца ў працэсе ліквідацыі (спыненні дзейнасці).

Пры падаванні плацельшчыкамі, указанымі ў частцы першай гэтага пункта, падатковай дэкларацыі (разліку) у пісьмовай форме такая падатковая дэкларацыя (разлік) не лічыцца пададзенай, за выключэннем выпадку, калі яе падаванне немагчымае ў сувязі з недаступнасцю партала Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь, які з'яўляецца інфармацыйным рэсурсам гэтага Міністэрства, адзінага партала электронных паслуг агульнадзяржаўнай аўтаматызаванай інфармацыйнай сістэмы (у тым ліку з-за адсутнасці электрасілкавання і (ці) выхаду са строю абсталявання (яго часткі)), недастатковасцю рэсурсаў парталаў, памылкамі праграмнага забеспячэння парталаў, недаступнасцю і (ці) адсутнасцю каналаў сувязі з гэтымі парталамі, уключаючы недастатковасць шырыні каналаў сувязі з імі, немагчымасцю падпісаць падатковую дэкларацыю (разлік) у сувязі з недаступнасцю замежнага аператара сотавай сувязі і (ці) у сувязі з адсутнасцю дастаўкі ім паведамлення, неабходнага для выкарыстання плацельшчыкам электроннага лічбавага подпісу. Пры надыходзе такіх выпадкаў тэрмін падавання падатковай дэкларацыі (разліку) працягваецца на час, неабходны для ліквідацыі прычын, з-за якіх арганізацыя не можа яе падаць.

5. Пры накіраванні падатковай дэкларацыі (разліку) у пісьмовай форме поштай днём яе падавання з'яўляецца дата прыёму паштовага адпраўлення, а ў электроннай форме – дата яе прыёму, зафіксаваная з дапамогай праграмных сродкаў падатковых органаў.

Падатковы орган не мае права адмовіць у прыняцці падатковай дэкларацыі (разліку), калі яна пададзена плацельшчыкам па ўстаноўленай форме (устаноўленым фармаце), і абавязаны паставіць па просьбе плацельшчыка на пададзеных ім дадатковым экзэмпляры падатковай дэкларацыі (разліку) ці яе копіі адзнаку аб прыняцці і дату яе атрымання пры атрыманні падатковай дэкларацыі (разліку) у пісьмовай форме ці перадаць плацельшчыку пацвярджэнне аб яе атрыманні ў электроннай форме.

6. Пры выяўленні ў падатковай дэкларацыі (разліку), пададзенай за мінулы падатковы перыяд ці за мінулы справаздачны перыяд бягучага падатковага перыяду, непаўнаты звестак ці памылак плацельшчык абавязаны ўнесці змяненні і (ці) дапаўненні ў падатковую дэкларацыю (разлік), за выключэннем выпадкаў, прадугледжаных часткай чацвёртай гэтага пункта, і падаць яе па форме, якая дзейнічала ў падатковы перыяд, за які ўносяцца адпаведныя змяненні і (ці) дапаўненні.

Калі ў дачыненні да падатку, збору (пошліны), які падлічваецца нарастаючым вынікам з пачатку падатковага перыяду, непаўнаты звестак ці памылкі выяўлены за справаздачны перыяд мінулага падатковага перыяду, то змяненні і (ці) дапаўненні адлюстроўваюцца ў падатковай дэкларацыі (разліку) за мінулы падатковы перыяд. Пры выяўленні непаўнаты звестак ці памылак за мінулы справаздачны перыяд бягучага падатковага перыяду змяненні і (ці) дапаўненні адлюстроўваюцца ў падатковай дэкларацыі (разліку), якая падаецца за чарговы справаздачны перыяд бягучага падатковага перыяду.

У дачыненні да падатку, збору (пошліны), які падлічваецца без нарастаючага выніку з пачатку падатковага перыяду, змяненні і (ці) дапаўненні адлюстроўваюцца

ў падатковай дэкларацыі (разліку) за той справаздачны (падатковы) перыяд, у якім выяўлены непаўнота звестак ці памылкі.

Падатковая дэкларацыя (разлік) па падатку, зборы (пошліне) з унесенымі змяненнямі і (ці) дапаўненнямі не падаецца ў перыяд правядзення праверкі за падатковы ці справаздачны перыяд, які правяраецца, а таксама не падаецца за правяраны падатковы ці справаздачны перыяд, за выключэннем выпадкаў, калі такія змяненні і (ці) дапаўненні звязаны з адлюстраваннем вынікаў праверкі ў бухгалтарскім ці падатковым уліку ці з адлюстраваннем у бухгалтарскім ці падатковым уліку абставін, якія надыйшлі пасля пачатку праверкі, але маюць дачыненне да правяранага перыяду.

7. Асаблівасці падавання падатковых дэкларацый (разлікаў) па канкрэтным падатку, зборы (пошліне) вызначаюцца Асаблівай часткай гэтага Кодэкса ці іншымі актамі падатковага заканадаўства.

Артыкул 41. Падатковае абавязацельства

1. Падатковым абавязацельствам прызнаецца абавязак плацельшчыка пры наяўнасці абставін, устаноўленых падатковым ці мытным заканадаўствам, заплаціць падатак, збор (пошліну).

2. Падставы ўзнікнення, змянення і спынення, а таксама парадак і ўмовы выканання падатковага абавязацельства вызначаюцца падатковым ці мытным заканадаўствам.

3. Падатковае абавязацельства ўскладаецца на плацельшчыка з моманту ўзнікнення абставін, якія прадугледжваюць выплату адпаведнага падатку, збору (пошліны).

4. Падатковае абавязацельства спыняецца яго выкананнем ці з узнікненнем абставін, з якімі падатковае заканадаўства і (ці) мытнае заканадаўства звязваюць спыненне падатковага абавязацельства па дадзеным падатку, зборы (пошліне).

Артыкул 42. Выкананне падатковага абавязацельства

1. Выкананнем падатковага абавязацельства прызнаецца выплата належных сум падатку, збору (пошліны).

2. Выкананне падатковага абавязацельства ажыццяўляе:
непасрэдна плацельшчык;
іншая абавязаная асоба ў выпадках, устаноўленых падатковым ці мытным заканадаўствам.

Выкананне падатковага абавязацельства можа ажыццяўляць за плацельшчыка іншая асоба, якая не мае права патрабаваць вяртання (заліку) з бюджэту заплачаных за плацельшчыка падатку, збору (пошліны).

3. Выкананне падатковага абавязацельства ажыццяўляюць плацельшчыкі незалежна ад прыцягнення іх да адказнасці за парушэнне заканадаўства, за выключэннем падатковага абавязацельства, якое ўзнікла ў сувязі з даходам (часткай даходу), у дачыненні да якога (часткі якога) прыменена канфіскацыя.

4. Падатковае абавязацельства лічыцца выкананым таксама ў наступных выпадках:

пасля вынясення падатковым ці мытным органам рашэння аб заліку залішне заплачаных ці залішне спагнаных сум падаткаў, збораў (пошлін) у парадку, устаноўленым гэтым Кодэксам;

пасля заліку мытным органам сум авансавых плацяжоў у мытныя плацяжы ці вяртання (заліку) сум забеспячэння ў мытныя плацяжы ў адпаведнасці з мытным заканадаўствам, калі іншае не ўстаноўлена міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь;

пасля вынясення мытным органам рашэння аб заліку сум падаткаў, збораў (пошлін), якія падлягаюць вяртання ў адпаведнасці з мытным заканадаўствам, у парадку, устаноўленым гэтым Кодэксам;

памылковае ўказанне плацельшчыкам у плацежнай інструкцыі наймення (кода) банка і нумара рахунку па ўліку сродкаў рэспубліканскага бюджэту замест наймення (кода) банка і нумара рахунку па ўліку сродкаў мясцовага бюджэту і наадварот. Гэта палажэнне прымяняецца ў дачыненні да падатку, залічэнне якога ў Бюджэтным кодэксе Рэспублікі Беларусь прадугледжана як у рэспубліканскі, так і ў мясцовыя бюджэты.

5. Падатковае абавязацельства лічыцца няздзейсненым у наступных выпадках:

адклікання плацельшчыкам ці вяртання банкам плацельшчыку плацежнай інструкцыі на выплату падатку, збору (пошліны) у бюджэт і калі да моманту такога адклікання (вяртання) падатак, збор (пошліна) не аплачаны (не спагнаны) у вызначаным парадку;

калі на момант прад'яўлення плацельшчыкам у банк плацежнай інструкцыі на выплату падатку, збору (пошліны) гэты плацельшчык мае іншыя прад'яўленыя і няздзейсненыя грашовыя абавязацельствы, якія ў адпаведнасці з заканадаўствам выконваюцца ў пазачарговым ці ў першачарговым парадку.

6. Не патрабуецца выканання падатковага абавязацельства плацельшчыкам пры:

пакрыцці прычыненага ўрону ў выглядзе незаплачаных сум падаткаў, збораў (пошлін) уласнікам маёмасці арганізацыі-плацельшчыка, заснавальнікам (удзельнікам) ці іншай асобай, у тым ліку кіраўніком арганізацыі, які мае права даваць абавязковыя для арганізацыі ўказанні ці іншым чынам мае магчымасць вызначаць яе дзеянні;

пакрыцці прычыненага ўрону ў выглядзе незаплачаных мытных плацяжоў у парадку, устаноўленым заканадаўствам для выплаты (спагнання) мытных плацяжоў; надыходзе прадугледжаных падатковым ці мытным заканадаўствам абставін, пры якіх падатковае абавязацельства спыняецца.

7. На арганізацыю ці фізічную асобу, якія прызнаюцца пастаянным прадстаўніцтвам замежнай арганізацыі ў адпаведнасці з [падпунктам 1.2](#) пункта 1 артыкула 180 гэтага Кодэкса, ускладаюцца:

выкананне падатковых абавязацельстваў такой замежнай арганізацыі, а таксама адказнасць за іх выкананне, устаноўленая для плацельшчыкаў і падатковых агентаў;

абавязак па выплаце падаткаў, збораў (пошлін) за кошт грашовых сродкаў замежнай арганізацыі, пастаянным прадстаўніцтвам якой яны з'яўляюцца, а пры іх недастатковасці і адсутнасці іншай маёмасці замежнай арганізацыі – за кошт уласных грашовых сродкаў з указаннем у падатковых дэкларацыях (разліках) і плацежных інструкцыях на выплату падаткаў, збораў (пошлін) уліковага нумара плацельшчыка, прысвоенага замежнай арганізацыі ў Рэспубліцы Беларусь.

8. Невыкананне ці неналежнае выкананне падатковага абавязацельства з'яўляюцца падставамі для прымянення мер прымусовага выканання падатковага

абавязацельства і выплаты пеняў, а таксама для прымянення да плацельшчыка мер адказнасці ў парадку і на ўмовах, устаноўленых заканадаўчымі актамі.

9. Прызнанне запазычанасці па падатках, зборах (пошлінах) безнадзейным абавязкам і яе спісанне праводзяцца ў парадку, устаноўленым Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 43. Абавязкі банкаў па выкананні плацежных інструкцый на выплату падаткаў, збораў (пошлін), пеняў, рашэнняў аб спагнанні падаткаў, збораў (пошлін), пеняў і плацежных патрабаванняў

1. Банк пры наяўнасці грашовых сродкаў на рахунку, электронных грошай у электронным кашальку абавязаны выканаць ва ўстаноўленай заканадаўчымі актамі чарговасці плацежную інструкцыю на выплату падатку, збору (пошліны), пеняў ці рашэнне падатковага ці мытнага органа аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў з прыкладаннем плацежнага патрабавання, у тым ліку з продажам замежнай валюты, а пры адсутнасці грашовых сродкаў для іх выканання ў поўным аб'ёме – па меры паступлення грашовых сродкаў на рахунак, электронных грошай у электронны кашалёк.

Банк купляе замежную валюту па афіцыйным курсе беларускага рубля, устаноўленым Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь на дзень выканання плацежнай інструкцыі на выплату падаткаў, збораў (пошлін), пеняў ці рашэння падатковага ці мытнага органа аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў з прыкладаннем плацежнага патрабавання.

2. Выкананне банкамі плацежных інструкцый на выплату падатку, збору (пошліны), пеняў ці рашэння падатковага ці мытнага органа аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт грашовых сродкаў (электронных грошай) з прыкладаннем плацежнага патрабавання праводзіцца ў той паслядоўнасці, у якой яны паступаюць у банк.

3. Пералічэннем падатку, збору (пошліны), пеняў прызнаецца залічэнне ўказаных сум падатку, збору (пошліны), пеняў на рахунак па ўліку сродкаў адпаведнага бюджэту.

Пералічэнне банкамі падаткаў, збораў (пошлін), пеняў, прынятых у касу банка па плацежных інструкцыях наяўнымі грашовымі сродкамі, праводзіцца не пазней дня, які ідзе следам за днём прыёму ўказаных выплат.

У выпадку прыёму наяўных грашовых сродкаў у замежнай валюце пры выплаце падатку, збору (пошліны), пеняў банкам ажыццяўляецца купля такой валюты па афіцыйным курсе беларускага рубля, устаноўленым Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь на дзень прыёму наяўных грашовых сродкаў.

4. Не дапускаецца спагнанне банкамі платы за:

абслугоўванне па аперацыях, указаных у гэтым артыкуле, у тым ліку за прыём наяўных грашовых сродкаў пры выплаце (пакрыцці) падаткаў, збораў (пошлін), пеняў у рэспубліканскі і мясцовыя бюджэты;

куплю замежнай валюты пры выплаце (спагнанні) падаткаў, збораў (пошлін), пеняў;

прыём, перадачу дакументаў, якія выкарыстоўваюцца падатковымі ці мытнымі органамі пры выкананні абавязкаў, ускладзеных на іх гэтым Кодэксам і іншымі актамі заканадаўства, у тым ліку пры іх праходжанні ў рэспубліканскай цэнтралізаванай сістэме абмену міжбанкаўскай карэспандэнцыі ў выглядзе электронных дакументаў.

Не дапускаецца спаганне платы іншымі ўпаўнаважанымі арганізацыямі за прыём наяўных грашовых сродкаў ад фізічных асоб, у тым ліку зарэгістраваных у якасці індывідуальных прадпрымальнікаў, пры выплаце (пакрыцці) падаткаў, збораў (пошлін), пеняў у рэспубліканскі і мясцовыя бюджэты.

5. У выпадку невыканання ці неналежнага выканання банкам у вызначаны тэрмін плацежнай інструкцыі на выплату падатку, збору (пошліны), пеняў ці рашэння падатковага ці мытнага органа аб спаганні падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт грашовых сродкаў (электронных грошай) з прыкладаннем плацежнага патрабавання, акрамя выпадкаў невыканання па прычынах, якія не залежаць ад банка, банк выплачвае пені ў парадку, устаноўленым [артыкулам 55](#) гэтага Кодэкса, а таксама нясе адказнасць у адпаведнасці з заканадаўчымі актамі.

Артыкул 44. Асаблівасці падавання падатковай дэкларацыі (разліку) і выканання падатковага абавязацельства пры ліквідацыі арганізацыі, спыненні дзейнасці індывідуальнага прадпрымальніка, спыненні дагавора простага таварыства (дагавора аб сумеснай дзейнасці)

1. Падатковая дэкларацыя (разлік) пры ліквідацыі арганізацыі, спыненні дзейнасці індывідуальнага прадпрымальніка падаецца ў адпаведнасці з патрабаваннямі часткі першай [пункта 2](#) артыкула 40 гэтага Кодэкса:

на працягу пяці працоўных дзён з дня падавання ў орган, які рэгіструе заявы аб ліквідацыі (спыненні дзейнасці) за мінулы падатковы перыяд і (ці) за перыяд з пачатку бягучага падатковага перыяду па дзень падачы заявы аб ліквідацыі (спыненні дзейнасці) уключна, калі іншае не ўстаноўлена гэтым Кодэксам. Падатковае абавязацельства выконваецца і належныя да выплаты пені выплачваюцца не пазней 22-га дня месяца, які ідзе следам за месяцам падавання такой падатковай дэкларацыі (разліку);

не пазней чым за дзесяць працоўных дзён да дня падавання арганізацыяй, якая ліквідуецца, індывідуальным прадпрымальнікам, які спыняе дзейнасць, у рэгіструючы орган ліквідацыйнага балансу, паведамлення аб завяршэнні працэсу спынення дзейнасці (пры наяўнасці аб'ектаў падаткаабкладання ў працэсе ліквідацыі арганізацыі, спынення дзейнасці індывідуальнага прадпрымальніка). Падатковае абавязацельства выконваецца і належныя да выплаты пені выплачваюцца на працягу пяці працоўных дзён з дня падавання такой падатковай дэкларацыі (разліку).

Пры надыходзе тэрмінаў падавання падатковай дэкларацыі (разліку), устаноўленых гэтым Кодэксам ці іншымі актамі падатковага заканадаўства, у перыяд паміж тэрмінамі, указанымі ў абзацах другім і трэцім часткі першай гэтага пункта, падатковая дэкларацыя (разлік) падаецца ў адпаведнасці з патрабаваннямі часткі першай [пункта 2](#) артыкула 40 гэтага Кодэкса. Падатковае абавязацельства выконваецца і належныя да выплаты пені выплачваюцца ў парадку і тэрміны, устаноўленыя гэтым Кодэксам.

2. Падатковае абавязацельства арганізацыі, якая ліквідуецца, выконваецца і належныя да выплаты ёю пені выплачваюцца ліквідацыйнай камісіяй (ліквідатарам) гэтай арганізацыі.

Асаблівасці выканання падатковага абавязацельства і выплаты належных пеняў арганізацыяй, якая ліквідуецца, у дачыненні да тавараў, якія знаходзяцца пад мытным кантролем, устанаўлівае [Закон Рэспублікі Беларусь ад 10 студзеня](#)

2014 года «Аб мытным рэгуляванні ў Рэспубліцы Беларусь» (Нацыянальны прававы Інтэрнэт-партал Рэспублікі Беларусь, 22.01.2014, 2/2127).

Калі грашовых сродкаў арганізацыі, якая ліквідуецца, у тым ліку атрыманых ад рэалізацыі яе маёмасці, недастакова для выканання ў поўным аб'ёме падатковага абавязацельства, выплаты належных пеняў, астатняя запазычанасць пагашаецца ўласнікам маёмасці такой арганізацыі, заснавальнікамі (удзельнікамі) ці іншымі асобамі, у тым ліку кіраўніком арганізацыі, якія маюць права даваць абавязковыя для гэтай арганізацыі ўказанні ці маюць магчымасць іншым чынам вызначаць яе дзеянні, у выпадках і межах, устаноўленых грамадзянскім заканадаўствам, у тым ліку заканадаўствам аб эканамічнай неплацежаздольнасці (банкруцтве), ці ўстаноўчымі дакументамі арганізацыі, а не пагашаная пасля гэтага сума запазычанасці прызнаецца безнадзейным абавязкам і спісваецца ў парадку, устаноўленым Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

3. Падатковая дэкларацыя (разлік) пры ліквідацыі філіяла, які выконвае падатковыя абавязацельствы юрыдычнай асобы, падаецца ў адпаведнасці з патрабаваннямі часткі першай [пункта 2](#) артыкула 40 гэтага Кодэкса па дзейнасці такога філіяла за перыяд да яго ліквідацыі не пазней 20-га дня месяца, які ідзе следам за месяцам, у якім адбылася ліквідацыя.

Падатковае абавязацельства выконвае і належныя да выплаты пені выплачвае юрыдычная асоба, падатковыя абавязацельствы якой выконваў філіял, які ліквідуецца, не пазней 22-га дня месяца, у якім пададзена такая падатковая дэкларацыя (разлік).

Палажэнні гэтага пункта распаўсюджваюцца таксама на выпадак узнікнення абставін, у сувязі з якімі спыняецца абавязак філіяла юрыдычнай асобы па выкананні падатковых абавязацельстваў гэтай юрыдычнай асобы.

4. Падатковая дэкларацыя (разлік) пры спыненні замежнай арганізацыяй дзейнасці на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь праз пастаяннае прадстаўніцтва падаецца не пазней чым за пяць працоўных дзён да спынення такой дзейнасці.

Падатковае абавязацельства выконваецца і належныя да выплаты пені выплачваюцца не пазней за адзін рабочы дзень з дня падавання такой падатковай дэкларацыі (разліку).

5. Падатковую дэкларацыю (разлік) пры спыненні натарыяльнай дзейнасці, адвакацкай дзейнасці падае натарыус, які ажыццяўляе натарыяльную дзейнасць у натарыяльным бюро, адвакат у адпаведнасці з патрабаваннямі часткі першай [пункта 2](#) артыкула 40 гэтага Кодэкса не пазней за пяць працоўных дзён з дня прыняцця рашэння аб спыненні дзейнасці за перыяд з пачатку падатковага перыяду па дзень падачы імі інфармацыі аб спыненні дзейнасці ва ўстаноўленым заканадаўствам парадку ўключна.

Падатковае абавязацельства выконвае і належныя да выплаты пені выплачваюцца не пазней рабочага дня, які ідзе следам за днём падавання такой падатковай дэкларацыі (разліку).

6. Падатковая дэкларацыя (разлік) пры спыненні дагавора простага таварыства (дагавора аб сумеснай дзейнасці) падаецца ў адпаведнасці з патрабаваннямі часткі першай [пункта 2](#) артыкула 40 гэтага Кодэкса не пазней чым за пяць працоўных дзён да спынення такога дагавора за мінулы падатковы перыяд і (ці) за перыяд з пачатку бягучага падатковага перыяду па дзень спынення дагавора простага таварыства (дагавора аб сумеснай дзейнасці).

Падатковае абавязацельства выконвае і належныя да выплаты пені выплачвае не пазней рабочага дня, які ідзе следам за днём падавання такой падатковай дэкларацыі (разліку), удзельнік таварыства, указаны ў [пункце 4](#) артыкула 14 гэтага Кодэкса, а калі ён не мае магчымасці выканаць падатковае абавязацельства, заплаціць пені, то ўдзельнікі абавязаны салідарна выканаць падатковае абавязацельства, заплаціць пені.

Артыкул 45. Асаблівасці падавання падатковай дэкларацыі (разліку), выканання падатковага абавязацельства пры рэарганізацыі арганізацыі і звароту (заліку) сум падаткаў, збораў (пошлін), пеняў

1. Пры падаванні падатковай дэкларацыі (разліку), выкананні падатковага абавязацельства і выплаце пеняў правапераемнік рэарганізаванай арганізацыі карыстаецца ўсімі правамі плацельшчыка і выконвае ўсе абавязкі, прадугледжаныя гэтым Кодэксам для плацельшчыка падаткаў, збораў (пошлін).

Асаблівасці выканання рэарганізаванай арганізацыяй падатковага абавязацельства і выплаты належных пеняў у дачыненні да тавараў, якія знаходзяцца пад мытным кантролем, устанаўліваюцца [Законам Рэспублікі Беларусь «Аб мытным рэгуляванні ў Рэспубліцы Беларусь»](#).

2. Падатковая дэкларацыя (разлік) пры рэарганізацыі арганізацыі ў форме пераўтварэння падаецца ў адпаведнасці з патрабаваннямі часткі першай [пункта 2](#) артыкула 40 гэтага Кодэкса, падатковае абавязацельства выконваецца і належныя да выплаты ёю пені выплачваюцца правапераемнікам гэтай арганізацыі ў парадку і тэрміны, устаноўленыя гэтым Кодэксам і іншымі актамі падатковага заканадаўства.

3. Падатковая дэкларацыя (разлік) пры рэарганізацыі арганізацыі ў форме вылучэння падаецца ў адпаведнасці з патрабаваннямі часткі першай [пункта 2](#) артыкула 40 гэтага Кодэкса рэарганізаванай арганізацыяй у парадку і тэрміны, устаноўленыя гэтым Кодэксам і іншымі актамі падатковага заканадаўства.

Пры вылучэнні са складу арганізацыі адной ці некалькіх арганізацый правапераемства па выкананні падатковага абавязацельства, выплаце пеняў у вылучаных арганізацый не ўзнікае. Калі ў выніку такога вылучэння рэарганізаваная арганізацыя не мае магчымасці выканаць падатковае абавязацельства, заплаціць пені і гэта вылучэнне пацягнула за сабой невыкананне падатковага абавязацельства, нявыплату пеняў, вылучаныя арганізацыі абавязаны па рашэнні падатковага органа па месцы пастаноўкі на ўлік рэарганізаванай арганізацыі салідарна з рэарганізаванай арганізацыяй выканаць падатковае абавязацельства, заплаціць пені.

4. Падатковая дэкларацыя (разлік) пры рэарганізацыі арганізацыі ў форме раздзялення падаецца не пазней 20-га дня месяца, які ідзе следам за месяцам рэарганізацыі, адным з правапераемнікаў рэарганізаванай арганізацыі ў адпаведнасці з раздзяляльным балансам асобна па дзейнасці такой арганізацыі за перыяд да дзяржаўнай рэгістрацыі правапераемніка.

Падатковае абавязацельства выконваецца і належныя да выплаты пені выплачваюцца правапераемнікамі ў адпаведнасці з вызначанай у раздзяляльным балансе долі ўдзелу правапераемніка ў выкананні падатковага абавязацельства, выплаце пеняў рэарганізаванай арганізацыі не пазней 22-га дня месяца, які ідзе следам за месяцам рэарганізацыі арганізацыі. Пры гэтым, калі раздзяляльны баланс не дазваляе вызначыць долю ўдзелу правапераемніка рэарганізаванай арганізацыі ў выкананні падатковага абавязацельства ці выключае магчымасць выканання ў поўным аб'ёме падатковага абавязацельства, выплаты пеняў адным з

правапераемнікаў, правапераемнікі па рашэнні падатковага органа па месцы пастаноўкі на ўлік рэарганізаванай арганізацыі абавязаны салідарна выканаць падатковае абавязацельства, заплаціць пені.

5. Пры рэарганізацыі арганізацыі ў форме далучэння правапераемнік гэтай арганізацыі падае падатковую дэкларацыю (разлік) у адпаведнасці з патрабаваннямі часткі першай **пункта 2** артыкула 40 гэтага Кодэкса не пазней 20-га дня месяца, які ідзе следам за месяцам рэарганізацыі, асобна па дзейнасці рэарганізаванай і далучанай арганізацыі за перыяд да ўнясення ў Адзіны дзяржаўны рэгістр юрыдычных асоб і індывідуальных прадпрымальнікаў запісу аб спыненні дзейнасці далучанай арганізацыі.

Падатковае абавязацельства выконвае і належныя да выплаты пені выплачвае правапераемнік не пазней 22-га дня месяца, які ідзе следам за месяцам унясення ў Адзіны дзяржаўны рэгістр юрыдычных асоб і індывідуальных прадпрымальнікаў запісу аб спыненні дзейнасці далучанай арганізацыі правапераемнікам рэарганізаванай арганізацыі.

6. Падатковую дэкларацыю (разлік) па дзейнасці рэарганізаванай арганізацыі ў форме зліцця падае правапераемнік гэтай арганізацыі ў адпаведнасці з патрабаваннямі часткі першай **пункта 2** артыкула 40 гэтага Кодэкса не пазней 20-га дня месяца, які ідзе следам за месяцам рэарганізацыі, асобна па дзейнасці кожнай рэарганізаванай арганізацыі за перыяд да дзяржаўнай рэгістрацыі правапераемніка.

Падатковае абавязацельства выконвае і належныя да выплаты пені выплачвае правапераемнік не пазней 22-га дня месяца, які ідзе следам за месяцам рэарганізацыі арганізацыі.

7. Пад месяцам рэарганізацыі для мэт гэтага артыкула разумеецца месяц, на які прыпадае адпаведна:

дата ўнясення ў Адзіны дзяржаўны рэгістр юрыдычных асоб і індывідуальных прадпрымальнікаў запісу аб спыненні дзейнасці далучанай юрыдычнай асобы;

дата дзяржаўнай рэгістрацыі нанова створаных юрыдычных асоб.

8. Пры адсутнасці няздзейсненых падатковых абавязацельстваў, незаплачаных пеняў у рэарганізаванай арганізацыі і яе правапераемніка (правапераемнікаў) сумы падатку, збору (пошліны), пеняў, залішне заплачаных рэарганізаванай арганізацыяй ці спагнання да яе рэарганізацыі, падлягаюць заліку ў кошт выканання правапераемнікам (правапераемнікамі) такой арганізацыі падатковых абавязацельстваў, выплаты пеняў рэарганізаванай арганізацыі ці звароту правапераемніку (правапераемнікам) рэарганізаванай арганізацыі.

Пры наяўнасці некалькіх правапераемнікаў сумы падатку, збору (пошліны), пеняў, залішне заплачаных рэарганізаванай арганізацыяй ці залішне спагнання да яе рэарганізацыі, якія падлягаюць заліку і (ці) звароту яе правапераемніку (правапераемнікам), вызначаюцца ў адпаведнасці з доляй удзелу кожнага правапераемніка ў выкананні падатковага заканадаўства, якая вызначаецца ў адпаведнасці з раздзяляльным балансам.

Артыкул 46. Асаблівасці падавання падатковай дэкларацыі (разліку) і выканання падатковага абавязацельства пры перадачы маёмасці ў давернае кіраванне

У дачыненні да маёмасці, перададзенай у давернае кіраванне (набытай даверным кіраўніком за кошт грашовых сродкаў даручальніка ў сувязі з даверным кіраваннем маёмасцю), а таксама па аб'ектах падаткаабкладання, якія ўзнікаюць у сувязі з даверным кіраваннем такой маёмасцю, падатковая дэкларацыя (разлік)

падаецца, падатковае абавязацельства выконваецца і належныя да выплаты пені выплачваюцца даручальнікам самастойна, а ў выпадках, устаноўленых гэтым Кодэксам, даверным кіраўніком.

Артыкул 47. Асаблівасці выканання падатковага абавязацельства памерлага, аб'яўленага памерлым, адсутнага без вестак ці недзеяздольнай фізічнай асобы і звароту (заліку) сум падаткаў, збораў (пошлін), пеняў

1. Падатковае абавязацельства памерлай фізічнай асобы выконваецца яго спадчыннікам (спадчыннікамі), які атрымаў у спадчыну маёмасць памерлага, у межах кошту атрыманай у спадчыну маёмасці і прапарцыянальна долі ў спадчыне не пазней за два месяцы з дня прыняцця спадчыны. Пры гэтым правапераемства па выкананні спадчыннікам (спадчыннікамі) абавязку па выплаце належных з памерлай фізічнай асобы пеняў не вынікае.

Па заяве спадчынніка (спадчыннікаў) памерлай фізічнай асобы падатковы орган на працягу трох працоўных дзён з дня падачы такой заявы абавязаны выдаць спадчынніку (спадчыннікам) памерлай фізічнай асобы выпіску з даных уліку падатковых органаў аб падлічаных і заплачаных сумах падаткаў, збораў (пошлін), пеняў па падатковым абавязацельстве памерлай фізічнай асобы.

Пры адсутнасці спадчынніка (спадчыннікаў) ці пры адмове спадчынніка (спадчыннікаў) ад прыняцця спадчыны, а таксама ў выпадку, калі велічыня падатковага абавязацельства памерлай фізічнай асобы перавышае кошт атрыманай у спадчыну маёмасці, ці пры адсутнасці атрыманай у спадчыну маёмасці непагашаная сума запазычанасці па падатковым абавязацельстве памерлай фізічнай асобы прызнаецца безнадзейным доўгам і спісваецца ў парадку, устаноўленым Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

Выкананне падатковага абавязацельства фізічнай асобы, аб'яўленай памерлай, праводзіцца ў аналагічным парадку.

Палажэнні частак першай – чацвёртай гэтага пункта не распаўсюджваюцца на выкананне абавязку па выплаце мытных пошлін, падаткаў, які ўзнік у фізічнай асобы, што выступала ў якасці дэкларанта тавараў для асабістага карыстання, якія перамяшчаюцца праз мытную мяжу Еўразійскага эканамічнага саюза. Такі абавязак спыняецца ў сувязі са смерцю дэкларанта ці абвяшчэннем яго памерлым.

2. Падатковае абавязацельства фізічнай асобы, прызнанай адсутнай без вестак ці недзеяздольнай, выконвае і належныя да выплаты ёй пені выплачвае асоба, упаўнаважаная органам апекі і папяхыцельства, ці непасрэдна орган апекі і папяхыцельства не пазней за два месяцы з дня ўступлення ў сілу рашэння суда аб прызнанні фізічнай асобы адсутнай без вестак ці недзеяздольнай за кошт маёмасці гэтай фізічнай асобы.

Падатковы орган па месцы пастаноўкі на ўлік фізічнай асобы, прызнанай адсутнай без вестак ці недзеяздольнай, абавязаны выдаць асобе, упаўнаважанай органам апекі і папяхыцельства, ці органу апекі і папяхыцельства выпіску з даных уліку падатковых органаў аб падлічаных і заплачаных сумах падаткаў, збораў (пошлін), пеняў па падатковым абавязацельстве фізічнай асобы, прызнанай адсутнай без вестак ці недзеяздольнай, на працягу трох працоўных дзён з дня атрымання ад указанай упаўнаважанай асобы (упаўнаважанага органа) звестак аб прызнанні фізічнай асобы адсутнай без вестак ці недзеяздольнай.

Запазычанасць па падатковым абавязацельстве фізічнай асобы, прызнанай адсутнай без вестак ці недзеяздольнай, а таксама не заплачаныя ёй пені пры

недастатковасці (адсутнасці) маёмасці гэтай фізічнай асобы для выканання яе падатковага абавязацельства, выплаты пеняў у частцы, якая перавышае кошт указанай маёмасці, прызнаюцца безнадзейным доўгам і спісваюцца ў парадку, устаноўленым Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

Пры прыняцці рашэння аб адмене прызнання фізічнай асобы адсутнай без вестак, адмене рашэння аб абвяшчэнні фізічнай асобы памерлай ці прыняцці рашэння аб прызнанні фізічнай асобы дзеяздольнай з дня ўступлення ў сілу ўказанага рашэння аднаўляюцца дзеянне раней не выкананага і спісанага падатковага абавязацельства, налічэнне (уклучаючы раней налічаныя) пеняў.

3. Пры адсутнасці ў памерлай, аб'яўленай памерлай фізічнай асобы запазычанасці па выкананні падатковага абавязацельства сумы залішне заплачаных ці залішне спагнанных падаткаў, збораў (пошлін), пеняў падлягаюць звароту ці заліку спадчыннікам прапарцыянальна іх долі ў спадчыне ў парадку, устаноўленым гэтым Кодэксам.

ГЛАВА 5

ЗМЯНЕННЕ ЎСТАНОЎЛЕНАГА ЗАКАНАДАЎСТВАМ ТЭРМІНУ ВЫПЛАТЫ ПАДАТКАЎ, ЗБОРАЎ (ПОШЛІН), ПЕНЯЎ

Артыкул 48. Асноўныя палажэнні аб змяненні ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў

1. Плацельшчыкам па рашэнні Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ці рашэнні абласнога, Мінскага гарадскога, раённага, гарадскога (гарадоў абласнога падпарадкавання) Саветаў дэпутатаў ці па іх даручэнні адпаведнымі мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі ў парадку, устаноўленым гэтай главой, індывідуальна можа быць зменены ўстаноўлены заканадаўствам тэрмін выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў, за выключэннем падаткаў, збораў (пошлін), якія збіраюцца мытнымі органамі, парадак і ўмовы змянення тэрмінаў выплаты якіх вызначаны мытным заканадаўствам.

Пры гэтым абласныя, Мінскі гарадскі, раённыя, гарадскія (гарадоў абласнога падпарадкавання) Саветы дэпутатаў ці па іх даручэнні адпаведныя мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы маюць права змяняць устаноўлены заканадаўствам тэрмін выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў, якія поўнасьцю выплачвае арганізацыя, індывідуальны прадпрымальнік ці іншая фізічная асоба ў адпаведныя мясцовыя бюджэты, у формах і на ўмовах, вызначаных гэтай главой, і ў парадку, устаноўленым абласнымі, Мінскім гарадскім, раённымі, гарадскімі (гарадоў абласнога падпарадкавання) Саветамі дэпутатаў.

У дачыненні да арганізацыі ці індывідуальнага прадпрымальніка па рашэнні Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь можа быць зменены ўстаноўлены заканадаўствам тэрмін выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў, якія поўнасьцю выплачваюцца ў рэспубліканскі бюджэт.

2. Устаноўлены заканадаўствам тэрмін выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў можа быць зменены ў форме:

адтэрміноўкі з аднаразовай выплатай сум падаткаў, збораў (пошлін), пеняў (далей – адтэрміноўка);

растэрміноўкі з паэтапнай выплатай сум запазычанасці падаткаў, збораў (пошлін), пеняў (далей – растэрміноўка);

адтэрміноўкі з наступнай растэрміноўкай;

падатковага крэдыту з аднаразовай ці паэтапнай выплатай сум падаткаў, збораў (пошлін) у перыяд дзеяння гэтага крэдыту (далей – падатковы крэдыт).

3. Умовай карыстання адтэрміноўкай, растэрміноўкай ці адтэрміноўкай з наступнай растэрміноўкай, падатковым крэдытам з'яўляецца выплата:

бягучых выплат у бюджэт ва ўстаноўлены заканадаўствам тэрмін;

плацяжоў у пагашэнне адтэрмінаваных (растэрмінаваных) сум запазычанасці па падатках, зборах (пошлінах), пенях, плацяжоў у пагашэнне сум падаткаў, збораў (пошлін), па якіх дадзены падатковы крэдыт, і працэнтаў за карыстанне адтэрміноўкай і (ці) растэрміноўкай, падатковым крэдытам – у тэрмін, устаноўлены рашэннем аб даванні адтэрміноўкі, растэрміноўкі ці адтэрміноўкі з наступнай растэрміноўкай, падатковага крэдыту.

Для мэт гэтага артыкула пад бягучымі выплатамі ў бюджэт разумеюцца выплаты па падатках, зборах (пошлінах), якія падлягаюць ажыццяўленню ў перыяд змянення ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў.

Артыкул 49. Падставы і парадак змянення ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў у форме адтэрміноўкі, растэрміноўкі ці адтэрміноўкі з наступнай растэрміноўкай

1. Адтэрміноўка, растэрміноўка ці адтэрміноўка з наступнай растэрміноўкай даюцца арганізацыі ці індывідуальнаму прадпрымальніку на суму запазычанасці па падатках, зборах (пошлінах), пенях на тэрмін, не большы за адзін год кожная пры наяўнасці адной з наступных падстаў:

пагроза эканамічнай неплацежаздольнасці (банкруцтва) у выпадку аднаразовай выплаты запазычанасці па падатках, зборах (пошлінах), пенях;

затрымка фінансавання з бюджэту, у тым ліку аплаты выкананага дзяржаўнага заказу;

у выпадку прычынення ўрон у выніку стыхійнага бедства, тэхналагічнай катастрофы ці іншых абставін непераадольнай сілы.

2. Адтэрміноўка, растэрміноўка ці адтэрміноўка з наступнай растэрміноўкай даюцца фізічнай асобе па аб'ектах падаткаабкладання, не звязаных з ажыццяўленнем прадпрымальніцкай дзейнасці, на суму запазычанасці па падатках, зборах (пошлінах), пенях на тэрмін, не большы за адзін год кожная ў сувязі са знаходжаннем яе ў цяжкай жыццёвай сітуацыі.

3. Адтэрміноўка, растэрміноўка ці адтэрміноўка з наступнай растэрміноўкай могуць быць дадзены ў дачыненні да ўсіх належных выплаце сум запазычанасці па падатках, зборах (пошлінах), пенях ці іх часткі, па адным ці некалькіх відах падаткаў, збораў (пошлін).

4. Налічэнне пеняў на сумы запазычанасці па падатках, зборах (пошлінах), па якіх дадзены адтэрміноўка, растэрміноўка ці адтэрміноўка з наступнай растэрміноўкай, спыняецца з першага дня тэрміну, на які даюцца адтэрміноўка, растэрміноўка ці адтэрміноўка з наступнай растэрміноўкай.

5. Пры даванні адтэрміноўкі, растэрміноўкі ці адтэрміноўкі з наступнай растэрміноўкай у выпадку, указаным у абзацы другім [пункта 1](#) гэтага артыкула, налічаюцца і выплачваюцца працэнты ў памеры, не меншым за 1/4 працэнтнай стаўкі, роўнай 1/360 стаўкі рэфінансавання Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь, якая дзейнічае на дзень выплаты (спагнання) плацяжоў у пагашэнне

адтэрмінаваных (растэрмінаваных) сум запазычанасці па падатках, зборах (пошлінах), пенях, за кожны дзень перыяду карыстання адтэрміноўкай, растэрміноўкай ці адтэрміноўкай з наступнай растэрміноўкай.

Працэнты за карыстанне адтэрміноўкай, растэрміноўкай ці адтэрміноўкай з наступнай растэрміноўкай выплачваюцца за карыстанне:

адтэрміноўкай – аднаразова ў дзень пагашэння адтэрмінаваных сум запазычанасці па падатках, зборах (пошлінах), пенях;

растэрміноўкай – роўнымі ўзносамі адначасова з выплатамі, якія ўносяцца ў кошт пагашэння растэрмінаванай запазычанасці;

адтэрміноўкай з наступнай растэрміноўкай – з сумы адтэрмінаванай запазычанасці па падатках, зборах (пошлінах), пенях адначасова з выплатай першага плацяжу ў пагашэнне растэрмінаванай запазычанасці, а з сумы растэрмінаванай запазычанасці – роўнымі ўзносамі адначасова з выплатамі, якія ўносяцца ў кошт пагашэння растэрмінаванай запазычанасці.

Падлік працэнтаў за карыстанне адтэрміноўкай, растэрміноўкай ці адтэрміноўкай з наступнай растэрміноўкай праводзіцца з сумы плацяжу, якая выплачваецца (якая спаганяецца) у пагашэнне адтэрмінаваных (растэрмінаваных) сум запазычанасці па падатках, зборах (пошлінах), пенях, а таксама зыходзячы з колькасці дзён у перыядзе, за які ажыццяўляецца такая выплата.

б. Адтэрміноўка, растэрміноўка ці адтэрміноўка з наступнай растэрміноўкай у выпадках, указаных у абзацах трэцім і чацвёртым [пункта 1](#) гэтага артыкула, даюцца адпаведна ў межах сум грашовых сродкаў, якія не паступілі з бюджэту ў кошт фінансавання, у тым ліку неаплаты выкананага дзяржаўнага заказу, ці сум грашовых сродкаў, на якія прычынены ўрон.

Артыкул 50. Падатковы крэдыт

1. Падатковым крэдытам прызнаецца перанос устаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), якія прыпадаюць на перыяд дзеяння падатковага крэдыту, на больш позні тэрмін.

Падатковы крэдыт не даецца па падатках, зборах (пошлінах), тэрмін выплаты якіх ужо надыйшоў.

2. Падатковы крэдыт можа давацца арганізацыі ці індывідуальнаму прадпрымальніку па адным ці некалькіх відах падаткаў, збораў (пошлін) у адносінах да ўсёй сумы ці яе часткі.

Памер падатковага крэдыту не павінен перавышаць суму падатку, збору (пошліны), якая падлягае выплаце на працягу тэрміну, на які даецца падатковы крэдыт.

3. Падатковы крэдыт даецца на тэрмін ад аднаго года да трох гадоў пры пагрозе эканамічнай неплацежаздольнасці (банкруцтва) у выпадку аднаразовай выплаты падатку, збору (пошліны).

Тэрмін, на які даецца падатковы крэдыт, уключае тэрмін яго пагашэння.

У перыяд карыстання падатковым крэдытам налічэнне пеняў на сумы дадзенага падатковага крэдыту не праводзіцца.

4. Пры даванні падатковага крэдыту выплачваюцца працэнты ў памеры, не меншым за 1/2 працэнтнай стаўкі, роўнай 1/360 стаўкі рэфінансавання Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь, якая дзейнічае на дзень выплаты (спагнання) плацяжу ў пагашэнне сум падаткаў, збораў (пошлін), па якіх дадзены падатковы крэдыт, за кожны дзень перыяду карыстання гэтым крэдытам.

Працэнты за карыстанне падатковым крэдытам выплачваюцца адначасова з выплатай плацяжу ў пагашэнне сум падаткаў, збораў (пошлін), па якіх дадзены падатковы крэдыт.

Падлік працэнтаў за карыстанне падатковым крэдытам праводзіцца з сумы плацяжу, які выплачваецца (спаганяецца) у пагашэнне сум падаткаў, збораў (пошлін), па якіх дадзены падатковы крэдыт, а таксама зыходзячы з колькасці дзён у перыядзе, за які ажыццяўляецца такая выплата.

Артыкул 51. Парадак прыняцця рашэння аб змяненні ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў

1. Плацельшчык, які прэтэндуе на змяненне ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў, мае права падаць заяву аб змяненні ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў па форме, устаноўленай Міністэрствам па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь.

Заява падаецца:

арганізацыяй, якая знаходзіцца ў падпарадкаванні ці вядзенні (уваходзіць у склад) рэспубліканскага органа дзяржаўнага кіравання, іншай дзяржаўнай арганізацыі, падпарадкаванай Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь, – адпаведна ў рэспубліканскі орган дзяржаўнага кіравання, іншую дзяржаўную арганізацыю, падпарадкаваную Ураду Рэспублікі Беларусь;

арганізацыяй, якая не знаходзіцца ў падпарадкаванні ці вядзенні (не ўваходзіць у склад) рэспубліканскага органа дзяржаўнага кіравання, іншай дзяржаўнай арганізацыі, падпарадкаванай Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь, індывідуальным прадпрымальнікам – у абласны (Мінскі гарадскі) выканаўчы камітэт па месцы знаходжання арганізацыі ці месцы жыхарства індывідуальнага прадпрымальніка;

фізічнай асобай – у раённы, гарадскі (гарадоў абласнога падпарадкавання) Савет дэпутатаў ці па яго даручэнні ў адпаведны мясцовы выканаўчы і распарадчы орган па месцы жыхарства, а ў дачыненні да зямельнага падатку і (ці) падатку на нерухомую маёмасць – па месцы знаходжання аб'ектаў падаткаабкладання такімі падаткамі.

2. Да заявы, указанай у [пункце 1](#) гэтага артыкула, дадаюцца:

2.1. арганізацыяй ці індывідуальным прадпрымальнікам:

гадавая і (ці) прамежкая індывідуальная справаздачнасць за апошні справаздачны перыяд, складзеная ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь аб бухгалтарскім ўліку і справаздачнасці. Дзеянне гэтага абзаца распаўсюджваецца на плацельшчыкаў, у дачыненні да якіх абавязак складання такой справаздачнасці ўстаноўлена заканадаўствам;

даведка на апошнюю справаздачную дату аб асноўных эканамічных паказчыках па форме, зацверджанай Міністэрствам эканомікі Рэспублікі Беларусь;

экспертныя заключэнні ўпаўнаважанага органа (арганізацыі) аб кошце прычыненага арганізацыі ці індывідуальнаму прадпрымальніку ўрон у выніку стыхійнага бедства, тэхналагічнай катастрофы ці іншых абставін непераадольнай сілы, а таксама аб кошце пакрыцця гэтага ўрону (у выпадку змянення ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў на адпаведнай падставе);

2.2. фізічнай асобай – звесткі аб даходах фізічнай асобы за апошнія 12 месяцаў, якія папярэднічаюць месяцу падачы заявы, і (ці) звесткі аб знаходжанні фізічнай асобы ў цяжкай жыццёвай сітуацыі з дадаваннем пацвярджальных дакументаў (пры іх наяўнасці).

3. Дзяржаўны орган, арганізацыя, указаныя ў [пункце 1](#) гэтага артыкула:

на працягу трох працоўных дзён пасля атрымання заявы і дакументаў, указанных у [пункце 2](#) гэтага артыкула, запрошваюць у падатковым органе па месцы пастаноўкі арганізацыі ці індывідуальнага прадпрымальніка на ўлік звесткі аб стане яго разлікаў з бюджэтам. Падатковы орган дае ўказаныя звесткі на працягу трох працоўных дзён пасля атрымання запыту;

не пазней за пяць працоўных дзён пасля атрымання звестак, якія запрошваюцца ў адпаведнасці з абзацам другім гэтага пункта, рыхтуюць заключэнне аб мэтазгоднасці (немэтазгоднасці) давання адтэрміноўкі, растэрміноўкі ці адтэрміноўкі з наступнай растэрміноўкай, падатковага крэдыту;

на працягу пяці працоўных дзён пасля падрыхтоўкі заключэння аб мэтазгоднасці давання адтэрміноўкі, растэрміноўкі ці адтэрміноўкі з наступнай растэрміноўкай, падатковага крэдыту рыхтуюць адпаведны праект рашэння;

накіроўваюць праект рашэння Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь на ўзгадненне ў Міністэрства эканомікі Рэспублікі Беларусь, Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь, Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь і Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь. Узгоднены з указанымі дзяржаўнымі органамі праект рашэння падлягае ўзгадненню з Камітэтам дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь.

У выпадку падрыхтоўкі заключэння аб немэтазгоднасці давання адтэрміноўкі, растэрміноўкі ці адтэрміноўкі з наступнай растэрміноўкай, падатковага крэдыту дзяржаўны орган, арганізацыя, указаныя ў [пункце 1](#) гэтага артыкула, на працягу пяці працоўных дзён пасля падрыхтоўкі заключэння паведамляюць аб гэтым арганізацыі ці індывідуальнаму прадпрымальніку, якія прэтэндавалі на змяненне ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў.

4. Праект рашэння Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь з дадаваннем дакументаў, указанных у [пунктах 2 і 3](#) гэтага артыкула, накіроўваецца Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь праз Адміністрацыю Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь у 15-дзённы тэрмін з дня яго ўнясення ва ўстаноўленым парадку ў Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

У выпадку прыняцця Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь рашэння аб змяненні ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў копія гэтага рашэння накіроўваецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь:

арганізацыі ці індывідуальнаму прадпрымальніку, якім зменены ўстаноўлены заканадаўствам тэрмін выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў;

у Міністэрства эканомікі Рэспублікі Беларусь, Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь, Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь;

у рэспубліканскія органы дзяржаўнага кіравання, іншыя дзяржаўныя арганізацыі, падпарадкаваныя Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь, абласныя (Мінскі гарадскі) выканаўчыя камітэты, на якія ўскладзены кантроль за выкананнем прынятага рашэння.

5. У мэтах прыняцця рашэння аб змяненні фізічнай асобе ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў дзяржаўны орган, указаны ў [пункце 1](#) гэтага артыкула:

на працягу трох працоўных дзён пасля атрымання заявы запрошвае ў падатковым органе па месцы пастаноўкі фізічнай асобы на ўлік ці па месцы знаходжання аб'ектаў падаткаабкладання зямельным падаткам і (ці) падаткам на нерухомую маёмасць звесткі аб стане яго разлікаў з бюджэтам. Падатковы орган дае ўказаныя звесткі на працягу трох працоўных дзён пасля атрымання запыту;

не пазней за пяць працоўных дзён пасля атрымання звестак, указаных у абзацы другім гэтай часткі, рыхтуе заключэнне аб мэтазгоднасці (немэтазгоднасці) змянення ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў;

на працягу пяці працоўных дзён пасля падрыхтоўкі заключэння аб мэтазгоднасці змянення ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў рыхтуе адпаведны праект рашэння раённага, гарадскога (гарадоў абласнога падпарадкавання) Саветаў дэпутатаў ці па іх даручэнні адпаведнага мясцовага выканаўчага і распарадчага органа.

У выпадку падрыхтоўкі заключэння аб немэтазгоднасці змянення ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў дзяржаўны орган, указаны ў [пункце 1](#) гэтага артыкула, на працягу пяці працоўных дзён пасля падрыхтоўкі такога заключэння паведамляе аб гэтым фізічнай асобе, якая прэтэндавала на змяненне ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў, пеняў.

6. У праекце рашэння аб змяненні арганізацыі ці індывідуальнаму прадпрымальніку ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў указваюцца:

поўнае найменне арганізацыі ці прозвішча, уласнае імя, імя па бацьку (калі гэтакае маецца) індывідуальнага прадпрымальніка, якія прэтэндуюць на змяненне ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў;

віды падаткаў, збораў (пошлін), па якіх мяняюцца ўстаноўлены заканадаўствам тэрмін выплаты і (ці) сумы запазычанасці па падатках, зборах (пошлінах), пенях, дата, на якую запазычанасць падлягае адтэрміноўцы, растэрміноўцы ці адтэрміноўцы з наступнай растэрміноўкай;

тэрмін, на які даюцца адтэрміноўка, растэрміноўка, адтэрміноўка з наступнай растэрміноўкай, падатковы крэдыт;

памер працэнтаў за карыстанне адтэрміноўкай, растэрміноўкай, адтэрміноўкай з наступнай растэрміноўкай, падатковым крэдытам;

тэрміны і парадак выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў, а таксама працэнтаў за карыстанне адтэрміноўкай, растэрміноўкай, адтэрміноўкай з наступнай растэрміноўкай, падатковым крэдытам;

умова выплаты бягучых плацяжоў у бюджэт, а таксама плацяжоў у пагашэнне адтэрмінаваных (растэрмінаваных) сум запазычанасці па падатках, зборах (пошлінах), пенях, плацяжоў у пагашэнне сум падаткаў, збораў (пошлін), па якіх дадзены падатковы крэдыт, і працэнтаў за карыстанне адтэрміноўкай, растэрміноўкай, адтэрміноўкай з наступнай растэрміноўкай і падатковым крэдытам;

найменні рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання, іншых дзяржаўных арганізацый, падпарадкаваных Ураду Рэспублікі Беларусь, абласных (Мінскага гарадскога) выканаўчых камітэтаў, якія кантралююць выкананне прынятага рашэння.

7. У праекце рашэння аб змяненні фізічнай асобе ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў указваюцца:

прозвішча, уласнае імя, імя па бацьку (калі гэтакае маецца) фізічнай асобы, якая прэтэндуе на змяненне ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў;

віды падаткаў, збораў (пошлін), па якіх мяняюцца ўстаноўленыя заканадаўствам тэрміны выплаты, а таксама сумы запазычанасці па падатках, зборах (пошлінах), пенях і дата, на якую запазычанасць падлягае адтэрміноўцы, растэрміноўцы ці адтэрміноўцы з наступнай растэрміноўкай;

тэрмін, на які даюцца адтэрміноўка, растэрміноўка ці адтэрміноўка з наступнай растэрміноўкай;

тэрміны і парадак выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў;

умовы выплаты плацяжоў у пагашэнне адтэрмінаваных (растэрмінаваных) сум запазычанасці па падатках, зборах (пошлінах), пенях;

найменне падатковага органа, які ажыццяўляе кантроль за выкананнем прынятага рашэння.

У выпадку прыняцця рашэння аб змяненні ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў копія гэтага рашэння накіроўваецца органам, які яго прыняў:

фізічнай асобе, якой зменены ўстаноўлены заканадаўствам тэрмін выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў;

у падатковы орган, на які ўскладзены кантроль за выкананнем прынятага рашэння.

Артыкул 52. Спыненне дзеяння змянення ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў

1. Дзеянне адтэрміноўкі, растэрміноўкі, адтэрміноўкі з наступнай растэрміноўкай ці падатковага крэдыту спыняецца пасля сканчэння тэрміну, на які яны дадзены, ці ў выпадку:

1.1. датэрміновай выплаты сум падаткаў, збораў (пошлін), пеняў, працэнтаў за карыстанне адтэрміноўкай, растэрміноўкай, адтэрміноўкай з наступнай растэрміноўкай, падатковым крэдытам;

1.2. прыняцця ва ўстаноўленым заканадаўствам парадку ў перыяд карыстання адтэрміноўкай, растэрміноўкай, адтэрміноўкай з наступнай растэрміноўкай, падатковым крэдытам рашэння аб ліквідацыі арганізацыі ці спынення дзейнасці індывідуальнага прадпрымальніка;

1.3. утварэння ў плацельшчыка запазычанасці па выплаце бягучых плацяжоў у бюджэт, плацяжоў у пагашэнне адтэрмінаваных (растэрмінаваных) сум запазычанасці па падатках, зборах (пошлінах), плацяжоў у пагашэнне сум падаткаў, збораў (пошлін), па якіх дадзены падатковы крэдыт, пенях, працэнтаў за карыстанне адтэрміноўкай, растэрміноўкай, адтэрміноўкай з наступнай растэрміноўкай, падатковым крэдытам;

1.4. смерці фізічнай асобы, абвяшчэння яе памерлай.

2. У выпадках, указаных у [падпунктах 1.2 і 1.3](#) пункта 1 гэтага артыкула:

плацельшчык губляе права карыстання адтэрміноўкай, растэрміноўкай, адтэрміноўкай з наступнай растэрміноўкай, падатковым крэдытам;

падатковы орган спаганяе сумы падаткаў, збораў (пошлін), пеняў, па якіх дадзены адтэрміноўка, растэрміноўка ці адтэрміноўка з наступнай растэрміноўкай, падатковы крэдыт, а таксама працэнты за карыстанне адтэрміноўкай, растэрміноўкай, адтэрміноўкай з наступнай растэрміноўкай, падатковым крэдытам за ўвесь перыяд карыстання;

падатковы орган прымяняе спосабы забеспячэння выканання падатковага абавязацельства і (ці) выплаты пеняў, указаныя ў [падпунктах 1.1–1.3](#) пункта 1 артыкула 54 гэтага Кодэкса. Пры гэтым на сумы падаткаў, збораў (пошлін), у дачыненні да якіх даваліся адтэрміноўка, растэрміноўка, адтэрміноўка з наступнай растэрміноўкай, падатковы крэдыт, налічаюцца пені ў парадку, устаноўленым гэтым Кодэксам, пачынаючы з дня страты права карыстання адтэрміноўкай, растэрміноўкай, адтэрміноўкай з наступнай растэрміноўкай, падатковым крэдытам.

Артыкул 53. Кантроль за выкананнем рашэнняў аб змяненні ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў

1. Выкананне рашэнняў аб змяненні арганізацыі ці індывідуальнаму прадпрымальніку ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў кантралююць:

рэспубліканскія органы дзяржаўнага кіравання, іншыя дзяржаўныя арганізацыі, падпарадкаваныя Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь, – у дачыненні да арганізацый, якія знаходзяцца ў іх падпарадкаванні ці вядзенні (уваходзяць у іх склад);

абласныя (Мінскі гарадскі) выканаўчыя камітэты – у дачыненні да арганізацый, якія не знаходзяцца ў падпарадкаванні ці вядзенні органаў, указанных у абзацы другім гэтага пункта (не ўваходзяць у склад такіх арганізацый), індывідуальных прадпрымальнікаў;

падатковыя органы – выкананне ўмоў змянення ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў, а таксама выплату плацяжоў у пагашэнне адтэрмінаваных (растэрмінаваных) сум запазычанасці па падатках, зборах (пошлінах), пенях, плацяжоў у пагашэнне сум падаткаў, збораў (пошлін), па якіх дадзены падатковы крэдыт, і працэнтаў за карыстанне адтэрміноўкай, растэрміноўкай, адтэрміноўкай з наступнай растэрміноўкай, падатковым крэдытам.

2. Выкананне рашэнняў аб змяненні фізічнай асобе ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў кантралююць падатковыя органы.

ГЛАВА 6

СПОСАБЫ ЗАБЕСПЯЧЭННЯ ВЫКАНАННЯ ПАДАТКОВАГА АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВА І (ЦІ) ВЫПЛАТЫ ПЕНЯЎ

Артыкул 54. Спосабы забеспячэння выканання падатковага абавязацельства і (ці) выплаты пеняў

1. Спосабамі забеспячэння выканання падатковага абавязацельства і (ці) выплаты пеняў з'яўляюцца:

- 1.1. пені;
- 1.2. прыпыненне аперацый па рахунках, электронных кашальках;
- 1.3. арышт маёмасці;
- 1.4. заклад маёмасці;
- 1.5. паручыцельства;
- 1.6. банкаўская гарантыя.

2. Падатковы ці мытны орган забяспечвае выкананне падатковага абавязацельства спосабамі, указанымі ў [падпунктах 1.1–1.3](#) пункта 1 гэтага артыкула, а выплату пеняў — спосабамі, указанымі ў [падпунктах 1.2 і 1.3](#) пункта 1 гэтага артыкула.

3. Плацельшчык забяспечвае выкананне падатковага абавязацельства і (ці) выплата пеняў некалькімі ці адным са спосабаў, указаных у [падпунктах 1.4–1.6](#) пункта 1 гэтага артыкула, па яго выбары пры:

3.1. невыкананні падатковага абавязацельства, нявыплаце пеняў, налічаных па выніках праверак, у тым ліку на падставе акта камеральнай праверкі, – на тэрмін, указаны ў дагаворы аб закладзе маёмасці, дагаворы паручыцельства ці банкаўскай гарантыі, але не большы за тры месяцы;

3.2. невыкананні падатковага абавязацельства, нявыплаце пеняў, налічаных мытнымі органамі, – на тэрмін, указаны ў дагаворы аб закладзе маёмасці, дагаворы паручыцельства ці банкаўскай гарантыі, але не большы за тры месяцы з дня падавання плацельшчыкам такога спосабу.

4. У перыяд дзеяння спосабаў, прымененых у адпаведнасці з [пунктам 3](#) гэтага артыкула, у дачыненні да невыкананага падатковага абавязацельства і (ці) незаплачаных пеняў, забяспечаных такімі спосабамі, падатковым ці мытным органам:

4.1. не прымаюцца рашэнні аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт грашовых сродкаў на рахунках, электронных грошай у электронных кашальках, наяўных грашовых сродкаў плацельшчыка, аб накладанні арышту на яго маёмасць, прыпыненні аперацый па рахунках, электронных кашальках;

4.2. не праводзяцца мерапрыемствы па выяўленні маёмасці плацельшчыка, а таксама яго дэбітораў.

5. Да праваадносін, якія ўзнікаюць у перыяд дзеяння спосабаў, указаных у [падпунктах 1.4–1.6](#) пункта 1 гэтага артыкула, прымяняюцца адпаведна палажэнні [Грамадзянскага кодэкса Рэспублікі Беларусь](#) і [Банкаўскага кодэкса Рэспублікі Беларусь](#) для дадзеных відаў абавязацельстваў з улікам асаблівасцей, устаноўленых [артыкуламі 58–60](#) гэтага Кодэкса.

6. Мытныя органы прымяняюць спосабы забеспячэння выканання падатковага абавязацельства і (ці) выплаты пеняў, указаных у [падпунктах 1.4–1.6](#) пункта 1 гэтага артыкула, у парадку, які вызначае Дзяржаўны мытны камітэт Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з палажэннямі мытнага заканадаўства, якія ўстаноўлены ў дачыненні да забеспячэння выканання абавязку па выплаце мытных пошлін, падаткаў.

Артыкул 55. Пені

1. Пенямі прызнаецца грашовая сума, якую плацельшчык павінен заплаціць у выпадку невыканання ці выканання падатковага абавязацельства ў больш позні тэрмін у параўнанні з тэрмінам, устаноўленым падатковым ці мытным заканадаўствам.

2. Пені налічаюцца на суму нявыкананага ў тэрмін падатковага абавязацельства, якое вызначаецца як розніца паміж падлічанай, у тым ліку па выніках праверкі ці прадстаўлення падатковай дэкларацыі (разліку) з унесенымі змяненнямі і (ці) дапаўненнямі, і заплачанай (спагнанай) сумай падатку, збору (пошліны).

Пені налічаюцца за кожны каляндарны дзень пратэрміноўкі на працягу ўсяго перыяду невыканання падатковага абавязацельства пачынаючы з дня, які ідзе следам за ўстаноўленым падатковым заканадаўствам тэрмінам выплаты, уключаючы дзень выканання падатковага абавязацельства, калі іншае не ўстаноўлена часткай трэцяй гэтага пункта. Пры гэтым памер пеняў, налічаных на суму належнага да выплаты па выніках праверкі падатку, збору (пошліны), не

павінен перавышаць суму належнага да выплаты па выніках праверкі падатку, збору (пошліны).

Калі па выніках праверкі ці прадстаўлення падатковай дэкларацыі (разліку) з унесенымі змяненнямі і (ці) дапаўненнямі маюць месца абставіны, указаныя ў [пункце 2](#) артыкула 36 гэтага Кодэкса, пені налічаюцца на суму нявыкананага падатковага абавязацельства, падлічанага па выніках падатковага перыяду. Пры гэтым на працягу такога падатковага перыяду пені налічаюцца з улікам устаноўленых падатковым заканадаўствам тэрмінаў выплаты і залішне падлічаных сум падатку, збору (пошліны) незалежна ад сканчэння пяцігадовага тэрміну з дня іх выплаты.

3. Пені не налічаюцца:

3.1. на належныя да выплаты сумы падаткаў, збораў (пошлін), калі яны не аплачаны (не поўнасьцю аплачаны) на падставе растлумачэння па пытаннях прымянення падатковага заканадаўства, атрыманага плацельшчыкам ад падатковага органа ў пісьмовай ці электроннай форме. Указанае палажэнне спыняе прымяненне праз дзесяць календарных дзён пасля накіравання плацельшчыку растлумачэння па тым жа пытанні, якое адрозніваецца па змесце ад растлумачэння, на падставе якога плацельшчыкам не аплачаны (не поўнасьцю аплачаны) падаткі, зборы (пошліны);

3.2. на сумы консульскага збору, дзяржаўнай пошліны, патэнтнай пошліны.

4. Пені вызначаюцца ў працэнтах ад нявыкананага падатковага абавязацельства з улікам працэнтнай стаўкі, роўнай 1/360 стаўкі рэфінансавання Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь, якая дзейнічала ў адпаведныя перыяды невыканання падатковага абавязацельства.

Разлік пеняў праводзіцца па кожным такім перыядзе па формуле:

$$П = (НПА \times КД \times СР) / (360 \times 100),$$

дзе: П – памер пеняў, налічаных у адпаведным перыядзе невыканання падатковага абавязацельства;

НПА – памер нявыкананага падатковага абавязацельства ў адпаведным перыядзе невыканання падатковага абавязацельства, вызначаны з улікам палажэнняў [пункта 2](#) гэтага артыкула;

КД – колькасць календарных дзён, на працягу якіх незаплачаная сума падатку, збору (пошліны) і стаўка рэфінансавання Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь заставаліся нязменнымі, уключаючы дзень выплаты (спагнання) адпаведнай сумы падатку, збору (пошліны) ці дзень, які папярэднічаў дню, у якім была зменена стаўка рэфінансавання Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь;

СР – стаўка рэфінансавання Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь, якая дзейнічала ў адпаведныя перыяды невыканання падатковага абавязацельства.

5. Пені выплачваюцца (спаганяюцца) дадаткова да сумы нявыкананага падатковага абавязацельства адначасова з выплатай (спагнаннем) сум падатку, збору (пошліны) ці пасля іх выплаты (спагнання) у поўным аб'ёме незалежна ад прымянення іншых спосабаў забеспячэння выканання падатковага абавязацельства, а таксама мер адказнасці за парушэнне падатковага заканадаўства.

6. Пасля выканання падатковага абавязацельства плацельшчык можа быць вызвалены ад выплаты пеняў у парадку, устаноўленым Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

7. Мытным заканадаўствам могуць быць вызначаны асаблівасці падліку памеру пеняў, налічаных на мытныя плацяжы і ўтылізацыйны збор, які збіраецца мытнымі органамі, і іх выплаты.

Артыкул 56. Прыпыненне аперацый па рахунках, электронных кашальках

1. Прыпыненнем аперацый па рахунках, электронных кашальках прызнаецца спыненне банкам усіх расходных аперацый па дадзеных рахунках, электронных кашальках па рашэнні кіраўніка (яго намесніка) падатковага ці мытнага органа, за выключэннем:

операцый, звязаных з ажыццяўленнем выплат у бюджэт ці дзяржаўныя пазабюджэтныя фонды, у тым ліку дзяржаўны пазабюджэтны фонд сацыяльнай абароны насельніцтва Рэспублікі Беларусь, па абавязацельствах асобы, аперацыі па рахунках, электронных кашальках якога прыпынены;

операцый у частцы сумы перавышэння сумы нявыкананага падатковага абавязацельства і (ці) незаплачаных пеняў, указанай у рашэнні аб прыпыненні аперацый па рахунках, электронных кашальках плацельшчыка, прынятым у адпаведнасці з часткай чацвёртай [падпункта 2.1](#) пункта 2 гэтага артыкула;

іншых аперацый пры наяўнасці дазволу падатковага ці мытнага органа ў выпадках, устаноўленых заканадаўчымі актамі.

2. Рашэнне аб прыпыненні аперацый па рахунках, электронных кашальках прымаецца:

2.1. пры невыкананні ва ўстаноўлены тэрмін падатковага абавязацельства, нявыплаце пеняў.

Пры гэтым калі плацельшчык на працягу шасці каляндарных месяцаў, якія папярэднічаюць месяцу, у якім дапушчана запазычанасць:

выконваў падатковыя абавязацельствы ва ўстаноўленыя заканадаўствам тэрміны, то рашэнне аб прыпыненні аперацый па яго рахунках, электронных кашальках прымаецца не раней за дзесяць працоўных дзён, якія ідуць следам за датай, устаноўленай заканадаўствам для выплаты падаткаў, збораў (пошлін), ці днём прадстаўлення падатковай дэкларацыі (разліку) з унесенымі змяненнямі і (ці) дапаўненнямі;

не дапускаў запазычанасць на кожны 1-шы дзень месяца, які ідзе следам за справаздачным месяцам, то рашэнне аб прыпыненні аперацый па яго рахунках, электронных кашальках прымаецца не раней за пяць працоўных дзён, якія ідуць следам за датай, устаноўленай заканадаўствам для выплаты падаткаў, збораў (пошлін), ці днём прадстаўлення падатковай дэкларацыі (разліку) з унесенымі змяненнямі і (ці) дапаўненнямі.

Частка другая гэтага падпункта не прымяняецца пры невыкананні падатковага абавязацельства, нявыплаце пеняў, выяўленых па выніках праверкі, а таксама пры наяўнасці падстаў, пералічаных у [падпунктах 2.2–2.4](#) гэтага пункта, і пры прыняцці мытнымі органамі рашэння аб прыпыненні аперацый па рахунках, электронных кашальках.

Калі факт наяўнасці нявыкананага падатковага абавязацельства ці незаплачаных пеняў выяўлены ў выніку праверкі ці мытнага кантролю, то рашэнне аб прыпыненні аперацый па рахунках, электронных кашальках плацельшчыка павінна ўтрымліваць абавязковае ўказанне на сумы нявыкананага падатковага абавязацельства і (ці) незаплачаных пеняў на дату вынясення такога рашэння;

2.2. пры непрадстаўленні падатковых дэкларацый (разлікаў) па падатках, зборах (пошлінах);

2.3. пры непрадстаўленні ў падатковыя органы дакументаў бухгалтарскага і (ці) падатковага ўліку, спецыяльных дазволаў (ліцэнзій), іншых дакументаў і (ці) інфармацыі для правядзення праверкі;

2.4. калі сума грашовых сродкаў, якая паступіла на рахункі камерцыйнай арганізацыі, індывідуальнага прадпрымальніка ў банках за месяц, перавысіла 5000 базавых велічынь і пры гэтым кіраўнік гэтай камерцыйнай арганізацыі, індывідуальны прадпрымальнік ці іншая ўпаўнаважаная ва ўстаноўленым парадку дзейнічаць ад імя камерцыйнай арганізацыі, індывідуальнага прадпрымальніка асоба не маюць звестак аб фактычных абставінах ажыццяўлення прадпрымальніцкай дзейнасці, у выніку якой паступілі ўказаныя сродкі.

3. Рашэнне аб прыпыненні аперацый па рахунках не прымаецца ў дачыненні да:

карэспандэнцкіх рахункаў;

дабрачынных рахункаў, адкрытых для ўнясення (паступлення) замежнай бязвыплатнай дапамогі ў выглядзе грашовых сродкаў, у тым ліку ў замежнай валюце;

спецыяльных рахункаў, адкрытых у адпаведнасці з заканадаўчымі актамі;

рахункаў па ўліку сродкаў рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў, бюджэтаў дзяржаўных пазабюджэтных фондаў, знешніх дзяржаўных пазык, прыцягнутых Рэспублікай Беларусь, Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь, іншых бюджэтных і дзяржаўных сродкаў, адкрытых рэспубліканскім органам дзяржаўнага кіравання, мясцовым выканаўчым і распарадчым органам, бюджэтным і іншым арганізацыям;

рахункаў, якія выкарыстоўваюцца для разлікаў у форме акрэдытываў за кошт сродкаў рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў.

4. Рашэнне аб прыпыненні аперацый па рахунках, электронных кашальках даводзіцца да банка не пазней за адзін рабочы дзень, які ідзе следам за днём яго прыняцця, і падлягае безумоўнаму выкананню банкам.

5. Прыпыненне аперацый па рахунках, электронных кашальках дзейнічае з моманту атрымання банкам рашэння аб прыпыненні такіх аперацый да яго адмены.

6. Рашэнне аб прыпыненні аперацый па рахунках, электронных кашальках адмяняецца, аб чым падатковы ці мытны орган інфармуе банк не пазней за адзін рабочы дзень, які ідзе следам за днём:

атрымання падатковым ці мытным органам інфармацыі аб надыходзе абставін, з якімі падатковае ці мытнае заканадаўства звязвае спыненне выканання падатковага абавязацельства, ці дакументаў, якія пацвярджаюць ліквідацыю парушэнняў, што паслужылі падставай для прыпынення аперацый па рахунках, электронных кашальках у выпадках, указаных у [падпунктах 2.1–2.3](#) пункта 2 гэтага артыкула;

прымянення ўказаных у [падпунктах 1.4–1.6](#) пункта 1 артыкула 54 гэтага Кодэкса спосабаў забеспячэння выканання падатковага абавязацельства і (ці) выплаты пеняў на суму нявыкананага падатковага абавязацельства, незаплачаных пеняў. Пры выкарыстанні некалькіх з такіх спосабаў забеспячэння выканання падатковага абавязацельства – не пазней за адзін рабочы дзень, які ідзе следам за больш позняй датай заключэння дагавора, выдачы банкаўскай гарантыі;

атрымання звестак аб наяўнасці на адной ці некалькіх рахунках грашовых сродкаў у суме, дастатковай для выканання плацельшчыкам падатковага абавязацельства, выплаты пеняў па выніках праверкі ў поўным аб'ёме;

атрымання падатковымі органамі інфармацыі ад кіраўніка гэтай юрыдычнай асобы, індывідуальнага прадпрымальніка ці іншага ўпаўнаважанай ва ўстаноўленым парадку дзейнічаць ад імя юрыдычнай асобы, індывідуальнага прадпрымальніка асобы аб фактычных абставінах ажыццяўлення прадпрымальніцкай дзейнасці, у выніку якой на рахунку юрыдычнай асобы, індывідуальнага прадпрымальніка ў банках за месяц паступіла больш за 5000 базавых велічынь.

7. Рашэнні, указаныя ў пунктах 2 і 6 гэтага артыкула, прымаюцца па ўстаноўленай форме ў выглядзе пастановаў.

Парадак перадачы, прыёму і апрацоўкі рашэнняў падатковых, мытных органаў аб прыпыненні аперацый па рахунках, электронных кашальках ці аб іх адмене, накіраваных у банк па ўстаноўленых фарматах у выглядзе электроннага дакумента, устанаўлівае адпаведна Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь, Дзяржаўны мытны камітэт Рэспублікі Беларусь і Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь.

8. Рашэнне аб прыпыненні аперацый па рахунках, электронных кашальках ці аб яго адмене накіроўваецца плацельшчыку ў пісьмовай ці электроннай форме не пазней за адзін рабочы дзень, які ідзе следам за днём яго прыняцця.

9. Банкі не маюць права адкрываць плацельшчыку рахункі, электронныя кашалькі, за выключэннем рахункаў па ўліку сродкаў бюджэту дзяржаўнага пазабюджэтнага фонда сацыяльнай абароны насельніцтва Рэспублікі Беларусь, пры наяўнасці:

рашэння аб прыпыненні аперацый плацельшчыка па рахунках, электронных кашальках;

інфармацыі, атрыманай з аўтаматызаванай інфармацыйнай сістэмы, якая выкарыстоўваецца пры ўзаемадзеянні органаў рэгістрацыі з упаўнаважанымі органамі і арганізацыямі, у тым ліку падатковымі і мытнымі органамі, банкамі (далей – АІС «Узаемадзеянне»), аб прыпыненні аперацый плацельшчыка па рахунках, электронных кашальках у іншых банках.

Парадак атрымання банкамі з АІС «Узаемадзеянне» інфармацыі аб прыпыненні (адмене прыпынення) аперацый плацельшчыкаў па рахунках вызначае Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

10. Невыкананне ці неналежнае выкананне банкам рашэння падатковага ці мытнага органа аб прыпыненні аперацый плацельшчыка па рахунках, электронных кашальках з'яўляюцца падставамі для прыцягнення гэтага банка і (ці) яго службовых асоб да адказнасці, устаноўленай заканадаўчымі актамі.

Артыкул 57. Арышт маёмасці

1. Арыштам маёмасці прызнаецца дзеянне падатковага ці мытнага органа па абмежаванні маёмасных праў плацельшчыка (залогадавальніка, паручыцеля пры наяўнасці падстаў, указаных адпаведна ў пункце 3 артыкула 58 і пункце 3 артыкула 59 гэтага Кодэкса (далей – залогадавальнік, паручыцель)) у дачыненні да маёмасці, якая належыць плацельшчыку (залогадавальніку, паручыцелю) на праве ўласнасці, гаспадарчага вядзення ці аперацыйнага кіравання.

Рашэнне аб накладанні арышту на маёмасць плацельшчыка (залогадавальніка, паручыцеля) прымае кіраўнік (яго намеснік) падатковага ці мытнага органа ў выглядзе пастановы аб накладанні арышту на маёмасць.

Арышт маёмасці заключаецца ў правядзенні вопісу маёмасці і абвясчэнні забароны распараджацца ёй, а пры неабходнасці – у адабранні апісанай маёмасці і перадачы яе на захоўванне плацельшчыку (залогадавальніку, паручыцелю) (іх прадстаўніку) ці іншай асобе з папярэджаннем такіх асоб аб адказнасці за захаванасць апісанай маёмасці.

2. Арышт маёмасці праводзіцца ў выпадку невыканання ва ўстаноўленыя тэрміны падатковага абавязацельства, нявыплаты пеняў.

3. Арышт можа быць накладзены на частку ці на ўсю маёмасць плацельшчыка (залогадавальніка, паручыцеля), за выключэннем маёмасці, на якую ў адпаведнасці з заканадаўствам не можа быць накіравана спагнанне.

Арышту падлягае толькі тая маёмасць, якая патрэбная, дастатковая і забяспечвае выкананне падатковага абавязацельства, выплату пеняў, калі іншае не ўстаноўлена часткай трэцяй гэтага пункта.

У выпадку наяўнасці ў плацельшчыка (залогадавальніка, паручыцеля) непадзельнай маёмасці, кошт якой перавышае суму нявыкананага падатковага абавязацельства, незаплачаных пеняў, і адсутнасці іншай маёмасці, дастатковай для забеспячэння яго выканання, на такую маёмасць можа быць накладзены арышт.

4. Арышт маёмасці арганізацыі-плацельшчыка (залогадавальніка, паручыцеля) праводзіцца пры ўдзеле іх законнага ці ўпаўнаважанага прадстаўніка ў прысутнасці панятых.

Пры адсутнасці законнага ці ўпаўнаважанага прадстаўніка плацельшчыка (залогадавальніка, паручыцеля) ці адмове прысутнічаць пры арышце маёмасці арышт маёмасці праводзіцца ў прысутнасці двух панятых з наступным паведамленнем плацельшчыку ці яго прадстаўніку аб праведзеным арышце.

5. Арышт маёмасці плацельшчыка – фізічнай асобы праводзіцца ў яго прысутнасці і (ці) прысутнасці яго прадстаўніка. Пры адсутнасці ці адмове плацельшчыка ці яго прадстаўніка прысутнічаць пры арышце маёмасці арышт маёмасці праводзіцца ў прысутнасці двух панятых з наступным паведамленнем плацельшчыку ці яго прадстаўніку аб праведзеным арышце.

Арышт маёмасці плацельшчыка – фізічнай асобы, якая знаходзіцца ў жылым памяшканні, іншым законным валоданні, апрача ці супраць яго волі праводзіцца па пастанове аб накладанні арышту на маёмасць з санкцыі пракурора.

6. Доступ службовых асоб падатковых, мытных органаў на тэрыторыю ці ў памяшканне плацельшчыка (залогадавальніка, паручыцеля) у мэтах арышту маёмасці ажыццяўляецца пры прад'яўленні гэтымі асобамі пастановы аб накладанні арышту і службовых пасведчанняў, а ў выпадках, прадугледжаных часткай другой [пункта 5](#) гэтага артыкула, санкцыі пракурора.

Перад арыштам маёмасці службовыя асобы, якія праводзяць арышт, абавязаны прад'явіць плацельшчыку (залогадавальніку, паручыцелю), яго законнаму ці ўпаўнаважанаму прадстаўніку і (ці) панятым пастанову аб накладанні арышту і дакументы, якія сведчаць іх паўнамоцтвы, а ў выпадку, прадугледжаным часткай другой [пункта 5](#) гэтага артыкула, санкцыю пракурора.

7. У вопісе маёмасці ўказваюцца прадугледжаныя заканадаўствам звесткі ў дачыненні да маёмасці, якая падлягае арышту.

Усе прадметы, якія падлягаюць арышту, прад'яўляюцца панятым, плацельшчыку (залогадавальніку, паручыцелю) ці яго законнаму ці ўпаўнаважанаму прадстаўніку. Пры неабходнасці маёмасць пакуецца і апячатваецца на месцы арышту.

8. Кіраўнік (яго намеснік) падатковага ці мытнага органа, які вынес пастанову аб накладанні арышту на маёмасць, вызначае месца, дзе павінна знаходзіцца маёмасць, на якую накладзены арышт, да вызначэння месца яе захоўвання ў адпаведнасці з заканадаўствам.

9. Адабраная маёмасць перадаецца на захоўванне плацельшчыку (залогадавальніку, паручыцелю) (яго прадстаўніку) у выпадках, устаноўленых заканадаўствам, ці іншай асобе з папярэджаннем такіх асоб аб адказнасці ў адпаведнасці з заканадаўчымі актамі за пашкоджанне, расходаванне, хаванне ці адчужэнне забранай маёмасці, аб чым бярэцца падпіска.

Калі маёмасць, на якую накладзены арышт, не была адабрана, такую маёмасць давяраецца плацельшчыку (залогадавальніку, паручыцелю) (яго прадстаўніку) па вопісе маёмасці з папярэджаннем аб адказнасці ў адпаведнасці з заканадаўчымі актамі за пашкоджанне, расходаванне, хаванне ці адчужэнне даверанай маёмасці, аб чым бярэцца падпіска.

Асобе, якой перададзена на захоўванне апісаная маёмасць, калі гэтакі не з'яўляюцца плацельшчык (залогадавальнік, паручыцель) ці яго прадстаўнік, кампенсуюцца выдаткі на захоўванне маёмасці за кошт плацельшчыка (залогадавальніка, паручыцеля) у парадку, устаноўленым заканадаўчымі актамі.

10. Пашкоджанне, расходаванне, хаванне ці адчужэнне апісанай маёмасці не дапускаюцца. Незахаванне ўстаноўленага парадку захоўвання ўказанай маёмасці з'яўляецца падставай для прыцягнення вінаватых асоб да адказнасці, прадугледжанай заканадаўчымі актамі.

11. Рашэнне аб накладанні арышту на маёмасць дзейнічае з моманту накладання арышту да адмены гэтага рашэння кіраўніком (яго намеснікам) падатковага ці мытнага органа, які прыняў рашэнне аб накладанні арышту, ці да адмены гэтага рашэння вышэйстаячым падатковым ці мытным органам, ці да адмены гэтага рашэння на падставе судовай пастановы.

Рашэнне аб накладанні арышту на маёмасць адмяняе кіраўнік (яго намеснік) падатковага ці мытнага органа, які прыняў рашэнне аб накладанні арышту, на працягу трох працоўных дзён пасля:

выканання падатковага абавязацельства, выплаты пеняў;

звароту падатковаму ці мытнаму органу матэрыялаў па маёмасці плацельшчыка (залогадавальніка, паручыцеля), на якую судом накіравана спаганне, калі маёмасць не рэалізавана суб'ектам гандлю на працягу двух месяцаў пасля яе пераацэнкі (ці трох месяцаў пасля перадачы яе для рэалізацыі), а па нерухомай маёмасці – аднаго года;

надыходу іншых абставін, калі ў гэтым спосабе забеспячэння выканання падатковага абавязацельства і (ці) выплаты пеняў адпадае неабходнасць ці калі арышт маёмасці перашкаджае задавальненню патрабаванняў крэдытараў плацельшчыка, які знаходзіцца ў стадыі ліквідацыі (спынення дзейнасці), у адпаведнасці з устаноўленай заканадаўчымі актамі чарговасцю;

прымянення некалькіх ці аднаго са спосабаў забеспячэння выканання падатковага абавязацельства і (ці) выплаты пеняў, указаных у [падпунктах 1.4–1.6 пункта 1 артыкула 54 гэтага Кодэкса](#).

Адмена рашэння аб накладанні арышту на маёмасць на падставе, указанай у абзацы трэцім часткі другой гэтага пункта, не спыняе падатковае абавязацельства плацельшчыка (залогадавальніка, паручыцеля), выплату пеняў.

Артыкул 58. Заклад маёмасці

1. Дагавор закладу маёмасці заключаецца паміж залогадавальнікам і падатковым органам па месцы пастаноўкі на ўлік плацельшчыка. Залогадавальнікам можа быць як сам плацельшчык, так і трэцяя асоба.

Дагавор закладу заключаецца на тэрміны, указаныя ў [пункце 3](#) артыкула 54 гэтага Кодэкса.

2. Астаткавы кошт маёмасці, дадзенай у заклад (у выпадку, калі выкананне падатковага абавязацельства і (ці) нявыплата пеняў забяспечваюцца толькі закладам маёмасці), павінен быць не меншы за суму незаплачаных (не поўнасьцю заплачаных) падаткаў, збораў (пошлін), пеняў, у тым ліку пеняў, налічаных за перыяд дзеяння дагавора закладу.

3. Пры невыкананні падатковага абавязацельства і (ці) нявыплаце пеняў, забяспечаных закладам, падатковы орган накладвае арышт на закладзеную маёмасць у парадку, устаноўленым [артыкулам 57](#) гэтага Кодэкса, і накіроўвае на яго спагнанне ў парадку, устаноўленым [артыкулам 65](#) гэтага Кодэкса.

Артыкул 59. Паручыцельства

1. Дагавор паручыцельства заключаецца паміж паручыцелем – рэзідэнтам Рэспублікі Беларусь і падатковым органам па месцы пастаноўкі на ўлік плацельшчыка.

Паводле паручыцельства паручыцель абавязваецца перад падатковым органам выканаць падатковае абавязацельства плацельшчыка і (ці) заплаціць пені, у тым ліку пені, налічаных за перыяд дзеяння дагавора паручыцельства, калі плацельшчык не выканае падатковае абавязацельства і (ці) не заплаціць пені на працягу тэрміну, указанага ў [падпункце 3.1](#) пункта 3 артыкула 54 гэтага Кодэкса.

Паручыцельства спыняецца выкананнем падатковага абавязацельства і (ці) выплатай пеняў, забяспечаных паручыцельствам.

2. Пры невыкананні падатковага абавязацельства і (ці) нявыплаце пеняў, забяспечаных паручыцельствам, падатковы орган накіроўвае паручыцелю паведамленне па ўстаноўленай форме не пазней за рабочы дзень, які ідзе следам за днём сканчэння тэрміну, указанага ў [падпункце 3.1](#) пункта 3 артыкула 54 гэтага Кодэкса.

3. Пры невыкананні паручыцелем сваіх абавязацельстваў па дагаворы паручыцельства падатковы орган мае права накласці арышт на яго маёмасць у парадку, устаноўленым [артыкулам 57](#) гэтага Кодэкса, і сыскаць з яго незаплачаныя (не поўнасьцю заплачаныя) падатак, збор (пошліну), пені ў парадку, устаноўленым [артыкуламі 62, 63 і 65](#) гэтага Кодэкса, пасля сканчэння пяці працоўных дзён пасля накіравання паручыцелю паведамлення.

Артыкул 60. Банкаўская гарантыя

1. Паводле банкаўскай гарантыі банк абавязваецца перад падатковым органам па месцы пастаноўкі на ўлік плацельшчыка выканаць падатковае абавязацельства плацельшчыка і (ці) заплаціць пені, у тым ліку пені, налічаных за перыяд дзеяння банкаўскай гарантыі, калі плацельшчык не выканае падатковае абавязацельства і (ці) не заплаціць пені на працягу тэрміну, указанага ў [падпункце 3.1](#) пункта 3 артыкула 54 гэтага Кодэкса.

2. Банкаўская гарантыя павінна адпавядаць наступным патрабаванням:

2.1. змест банкаўскай гарантыі павінен адпавядаць патрабаванням, устаноўленым [Банкаўскім кодэксам](#) Рэспублікі Беларусь;

2.2. банкаўская гарантыя павінна быць бязводзыхай, перавод банкаўскай гарантыі не дапускаецца;

2.3. сума, на якую выдадзена банкаўская гарантыя (у выпадку, калі выкананне падатковага абавязацельства і (ці) нявыплата пеняў забяспечваюцца толькі банкаўскай гарантыяй), павінна забяспечваць суму незаплачаных (не поўнасьцю заплачаных) падаткаў, збораў (пошлін), пеняў, у тым ліку пеняў, налічаных за перыяд дзеяння банкаўскай гарантыі;

2.4. тэрмін дзеяння банкаўскай гарантыі павінен быць не меншы за тэрміны, указаныя ў [пункце 3](#) артыкула 54 гэтага Кодэкса.

3. Пры невыкананні падатковага абавязацельства і (ці) нявыплаце пеняў, забяспечаных банкаўскай гарантыяй, падатковы орган накіроўвае банку-гаранту патрабаванне аб выплаце грашовых сродкаў паводле банкаўскай гарантыі па вызначанай форме не пазней за рабочы дзень, які ідзе следам за днём сканчэння тэрміну, указанага ў [падпункце 3.1](#) пункта 3 артыкула 54 гэтага Кодэкса.

4. Патрабаванне падатковага органа павінна ўтрымліваць заяву аб тым, што плацельшчык не выканаў ці выканаў неналежным чынам абавязак па выплаце падатковага абавязацельства і (ці) пеняў, а таксама наступныя звесткі:

памер нявыкананага падатковага абавязацельства і (ці) незаплачаных пеняў, забяспечаных банкаўскай гарантыяй;

суму, якая падлягае выплаце банкам-гарантам.

5. Абавязацельства па банкаўскай гарантыі падлягае выкананню банкам-гарантам на працягу пяці працоўных дзён з дня атрымання ім патрабавання аб выплаце грашовых сродкаў па банкаўскай гарантыі.

Банк-гарант не мае права адмовіць у задавальненні патрабаванняў па выплаце грашовых сродкаў па банкаўскай гарантыі, за выключэннем выканання плацельшчыкам падатковага абавязацельства і (ці) выплаты пеняў, забяспечаных банкаўскай гарантыяй.

Абавязацельствы банка-гаранта перад падатковым органам, прадугледжаныя гарантыяй, абмяжоўваюцца выплатай грашовай сумы, на якую выдадзена гэта гарантыя.

ГЛАВА 7

ПРЫМУСОВАЕ ВЫКАНАННЕ ПАДАТКОВАГА АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВА, СПАГНАННЕ ПЕНЯЎ

Артыкул 61. Спагнанне падатку, збору (пошліны), пеняў

1. Спагнаннем падатку, збору (пошліны), пеняў прызнаюцца выкананне падатковага абавязацельства, выплата пеняў у прымусовым парадку шляхам накіравання спагнання на грашовыя сродкі і (ці) іншую маёмасць плацельшчыка і (ці) яго дэбітораў у выпадку невыканання ці неналежнага выканання плацельшчыкам ва ўстаноўлены тэрмін падатковага абавязацельства, нявыплаты (няпоўнай выплаты) пеняў.

Падатак, збор (пошліну), пені спаганяе падатковы ці мытны орган у адпаведнасці з гэтым Кодэксам:

з арганізацыі ў бясспрэчным парадку за кошт маёмасці, указанай у [артыкулах 62–64](#) гэтага Кодэкса, а за кошт маёмасці, указанай у [артыкуле 65](#) гэтага Кодэкса, – на падставе рашэння суда аб спагнанні з яе падатку, збору (пошліны), пеняў;

з індывідуальнага прадпрымальніка за кошт маёмасці, указанай у [артыкулах 62–65](#) гэтага Кодэкса, на падставе выканаўчага надпісу натарыуса ці рашэння суда аб спагнанні з яго падатку, збору (пошліны), пеняў.

Падатак, збор (пошліна), пені з фізічнай асобы, якая не з'яўляецца індывідуальным прадпрымальнікам, спаганяюцца ў парадку, прадугледжаным заканадаўствам аб выканаўчым вядзенні.

2. Падатак, збор (пошліна) з арганізацыі ці індывідуальнага прадпрымальніка не спаганяецца, калі патрабаванне аб іх выплаце не прад'яўлена на працягу пяці гадоў з дня сканчэння тэрміну выплаты, за выключэннем выпадкаў, калі:

перыяд, які правяраецца, у адпаведнасці з заканадаўчымі актамі перавышае пяць гадоў;

плацельшчыкам пададзена падатковая дэкларацыя (разлік) з унесенымі змяненнямі і (ці) дапаўненнямі.

3. Днём выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў прызнаецца:

3.1. пры спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў у адпаведнасці з [артыкуламі 62 і 64](#) гэтага Кодэкса – дзень выканання банкам рашэння падатковага ці мытнага органа аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў з даданнем плацежнага патрабавання;

3.2. пры спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт наяўных грашовых сродкаў у адпаведнасці з [артыкулам 63](#) гэтага Кодэкса – дзень залічэння наяўных грашовых сродкаў у адпаведны бюджэт;

3.3. пры спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт маёмасці ў адпаведнасці з [артыкулам 65](#) гэтага Кодэкса, а таксама пры накіраванні ў парадку, устаноўленым заканадаўствам, спагнання прадмета закладу ў кошт выплаты падатку, збору (пошліны), пеняў – дзень залічэння ў адпаведны бюджэт грашовых сродкаў ад рэалізацыі маёмасці;

3.4. пры спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў з рахункаў у замежнай валюце – дзень залічэння ў адпаведны бюджэт грашовых сродкаў у беларускіх рублях пры пакупцы банкам замежнай валюты;

3.5. пры спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт электронных грошай у электронных кашальках – дзень пагашэння электронных грошай;

3.6. пры спагнанні падаткаў, збораў (пошлін), пералічаных дзяржаўным органам дзяржавы – члена Еўразійскага эканамічнага саюза ў адпаведнасці з мытным заканадаўствам, – дзень залічэння ў адпаведны бюджэт грашовых сродкаў у беларускіх рублях.

4. Асаблівасці спагнання мытнымі органамі падатку, збору (пошліны), пеняў устанаўлівае мытнае заканадаўства.

Арттыкул 62. Спагнанне падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт грашовых сродкаў на рахунку, электронных грошай у электронным кашальку

1. Падатак, збор (пошліна), пені за кошт грашовых сродкаў на рахунку, электронных грошай у электронным кашальку спаганяюцца на падставе прынятага па ўстаноўленай форме рашэння кіраўніка (яго намесніка) падатковага ці мытнага органа.

2. Рашэнне аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў не прымаецца ў дачыненні да:

карэспандэнцкіх рахункаў;

дабрачынных рахункаў, адкрытых для ўнясення (паступлення) замежнай бявыплатнай дапамогі ў выглядзе грашовых сродкаў, у тым ліку ў замежнай валюце;

спецыяльных рахункаў, адкрытых у адпаведнасці з заканадаўчымі актамі;

рахункаў па ўліку сродкаў рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў, бюджэтаў дзяржаўных пазабюджэтных фондаў, знешніх дзяржаўных пазык, прыцягнутых Рэспублікай Беларусь, Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь, іншых бюджэтных і дзяржаўных сродкаў, адкрытых рэспубліканскім органам дзяржаўнага кіравання, мясцовым выканаўчым і распарадчым органам, бюджэтным і іншым арганізацыям;

рахункаў, якія выкарыстоўваюцца для разлікаў у форме акрэдытываў за кошт сродкаў рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў.

3. Падатак, збор (пошліна), пені з рахункаў, адкрытых у замежнай валюце, спаганяюцца з продажам у суме, эквівалентнай суме плацяжу ў беларускіх рублях па афіцыйным курсе, устаноўленым Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь на дату спагнання.

4. Рашэнне аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт грашовых сродкаў на рахунку, электронных грошай у электронных кашальках з даданнем плацежнага патрабавання накіроўвае падатковы ці мытны орган у банк, які абслугоўвае дадзены падатковы ці мытны орган, у пісьмовай ці электроннай форме.

5. Пры атрыманні падатковым ці мытным органам дакументаў, якія сведчаць аб выкананні падатковага абавязацельства, выплаце пеняў, плацежнае патрабаванне адклікаецца не пазней за адзін рабочы дзень, які ідзе следам за днём атрымання такіх дакументаў.

Плацежнае патрабаванне таксама адклікаецца, калі ў дачыненні да нявыкананага падатковага абавязацельства і (ці) незаплачаных пеняў прыменены спосабы забеспячэння выканання падатковага абавязацельства і (ці) выплаты пеняў, указаныя ў [падпунктах 1.4–1.6](#) пункта 1 артыкула 54 гэтага Кодэкса.

Заява падатковага ці мытнага органа аб адкліканні плацежнага патрабавання падлягае безумоўнаму выкананню банкам.

6. Падатковы ці мытны орган у выпадках, устаноўленых заканадаўствам, мае права накіраваць у банк заяву аб змяненні плацежнага патрабавання.

7. Парадак перадачы, прыёму і апрацоўкі рашэнняў падатковых ці мытных органаў аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт грашовых сродкаў на рахунках, электронных грошай у электронных кашальках, плацежных патрабаванняў і заяў аб адкліканні (змяненні) плацежных патрабаванняў, накіраваных у банк па ўстаноўленых фарматах у выглядзе электроннага дакумента, устанаўлівае адпаведна Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь, Дзяржаўны мытны камітэт Рэспублікі Беларусь і Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 63. Спагнанне падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт наяўных грашовых сродкаў

1. Падатак, збор (пошліна), пені за кошт наяўных грашовых сродкаў у беларускіх рублях спаганяюцца на падставе пастановы кіраўніка (яго намесніка) падатковага ці мытнага органа, прынятага па ўстаноўленай форме.

У пастанове ўказваюцца сума, якая падлягае спагнанню, і сума фактычна спагнаных грашовых сродкаў. Пры гэтым сума фактычна спагнаных грашовых сродкаў не павінна перавышаць суму, якая падлягае спагнанню.

2. Наяўныя грашовыя сродкі ў дзень іх спагнання падлягаюць здачы ў банк для іх пералічэння ў адпаведны бюджэт. Пры немагчымасці здачы наяўных грашовых сродкаў на працягу таго ж дня яны павінны быць здадзены ў банк на наступны рабочы дзень.

3. Захаванасць наяўных грашовых сродкаў забяспечвае адпаведны падатковы ці мытны орган да здачы грашовых сродкаў у банк.

Артыкул 64. Спагнанне падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт сродкаў дэбітора

1. Падатак, збор (пошліна), пені за кошт сродкаў дэбітора (арганізацыі ці індывідуальнага прадпрымальніка) спаганяюцца на падставе прынятага па ўстаноўленай форме рашэння кіраўніка (яго намесніка) падатковага органа па месцы пастаноўкі на ўлік плацельшчыка ці мытнага органа, які робіць спагнанне мытных плацяжоў.

Рашэнне аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт сродкаў дэбітора прымаецца пасля сканчэння тэрміну выканання абавязацельстваў дэбітора перад плацельшчыкам. У рашэнні абавязкова ўказваюцца сума, якая падлягае спагнанню з дэбітора, і рахунак, электронны кашалёк дэбітора. Пры гэтым сума, якая падлягае спагнанню з дэбітора, не можа перавышаць суму дэбіторскай запазычанасці гэтага дэбітора плацельшчыку.

Рашэнне аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт сродкаў дэбітора не прымаецца ў дачыненні да дэбіторскай запазычанасці, па якой скончыўся тэрмін іскавай даўнасці.

2. Рашэнне аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт сродкаў дэбітора прымаецца ў дачыненні да аднаго ці некалькіх дэбітораў на падставе:

2.1. заявы плацельшчыка аб уступцы патрабавання крэдытора і дакумента (акта зверкі ці іншага падпісанага дэбіторам і плацельшчыкам дакумента), які пацвярджае наяўнасць дэбіторскай запазычанасці ў плацельшчыка і крэдыторскай запазычанасці ў дэбітора;

2.2. даведкі аб наяўнасці дэбіторскай запазычанасці ў плацельшчыка, аформленай па ўстаноўленай форме на падставе:

дакументаў, прадстаўленых плацельшчыкам у адпаведнасці з часткай другой [падпункта 1.5](#) пункта 1 артыкула 22 гэтага Кодэкса;

дакументаў, прадстаўленых органам дзяржаўнага кантролю;

вынікаў праведзеных у адпаведнасці з [артыкулам 84](#) гэтага Кодэкса мерапрыемстваў па выяўленні маёмасці плацельшчыка, а таксама яго дэбітораў;

вынікаў праверкі, праведзенай падатковым ці мытным органам.

3. Падатак, збор (пошліна), пені з рахунку дэбітора, адкрытага ў замежнай валюце, спаганяюцца з продажам у суме, эквівалентнай суме выплаты ў беларускіх рублях па афіцыйным курсе, устаноўленым Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь на дату вынясення рашэння аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў.

4. Рашэнне аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў не прымаецца ў дачыненні да:

карэспандэнцкіх рахункаў дэбітора плацельшчыка;

дабрачынных рахункаў, адкрытых дэбітору плацельшчыка для ўнясення (паступлення) замежнай бязвыплатнай дапамогі ў выглядзе грашовых сродкаў, у тым ліку ў замежнай валюце;

спецыяльных рахункаў, адкрытых у адпаведнасці з заканадаўчымі актамі;

рахункаў па ўліку сродкаў рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў, бюджэтаў дзяржаўных пазабюджэтных фондаў, знешніх дзяржаўных пазык, прыцягнутых Рэспублікай Беларусь, Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь, іншых бюджэтных і дзяржаўных сродкаў, адкрытых рэспубліканскім органам дзяржаўнага кіравання, мясцовым выканаўчым і распарадчым органам, бюджэтным і іншым арганізацыям; рахункаў, якія выкарыстоўваюцца для ажыццяўлення разлікаў у форме акрэдытываў.

5. Падатковы орган накіроўвае дэбітору паведамленне ў выглядзе электроннага дакумента праз асабісты кабінет плацельшчыка аб прынятым рашэнні аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт сродкаў дэбітора.

6. Адказнасць за дакладнасць звестак аб дэбіторах і сумах дэбіторскай запазычанасці нясе плацельшчык.

Пры ўстанаўленні падатковым ці мытным органам факта прадстаўлення плацельшчыкам недакладнай інфармацыі аб наяўнасці дэбіторскай запазычанасці спагнаная сума дэбіторскай запазычанасці падлягае вяртанню дэбітору.

7. Пры атрыманні падатковым ці мытным органам дакументаў, якія сведчаць аб выкананні падатковага абавязацельства, выплаце пеняў, плацежнае патрабаванне адклікаецца не пазней за адзін рабочы дзень, які ідзе следам за днём атрымання такіх дакументаў.

Плацежнае патрабаванне адклікаецца таксама, калі ў дачыненні да нявыкананага падатковага абавязацельства і (ці) незаплачаных пеняў прыменены спосабы забеспячэння выканання падатковага абавязацельства і (ці) выплаты пеняў, указаныя ў [падпунктах 1.4–1.6](#) пункта 1 артыкула 54 гэтага Кодэкса.

Заява падатковага ці мытнага органа аб адкліканні плацежнага патрабавання падлягае безумоўнаму выкананню банкам.

8. Падатковы ці мытны орган у выпадках, устаноўленых заканадаўствам, мае права накіраваць у банк заяву аб змяненні плацежнага патрабавання.

9. Рашэнне аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт сродкаў дэбітора, плацежнае патрабаванне і заява аб адкліканні (змяненні) плацежнага патрабавання накіроўваюцца ў банк, які абслугоўвае дадзены падатковы ці мытны орган, у пісьмовай форме ці ў выглядзе электроннага дакумента.

10. Парадак перадачы, прыёму і апрацоўкі рашэнняў падатковых ці мытных органаў аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт сродкаў дэбітора, плацежных патрабаванняў і заяў аб адкліканні (змяненні) плацежных патрабаванняў, накіраваных у банк па ўстаноўленых фарматах у выглядзе электроннага дакумента, ўстанаўлівае адпаведна Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь, Дзяржаўны мытны камітэт Рэспублікі Беларусь і Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь.

Формы даведак аб наяўнасці дэбіторскай запазычанасці ў плацельшчыка ўстанаўлівае Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь (для прымянення падатковымі органамі), а таксама Дзяржаўны мытны камітэт Рэспублікі Беларусь (для прымянення мытнымі органамі).

Артыкул 65. Спагнанне падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт маёмасці плацельшчыка (залогадавальніка, паручыцеля)

1. Падатак, збор (пошліна), пені за кошт маёмасці плацельшчыка (залогадавальніка, паручыцеля), за выключэннем маёмасці, указанай у [артыкулах 62–64](#) гэтага Кодэкса, спаганяюцца на падставе:

выканаўчага надпісу натарыуса аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт маёмасці плацельшчыка – фізічнай асобы, у тым ліку асобы, якая з'яўляецца індывідуальным прадпрымальнікам;

рашэння суда аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт маёмасці плацельшчыка (залогадавальніка, паручыцеля).

Да звароту да натарыуса ці ў суд падатковы ці мытны орган мае права прыняць рашэнне аб накладанні арышту на маёмасць плацельшчыка (залогадавальніка, паручыцеля).

2. Падатак, збор (пошліна), пені за кошт маёмасці арганізацыі ці індывідуальнага прадпрымальніка спаганяюцца паслядоўна ў дачыненні да:

маёмасці, якая не ўдзельнічае непасрэдна ў працэсе вытворчасці тавараў (выканання работ, аказання паслуг);

іншай маёмасці, за выключэннем маёмасці, на якую ў адпаведнасці з заканадаўствам не можа быць накіравана спагнанне.

3. Падатак, збор (пошліна), пені за кошт маёмасці плацельшчыка (залогадавальніка, паручыцеля) спаганяюцца шляхам залічэння ў адпаведны бюджэт грашовых сродкаў ад яго рэалізацыі ў парадку, устаноўленым заканадаўствам.

4. Расходы падатковых і мытных органаў на спагнанне падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт маёмасці плацельшчыка (залогадавальніка, паручыцеля) кампенсуюцца за яго кошт у парадку, устаноўленым заканадаўствам.

5. Сродкі, якія засталіся пасля выканання падатковага абавязацельства, выплаты пеняў і пакрыцця выдаткаў па іх спагнанні, падлягаюць вяртанню ці заліку плацельшчыку (залогадавальніку, паручыцелю).

6. Службовыя асобы падатковых ці мытных органаў не маюць права набываць маёмасць плацельшчыка (залогадавальніка, паручыцеля), якая рэалізуецца ў парадку выканання рашэння ці выканаўчага надпісу аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў.

ГЛАВА 8

ЗАЛІК, ВЯРТАННЕ ПАДАТКАЎ, ЗБОРАЎ (ПОШЛІН), ПЕНЯЎ

Артыкул 66. Залік, вяртанне залішне заплачанай сумы падатку, збору (пошліны), пеняў

1. Залішне заплачаная сума падатку, збору (пошліны), пеняў падлягае заліку ці вяртанню, калі іншае не вызначана мытным заканадаўствам.

Залік ці вяртанне залішне заплачанай сумы падатку, збору (пошліны), пеняў праводзяцца без налічэння працэнтаў на гэту суму, за выключэннем выпадку, указанага ў [пункце 6](#) гэтага артыкула.

Залік ці вяртанне залішне заплачанай сумы падатку, збору (пошліны), пеняў, пералічэнне працэнтаў, налічаных на гэтыя сумы, праводзяцца ў беларускіх рублях.

2. Залік залішне заплачанай сумы падатку, збору (пошліны), пеняў праводзіць падатковы орган самастойна не пазней за пяць гадоў з дня выплаты ўказанай сумы паслядоўна ў кошт выплаты:

гэтага падатку, збору (пошліны), пеняў па ім. Такі залік праводзіцца з выкарыстаннем праграмных і тэхнічных сродкаў не пазней за дзень, калі падатковаму органу стала вядома аб падлеглай выплаце суме гэтага падатку, збору (пошліны), пеняў па ім;

нявыкананага падатковага абавязацельства ці незаплачаных пеняў па іншых падатках, зборах (пошлінах). Такі залік праводзіцца на працягу трох працоўных дзён з дня выяўлення факта наяўнасці ў плацельшчыка нявыкананага падатковага абавязацельства ці незаплачаных пеняў.

3. Залік залішне заплачанай сумы падатку, збору (пошліны), пеняў можа праводзіцца па заяве плацельшчыка па ўстаноўленай форме ў кошт:

выканання падатковых абавязацельстваў па іншых падатках, зборах (пошлінах), выплаты пеняў па іх;

выканання падатковага абавязацельства іншай асобы, выплаты налічаных такой асобе пеняў. Пры гэтым такую заяву плацельшчык мае права падаць пры адсутнасці ў яго нявыкананага падатковага абавязацельства, незаплачаных пеняў.

Заява аб заліку залішне заплачанай сумы падатку, збору (пошліны), пеняў падаецца ў падатковы орган не пазней за пяць гадоў з дня выплаты ўказанай сумы ў пісьмовай ці электроннай форме.

Рашэнне аб заліку ці аб адмове ў правядзенні заліку падатку, збору (пошліны), пеняў прымаецца па ўстаноўленай форме не пазней за тры працоўныя дні (у дачыненні да дзяржаўнай пошліны – не пазней за пятнаццаць працоўных дзён) з дня падачы плацельшчыкам у пісьмовай форме заявы аб заліку залішне заплачанай сумы падатку, збору (пошліны), пеняў, а пры падачы такой заявы ў электроннай форме – з дня перадачы ў асабісты кабінет плацельшчыка пацвярджэння аб яе прыёме.

4. Падатковы орган па ўстаноўленай форме паведамляе плацельшчыку:

аб праведзеным заліку ці аб адмове ў яго правядзенні не пазней за тры працоўныя дні з дня прыняцця па выніках разгляду яго заявы адпаведнага рашэння. У выпадку, указаным у абзацы трэцім часткі першай [пункта 3](#) гэтага артыкула, паведамленне накіроўваецца таксама іншай асобе;

аб праведзеным заліку ў адпаведнасці з абзацам трэцім [пункта 2](#) гэтага артыкула не пазней за тры працоўныя дні з дня яго правядзення.

5. Залішне заплачаная сума падатку, збору (пошліны), пеняў залічваецца па заяве плацельшчыка пры адсутнасці ў плацельшчыка нявыкананага падатковага абавязацельства, незаплачаных пеняў.

Заява аб вяртанні залішне заплачанай сумы падатку, збору (пошліны), пеняў падаецца па ўстаноўленай форме ў падатковы орган не пазней за пяць гадоў з дня выплаты ўказанай сумы ў пісьмовай ці электроннай форме.

Рашэнне аб вяртанні ці аб адмове ў правядзенні вяртання прымаецца па ўстаноўленай форме не пазней за пятнаццаць працоўных дзён з дня падачы плацельшчыкам у пісьмовай форме заявы аб вяртанні залішне заплачанай сумы падатку, збору (пошліны), пеняў, а пры падачы такой заявы ў электроннай форме – з дня перадачы ў асабісты кабінет плацельшчыка пацвярджэння аб яе прыёме.

Падатковы орган па ўстаноўленай форме паведамляе плацельшчыку аб праведзеным вяртанні ці аб адмове ў яго правядзенні не пазней за тры працоўныя дні з дня прыняцця па выніках разгляду яго заявы адпаведнага рашэння.

6. Пры парушэнні тэрміну, указанага ў частцы трэцяй [пункта 5](#) гэтага артыкула, сума залішне заплачанага падатку, збору (пошліны), пеняў вяртаецца плацельшчыку з налічанымі на яе працэнтамі за кожны дзень парушэння тэрміну вяртання па стаўцы, роўнай 1/360 стаўкі рэфінансавання Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь, якая дзейнічала на дзень прыняцця рашэння аб вяртанні гэтай сумы. Працэнты налічаюцца з дня, які ідзе следам за днём сканчэння тэрміну для

прыняцця рашэння аб вяртанні залішне заплачанай сумы падатку, збору (пошліны), пеняў па дзень прыняцця такога рашэння.

7. У выпадках і парадку, устаноўленых гэтым Кодэксам, залік ці вяртанне залішне ўтрыманых і пералічаных падатковымі агентамі сум падаходнага падатку з фізічных асоб праводзіць падатковы орган ці падатковы агент.

8. Гэты артыкул прымяняецца пры заліку ці вяртанні залішне заплачанай сумы патэнтнай пошліны, а таксама мытных плацяжоў, пеняў з улікам асаблівасцей, устаноўленых мытным заканадаўствам.

Залік залішне заплачанай сумы падатку, збору (пошліны), пеняў у кошт нявыкананага падатковага абавязацельства ці нявыплаты пеняў праводзіць мытны орган на працягу пяці працоўных дзён з дня выяўлення факта наяўнасці ў плацельшчыка нявыкананага падатковага абавязацельства ці нявыплаты пеняў.

Рашэнне аб заліку ці аб адмове ў правядзенні заліку падатку, збору (пошліны), пеняў прымаецца не пазней за пяць працоўных дзён з дня падачы плацельшчыкам заявы аб такім заліку.

Артыкул 67. Залік, вяртанне залішне спагнанай сумы падатку, збору (пошліны), пеняў

1. Залішне спагнаная сума падатку, збору (пошліны), пеняў падлягае заліку ці вяртанню, калі іншае не ўстаноўлена мытным заканадаўствам, пры наяўнасці рашэння падатковага органа ці суда аб прызнанні факта залішняга спагнання такой сумы.

Залік залішне спагнанай сумы падатку, збору (пошліны), пеняў праводзіцца ў адпаведнасці з [артыкулам 66](#) гэтага Кодэкса, калі іншае не ўстаноўлена мытным заканадаўствам.

2. Падатковы орган паведамляе плацельшчыку аб залішне спагнанай суме падатку, збору (пошліны), пеняў не пазней за тры працоўныя дні з дня вынясення рашэння падатковага органа ці атрымання рашэння суда аб прызнанні факта залішняга спагнання такой сумы.

3. Залішне спагнаная сума падатку, збору (пошліны), пеняў вяртаецца ў беларускіх рублях без налічэння працэнтаў на гэту суму, за выключэннем выпадку, устаноўленага [пунктам 4](#) гэтага артыкула.

Залішне спагнаная сума падатку, збору (пошліны), пеняў праводзіцца па заяве плацельшчыка пры адсутнасці ў яго нявыкананага падатковага абавязацельства, незаплачаных пеняў.

Заява аб вяртанні залішне спагнанай сумы падатку, збору (пошліны), пеняў падаецца ў падатковы орган у пісьмовай ці электроннай форме не пазней за пяць гадоў з дня спагнання ўказанай сумы.

Рашэнне аб вяртанні залішне спагнанай сумы падатку, збору (пошліны), пеняў і налічаных на гэту суму працэнтаў ці аб адмове ў правядзенні вяртання прымае падатковы орган на працягу пятнаццаці працоўных дзён з дня падачы плацельшчыкам у пісьмовай форме заявы аб вяртанні залішне спагнанай сумы падатку, збору (пошліны), пеняў, а пры падачы такой заявы ў электроннай форме – з дня перадачы ў асабісты кабінет плацельшчыка пацвярджэння аб яе прыёме.

Падатковы орган па ўстаноўленай форме паведамляе плацельшчыку аб правядзеным вяртанні ці аб адмове ў яго правядзенні не пазней за тры працоўныя дні з дня прыняцця па выніках разгляду яго заявы адпаведнага рашэння.

4. Залішне спагнаная ў выніку незаконных рашэнняў падатковых органаў, неправамерных дзеянняў (бяздзейнасці) іх службовых асоб сума падатку, збору (пошліны), пеняў вяртаецца плацельшчыку з налічанымі на яе працэнтамі за кожны дзень спагнання па стаўцы, роўнай 1/360 стаўкі рэфінансавання Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь, якая дзейнічала на дзень прыняцця рашэння аб вяртанні гэтай сумы. Працэнты на ўказаную суму налічаюцца з дня спагнання па дзень прыняцця падатковым органам рашэння аб вяртанні гэтай сумы.

5. Гэты артыкул прымяняецца пры заліку ці вяртанні залішне спагнанай сумы мытных плацяжоў, пеняў з улікам асаблівасцей, устаноўленых мытным заканадаўствам.

Артыкул 68. Залік, вяртанне грашовых сродкаў, якія перавышаюць суму дэбіторскай запазычанасці

1. Калі ў выніку выканання банкам рашэння падатковага ці мытнага органа аб спагнанні падаткаў, збораў (пошлін), пеняў за кошт сродкаў дэбітора выяўлены факт перавышэння спагнанай сумы дэбіторскай запазычанасці над сумай дэбіторскай запазычанасці, якая падлягае спагнанню (далей у гэтым артыкуле – сума перавышэння дэбіторскай запазычанасці), то такая сума падлягае вяртанню дэбітору пры адсутнасці ў дэбітора нявыкананага падатковага абавязацельства, незаплачаных пеняў.

2. Пры наяўнасці ў дэбітора нявыкананага падатковага абавязацельства, незаплачаных пеняў падатковы ці мытны орган самастойна на працягу двух працоўных дзён з дня выяўлення такога факта робіць залік сумы перавышэння дэбіторскай запазычанасці ў кошт выканання падатковага абавязацельства, выплаты пеняў. Падатковы орган па ўстаноўленай форме паведамляе дэбітору аб праведзеным заліку шляхам размяшчэння паведамлення, прынятага ў электроннай форме, у яго асабістым кабінэце плацельшчыка не пазней за тры працоўныя дні з дня правядзення такога заліку.

3. Пры адсутнасці ў дэбітора нявыкананага падатковага абавязацельства, незаплачаных пеняў падатковы ці мытны орган вяртае суму перавышэння дэбіторскай запазычанасці самастойна не пазней за два працоўныя дні з дня выяўлення такога факта.

Сума перавышэння дэбіторскай запазычанасці вяртаецца ў той валюце, у якой заканадаўчымі актамі прадугледжана выплата падатку, збору (пошліны), пені, спагнанай за кошт сродкаў дэбітора плацельшчыка, і без налічэння працэнтаў.

РАЗДЗЕЛ III УЛІК ПЛАЦЕЛЬШЧЫКАЎ. ПАДАТКОВЫ КАНТРОЛЬ

ГЛАВА 9 УЛІК ПЛАЦЕЛЬШЧЫКАЎ

Артыкул 69. Улік плацельшчыкаў. Парадак пастаноўкі на ўлік і зняцця з ўліку ў падатковым органе

1. Плацельшчыкі падлягаюць пастаноўцы на ўлік у падатковым органе незалежна ад устаноўленых падатковым заканадаўствам абставін, з наяўнасцю якіх звязаны ўзнікненне і выкананне падатковага абавязацельства па тым ці іншым падатку, зборы (пошліне).

Пры пастаноўцы на ўлік кожнаму плацельшчыку прысвойваецца адзіны па ўсіх падатках, зборах (пошлінах), у тым ліку па мытных плацяжах, уліковы нумар плацельшчыка.

Уліковы нумар плацельшчыка, пастаноўка на ўлік якога ажыццяўляецца пры яго дзяржаўнай рэгістрацыі, аналагічны рэгістрацыйнаму нумару ў Адзіным дзяржаўным рэгістры юрыдычных асоб і індывідуальных прадпрымальнікаў.

Плата за прысваенне ўліковага нумара плацельшчыка, зняцце з уліку і выдачу плацельшчыку адпаведных дакументаў не збіраецца.

Парадак і ўмовы прысваення, прымянення, а таксама змянення ўліковага нумара плацельшчыка і прызнання яго несапраўдным устанаўлівае Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь.

Звесткі аб плацельшчыку з моманту пастаноўкі яго на ўлік прызнаюцца падатковай тайнай, калі іншае не ўстаноўлена гэтым Кодэксам.

2. Падатковыя органы ўносяць звесткі аб пастаноўцы на ўлік плацельшчыкаў у Дзяржаўны рэстр плацельшчыкаў (іншых абавязаных асоб).

Парадак вядзення Дзяржаўнага рэстра плацельшчыкаў (іншых абавязаных асоб) устанаўлівае Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

3. Калі іншае не ўстаноўлена [артыкулам 70](#) гэтага Кодэкса, пастаноўка на ўлік ажыццяўляецца:

арганізацыі – па месцы яе знаходжання;

фізічнай асобы – па месцы яе жыхарства;

фізічнай асобы, якая не мае месца жыхарства ў Рэспубліцы Беларусь, пры набыцці ёй права ўласнасці, іншых праў на нерухомую маёмасць, якая знаходзіцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, – па месцы знаходжання такой нерухомай маёмасці;

філіяла юрыдычнай асобы Рэспублікі Беларусь, які выконвае ў адпаведнасці з гэтым Кодэксам падатковыя абавязацельствы гэтай юрыдычнай асобы, – па месцы знаходжання такога філіяла;

давернага кіраўніка – па месцы знаходжання арганізацыі (месцы жыхарства фізічнай асобы), якая з'яўляецца даверным кіраўніком;

простага таварыства (удзельнікаў дагавора аб сумеснай дзейнасці) – па месцы знаходжання арганізацыі (месцы жыхарства фізічнай асобы), на якую ўскладзена вядзенне спраў гэтага таварыства ці якая атрымлівае выручку ад дзейнасці гэтага таварыства (дагавора аб сумеснай дзейнасці).

4. Юрыдычныя асобы Рэспублікі Беларусь, не ўказаныя ў [пункце 5](#) гэтага артыкула, і індывідуальныя прадпрымальнікі ставяцца на ўлік пры іх дзяржаўнай рэгістрацыі на працягу двух працоўных дзён з дня атрымання ад органа рэгістрацыі інфармацыйнай карты пры дапамозе АІС «Узаемадзеянне».

5. Рэлігійная арганізацыя, а таксама іншая некамерцыйная арганізацыя, якая не стала на ўлік пры яе дзяржаўнай рэгістрацыі, ставіцца на ўлік на падставе заявы, якую яны падаюць у падатковы орган па месцы свайго знаходжання не пазней за дзесяць працоўных дзён з дня атрымання пасведчання аб дзяржаўнай рэгістрацыі. Да заявы такія арганізацыі дадаюць копіі пасведчання аб дзяржаўнай рэгістрацыі, статута, дакументаў, якія пацвярджаюць службовае становішча кіраўніка юрыдычнай асобы, асобы, якая выконвае яго абавязкі, а таксама пацвярджаюць паўнамоцтвы асобы, якая ажыццяўляе кіраўніцтва бухгалтарскім улікам, з адначасовым прад'яўленнем для зверкі арыгіналаў такіх дакументаў.

Дзяржаўны орган, дзяржаўная юрыдычная асоба, палажэнне аб якім(ой) зацверджана актам заканадаўства, ставіцца на ўлік на падставе заявы, якая падаецца ў падатковы орган па месцы іх знаходжання не пазней за дзесяць працоўных дзён з дня выдання (прыняцця) нарматыўнага прававога акта, у адпаведнасці з якім яны ўтвораны. Да заявы дадаюцца звесткі аб нарматыўных прававых актах, у адпаведнасці з якімі яны ўтвораны.

Простае таварыства (удзельнікі дагавора аб сумеснай дзейнасці) ставіцца на ўлік на падставе заявы, якая падаецца ў падатковы орган па месцы знаходжання (месцы жыхарства) удзельніка простага таварыства, на якога ў адпаведнасці з дагаворам аб сумеснай дзейнасці ўскладзена вядзенне спраў таварыства, не пазней за дзесяць працоўных дзён з дня заключэння дагавора аб сумеснай дзейнасці. Да заявы па ўстаноўленай форме дадаюцца копіі дадзенага дагавора, даверанасці, выдадзенай удзельніку простага таварыства (дагавора аб сумеснай дзейнасці), на якога ў адпаведнасці з гэтым дагаворам ускладзена вядзенне спраў таварыства (калі такія паўнамоцтвы ўдзельніку не дадзены дагаворам), з адначасовым прад'яўленнем для зверкі арыгіналаў такіх дакументаў.

6. Даверны кіраўнік ставіцца на ўлік на падставе яго заявы, якая падаецца ў падатковы орган па месцы знаходжання арганізацыі (месцы жыхарства фізічнай асобы), якая з'яўляецца даверным кіраўніком, не пазней за дзесяць працоўных дзён з дня заключэння дагавора давернага кіравання маёмасцю. Не падлягае пастаноўцы на ўлік даверны кіраўнік, які заключыў дагавор давернага кіравання:

долямі ўдзелу (акцыямі, правамі) у статутных фондах камерцыйных арганізацый, якія знаходзяцца ва ўласнасці асобных дзяржаўных службовых асоб;
грашовымі сродкамі;
каштоўнымі паперамі;
фондам банкаўскага кіравання.

Да заявы, указанай у частцы першай гэтага пункта, дадаецца інфармацыя аб заключэнні дагавора давернага кіравання маёмасцю з указаннем яго нумара, даты заключэння, тэрміну дзеяння, а таксама наймення юрыдычнай асобы ці прозвішча, уласнага імя, імя па бацьку (калі гэтакае маецца) фізічнай асобы, у інтарэсах якіх ажыццяўляецца кіраванне маёмасцю (даверніка ці выгаданабытчыка).

7. Філіял, які выконвае падатковыя абавязацельствы юрыдычнай асобы, ставіцца на ўлік на падставе паведамлення юрыдычнай асобы аб надыходзе абставін, у сувязі з якімі ўзнікае абавязак філіяла беларускай арганізацыі па выкананні падатковых абавязацельстваў гэтай арганізацыі, якое падаецца ў падатковы орган па месцы пастаноўкі на ўлік юрыдычнай асобы Рэспублікі Беларусь не пазней за дзесяць працоўных дзён з дня надыходу такіх абставін.

Да паведамлення, указанага ў частцы першай гэтага пункта, дадаецца копія палажэння аб філіяле з адначасовым прад'яўленнем падатковаму органу для зверкі арыгінала такога палажэння.

8. Натарыус, які ажыццяўляе натарыяльную дзейнасць у натарыяльным бюро, адвакат ставіцца на ўлік на падставе заявы, якая падаецца ў падатковы орган не пазней за дзесяць працоўных дзён з дня атрымання адпаведна пасведчання натарыуса, пасведчання аб рэгістрацыі адваката.

Да заявы, указанай у частцы першай гэтага пункта, дадаюцца копіі пасведчання натарыуса, пасведчання аб рэгістрацыі адваката з адначасовым прад'яўленнем падатковаму органу для зверкі арыгіналаў такіх дакументаў.

9. Фізічная асоба, якая не з'яўляецца індывідуальным прадпрымальнікам, можа стаць на ўлік на падставе атрыманых падатковым органам дакументаў і (ці) інфармацыі аб такім плацельшчыку і (ці) аб аб'ектах падаткаабкладання ці на падставе яе заявы.

10. Падатковы орган ставіць на ўлік на працягу двух працоўных дзён пасля атрымання заявы (паведамлення) плацельшчыка з дадаваннем неабходных дакументаў (звестак), указаных у [пунктах 5–8](#) гэтага артыкула.

11. У выпадку змянення месца знаходжання ці месца жыхарства плацельшчыка, якое цягне за сабой неабходнасць пастаноўкі яго на ўлік у іншым падатковым органе, зняцце з уліку ў падатковым органе па ранейшым месцы знаходжання ці месцы жыхарства праводзіцца на працягу двух працоўных дзён з дня адпаведна:

атрымання падатковым органам паведамлення арганізацыі аб змяненні месца яе знаходжання;

падачы ў падатковы орган фізічнай асобай заявы аб змяненні месца жыхарства;

атрымання падатковым органам дакументаў і (ці) інфармацыі аб змяненні месца знаходжання ці месца жыхарства плацельшчыка.

12. Зняцце з уліку ў падатковым органе ажыццяўляецца на працягу дзесяці працоўных дзён з дня:

унясення запісу ў Адзіны дзяржаўны рэгістр юрыдычных асоб і індывідуальных прадпрымальнікаў аб выключэнні арганізацыі, індывідуальнага прадпрымальніка з гэтага рэгістра ці спынення дзейнасці арганізацыі ў выніку яе рэарганізацыі;

спынення дагавора давернага кіравання маёмасцю (усіх дагавораў давернага кіравання маёмасцю – пры заключэнні двух і больш такіх дагавораў), дагавора простага таварыства (удзельнікаў дагавора аб сумеснай дзейнасці);

атрымання паведамлення ад юрыдычнай асобы аб ліквідацыі філіяла, а таксама пры ўзнікненні абставін, у сувязі з якімі спыняецца абавязак у філіяла па выкананні падатковых абавязацельстваў гэтай юрыдычнай асобы;

атрымання інфармацыі аб спыненні дзейнасці натарыуса, які ажыццяўляе натарыяльную дзейнасць у натарыяльным бюро, адваката;

атрымання інфармацыі аб смерці фізічнай асобы ці абвешчэнні яго памерлым.

Артыкул 70. Асаблівасці пастаноўкі на ўлік і зняцця з уліку ў падатковым органе замежных арганізацый

1. Замежныя арганізацыі падлягаюць пастаноўцы на ўлік у падатковым органе па іх заяве, якая падаецца:

1.1. замежнай арганізацыяй, якая атрымала ва ўпаўнаважаным органе ў выпадках, устаноўленых заканадаўствам, дазвол на адкрыццё прадстаўніцтва, – у падатковы орган па месцы знаходжання прадстаўніцтва не пазней за дзесяць працоўных дзён з дня атрымання такога дазволу.

Да заявы дадаюцца:

арыгінал і копія дазволу на адкрыццё прадстаўніцтва (у дачыненні да прадстаўніцтва замежнага банка – копія паведамлення Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь аб дазvole на адкрыццё прадстаўніцтва замежнага банка);

арыгінал і копія палажэння аб прадстаўніцтве;

арыгінал і копія даверанасці на кіраўніка прадстаўніцтва;

копія ўстаноўчага дакумента замежнай арганізацыі;

копія выпіскі з гандлёвага рэгістра краіны месца знаходжання замежнай арганізацыі ці іншы эквівалентны доказ яе юрыдычнага статусу ў адпаведнасці з заканадаўствам краіны яе месца знаходжання;

1.2. замежнай арганізацыяй пры набыцці права ўласнасці, іншых праў на нерухомую маёмасць, якая знаходзіцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, за выключэннем маёмасці, якая пры дзяржаўнай рэгістрацыі ўзнікнення права ўласнасці, іншых праў на нерухомую маёмасць, здзелак з нерухомай маёмасцю перадаецца замежнай арганізацыяй у гаспадарчае вядзенне беларускай арганізацыі ці ў якасці ўкладу ў яе статутны фонд, – у падатковы орган па месцы знаходжання такой маёмасці да дзяржаўнай рэгістрацыі ўзнікнення права ўласнасці, іншых праў на нерухомую маёмасць, здзелак з нерухомай маёмасцю.

Да заявы дадаюцца:

арыгінал і копія даверанасці ці іншага дакумента, які пацвярджае паўнамоцтвы на здзяйсненне здзелак, іншых юрыдычна значных дзеянняў ад імя замежнай арганізацыі, уключаючы паўнамоцтвы на прадстаўленне яе інтарэсаў у адносінах, якія рэгулююцца падатковым заканадаўствам;

арыгінал і копія дакументаў ці выпіскі з дакументаў, якія з'яўляюцца падставай для дзяржаўнай рэгістрацыі права ўласнасці, іншых праў на нерухомую маёмасць, якая знаходзіцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь;

копія выпіскі з гандлёвага рэгістра краіны месца знаходжання замежнай арганізацыі ці іншы эквівалентны доказ яе юрыдычнага статусу ў адпаведнасці з заканадаўствам краіны яе месца знаходжання;

1.3. замежнай арганізацыяй пры правядзенні на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь атракцыёнаў і звярынцаў – у падатковы орган па месцы правядзення такіх мерапрыемстваў да пачатку іх правядзення.

Да заявы дадаюцца:

арыгінал і копія даверанасці ці іншага дакумента, які пацвярджае паўнамоцтвы на здзяйсненне здзелак, іншых юрыдычна значных дзеянняў ад імя замежнай арганізацыі, уключаючы паўнамоцтвы на прадстаўленне яе інтарэсаў у адносінах, якія рэгулююцца падатковым заканадаўствам;

копія выпіскі з гандлёвага рэгістра краіны месца знаходжання замежнай арганізацыі ці іншы эквівалентны доказ яе юрыдычнага статусу ў адпаведнасці з заканадаўствам краіны яе месца знаходжання;

1.4. замежнай арганізацыяй пры арганізацыі і правядзенні культурна-відовішчных мерапрыемстваў на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, за выключэннем выпадкаў ажыццяўлення ўказанай дзейнасці па дагаворах з юрыдычнымі асобамі Рэспублікі Беларусь ці індывідуальнымі прадпрымальнікамі, зарэгістраванымі ў Рэспубліцы Беларусь, якія прызнаюцца падатковымі агентамі, якімі прадугледжваецца паступленне выручкі ад культурна-відовішчных мерапрыемстваў на рахункі такіх агентаў, – у падатковы орган па месцы правядзення першага культурна-відовішчнага мерапрыемства да пачатку правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

Да заявы дадаюцца:

арыгінал і копія даверанасці ці іншага дакумента, які пацвярджае паўнамоцтвы на здзяйсненне здзелак, іншых юрыдычна значных дзеянняў ад імя замежнай арганізацыі, уключаючы паўнамоцтвы на прадстаўленне яе інтарэсаў у адносінах, якія рэгулююцца падатковым заканадаўствам;

копія выпіскі з гандлёвага рэгістра краіны месца знаходжання замежнай арганізацыі ці іншы эквівалентны доказ яе юрыдычнага статусу ў адпаведнасці з заканадаўствам краіны яе месца знаходжання;

1.5. замежнай арганізацыяй, якая на падставе дагавора выконвае работы і (ці) аказвае паслугі на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь на працягу перыяду, які перавышае тэрміны, устаноўленыя [пунктамі 3 і 4](#) артыкула 180 гэтага Кодэкса, – у падатковы орган па месцы ажыццяўлення дзейнасці на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь да пачатку такой дзейнасці.

Да заявы дадаюцца:

даведка падатковага органа краіны месца знаходжання замежнай арганізацыі аб яе рэгістрацыі ў якасці плацельшчыка ў гэтай краіне з указаннем кода плацельшчыка ці аналага кода плацельшчыка;

арыгінал і копія дагавора, згодна з якім замежная арганізацыя выконвае работы і (ці) аказвае паслугі на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь на працягу перыяду, які перавышае тэрміны, устаноўленыя [пунктамі 3 і 4](#) артыкула 180 гэтага Кодэкса;

арыгінал і копія даверанасці ці іншага дакумента, які пацвярджае паўнамоцтвы прадстаўніка замежнай арганізацыі на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь на здзяйсненне здзелак, іншых юрыдычна значных дзеянняў ад імя замежнай арганізацыі, уключаючы паўнамоцтвы на прадстаўленне яе інтарэсаў у адносінах, якія рэгулююцца падатковым заканадаўствам;

копія ўстаноўчага дакумента замежнай арганізацыі;

копія выпіскі з гандлёвага рэгістра краіны месца знаходжання замежнай арганізацыі ці іншы эквівалентны доказ яе юрыдычнага статусу ў адпаведнасці з заканадаўствам краіны яе месца знаходжання;

1.6. замежнай арганізацыяй, які плануе ажыццяўляць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь дзейнасць праз арганізацыю ці фізічную асобу, якія прызнаюцца пастаянным прадстаўніцтвам замежнай арганізацыі, – адпаведна ў падатковы орган па месцы знаходжання такой арганізацыі ці па месцы жыхарства такой фізічнай асобы да пачатку ажыццяўлення такой дзейнасці.

Да заявы дадаюцца:

арыгінал і копія кантракта (дагавора) замежнай арганізацыі з арганізацыяй ці фізічнай асобай, праз якіх замежная арганізацыя плануе ажыццяўляць сваю дзейнасць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь;

арыгінал і копія даверанасці ці іншага дакумента, які пацвярджае паўнамоцтвы на здзяйсненне здзелак, іншых юрыдычна значных дзеянняў ад імя замежнай арганізацыі, уключаючы паўнамоцтвы на прадстаўленне яе інтарэсаў у адносінах, якія рэгулююцца падатковым заканадаўствам;

копія ўстаноўчага дакумента замежнай арганізацыі;

копія выпіскі з гандлёвага рэгістра краіны месца знаходжання замежнай арганізацыі ці іншы эквівалентны доказ яе юрыдычнага статусу ў адпаведнасці з заканадаўствам краіны яе месца знаходжання;

1.7. замежнай арганізацыяй, якая аказвае паслугі ў электроннай форме для фізічных асоб, – у інспекцыю Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь па горадзе Мінску ў электроннай форме праз адзіны партал электронных паслуг да сканчэння квартала, у якім узнік аб'ект падаткаабкладання падаткам на дабаўлены кошт.

Да заявы дадаюцца копія выпіскі з гандлёвага рэгістра краіны месца знаходжання замежнай арганізацыі ці іншы эквівалентны доказ яе юрыдычнага статусу ў адпаведнасці з заканадаўствам краіны яе месца знаходжання.

Калі ў тэрмін, устаноўлены часткай першай гэтага падпункта, падача заявы для пастаноўкі на ўлік у падатковым органе замежнай арганізацыі немагчымая ў сувязі з недаступнасцю партала Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь, які з'яўляецца інфармацыйным рэсурсам гэтага Міністэрства, адзінага партала электронных паслуг агульнадзяржаўнай аўтаматызаванай інфармацыйнай сістэмы (у тым ліку з-за адсутнасці электрасілкавання і (ці) выхаду са строю абсталявання (яго часткі)), недастатковасцю рэсурсаў гэтых парталаў, памылкамі праграмнага забеспячэння парталаў, недаступнасцю і (ці) адсутнасцю каналаў сувязі з гэтымі парталамі, уключаючы недастатковасць шырыні каналаў сувязі з імі, гэты тэрмін працягваецца на час, неабходны для ліквідацыі прычын, з-за якіх замежная арганізацыя не можа падаць заяву.

2. Арыгіналы дакументаў, пададзеныя ў падатковы орган для пастаноўкі на ўлік, вяртаюцца плацельшчыку пасля іх зверкі з копіямі.

Дакументы, складзеныя на замежнай мове, павінны быць перакладзены на беларускую ці рускую мову. Правільнасць перакладу ці сапраўднасць подпісу перакладчыка павінны быць засведчаны натарыяльна, ці дыпламатычнымі прадстаўніцтвамі, ці консульскімі ўстановамі Рэспублікі Беларусь.

Выпіска з гандлёвага рэгістра краіны месца знаходжання замежнай арганізацыі ці іншы эквівалентны доказ яе юрыдычнага статусу ў адпаведнасці з заканадаўствам краіны яе месца знаходжання павінны быць выдадзены не пазней за тры месяцы да дня падачы дакументаў для пастаноўкі на ўлік у падатковым органе Рэспублікі Беларусь.

Копія выпіскі з гандлёвага рэгістра краіны месца знаходжання замежнай арганізацыі ці іншы эквівалентны доказ яе юрыдычнага статусу ў адпаведнасці з заканадаўствам краіны яе месца знаходжання павінны быць аформлены ў адпаведнасці з заканадаўствам дзяржавы, якая выдала яе, засведчаны кампетэнтнымі органамі гэтай дзяржавы і легалізаваны ў дыпламатычных прадстаўніцтвах ці консульскіх установах Рэспублікі Беларусь, калі іншае не прадугледжана міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь.

Патрабаванні, устаноўленыя часткамі другой – чацвёртай гэтага пункта, не распаўсюджваюцца на дакументы, якія падаюцца для пастаноўкі на ўлік у падатковым органе замежнай арганізацыяй, указанай у [падпункце 1.7](#) пункта 1 гэтага артыкула.

3. Замежная арганізацыя, якая знаходзіцца на ўліку ў падатковым органе, абавязана ў парадку і тэрміны, указаныя ў [пункце 1](#) гэтага артыкула, паведамляць падатковаму органу аб узнікненні ўказаных у гэтым пункце абставін. Адначасова падаюцца дакументы, указаныя ў [пункце 1](#) гэтага артыкула, абавязак па падачы якіх адсутнічаў пры пастаноўцы замежнай арганізацыі на ўлік у падатковым органе.

4. Зняцце з уліку ў падатковым органе замежнай арганізацыі ажыццяўляецца на працягу дзесяці працоўных дзён:

з дня атрымання інфармацыі ўпаўнаважанага органа аб спыненні дзейнасці прадстаўніцтва замежнай арганізацыі пры ўмове, што з дня выканання замежнай арганізацыяй падатковых абавязацельстваў, а таксама выплаты ёй пеняў прайшло больш за дванаццаць месяцаў і на працягу гэтага перыяду ў падатковы орган не паступалі паведамленні аб узнікненні ўказаных у [пункце 1](#) гэтага артыкула абставін;

пасля сканчэння дванаццаці месяцаў з дня выканання замежнай арганізацыяй падатковых абавязацельстваў, а таксама выплаты ёй пеняў, калі на працягу гэтага перыяду ў падатковы орган не паступалі паведамленні аб дадатковых падставах для пастаноўкі на ўлік (у дачыненні да замежнай арганізацыі, якая не атрымлівала ва ўпаўнаважаным органе дазвол на адкрыццё прадстаўніцтва).

ГЛАВА 10

ПАДАТКОВЫ КАНТРОЛЬ

Артыкул 71. Падатковы кантроль і формы яго ажыццяўлення

1. Падатковым кантролем прызнаецца сістэма мер па кантролі за выкананнем падатковага заканадаўства, якую ажыццяўляюць службовыя асобы падатковых органаў у межах іх паўнамоцтваў пры дапамозе:

уліку плацельшчыкаў (іншых абавязаных асоб);
правядзення праверак.

Падатковыя органы праводзяць праверкі з прымяненнем у межах іх кампетэнцыі метадаў і спосабаў, устаноўленых Міністэрствам па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь.

2. Мытныя органы ў межах сваёй кампетэнцыі кантралююць прытрымліванне падатковага заканадаўства ў сувязі з увозам (вывазам) тавараў на тэрыторыю (з тэрыторыі) Рэспублікі Беларусь у парадку, прадугледжаным гэтым Кодэксам і мытным заканадаўствам. Пры гэтым мытныя органы карыстаюцца правамі і нясуць абавязкі, прадугледжаныя гэтым Кодэксам для падатковых органаў.

Артыкул 72. Праверка

1. Парадак арганізацыі і правядзення праверак устанаўлівае Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь, калі іншае не ўстанавіў Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь.

Пры правядзенні праверак у парадку, устаноўленым Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, падатковыя органы маюць права прымяняць хронаметражны метад на ўмовах і ў парадку, устаноўленых [артыкулам 76](#) гэтага Кодэкса.

Парадак арганізацыі і правядзення праверак, узаных у [пункце 2](#) гэтага артыкула, устанаўлівае гэтым Кодэксам.

2. У адпаведнасці з гэтым Кодэксам падатковыя органы праводзяць наступныя праверкі:

2.1. камеральныя праверкі;

2.2. выязныя праверкі, у тым ліку дадатковыя:

праверкі, якія праводзяцца пры ліквідацыі арганізацыі ці спыненні дзейнасці індывідуальных прадпрымальнікаў, у тым ліку па даручэннях органаў крымінальнага пераследавання па ўзбуджанай крымінальнай справе і судоў па справах, якія знаходзяцца ў іх вядзенні, для прызнання дзяржаўнай рэгістрацыі юрыдычных асоб і індывідуальных прадпрымальнікаў несапраўднай, а таксама пры наяўнасці звестак і фактаў, якія сведчаць аб неажыццяўленні прадпрымальніцкай дзейнасці на працягу 24 месяцаў запар;

праверкі дзяржаўных органаў;

тэматычныя аператыўныя праверкі фізічнай асобы, якая не з'яўляецца індывідуальным прадпрымальнікам (за выключэннем натарыуса, які ажыццяўляе натарыяльную дзейнасць у натарыяльным бюро, адваката, асобы, якая ажыццяўляе рамесную дзейнасць ці дзейнасць у сферы аграэкатурызму);

у мэтах выканання абавязацельстваў, прынятых у адпаведнасці з міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь;

праверкі, якія праводзяцца пры спыненні на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь дзейнасці замежных арганізацый і іх прадстаўніцтваў, а таксама пры спыненні на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь дзейнасці пастаянных прадстаўніцтваў замежных арганізацый;

праверкі адноўленых суб'ектам, якога правяраюць, дакументаў бухгалтарскага, падатковага ўліку і (ці) іншых дакументаў, звязаных з падаткаабкладаннем, пададзеных у падатковы орган на працягу тэрміну, вызначанага часткай другой [пункта 3](#) артыкула 107 гэтага Кодэкса;

для пацвярджэння абгрунтаванасці вяртання суб'екту, якога правяраюць, розніцы паміж сумай падатковых вылікаў і агульнай сумай падатку на дабаўлены кошт, падлічанай па рэалізацыі тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў;

па заяве плацельшчыка;

пры рэарганізацыі плацельшчыка;

праверкі факта неажыццяўлення юрыдычнай асобай ці індывідуальным прадпрымальнікам дзейнасці на працягу апошніх шасці месяцаў запар (у мэтах прызнання запазычанасці такога суб'екта безнадзейным абавязкам і яе спісання).

3. Праверкі, указаныя ў абзацы другім [падпункта 2.2](#) пункта 2 гэтага артыкула, не праводзяцца:

3.1. у дачыненні да юрыдычных асоб і індывідуальных прадпрымальнікаў, якія не ажыццяўляюць дзейнасць з дня дзяржаўнай рэгістрацыі ці пасля праведзенай падатковымі органамі праверкі, па выніках якой не выяўлена парушэнняў падатковага і іншага заканадаўства, кантроль за прытрымліваннем якога ўскладзены на падатковыя органы;

3.2. пры ліквідацыі арганізацыі ці спыненні дзейнасці індывідуальнага прадпрымальніка, у якіх адсутнічае рух грашовых сродкаў па рахунках, адкрытых у банках, электронных кашальках і (ці) адсутнічаюць указаныя рахункі, электронныя кашалькі на працягу 36 месяцаў запар, якія папярэднічаюць дню:

унясення ў Адзіны дзяржаўны рэгістр юрыдычных асоб і індывідуальных прадпрымальнікаў запісу аб пачатку працедуры ліквідацыі па рашэнні ўласніка маёмасці (заснавальнікаў, удзельнікаў) ці органа юрыдычнай асобы, упаўнаважанай статутам (устапоўчым дагаворам – для камерцыйнай арганізацыі, якая дзейнічае толькі на падставе ўстапоўчага дагавора), спыненні дзейнасці індывідуальнага прадпрымальніка;

накіравання ў орган рэгістрацыі прадстаўлення (прапановы) аб ліквідацыі (спыненні дзейнасці) суб'екта гаспадарання. У гэтым выпадку падатковы орган накіроўвае ў орган рэгістрацыі даведкі і звесткі на падставе інфармацыі, якая ёсць у яго, аб дзейнасці такой юрыдычнай асобы, індывідуальнага прадпрымальніка;

3.3. у дачыненні да прыватнага ўнітарнага прадпрыемства ці сялянскай (фермерскай) гаспадаркі, калі скончылася дванаццаць месяцаў з дня смерці (абвяшчэння памерлай) фізічнай асобы, якая з'яўлялася адначасова заснавальнікам і кіраўніком гэтага ўнітарнага прадпрыемства ці з'яўлялася кіраўніком сялянскай (фермерскай) гаспадаркі, створанай ёй адной, і спадчыннікі ў вызначаным парадку не прынялі спадчыну, адмовіліся ад яе прыняцця.

Артыкул 73. Камеральная праверка

1. Камеральная праверка праводзіцца па месцы знаходжання падатковага органа на падставе вывучэння падатковых дэкларацый (разлікаў), дэкларацый аб даходах і маёмасці, іншых дакументаў і (ці) інфармацыі аб плацельшчыку, якія ёсць у падатковым органе.

Камеральная праверка праводзіцца без выдачы прадпісання на яе правядзенне.

2. Камеральная праверка ўключае папярэдні і (ці) наступны этапы яе правядзення.

3. Мэтай камеральнай праверкі з'яўляецца даванне плацельшчыку права самастойна ліквідаваць парушэнне, выяўленае падатковым органам, і даплаціць падатак, збор (пошліну).

4. Падатковы орган мае права атрымліваць ад плацельшчыка пры правядзенні: папярэдняга этапу камеральнай праверкі – тлумачэнні па падліку, выплаце падаткаў, збораў (пошлін) і прытрымліванні парадку запаўнення падатковых дэкларацый (разлікаў);

наступнага этапу камеральнай праверкі – першасныя ўліковыя дакументы, якія пацвярджаюць абгрунтаванасць прымянення падатковых ільгот, правамернасць прымянення падатковых вылікаў, абгрунтаванасць выдаткаў, пазарэалізацыйных расходаў, якія ўлічваюцца пры падаткаабкладанні, і (ці) дакументы, на падставе якіх зменшаны належныя выплаце ў бюджэт сумы падаткаў, збораў (пошлін) у дачыненні да іншых элементаў падаткаабкладання, і (ці) інфармацыю, тлумачэнні па падліку, выплаце падаткаў, збораў (пошлін), а таксама эканамічнае абгрунтаванне цаны ў парадку і выпадках, прадугледжаных [главой 11](#) гэтага Кодэкса.

У замежнай арганізацыі, якая аказвае паслугі ў электроннай форме для фізічных асоб, падатковы орган мае права запытаць інфармацыю, якая пацвярджае, што месцам рэалізацыі паслуг у электроннай форме прызнаецца тэрыторыя Рэспублікі Беларусь, суму выручкі, атрыманай ад аказання паслуг у электроннай форме, а таксама іншую інфармацыю, якая адносіцца да аказання такіх паслуг.

5. Папярэднім этапам камеральнай праверкі выяўляюцца:

5.1. своєчаснасць пастаноўкі на ўлік у падатковых органах;

5.2. своєчаснасць падачы падатковых дэкларацый (разлікаў);

5.3. прытрымліванне парадку запаўнення падатковых дэкларацый (разлікаў);

5.4. правільнасць афармлення рэквізітаў падатковай дэкларацыі (разліку);

5.5. адпаведнасць указаных у падатковай дэкларацыі (разліку) рэквізітаў плацельшчыка звесткам, якія ўтрымліваюцца ў Дзяржаўным рэестры плацельшчыкаў (іншых абавязаных асоб);

5.6. правільнасць арыфметычнага падліку сум падаткаў, збораў (пошлін), пеняў, якія падлягаюць выплаце ў бюджэт згодна пададзенай падатковай дэкларацыі (разліку);

5.7. своєчаснасць і паўната выплаты ў бюджэт падаткаў, збораў (пошлін), пеняў;

5.8. прытрымліванне патрабаванняў [падпункта 1.12](#) пункта 1 артыкула 22 гэтага Кодэкса.

6. Папярэдні этап камеральнай праверкі ў мэтах выяўлення абставін, указаных у [падпунктах 5.3–5.6](#) пункта 5 гэтага артыкула, праводзіцца з выкарыстаннем праграмных і тэхнічных сродкаў пры:

складанні плацельшчыкам падатковай дэкларацыі (разліку), якая падаецца ім у падатковы орган у выглядзе электроннага дакумента;

атрымання падатковым органам падатковай дэкларацыі (разліку), у тым ліку пададзенай на папяровым носьбіце.

Калі плацельшчык пры складанні падатковай дэкларацыі (разліку) у выглядзе электроннага дакумента не захаваў парадак яе запаўнення, фарміруецца пералік

памылак, пасля выпраўлення якіх плацельшчык накіроўвае ў падатковы орган падатковую дэкларацыю (разлік).

У выпадку выяўлення падатковым органам у ходзе папярэдняга этапу камеральнай праверкі памылак у запаўненні падатковай дэкларацыі (разліку) плацельшчыку накіроўваецца паведамленне з прапановай не пазней за пяць працоўных дзён з дня атрымання паведамлення ўнесці ў яе адпаведныя выпраўленні і (ці) падаць тлумачэнні. Паведамленне па ўстаноўленай форме накіроўваецца ў электронным ці пісьмовым выглядзе.

Папярэдні этап камеральнай праверкі ў парадку, устаноўленым гэтым артыкулам, можа быць праведзены ў дачыненні да іншых дакументаў, абавязак падачы якіх устаноўлены заканадаўствам.

7. Наступным этапам камеральнай праверкі выяўляюцца:

7.1. паўната падліку падаткаў, збораў (пошлін) і дакладнасць звестак, указаных плацельшчыкам у падатковых дэкларацыях (разліках) і іншых дакументах, абавязак падачы якіх устаноўлены заканадаўствам, ці іх непадача;

7.2. адпаведнасць даных, якія ўтрымліваюцца ў падатковай дэкларацыі (разліку) і дакументах і (ці) інфармацыі, якія дадаюцца да яе, іншым дакументам і (ці) інфармацыі аб дзейнасці плацельшчыка, якія ёсць у падатковым органе;

7.3. абгрунтаванасць прымянення плацельшчыкам падатковых ставак і падатковых ільгот;

7.4. прытрымліванне патрабаванняў заканадаўства, кантроль за якім ускладзены на падатковыя органы, у тым ліку адпаведнасць даных, якія ўтрымліваюцца ў дэкларацыях аб аб'ёмах вытворчасці і (ці) абароту алкагольнай, нехарчовай спіртазмяшчальнай прадукцыі, этылавага спірту, тытунёвай сыравіны і тытунёвых вырабаў, балансах вытворчасці і абарачэння алкагольнай, нехарчовай спіртазмяшчальнай прадукцыі, этылавага спірту, тытунёвай сыравіны і тытунёвых вырабаў, справаздачах, абавязак падачы якіх устаноўлены заканадаўствам, іншым дакументам, звесткам аб дзейнасці плацельшчыка, якія ёсць у падатковым органе;

7.5. іншыя пытанні, звязаныя са своечасовым і поўным выкананнем падатковых абавязацельстваў.

8. Пры выяўленні ў ходзе наступнага этапу камеральнай праверкі непаўнаты звестак, памылак у падатковай дэкларацыі (разліку) і (ці) дакументах, пададзеных плацельшчыкам у адпаведнасці з заканадаўствам, іх неадпаведнасці дакументам і (ці) інфармацыі, якія ёсць у падатковым органе, ці непадачы падатковай дэкларацыі (разліку) пры наяўнасці (выяўленні) аб'ектаў падаткаабкладання плацельшчыку накіроўваецца паведамленне з прапановай не пазней за дзесяць працоўных дзён з дня яго накіравання падаць дадатковыя дакументы, інфармацыю і (ці) тлумачэнні, ці ўнесці адпаведныя выпраўленні ў падатковую дэкларацыю (разлік) і (ці) дакументы, ці падаць падатковую дэкларацыю (разлік) (далей у гэтым артыкуле – паведамленне). Паведамленне па ўстаноўленай форме накіроўваецца ў электронным ці пісьмовым выглядзе. Паведамленне ў пісьмовай форме накіроўваецца заказным пісьмом з паведамленнем аб уручэнні плацельшчыку ці яго прадстаўніку.

Тэрмін, указаны ў частцы першай гэтага пункта, можа прадоўжыць кіраўнік (яго намеснік) падатковага органа на падставе пададзенай плацельшчыкам заявы з абгрунтаваннем неабходнасці яго прадаўжэння.

Калі плацельшчык пасля атрымання паведамлення не падаў дадатковыя дакументы, інфармацыю і (ці) тлумачэнні, ці не ўнёс адпаведныя выпраўленні, ці не падаў падатковую дэкларацыю (разлік), падатковы орган пры правядзенні

камеральнай праверкі мае права выпатрабаваць у плацельшчыка ў адпаведнасці з [пунктам 1](#) артыкула 79 гэтага Кодэкса першасныя ўліковыя дакументы і (ці) дакументы, указаныя ў абзацы трэцім часткі першай [пункта 4](#) гэтага артыкула, і (ці) іншую інфармацыю па абставінах, вызначаных часткай першай гэтага пункта.

Калі па выніках разгляду пададзеных плацельшчыкам дадатковых звестак і (ці) паясненняў, дакументаў, у тым ліку па патрабаванні падатковага органа, ці пры іх непадачы выяўлены факт здзяйснення правапарушэння, і (ці) не пацвярджаюцца права на падатковыя льготы, правамернасць прымянення падатковых вылікаў, абгрунтаванасць выдаткаў, якія ўлічваюцца пры падаткаабкладанні, пазарэалізацыйных выдаткаў ці права на змяншэнне належных выплаце ў бюджэт сум падаткаў, збораў у дачыненні іншых элементаў падаткаабкладання, і (ці) на падставе паведамлення не ўнесены адпаведныя змяненні і (ці) дапаўненні ў падатковую дэкларацыю (разлік) ці падатковая дэкларацыя (разлік) не пададзена, складаецца акт камеральнай праверкі.

9. Паведамленне, указанае ў частцы трэцяй [пункта 6](#) гэтага артыкула, ці звычайнае паведамленне лічацца атрыманымі плацельшчыкам у дзень іх размяшчэння ў электроннай форме ў асабістым кабінэце плацельшчыка ці пасля сканчэння трох працоўных дзён з дня накіравання ў пісьмовай форме.

10. Падатковы орган пры складанні акта камеральнай праверкі падлічвае належныя выплаце сумы падаткаў, збораў (пошлін) без уліку падатковых ільгот, падатковых вылікаў, выдаткаў, пазарэалізацыйных выдаткаў, якія памяншаюць належную выплаце ў бюджэт суму падатку, збору (пошліны), абгрунтаванасць прымянення якіх не пацверджана ва ўстаноўленым парадку, а таксама з улікам іншых элементаў падаткаабкладання.

Акт камеральнай праверкі павінен быць складзены не пазней за тры месяцы з дня, які ідзе следам за днём сканчэння тэрміну, устаноўленага часткай першай [пункта 8](#) гэтага артыкула. Тэрмін складання акта камеральнай праверкі можа быць прадоўжаны па рашэнні кіраўніка (яго намесніка) падатковага органа на тэрмін, які не перавышае трох месяцаў, у выпадку накіравання запыту ў дзяржаўныя органы, іншыя арганізацыі і індывідуальным прадпрымальнікам, у тым ліку ў кампетэнтныя органы замежных дзяржаў.

Акт камеральнай праверкі складаецца па ўстаноўленай форме ў двух экзэмплярах. Падпісанне і ўручэнне акта камеральнай праверкі, вынясенне рашэння ажыццяўляюцца ў парадку, устаноўленым [артыкулам 81](#) гэтага Кодэкса.

Днём складання акта камеральнай праверкі з'яўляецца дзень падпісання акта службовай асобай падатковага органа, якая праводзіла праверку.

11. Вынікі камеральнай праверкі, у ходзе якой не выяўлены парушэнні заканадаўства, дакументальна не афармляюцца.

Акт камеральнай праверкі не складаецца ў выпадку выяўлення ў ходзе камеральнай праверкі парушэння заканадаўства, якое ўтрымлівае прыкметы адміністрацыйнага правапарушэння, але не цягне за сабой даплату падаткаў, збораў (пошлін).

12. Камеральная праверка ў сферы дэкларавання фізічнай асобай даходаў і маёмасці па патрабаванні падатковага органа праводзіцца ў парадку, устаноўленым Саветам Міністрам Рэспублікі Беларусь, з улікам патрабаванняў гэтага Кодэкса і [Закона Рэспублікі Беларусь ад 4 студзеня 2003 года «Аб дэклараванні фізічнымі асобамі даходаў і маёмасці па патрабаванні падатковых органаў»](#) (Нацыянальны рэестр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2003 г., № 8, 2/923; Нацыянальны

прававы Інтэрнэт-партал Рэспублікі Беларусь, 14.01.2017, 2/2454). Формы дакументаў, якія прымяняюцца падатковымі органамі і іх службовымі асобамі пры правядзенні такой камеральнай праверкі, устанаўлівае Міністэрствам па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь.

Пры ажыццяўленні кантролю ў сферы дэкларавання даходаў і маёмасці падатковыя органы, іншыя дзяржаўныя органы (арганізацыі), у якія падаюцца дэкларацыі аб даходах і маёмасці, маюць права атрымліваць ад іншых дзяржаўных органаў, іншых арганізацый на бязвыплатнай аснове інфармацыю аб даходах, атрыманых асобамі, якія падалі такія дэкларацыі, а таксама аб маёмасці, якая знаходзіцца ў іх уласнасці, за выключэннем інфармацыі, што ўтрымлівае звесткі, якія адносяцца да дзяржаўных сакрэтаў ці іншай тайны, што ахоўваецца заканадаўствам.

13. Пры выяўленні ў ходзе камеральнай праверкі абставін, якія паказваюць, што плацельшчык дапускае правапарушэнні, якія не могуць быць поўнасьцю пацверджаны камеральнай праверкай на падставе пададзеных (непададзеных) у адпаведнасці з заканадаўствам плацельшчыкам дакументаў, можа быць прызначана праверка ў парадку, устаноўленым заканадаўствам.

Артыкул 74. Выязная праверка

1. Выязныя праверкі прызначае кіраўнік (яго намеснік) падатковага органа, які праводзіць праверку.

2. Выязная праверка праводзіцца, як правіла, службовымі асобамі падатковага органа па месцы пастаноўкі на ўлік плацельшчыка. У выязной праверцы, назначанай кіраўніком (яго намеснікам) вышэйстаячага падатковага органа, могуць удзельнічаць службовыя асобы ніжэйстаячых падатковых органаў.

3. Выязная праверка праводзіцца падатковымі органамі на падставе прадпісання кіраўніка (яго намесніка) падатковага органа, які праводзіць праверку, заверанага пячаткай падатковага органа ці аформленага на фірменным бланку. У прадпісанні ўказваюцца:

нумар і дата выдачы прадпісання;

падстава правядзення праверкі;

найменне падатковага органа, які праводзіць праверку;

прозвішча, уласнае імя, імя па бацьку (калі гэтакае маецца) плацельшчыка – фізічнай асобы, найменне арганізацыі-плацельшчыка, а пры правядзенні праверак, узказаных у абзацы чацвёртым [падпункта 2.2](#) пункта 2 артыкула 72 гэтага Кодэкса, тэрыторыя ці месца ажыццяўлення дзейнасці, дзе будзе праводзіцца праверка;

прозвішча і ініцыялы службовай асобы падатковага органа, якая праводзіць праверку, яе пасада (склад групы службовых асоб, якія праводзяць праверку, прозвішча і ініцыялы асобы, якая ўзначальвае групу, яе пасада);

вычарпальны пералік пытанняў, якія падлягаюць праверцы (не ўказваецца ў дачыненні да праверак, узказаных у абзацах другім і чацвёртым [падпункта 2.2](#) пункта 2 артыкула 72 гэтага Кодэкса);

перыяд, які правяраецца (не ўказваецца ў дачыненні да праверак, узказаных у абзацы чацвёртым [падпункта 2.2](#) пункта 2 артыкула 72 гэтага Кодэкса);

тэрмін правядзення праверкі (дата пачатку і заканчэння праверкі). Аб прадаўжэнні тэрміну праверкі ў прадпісанні робіцца адзнака, з якой плацельшчык ці яго прадстаўнік павінен азнаёміцца.

Калі з даты выдачы прадпісання на правядзенне праверкі да моманту яе заканчэння ўзнікне неабходнасць змянення складу правяральнікаў, пераліку

пытанняў, якія падлягаюць праверцы, перыяду, які правяраецца (перыядаў, якія правяраюцца), тэрміну правядзення праверкі, кіраўнік (яго намеснік) падатковага органа мае права ўнесці ў прадпісанне адпаведныя змяненні і (ці) дапаўненні.

4. У частцы пытанняў прытрымлівання падатковага заканадаўства праверкі праводзяцца за перыяд, які не перавышае пяці каляндарных гадоў, што папярэднічаюць году, у якім ва ўстаноўленым парадку прынята рашэнне аб прызначэнні праверкі, і за мінулы перыяд бягучага каляндарнага года. У выпадку падачы падатковай дэкларацыі (разліку) па падатку на прыбытак са змяненнямі і (ці) дапаўненнямі, згодна з якой павялічваецца (узнікае) сума атрыманай страты ў параўнанні з раней прадстаўленай падатковай дэкларацыяй (разлікам) па падатку на прыбытак, ці падатковай дэкларацыі (разліку) па падатку на дабаўлены кошт са змяненнямі і (ці) дапаўненнямі, згодна якому павялічваецца падатковыя вылікі ў параўнанні з раней пададзенай падатковай дэкларацыяй (разлікам) па падатку на дабаўлены кошт, за перыяд, які перавышае ўказаны пяцігадовы перыяд, праверка праводзіцца за перыяд, за які пададзена падатковая дэкларацыя (разлік) са змяненнямі і (ці) дапаўненнямі. У частцы іншых пытанняў у межах кампетэнцыі падатковых органаў перыяд, які правяраецца, абмяжоўваецца трыма каляндарнымі гадамі, якія папярэднічаюць году прыняцця рашэння аб прызначэнні праверкі, і мінулым перыядам бягучага каляндарнага года.

Перыяд, указаны ў частцы першай гэтага пункта, не абмяжоўваецца ў выпадку:

правядзення праверкі па даручэннях Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь, Старшыні Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь і яго намеснікаў, Генеральнага пракурора і яго намеснікаў;

правядзення праверкі па даручэннях органаў крымінальнага пераследавання па ўзбуджаных крымінальных справах;

правядзення дадатковай праверкі.

5. Перад пачаткам правядзення выязной праверкі службовая асоба падатковага органа, якая праводзіць праверку (асоба, якая ўзначальвае групу), абавязана прад'явіць плацельшчыку ці яго прадстаўніку службовае пасведчанне, прадпісанне на правядзенне праверкі (у выпадках, указаных у частцы чацвёртай гэтага пункта, – копію прадпісання і дадатак да яго), а таксама ўнесці неабходныя звесткі ў кнігу ўліку праверак (у выпадку яе прадстаўлення).

Пры непрадстаўленні (адсутнасці) кнігі ўліку праверак інфармацыя аб гэтым указваецца ў акце (даведцы) праверкі.

Калі выязная праверка пачынаецца з правядзення кантрольнай закупкі таварна-матэрыяльных каштоўнасцей ці кантрольнага афармлення заказаў на выкананне работ, аказанне паслуг, службовае пасведчанне і прадпісанне на правядзенне праверкі (у выпадках, указаных у частцы чацвёртай гэтага пункта, – копія прадпісання і дадатак да яго) прад'яўляюцца плацельшчыку ці яго прадстаўніку пасля завяршэння правядзення кантрольнай закупкі таварна-матэрыяльных каштоўнасцей ці кантрольнага афармлення заказаў на выкананне работ, аказанне паслуг. Звесткі аб правядзенні выязной праверкі з выкарыстаннем метаду кантрольнай закупкі таварна-матэрыяльных каштоўнасцей ці кантрольнага афармлення заказаў на выкананне работ, аказанне паслуг уносяцца ў кнігу ўліку праверак пасля прад'яўлення службовага пасведчання і прадпісання на правядзенне праверкі.

У выпадку адсутнасці плацельшчыка па месцы знаходжання (месцы жыхарства), указаным ва ўстаноўчых дакументах (пасведчанні аб дзяржаўнай рэгістрацыі) і (ці) апошнім вядомым падатковаму органу, у прадпісанні на правядзенне праверкі робіцца адпаведны запіс. У гэтым выпадку копія прадпісання накіроўваецца плацельшчыку, яго прадстаўніку па пошце па апошнім вядомым падатковаму органу месцы знаходжання (месцы жыхарства). Пры гэтым плацельшчык лічыцца належным чынам азнаёмленым з прадпісаннем пасля сканчэння трох дзён з дня такога накіравання.

6. Дадатковая праверка прызначаецца для пацвярджэння абгрунтаванасці доказаў, выказаных у пярэчаннях па акце (даведцы) праверкі ці ў скарге на рашэнне падатковага органа, вывучэння дадатковых пытанняў па справах (матэрыялах), якія паступілі ў органы крымінальнага пераследавання, суды, акрамя раней узгодненых службовай асобай падатковага органа, які праводзіць праверку, і службовымі асобамі органаў крымінальнага пераследавання па ўзбуджанай крымінальнай справе, судоў па справах, якія знаходзяцца ў іх вядзенні, ці па прычыне незахавання службовай асобай падатковага органа ўстаноўленага парадку прызначэння і правядзення праверак.

7. Тэматычную аператыўную праверку фізічных асоб, якія не з'яўляюцца індывідуальнымі прадпрымальнікамі, праводзяць падатковыя органы ў месцах дзейнасці ўказаных фізічных асоб у мэтах аператыўнага выяўлення і спынення парушэнняў заканадаўства ў момант іх здзяйснення на абмежаванай тэрыторыі ці ў дачыненні да аб'ектаў, транспартных сродкаў, іншых месцаў ажыццяўлення дзейнасці, у тым ліку ў мэтах выяўлення фактаў незарэгістраванай прадпрымальніцкай дзейнасці, збору аператыўнай інфармацыі, праверкі заяў і скарг арганізацый і фізічных асоб.

8. Тэрмін правядзення праверкі, за выключэннем тэматычнай аператыўнай і дадатковай праверак, не можа перавышаць:

індывідуальнага прадпрымальніка, натарыуса, які ажыццяўляе натарыяльную дзейнасць у натарыяльным бюро, адваката, асобы, якая ажыццяўляе рамесную дзейнасць ці дзейнасць у сферы аграэкатурызму, часовага (антыкрызіснага) кіраўніка, які не з'яўляецца юрыдычнай асобай ці індывідуальным прадпрымальнікам, – пятнаццаць працоўных дзён;

іншага суб'екта, які правяраецца, – трыццаць працоўных дзён.

Тэрмін, указаны ў частцы першай гэтага пункта, можа быць прадоўжаны кіраўніком (яго намеснікам) падатковага органа. Дадзены тэрмін не распаўсюджваецца на праверкі, якія праводзяцца па даручэннях органаў крымінальнага пераследавання па ўзбуджанай крымінальнай справе.

Тэрмін правядзення тэматычнай аператыўнай праверкі ў дачыненні да аднаго суб'екта, які правяраецца, ці яго філіяла не павінен перавышаць тры працоўныя дні.

Тэрмін правядзення дадатковай праверкі не можа перавышаць дзесяць працоўных дзён. Дадзены тэрмін не распаўсюджваецца на дадатковыя праверкі, якія праводзяцца па даручэннях органаў крымінальнага пераследавання па ўзбуджанай крымінальнай справе.

9. Правядзенне праверкі, за выключэннем тэматычнай аператыўнай праверкі, можа быць прыпынена па рашэнні кіраўніка (яго намесніка) падатковага органа на тэрмін, які не перавышае тры месяцы (у выпадку накіравання запыту ў кампетэнтныя органы замежных дзяржаў – які не перавышае шэсць месяцаў), з адначасовым разглядам пытання аб мэтазгоднасці зняцця абмежаванняў дзейнасці

суб'екта, які правяраецца, калі яны былі прыменены падатковым органам пры наяўнасці наступных абставін:

правядзенне даследаванняў (выпрабаванняў), тэхнічных аглядаў ці экспертызы, аператыўна-вышуковых мерапрыемстваў, накіраваных на выяўленне фактаў для мэт праверкі;

неабходнасць аднаўлення суб'ектам, які правяраецца, дакументаў, неабходных для правядзення праверкі;

накіраванне запыту ў кампетэнтныя органы, у тым ліку замежных дзяржаў;

неабходнасць атрымання суб'ектам, які правяраецца, дакументаў і звестак, выпатрабаваных падатковым органам, за граніцамі Рэспублікі Беларусь;

немагчымасць працягу праверкі з-за адсутнасці з прычыны часовай непрацаздольнасці правяральніка ці з прычыны часовай непрацаздольнасці, а таксама па іншай прычыне прадстаўніка суб'екта, які правяраецца.

Перыяд, на які вызная праверка прыпынена, не ўключаецца ў агульны тэрмін правядзення вызной праверкі. Аб прыпыненні праверкі ў прадпісанні робіцца адзнака, з якой знаёміцца прадстаўнік суб'екта, які правяраецца.

Па рашэнні кіраўніка (яго намесніка) падатковага органа правядзенне вызной праверкі можа быць аднаразова прадоўжана, але не болей чым на пятнаццаць працоўных дзён пры наяўнасці значнага аб'ёму дакументаў, якія падлягаюць праверцы, а таксама пры неабходнасці правядзення значнай колькасці кантрольных мерапрыемстваў (інвентарызацыі, даследаванні, сустрэчныя праверкі і іншыя).

Артыкул 75. Сустрэчная праверка

1. Сустрэчная праверка – метада (спосаб) правядзення праверкі, які выкарыстоўваецца для ўстанаўлення (пацвярджэння) дакладнасці і законнасці здзяйснення фінансава-гаспадарчых аперацый паміж суб'ектам, які правяраецца, і яго контрагентамі ці трэцімі асобамі, якія маюць дачыненне да фінансава-гаспадарчых аперацый, якія правяраюцца.

2. Сустрэчная праверка контрагентаў (трэціх асоб) суб'екта, які правяраецца, праводзіцца на падставе прадпісання, выдадзенага ў дачыненні да суб'екта, які правяраецца, у парадку, устаноўленым для правядзення праверак.

Пры неабходнасці правядзення сустрэчнай праверкі плацельшчыка з месцам знаходжання (месцам жыхарства) у іншым населеным пункце такую праверку праводзіць падатковы орган па месцы пастаноўкі на ўлік гэтага плацельшчыка на падставе пісьмовага запыту аб правядзенні сустрэчнай праверкі, накіраванага падатковым органам, у якога ўзнікла неабходнасць яе правядзення. Да запыту дадаюцца:

копія прадпісання на правядзенне праверкі плацельшчыка, які правяраецца, завераная падатковым органам, які выдаў такое прадпісанне;

дадатак да прадпісання, у якім указваюцца звесткі аб падлеглых сустрэчнай праверцы контрагентах (трэціх асобах) і звесткі аб службовых асобах падатковага органа, якія накіроўваюцца для правядзення сустрэчнай праверкі. Пры гэтым звесткі аб падлеглых сустрэчнай праверцы контрагентах (трэціх асобах) падпісваюцца кіраўніком (яго намеснікам) падатковага органа, які выдаў прадпісанне, і завяраюцца пячаткай гэтага органа. Звесткі аб службовых асобах падатковага органа, якія накіроўваюцца для правядзення сустрэчнай праверкі, падпісваюцца кіраўніком (яго намеснікам) падатковага органа, які праводзіць сустрэчную праверку, і завяраюцца пячаткай гэтага органа.

3. У рамках правядзення праверак, указаных у абзацы другім **падпункта 2.2** пункта 2 артыкула 72 гэтага Кодэкса, сустрэчныя праверкі не праводзяцца, калі сума асобна ўзятай фінансавай аперацыі (сума грашовай ацэнкі гаспадарчай аперацыі) на момант яе здзяйснення, якая здзяйснялася з юрыдычнымі асобамі і індывідуальнымі прадпрымальнікамі Рэспублікі Беларусь, не перавышае 250 базавых велічынь, з замежнымі арганізацыямі і фізічнымі асобамі, зарэгістраванымі ў якасці індывідуальных прадпрымальнікаў за граніцамі Рэспублікі Беларусь, – 500 базавых велічынь.

Палажэнні часткі першай гэтага пункта не прымяняюцца ў выпадках здзяйснення фінансава-гаспадарчых аперацый з выкарыстаннем мер дзяржаўнай падтрымкі, выяўлення фактаў афармлення фінансава-гаспадарчых аперацый дакументамі, якія ўтрымліваюць недакладныя звесткі і (ці) аформленымі з парушэннямі патрабаванняў заканадаўства, а таксама калі сустрэчная праверка прызначана па даручэннях органаў крымінальнага пераследавання па ўзбуджанай крымінальнай справе і судоў па справах, якія знаходзяцца ў іх вядзенні.

4. Па выніках сустрэчнай праверкі меры адказнасці ў дачыненні да контрагента ці трэціх асоб суб'екта, які правяраецца, не прымяняюцца.

Артыкул 76. Назіранне хронаметражным метадам пры правядзенні выязной праверкі

1. Назіранне хронаметражным метадам (далей у гэтым артыкуле – назіранне) – метада праверкі, мэтай якой з'яўляецца ўстанаўленне фактычнай вылучкі (даходу) плацельшчыка за перыяд, на працягу якога ажыццяўляецца назіранне.

2. Назіранне ажыццяўляецца ў абслуговых аб'ектах у ходзе правядзення выезной праверкі плацельшчыка:

- які ажыццяўляе грамадскае харчаванне;
- які ажыццяўляе бытавое абслугоўванне насельніцтва;
- які аказвае медыцынскія паслугі.

Для мэт гэтага артыкула пад абслуговымі аб'ектамі разумеюцца аб'екты грамадскага харчавання, іншыя аб'екты, у якіх аказваюцца бытавыя паслугі насельніцтву, медыцынскія паслугі ці ажыццяўляецца прыём заказаў на аказанне гэтых паслуг.

Назіранне не ажыццяўляецца пры правядзенні тэматычнай аператыўнай праверкі, а таксама ў дачыненні да плацельшчыкаў, з дня дзяржаўнай рэгістрацыі якіх не прайшло двух гадоў (за выключэннем арганізацый, створаных у парадку рэарганізацыі).

3. Мінімальнае працягласць назірання ў кожным з абслуговых аб'ектаў складае сем паслядоўных каляндарных дзён яго функцыянавання. Пры гэтым назіранне павінна ажыццяўляцца на працягу ўсяго часу функцыянавання такога аб'екта за дзень.

4. Пасля заканчэння кожнага дня назірання ўстаноўленая фактычная вылучка (даход) плацельшчыка за дзень указваецца ў хронаметражна-наглядальнай карце, форму якой устанаўлівае Міністэрствам па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь.

Пасля завяршэння назірання хронаметражна-наглядальную карту падпісваюць правяральнік (кіраўнік праверкі) і плацельшчык ці яго прадстаўнік. Плацельшчык ці яго прадстаўнік мае права атрымаць копію хронаметражна-наглядальнай карты.

Да хронаметражна-наглядальнай карты могуць дадавацца копіі дакументаў, атрыманых у ходзе назірання.

Хронометражна-наглядальная карта з'яўляецца неад'емнай часткай акта (даведкі) праверкі. Вынікі назірання ўключаюцца ў акт (даведку) праверкі.

5. Пасля завяршэння назірання на падставе даных хронометражна-наглядальной карты разлічваецца сярэднядзённая выручка (даход) плацельшчыка за перыяд назірання (далей – разліковая сярэднядзённая выручка (даход)).

Разліковая сярэднядзённая выручка (даход) параўноўваецца з сярэднядзённой выручкай (даходам), вызначанай (вызначаным) зыходзячы са звестак, указаных плацельшчыкам у падатковай дэкларацыі (разліку) па падатку на прыбытак, падатковай дэкларацыі (разліку) па падатку на дабаўлены кошт, падатковай дэкларацыі (разліку) па адзіным падатку на даход, пастаўлены за абавязак, падатковай дэкларацыі (разліку) па падатку пры спрошчанай сістэме падаткаабкладання, падатковай дэкларацыі (разліку) па адзіным падатку з індывідуальных прадпрымальнікаў і іншых фізічных асоб, падатковай дэкларацыі (разліку) па падаходным падатку з фізічных асоб індывідуальнага прадпрымальніка (натарыуса, які ажыццяўляе натарыяльную дзейнасць у натарыяльным бюро, адваката), пададзеных за справаздачны перыяд, які папярэднічае пачатку праверкі.

Калі функцыянаванне абслуговых аб'ектаў носіць выключна сезонны характар (летнія кафэ і да таго падобнае), разліковая сярэднядзённая выручка (даход) параўноўваецца з сярэднядзённой выручкай (даходам), вызначанай (вызначаным) зыходзячы са звестак, указаных плацельшчыкам у падатковай дэкларацыі (разліку) па падатку на прыбытак, падатковай дэкларацыі (разліку) па падатку на дабаўлены кошт, падатковай дэкларацыі (разліку) па падатку пры спрошчанай сістэме падаткаабкладання, падатковай дэкларацыі (разліку) па адзіным падатку з індывідуальных прадпрымальнікаў і іншых фізічных асоб, падатковай дэкларацыі (разліку) па падаходным падатку з фізічных асоб індывідуальнага прадпрымальніка (натарыуса, які ажыццяўляе натарыяльную дзейнасць у натарыяльным бюро, адваката), пададзеных за аналагічны справаздачны перыяд мінулага каляндарнага года.

Для вызначэння ў адпаведнасці з часткамі другой і трэцяй гэтага пункта сярэднядзённой выручкі (даходу) зыходзячы са звестак, указаных плацельшчыкам у адпаведнай падатковай дэкларацыі (разліку), улічваюцца дні функцыянавання абслуговых аб'ектаў, у якіх ажыццяўлялася назіранне, за справаздачны перыяд, за які такая дэкларацыя (разлік) складзена, якія ўстанаўліваюцца на падставе дакументальна пацверджаных даных (табель уліку рабочага часу, кніга касіра-аперацыяніста і іншае).

Параўнанне сярэднядзённых выручак (даходаў) праводзіцца ў супастаўных цэнах з прымяненнем індэкса спажывецкіх цэн, які ўстанаўлівае Нацыянальны статыстычны камітэт Рэспублікі Беларусь за месяц, які папярэднічае месяцу пачатку праверкі. Індэкс спажывецкіх цэн прымяняецца толькі пры параўнанні сярэднядзённых выручак (даходаў) абслуговых аб'ектаў, функцыянаванне якіх носіць выключна сезонны характар.

6. У выпадку перавышэння сумы разліковай сярэднядзённой выручкі (даходу) над сумай сярэднядзённой выручкі (даходу), вызначанай у адпаведнасці з часткамі другой і трэцяй пункта 5 гэтага артыкула зыходзячы са звестак, указаных плацельшчыкам у адпаведнай падатковай дэкларацыі (разліку), на 30 працэнтаў і больш падатковы орган робіць карэкціроўку выручкі (даходу) у мэтах падліку падатку на дабаўлены кошт, падатку на прыбытак, адзінага падатку на даход, пастаўлены за абавязак, падатку пры спрошчанай сістэме падаткаабкладання,

адзінага падатку з індывідуальных прадпрымальнікаў і іншых фізічных асоб, падаходнага падатку з фізічных асоб і пералічэнне падаткаў, збораў (пошлін) за адпаведны справаздачны перыяд, сярэднядзённая выручка (даход) якога падлягала параўнанню ў адпаведнасці з пунктам 5 гэтага артыкула.

7. Карэкціроўка выручкі (даходу) і пералічэнне падаткаў, збораў (пошлін), указаныя ў [пункце 6](#) гэтага артыкула, не праводзяцца, калі ў справаздачным перыядзе, які папярэднічае пачатку праверкі (у выпадку, указаным у частцы трэцяй [пункта 5](#) гэтага артыкула, – у аналагічным справаздачным перыядзе мінулага каляндарнага года), ці пазней мелі месца абставіны вытворчага, арганізацыйнага ці эканамічнага характару (у прыватнасці, павелічэнне колькасці працоўных месцаў, змяненне тэхналогіі, мадэрнізацыя матэрыяльна-тэхнічнай базы), якія маглі аказаць істотны ўплыў на памер выручкі (даходу) плацельшчыка.

Артыкул 77. Прыцягненне эксперта і (ці) спецыяліста пры правядзенні выязной праверкі

1. Для аказання садзейнічання і (ці) удзелу ў канкрэтных дзеяннях пры правядзенні выездной праверкі падатковыя органы на дагаворнай аснове маюць права прыцягнуць эксперта і (ці) спецыяліста, якія валодаюць спецыяльнымі ведамі ў навуцы, тэхніцы, мастацтве, рамястве і іншых сферах. Дагавор павінен быць падпісаны кіраўніком (яго намеснікам) падатковага органа, які праводзіць праверку.

Пытанні, пастаўленыя перад экспертам і (ці) спецыялістам, і іх заключэнні не могуць выходзіць за межы іх спецыяльных ведаў.

Эксперт абавязаны адмовіцца ад дачы заключэння, а спецыяліст – ад удзелу і (ці) аказання садзейнічання ў правядзенні кантрольных мерапрыемстваў, калі яны адпаведна не валодаюць спецыяльнымі ведамі ці ведамі для правядзення экспертызы.

Аплата за правядзенне экспертызы і паслугі спецыяліста праводзіцца за кошт сродкаў бюджэту, прадугледжаных на ўтрыманне падатковых органаў, а ў выпадку, калі па выніках праверкі выяўлены парушэнні па пытаннях, па якіх прызначалася экспертыза і (ці) прыцягваўся спецыяліст, – за кошт сродкаў плацельшчыка. У выпадку прыцягнення падатковым органам у якасці эксперта і (ці) спецыяліста работніка іншага кантрольнага (нагляднага) органа аплата за правядзенне экспертызы ці паслугі спецыяліста падатковым органам не праводзіцца.

Парадак выплаты і памеры сум, якія падлягаюць выплаце эксперту і спецыялісту, вызначае Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

2. Экспертыза прызначаецца па рашэнні кіраўніка (яго намесніка) падатковага органа, які праводзіць праверку. У рашэнні ўказваюцца падставы для прызначэння экспертызы, прозвішча эксперта і (ці) найменне экспертнай установы, дзе павінна быць праведзена экспертыза, пытанні, пастаўленыя перад экспертам, і матэрыялы, якія даюцца ў распараджэнне эксперта.

Плацельшчык павінен быць азнаёмлены з рашэннем аб прызначэнні экспертызы і яму павінны быць растлумачаны яго правы, указаныя ў [пункце 7](#) гэтага артыкула, аб чым робіцца запіс у рашэнні аб прызначэнні экспертызы.

3. Эксперт мае права:

знаёміцца з матэрыяламі праверкі, якія датычацца да прадмета экспертызы;

заяўляць хадайніцтвы аб даванні яму дадатковых матэрыялаў;

адмовіцца ад дачы заключэння, калі дадзеныя яму матэрыялы з'яўляюцца недастатковымі.

4. Эксперт дае заключэнне ў пісьмовай форме ад свайго імя. У заключэнні выкладаюцца звесткі аб праведзеных даследаваннях, зробленыя ў выніку іх высновы і абгрунтаваныя адказы на пастаўленыя пытанні. Калі эксперт пры правядзенні экспертызы выявіць абставіны, якія маюць значэнне для праверкі, на конт якіх яму не былі пастаўлены пытанні, ён мае права ўключыць высновы аб гэтых абставінах у сваё заключэнне.

За дачу яўна лжывага заключэння эксперт нясе адказнасць, прадугледжаную заканадаўчымі актамі.

5. Дадатковую экспертызу прызначае кіраўнік (яго намеснік) падатковага органа, які праводзіць праверку, у выпадку:

недастатковай яснасці, паўнаты заключэння;

узнікнення новых пытанняў у дачыненні да раней даследаваных абставін.

Дадатковая ці паўторная экспертыза можа даручацца таму ж ці іншаму эксперту (экспертам).

Паўторная экспертыза прызначаецца ў выпадку неабгрунтаванасці заключэння эксперта ці сумненняў у яго правільнасці і даручаецца іншаму эксперту (экспертам).

6. Спецыяліст мае права:

азнаёміцца з матэрыяламі праверкі, звязанымі з яго ўдзелам і (ці) аказаннем садзейнічання ў правядзенні кантрольных мерапрыемстваў;

адмовіцца ад удзелу і (ці) аказання садзейнічання ў правядзенні кантрольных мерапрыемстваў, калі прадстаўленыя яму матэрыялы з'яўляюцца недастатковымі.

7. Пры прызначэнні і правядзенні экспертызы і (ці) прыцягненні спецыяліста плацельшчык, у дачыненні да якога праводзіцца праверка, мае права:

заявіць адвод эксперту ці спецыялісту;

прасіць аб прызначэнні эксперта ці спецыяліста з ліку ўказаных ім асоб;

прадставіць дадатковыя пытанні для атрымання па іх заключэння эксперта ці спецыяліста;

прысутнічаць з дазволу службовай асобы падатковага органа пры правядзенні экспертызы, даваць тлумачэнні эксперту і заяўляць яму пярэчэнні;

знаёміцца з заключэннем эксперта ці спецыяліста;

прасіць аб прызначэнні дадатковай ці паўторнай экспертызы.

Хадайніцтва плацельшчыка аб прызначэнні эксперта і (ці) спецыяліста з ліку ўказаных ім асоб, а таксама аб пастаноўцы дадатковых пытанняў для атрымання па іх заключэння эксперта задавальняецца ці матывавана адхіляе кіраўнік (яго намеснік) падатковага органа, які праводзіць праверку.

Артыкул 78. Доступ службовых асоб падатковых органаў на тэрыторыю ці ў памяшканне плацельшчыка для правядзення выязной праверкі

1. Доступ службовых асоб падатковых органаў на тэрыторыю ці ў памяшканне плацельшчыка ажыццяўляецца пры прад'яўленні гэтымі асобамі службовых пасведчанняў і прадпісання на правядзенне праверкі гэтага плацельшчыка (у дачыненні да аб'ектаў, допуск на якія абмежаваны ў адпаведнасці з заканадаўствам, – іншых дакументаў, прадугледжаных заканадаўствам для допуску на аб'екты).

Доступ службовых асоб падатковых органаў у жылыя памяшканні, іншыя законныя валоданні фізічных асоб апрача ці супраць іх волі дапускаецца толькі з санкцыі пракурора на падставе матываванай пастановы кіраўніка (яго намесніка)

падатковага органа з удзелам панятых і пры наяўнасці дакументаў, якія пацвярджаюць неабходнасць правядзення праверкі інфармацыі:

аб захоўванні і (ці) рэалізацыі тавараў, выкананні работ, аб аказанні паслуг у жылым памяшканні і (ці) іншым законным валоданні ў парушэнне ўстаноўленага парадку;

аб здачы ў арэнду (субарэнду), наём (паднаём) жылых і нежылых памяшканняў без выплаты падатку.

2. Службовыя асобы падатковых органаў могуць рабіць агляд тэрыторыі ці памяшканняў плацельшчыка або іншых аб'ектаў, якія выкарыстоўваюцца для ажыццяўлення дзейнасці, для вызначэння адпаведнасці фактычных даных аб аб'ектах дакументальным даным, прадстаўленым плацельшчыкам (якія ёсць у яго).

Агляд тэрыторыі ці памяшканняў плацельшчыка або іншых аб'ектаў, якія выкарыстоўваюцца для ажыццяўлення дзейнасці, праводзіцца ў прысутнасці плацельшчыка ці яго прадстаўніка, а агляд памяшканняў, дзе захоўваюцца таварна-матэрыяльныя каштоўнасці, – у прысутнасці матэрыяльна адказнай асобы. Службовыя асобы падатковых органаў абавязаны прымаць меры для таго, каб агляд праводзіўся ў прысутнасці ўказаных асоб. Пры немагчымасці забяспечыць прысутнасць матэрыяльна адказнай асобы агляд праводзіцца з удзелам работнікаў арганізацыі-плацельшчыка, вызначаных яго кіраўніком, і (ці) не менш чым двух панятых. Асобы, якія прысутнічаюць пры правядзенні агляду, таксама падпісваюць дакументы, складзеныя па яго выніках.

Пры недапушчэнні службовай асобы падатковага органа, які праводзіць праверку, на ўказаныя тэрыторыі ці ў памяшканні службовай асобай падатковага органа складаецца акт, які падпісвае гэта асоба і плацельшчыка ці яго прадстаўнік.

Пры адмове плацельшчыка ці яго прадстаўніка падпісаць акт у ім робіцца адпаведны запіс.

3. Незаконнае перашкаджэнне доступу службовых асоб падатковых органаў, якія праводзяць праверку, на тэрыторыю ці ў памяшканне плацельшчыка цягне за сабой адказнасць, прадугледжаную заканадаўчымі актамі.

Артыкул 79. Выпатрабаванне дакументаў і (ці) іншай інфармацыі, адабранне арыгіналаў дакументаў пры правядзенні праверкі

1. Службовая асоба падатковага органа, якая праводзіць праверку, мае права выпатрабаваць у плацельшчыка, які правяраецца, а таксама ў дзяржаўных органаў, іншых арганізацый і фізічных асоб, якія валодаюць дакументамі і (ці) інфармацыяй, што маюць дачыненне да дзейнасці і (ці) маёмасці плацельшчыка, які правяраецца, на бязвыплатнай аснове неабходныя для праверкі дакументы і (ці) інфармацыю, у тым ліку ў электроннай форме.

2. Дакументы і (ці) інфармацыя прадстаўляюцца па пісьмовым запыце службовай асобы падатковага органа, у якім павінен быць вызначаны тэрмін для прадстаўлення дакументаў і (ці) інфармацыі (не меншы за два працоўныя дні), за выключэннем прадугледжаных заканадаўствам выпадкаў, калі дакументы павінны знаходзіцца ў месцы праверкі, а інфармацыя павінна быць прадстаўлена неадкладна.

Асоба, якой адрасаваны запыт аб прадстаўленні дакументаў і (ці) інфармацыі, абавязана ў тэрмін, які вызначаецца ў адпаведнасці з часткай першай гэтага пункта, накіраваць ці выдаць іх службовай асобе падатковага органа, якая патрабуе ўказаныя дакументы і (ці) інфармацыю, ці паведаміць аб адсутнасці ў яе запатрабаваных дакументаў і (ці) інфармацыі.

Дакументы прадстаўляюцца ў выглядзе заверанай належным чынам копіі ці выпіскі з дакументаў, а пры немагчымасці прадстаўлення такіх копіі ці выпіскі прадстаўляюцца арыгіналы дакументаў.

3. Службовая асоба падатковага органа, якая праводзіць выязную праверку, мае права правесці адабранне ў плацельшчыка арыгіналаў дакументаў, калі маюцца безумоўныя падставы меркаваць, што арыгіналы дакументаў будуць знішчаны, схаваны, выпраўлены ці заменены (у тым ліку ў сувязі з тым, што дакументы аформлены з парушэннем патрабаванняў заканадаўства і (ці) утрымліваюць недакладныя звесткі ці такімі дакументамі аформлены рух таварна-матэрыяльных каштоўнасцей, уключаючы іх паступленне ці выбыццё, у той час як гэтыя каштоўнасці засталіся без руху ці адсутнічаюць).

Адабранне арыгіналаў дакументаў праводзіцца ў прысутнасці плацельшчыка (яго прадстаўніка), а ў выпадку іх адсутнасці – у прысутнасці не менш чым двух панятых на падставе пастанова падатковага органа. Пастанова павінна быць падпісана службовай асобай падатковага органа, якая праводзіць адабранне, і не пазней заканчэння рабочага дня, які ідзе следам за днём адабрання дакументаў, зацверджана кіраўніком (яго намеснікам) падатковага органа. Пры адабранні арыгіналаў дакументаў плацельшчык робіць іх копіі за свой кошт.

4. Адабраныя дакументы пералічваюцца і апісваюцца ў акце адабрання ці ў вопісах, якія дадаюцца да яго, з дакладным указаннем наймення і колькасці адабраных дакументаў. Копія акта адабрання дакументаў уручаецца пад роспіс ці накіроўваецца плацельшчыку (яго прадстаўніку).

Артыкул 80. Выклік у падатковы орган пры правядзенні праверкі

1. Падатковы орган пры правядзенні праверкі мае права выклікаць фізічную асобу, у тым ліку службовую асобу арганізацыі, якая мае дакументы і (ці) інфармацыю аб дзейнасці плацельшчыка.

Паведамленне, якое ўтрымлівае ўказанне на мэты, час выкліку, адрас, па якім патрэбна прыбыць, уручаецца пад роспіс ці загадзя накіроўваецца іншым спосабам, які забяспечвае яго належнае апавяшчэнне.

2. Пры немагчымасці прыбыць ва ўказаныя ў паведамленні месца і (ці) час фізічная асоба абавязана паведаміць аб гэтым у падатковы орган, указаўшы прычыну, а таксама ўзгадніць іншыя месца і (ці) час прыбыцця.

3. Пры адмове фізічнай асобы прыбыць па выкліку падатковага органа ці пры ўхіленні ад яўкі падатковы орган для забеспячэння яе яўкі мае права ажыццявіць дзеянні, устаноўленыя заканадаўствам.

Артыкул 81. Вынікі праверкі

1. Па выніках праверкі службовай асобай падатковага органа складаецца акт (даведка) праверкі па ўстаноўленых формах.

Вынікі выязной праверкі, у ходзе якой не выяўлены парушэнні заканадаўства, афармляюцца даведкай праверкі.

Па фактах выяўленых парушэнняў службовай асобай падатковага органа ў межах яе кампетэнцыі можа быць складзены пратакол аб адміністрацыйным правапарушэнні і (ці) вынесена пастанова па справе аб адміністрацыйным правапарушэнні.

2. У акце праверкі павінны быць захаваны яснасць і дакладнасць выкладання выяўленых фактаў. Не дапускаецца ўключэнне ў акт праверкі рознага роду не пацверджаных дакументальна фактаў і даных аб дзейнасці плацельшчыка.

Пры правядзенні праверкі службовыя асобы падатковага органа абавязаны высветліць усе істотныя для прыняцця абгрунтаванага рашэння факты і абставіны.

У акце (даведцы) праверкі не дапускаюцца неагавораныя выпраўленні.

У выпадку, калі пры правядзенні праверкі ўзнікаюць пытанні, якія патрабуюць адказаў ад дзяржаўных органаў, іншых арганізацый па накіраваных на іх адрас запытах, у акце праверкі робіцца запіс аб звароце ва ўказаныя органы і арганізацыі.

3. Акт (даведка) праверкі падпісвае службовая асоба падатковага органа, якая праводзіць праверку, а таксама:

кіраўнік арганізацыі-плацельшчыка (філіяла арганізацыі), пры яго адсутнасці – іншы прадстаўнік арганізацыі-плацельшчыка (філіяла арганізацыі) ці плацельшчык – фізічная асоба, пры яе адсутнасці – прадстаўнік плацельшчыка – фізічнай асобы;

асоба, якая кіруе бухгалтарскім улікам арганізацыі-плацельшчыка (філіяла арганізацыі).

Пры неабходнасці акт (даведка) праверкі падпісваюць іншыя ўдзельнікі праверкі.

4. Асобы, указаныя ў [пункце 3](#) гэтага артыкула, маюць права падпісаць акт (даведку) праверкі з указаннем на наяўнасць пярэчанняў па акце (даведцы) праверкі і не пазней за пятнаццаць працоўных дзён з дня падпісання акта (даведкі) праверкі падаць у пісьмовым выглядзе пярэчання па іх змесце ў падатковы орган, які праводзіць праверку. Пасля сканчэння ўстаноўленага тэрміну пярэчання да разгляду не прымаюцца.

Абгрунтаванасць доказаў, выкладзеных у пярэчаннях, вывучае службовая асоба падатковага органа, якая праводзіла праверку, і па іх на працягу пятнаццаці працоўных дзён складаецца пісьмовае заключэнне, якое накіроўваецца плацельшчыку заказным пісьмом з паведамленнем аб уручэнні ці ўручаецца яму ці яго прадстаўніку пад подпіс.

Пры неабходнасці ў мэтах пацвярджэння абгрунтаванасці доказаў, выкладзеных у пярэчаннях, не пазней за дзесяць працоўных дзён з дня паступлення пярэчанняў можа быць прызначана дадатковая праверка ў дачыненні да плацельшчыка. Такая праверка праводзіцца тым падатковым органам, які першапачаткова праводзіў праверку. У гэтым выпадку пісьмовае заключэнне па пярэчаннях накіроўваецца плацельшчыку заказным пісьмом з паведамленнем аб уручэнні ці ўручаецца яму ці яго прадстаўніку пад подпіс не пазней за дзесяць працоўных дзён з дня завяршэння дадатковай праверкі.

5. Акт (даведка) праверкі ўручаецца пад подпіс ці накіроўваецца заказным пісьмом з паведамленнем аб уручэнні плацельшчыку ці яго прадстаўніку.

У выпадку адмовы асоб, указанных у [пункце 3](#) гэтага артыкула, ад падпісання акта (даведкі) праверкі ў ім (у ёй) робіцца адпаведная адзнака. Пры гэтым асоба, якая адмовілася ад падпісання акта (даведкі) праверкі, мае права пісьмова выкласці матывы адмовы ад яго (яе) падпісання.

Пры няўцы асоб, указанных у [пункце 3](#) гэтага артыкула, у падатковы орган для падпісання і атрымання акта (даведкі) праверкі, ці іх адмове ад атрымання акта (даведкі) праверкі пад подпіс, ці пры немагчымасці ўстанавіць месца жыхарства (знаходжання) указанных асоб акт (даведка) праверкі падлягае накіраванню заказным пісьмом з паведамленнем аб уручэнні ў апошняе вядомае падатковаму органу месца знаходжання (месцы жыхарства) плацельшчыка ці яго прадстаўніка. У гэтым

выпадку плацельшчык лічыцца належным чынам азнаёмленим з вынікамі праверкі, а акт (даведка) праверкі – атрыманым пасля сканчэння трох дзён з дня накіравання.

6. У акт (даведку) праверкі могуць быць унесены змяненні і (ці) дапаўненні: пры выяўленні памылак (апісак), няпоўным высвятленні абставін, а таксама пасля атрымання адказаў ад дзяржаўных органаў, іншых арганізацый па накіраваных на іх адрас запытах;

па выніках дадатковых і (ці) сустрэчных праверак.

Такія змяненні і (ці) дапаўненні падпісваюцца, уручаюцца (накіроўваюцца) плацельшчыку ці яго прадстаўніку, пярэчанні па іх падаюцца ў парадку, устаноўленым гэтым артыкулам для падпісання, уручэння (накіравання) акта (даведкі) праверкі, падачы пярэчанняў па ім (па ёй).

7. На падставе акта праверкі (за выключэннем акта праверкі, у якім фіксуецца толькі факт здзейсненага адміністрацыйнага правапарушэння і не праводзяцца даналічэнне падаткаў, збораў (пошлін), налічэнне пеняў) на працягу трыццаці працоўных дзён з дня яго ўручэння (накіравання) плацельшчыку ці яго прадстаўніку, а ў выпадку падачы пярэчанняў – з дня ўручэння (накіравання) плацельшчыку ці яго прадстаўніку заключэння аб гэтых пярэчаннях кіраўнік (яго намеснік) падатковага органа выносіць рашэнне аб акце праверкі.

Па рашэнні Міністра па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь указаны тэрмін можа быць прадоўжаны не больш чым на пятнаццаць працоўных дзён. Пры гэтым ва ўказаныя тэрміны не ўключаецца час знаходжання матэрыялаў праверкі ў органах крымінальнага пераследавання і судах.

8. Рашэнне аб акце праверкі ўручаецца пад подпіс ці накіроўваецца заказным пісьмом з паведамленнем аб уручэнні плацельшчыку ці яго прадстаўніку.

Пры няяўцы плацельшчыка ці яго прадстаўніка ў падатковы орган для атрымання рашэння аб акце праверкі і (ці) патрабавання (прадпісання) аб ліквідацыі парушэнняў, выяўленых у ходзе яе правядзення, ці адмове ад атрымання ўказаных дакументаў пад подпіс, ці адсутнасці плацельшчыка па месцы знаходжання (месцы жыхарства), указаным ва ўстаноўчых дакументах (пасведчанні аб дзяржаўнай рэгістрацыі) і (ці) апошнім вядомым падатковаму органу, у рашэнні аб акце праверкі і (ці) патрабаванні (прадпісанні) робіцца адпаведны запіс і яны накіроўваюцца заказным пісьмом з паведамленнем аб уручэнні ў апошняе вядомае падатковаму органу месца знаходжання (месцы жыхарства) плацельшчыка ці яго прадстаўніка. У гэтым выпадку рашэнне аб акце праверкі і (ці) патрабаванне (прадпісанне) лічацца атрыманымі плацельшчыкам пасля сканчэння трох дзён з дня такога накіравання.

9. У рашэнне аб акце праверкі могуць быць унесены змяненні і (ці) дапаўненні пры:

выяўленні памылак (апісак), няпоўным высвятленні абставін;

унясенні змяненняў і (ці) дапаўненняў у акт праверкі, калі гэтыя змяненні і (ці) дапаўненні адносяцца да звестак, указаных у рашэнні.

Такія змяненні і (ці) дапаўненні ўручаюцца (накіроўваюцца) плацельшчыку ці яго прадстаўніку ў парадку, устаноўленым гэтым артыкулам для ўручэння (накіравання) рашэння аб акце праверкі.

Артыкул 82. Асаблівасці правядзення падатковага кантролю за буйнымі плацельшчыкамі

1. Падатковыя органы ў мэтах падатковага кантролю вывучаюць і аналізуюць асноўныя паказчыкі фінансава-гаспадарчай дзейнасці арганізацый, уключаных у

пералік буйных плацельшчыкаў, і іншую інфармацыю аб такіх арганізацыях, якая ёсць у распараджэнні падатковых органаў.

2. Пералік буйных плацельшчыкаў зацвярджае Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь да 1 кастрычніка года, які папярэднічае году яго ўвядзення ў дзеянне.

Пералік буйных плацельшчыкаў уводзіцца ў дзеянне з 1 студзеня года, які ідзе следам за годам яго зацвярджэння, і не падлягае змяненню на працягу двух каляндарных гадоў, калі іншае не прадугледжана часткай трэцяй [пункта 5](#) гэтага артыкула.

3. У пералік буйных плацельшчыкаў уключаюцца беларускія арганізацыі, якія маюць выручку (даходы) ад рэалізацыі тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў згодна з падатковымі дэкларацыямі (разлікамі) па падатку на прыбытак за год, які папярэднічае году, у якім падлягае зацвярджэнню пералік буйных плацельшчыкаў, не меншую чым 180 000 000 беларускіх рублёў і пры наяўнасці аднаго з наступных крытэрыяў:

сумарны памер падаткаў, збораў (пошлін), падлічаных арганізацыяй у годзе, які папярэднічае году, у якім падлягае зацвярджэнню пералік буйных плацельшчыкаў, перавышае 14 000 000 беларускіх рублёў;

розніца паміж сумай падатковых вылікаў і агульнай сумай падатку на дабаўлены кошт, падлічанай па рэалізацыі тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў, згодна з падатковай дэкларацыяй (разлікам) па падатку на дабаўлены кошт за год, які папярэднічае году, у якім падлягае зацвярджэнню пералік буйных плацельшчыкаў, перавышае 14 000 000 беларускіх рублёў.

4. Падатковы орган па месцы пастаноўкі на ўлік арганізацыі, уключанай у пералік буйных плацельшчыкаў, да 1 студзеня года ўвядзення яго ў дзеянне накіроўвае такой арганізацыі ў выглядзе электроннага дакумента праз асабісты кабінет плацельшчыка паведамленне аб уключэнні арганізацыі ў пералік буйных плацельшчыкаў па ўстаноўленай форме.

5. У выпадку рэарганізацыі арганізацыі, уключанай у пералік буйных плацельшчыкаў, за ёй і яе правапераемнікам (правапераемнікамі) захоўваюцца абавязкі, указаныя ў [пункце 6](#) гэтага артыкула, да ўвядзення ў дзеянне наступнага пераліку буйных плацельшчыкаў.

Калі на 1 кастрычніка года, які папярэднічае году ўвядзення ў дзеянне пераліку буйных плацельшчыкаў, арганізацыя, якая адпавядае крытэрыям, устаноўленым [пунктам 3](#) гэтага артыкула, знаходзіцца ў працэсе ліквідацыі, такая арганізацыя не падлягае ўключэнню ў пералік буйных плацельшчыкаў.

У выпадку ліквідацыі арганізацыі, у тым ліку з прычыны прызнання яе эканамічна неплацежаздольнай (банкрутам), такая арганізацыя падлягае выключэнню з пераліку буйных плацельшчыкаў.

6. Арганізацыі, уключаныя ў пералік буйных плацельшчыкаў, падаюць у падатковыя органы па месцы пастаноўкі на ўлік па ўстаноўленых Міністэрствам па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь фарматах у выглядзе электроннага дакумента:

гадавую індывідуальную бухгалтарскую і (ці) фінансавую справаздачнасць – не пазней чым 31 сакавіка года, які ідзе следам за мінулым каляндарным годам;

прамежкавую індывідуальную бухгалтарскую і (ці) фінансавую справаздачнасць (за выключэннем месячнай справаздачнасці) – не пазней 15-га дня другога месяца, які ідзе следам за справаздачным кварталам.

Артыкул 83. Асаблівасці арганізацыі і правядзення выязных праверак дзяржаўных органаў

1. Выязныя праверкі дзяржаўных органаў праводзяцца на падставе плана такіх праверак, які фарміруецца інспекцыямі Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь па абласцях і горадзе Мінску на каляндарны год. Пры гэтым праверкі аднаго і таго ж дзяржаўнага органа праводзяцца не часцей чым адзін раз на пяць гадоў. Па-за ўказаным планам выязныя праверкі дзяржаўных органаў праводзяцца па даручэнні Міністра па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь і яго намеснікаў, кіраўнікоў інспекцый Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь па абласцях і горадзе Мінску і іх намеснікаў (у дачыненні да ніжэйстаячых падатковых органаў) пры наяўнасці звестак аб парушэннях заканадаўства ці паступленні зваротаў, якія патрабуюць правядзення праверкі.

2. Акт (даведка) праверкі дзяржаўнага органа падпісваецца: службовай асобай падатковага органа, якая праводзіць праверку; кіраўніком (іншай упаўнаважанай асобай) дзяржаўнага органа, асобай, якая кіруе бухгалтарскім улікам дзяржаўнага органа.

3. Пры правядзенні праверкі дзейнасці галоўнага ўпраўлення юстыцыі абласнога (Мінскага гарадскога) выканаўчага камітэта, як правіла, адначасова падлягае праверцы дзейнасць архіваў органаў, якія рэгіструюць акты грамадзянскага стану, галоўнага ўпраўлення юстыцыі (далей у гэтым артыкуле – установы). У гэтым выпадку прадпісанне на правядзенне праверкі выдаецца ў дачыненні да галоўнага ўпраўлення юстыцыі абласнога (Мінскага гарадскога) выканаўчага камітэта падатковым органам па месцы пастаноўкі яго на ўлік ці вышэйстаячым падатковым органам.

Праверка дзейнасці ўстаноў праводзіцца на падставе:

копіі прадпісання на правядзенне праверкі, выдадзенага ў дачыненні да галоўнага ўпраўлення юстыцыі абласнога (Мінскага гарадскога) выканаўчага камітэта, заверанай падатковым органам, які выдаў такое прадпісанне;

дадатку да прадпісання па форме, якая ўстанаўліваецца Міністэрствам па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь. Звесткі аб падлеглай праверцы дзейнасці ўстаноў падпісваюцца кіраўніком (намеснікам кіраўніка) падатковага органа, які праводзіць праверку дзейнасці галоўнага кіравання юстыцыі абласнога (Мінскага гарадскога) выканаўчага камітэта, і змацоўваюцца пячаткай гэтага органа. Звесткі аб службовых асобах падатковага органа, якія накіроўваюцца для правядзення праверкі дзейнасці ўстаноў, падпісваюцца кіраўніком (намеснікам кіраўніка) падатковага органа, які праводзіць праверку дзейнасці ўстановы, і змацоўваюцца пячаткай гэтага органа.

Акт (даведка) праверкі складаецца ў дачыненні да кожнай установы ў парадку, устаноўленым у [артыкуле 81](#) гэтага Кодэкса.

Вынікі праверак дзейнасці ўстаноў падлягаюць уключэнню ў зводны акт (даведку) праверкі дзейнасці галоўнага кіравання юстыцыі абласнога (Мінскага гарадскога) выканаўчага камітэта.

Артыкул 84. Мерапрыемствы для выяўлення маёмасці плацельшчыка, а таксама яго дэбітараў

1. Мерапрыемствы для выяўлення маёмасці плацельшчыка, а таксама яго дэбітараў (далей у гэтым артыкуле – мерапрыемствы) праводзяцца ў дачыненні да

плацельшчыка, які мае не выкананыя ва ўстаноўленыя тэрміны падатковыя абавязацельствы, незаплачаныя пені, па месцы яго знаходжання і (ці) па месцы знаходжання яго маёмасці ў парадку, устаноўленым гэтым Кодэксам.

2. Мерапрыемствы праводзяцца ў выпадку:

непадачы па патрабаванні падатковага, мытнага органа плацельшчыкам дакументаў (іх копіяў), іншай інфармацыі, якая датычыцца маёмасці плацельшчыка;

непадачы плацельшчыкам ва ўстаноўлены тэрмін дакументаў, указаных у [падпункце 1.5](#) пункта 1 артыкула 22 гэтага Кодэкса;

недастатковасці сумы дэбіторскай запазычанасці, указанай у дакументах, пададзеных плацельшчыкам у адпаведнасці з [падпунктам 1.5](#) пункта 1 артыкула 22 гэтага Кодэкса, для спагнання падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт сродкаў дэбітора;

у іншых выпадках пры наяўнасці не выкананага ва ўстаноўленыя тэрміны падатковага абавязацельства, незаплачаных пеняў.

3. Рашэнне аб правядзенні мерапрыемстваў прымаецца кіраўніком (яго намеснікам) падатковага, мытнага органаў і афармляецца паведамленнем аб правядзенні мерапрыемстваў.

Формы паведамленняў аб правядзенні мерапрыемстваў устанаўліваюць Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь (для прымянення падатковымі органамі) і Дзяржаўны мытны камітэт Рэспублікі Беларусь (для прымянення мытнымі органамі).

4. Доступ службовых асоб падатковых, мытных органаў на тэрыторыю ці ў памяшканне плацельшчыка ў мэтах правядзення мерапрыемстваў ажыццяўляецца пры прад'яўленні гэтымі асобамі паведамлення аб правядзенні мерапрыемстваў і службовых пасведчанняў.

Доступ службовых асоб падатковага, мытнага органаў у жылыя памяшканні, іншыя законныя валоданні фізічнай асобы апрача ці супраць яго волі дапускаецца толькі з санкцыі пракурора на падставе матываванага рашэння аб правядзенні мерапрыемстваў, прынятага ў адпаведнасці з [пунктам 3](#) гэтага артыкула, і з удзелам панятых.

5. Мерапрыемствы праводзяцца ў прысутнасці плацельшчыка ці яго прадстаўніка, як правіла, на працягу аднаго рабочага дня.

6. Па выніках правядзення мерапрыемстваў афармляецца даведка, у якой указваецца наяўнасць у плацельшчыка дэбіторскай запазычанасці, і (ці) накладаецца арышт на яго маёмасць у парадку, устаноўленым гэтым Кодэксам.

Вынікі мерапрыемстваў, у ходзе якіх у плацельшчыка не выяўлены маёмасць і яго дэбіторы, дакументальна не афармляюцца.

7. Незаконнае перашкаджэнне доступу службовых асоб падатковага, мытнага органаў да правядзення мерапрыемстваў цягне за сабой адказнасць, прадугледжаную заканадаўчымі актамі.

Артыкул 85. Узаемадзеянне з дзяржаўнымі органамі, іншымі арганізацыямі, натарыусамі ў дачыненнях, якія рэгулююцца падатковым заканадаўствам

1. Дзяржаўныя органы і арганізацыі, якія ажыццяўляюць дзяржаўную рэгістрацыю арганізацый і індывідуальных прадпрыемстваў, абавязаны паведамляць у падатковы орган па месцы знаходжання арганізацыі ці па месцы жыхарства індывідуальнага прадпрыемства звесткі аб:

дзяржаўнай рэгістрацыі арганізацыі, не ўказанай у абзацы трэцім гэтага пункта, – на працягу дзесяці працоўных дзён з дня такой рэгістрацыі;

дзяржаўнай рэгістрацыі арганізацыі, пастаноўка на ўлік у падатковым органе якой ажыццяўляецца пры яе дзяржаўнай рэгістрацыі, ці індывідуальнага прадпрымальніка – на працягу аднаго рабочага дня з дня дзяржаўнай рэгістрацыі;

ліквідацыі арганізацыі ці спыненні дзейнасці індывідуальнага прадпрымальніка – на працягу трох працоўных дзён з дня ўнясення ў Адзіны дзяржаўны рэгістр юрыдычных асоб і індывідуальных прадпрымальнікаў адпаведна запісу аб выключэнні з яго арганізацыі ці індывідуальнага прадпрымальніка.

2. Дзяржаўныя органы і арганізацыі, якія ажыццяўляюць улік і (ці) дзяржаўную рэгістрацыю ў дачыненні да маёмасці і праў на яе, абавязаны паведамляць у падатковыя органы штоквартальна не пазней за 15-ты дзень месяца, які ідзе следам за кварталам, неабходныя для ажыццяўлення падатковага кантролю звесткі па пераліку, які ўстанаўлівае Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь.

3. Натарыусы абавязаны паведамляць у падатковыя органы па сваім месцы пастаноўкі на ўлік штоквартальна не пазней за 15-ты дзень месяца, які ідзе следам за кварталам, аб выдачы імі на працягу квартала пасведчанняў аб праве на спадчыну і (ці) аб засведчанні на працягу квартала дагавораў адчужэння (дарэння, мены, куплі-продажу, рэнты) маёмасці.

4. Органы апекі і папячыцельства, іншыя арганізацыі, якія ў адпаведнасці з заканадаўствам ажыццяўляюць апеку, папячыцельства ці кіраванне маёмасцю падапечнага, абавязаны паведамляць у падатковыя органы па месцы свайго знаходжання на працягу пяці працоўных дзён з дня прыняцця адпаведнага рашэння:

аб устанаўленні апекі над фізічнымі асобамі, прызнанымі судом недзеяздольнымі;

аб устанаўленні апекі над малалетнім і кіраванні яго маёмасцю;

аб устанаўленні папячыцельства над непаўналетнімі фізічнымі асобамі, фізічнымі асобамі, абмежаванымі судом у дзеяздольнасці, дзеяздольнымі фізічнымі асобамі, над якімі ўстаноўлена папячыцельства ў форме патранажу;

аб наступных змяненнях, звязаных з вышэйпаказанымі апекай, папячыцельствам ці кіраваннем маёмасцю.

5. Рэгістратары, якія ажыццяўляюць дзяржаўную рэгістрацыю натарыяльна не засведчаных здзелак аб адчужэнні абкладальнай падаткам нерухомай маёмасці, якая належыць грамадзяніну Рэспублікі Беларусь, што пастаянна пражывае за граніцамі Рэспублікі Беларусь, замежнаму грамадзяніну, асобе без грамадзянства ці замежнай або міжнароднай юрыдычнай асобе (арганізацыі, якая не з'яўляецца юрыдычнай асобай), якая не мае месца знаходжання ў Рэспубліцы Беларусь, а таксама натарыусы, якія засведчаюць здзелкі аб адчужэнні такой маёмасці, атрымліваюць ва ўстаноўленым Міністэрствам па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь парадку інфармацыю ад падатковага органа аб выплаце адпаведных падаткаў.

6. Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь падае ў Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь інфармацыю аб даходах фізічных асоб за мінулы каляндарны год не пазней чым 1 чэрвеня года, які ідзе следам за мінулым каляндарным годам.

7. Аператары паштовай сувязі падаюць у падатковыя органы па месцы свайго пастаноўкі на ўлік звесткі аб выдадзеных і (ці) пералічаных імі грашовых сродках,

якія паступілі фізічным асобам пераводам з-за мяжы, не пазней за 15-ты дзень месяца, які ідзе следам за кварталам, у якім указаны грашовыя сродкі былі выдадзены і (ці) пералічаны фізічным асобам.

8. Для ажыццяўлення падатковага кантролю мытныя органы перадаюць падатковым органам атрыманую ад плацельшчыкаў інфармацыю па мытнай справе.

9. Для правядзення маніторынгу фіскальных рызык мытныя органы штоквартальна перадаюць у Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь інфармацыю аб экспарце і імпарце тавараў (работ, паслуг), якія ажыццяўляюцца дзяржаўнымі арганізацыямі і арганізацыямі, акцыі (долі ў статутных фондах) якіх знаходзяцца ва ўласнасці Рэспублікі Беларусь і (ці) яе адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак.

10. Парадак паведамлення інфармацыі, указанай у [пунктах 2–4 і 7](#) гэтага артыкула, атрымання інфармацыі, указанай у [пункце 5](#) гэтага артыкула, формы і фарматы такой інфармацыі ўстанаўлівае Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь.

11. За невыкананне ці неналежнае выкананне абавязкаў, ускладзеных гэтым артыкулам на дзяржаўныя органы, іншыя арганізацыі і натарыусаў, яны нясуць адказнасць у адпаведнасці з заканадаўчымі актамі.

Артыкул 86. Узаемадзеянне з банкамі, іншымі юрыдычнымі асобамі, якія з'яўляюцца прафесійнымі ўдзельнікамі рынку каштоўных папер і ажыццяўляюць дэпазітарную дзейнасць, у дачыненнях, якія рэгулююцца падатковым заканадаўствам

1. У Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь у пісьмовай ці электроннай форме:

1.1. банк, Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь абавязаны паведамляць аб: адкрыцці, закрыцці рахунку, электроннага кашалька арганізацыі і індывідуальнага прадпрымальніка, электроннага кашалька фізічнай асобы на працягу аднаго рабочага дня адпаведна пасля адкрыцця, закрыцця рахунку, электроннага кашалька. Пры гэтым у дачыненні да спецыяльных рахункаў, адкрытых у адпаведнасці з заканадаўчымі актамі, дадаткова падаюцца звесткі аб нумарах і датах адпаведнага заканадаўчага акта;

адкрыцці, закрыцці рахункаў па ўліку ўкладаў (дэпазітаў) і (ці) карэспандэнцкага рахунку замежнага банка, адкрыцці, закрыцці рахунку, электроннага кашалька іншай замежнай арганізацыі на працягу аднаго рабочага дня адпаведна пасля адкрыцця, закрыцця рахунку, электроннага кашалька.

Інфармацыя, указаная ў абзацах другім і трэцім часткі першай гэтага падпункта, падаецца ў парадку, устаноўленым пагадненнем, заключаным Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь з Міністэрствам па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь. Пералік рахункаў, электронных кашалькоў, у дачыненні да якіх падаецца такая інфармацыя, вызначае Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь;

1.2. іншая юрыдычная асоба, якая з'яўляецца прафесійным удзельнікам рынку каштоўных папер і ажыццяўляе дэпазітарную дзейнасць, абавязана паведамляць аб адкрыцці, закрыцці рахунку «дэпо» на працягу аднаго рабочага дня адпаведна пасля адкрыцця, закрыцця такога рахунку:

арганізацыі, за выключэннем замежнай арганізацыі, і індывідуальнага прадпрымальніка – у падатковы орган па месцы іх пастаноўкі на ўлік;

замежнай арганізацыі – па месцы пастаноўкі на ўлік юрыдычнай асобы, якая з'яўляецца прафесійным удзельнікам рынку каштоўных папер і ажыццяўляе дэпазітарную дзейнасць.

2. Па запыце ад падатковага органа банк абавязаны паведамляць у пісьмовай ці электроннай форме не пазней за тры працоўныя дні пасля атрымання такога запыту:

2.1. звесткі аб наяўнасці рахункаў, электронных кашалькоў і (ці) аб рэштах грашовых сродкаў на іх, налічаных (выплачаных) працэнтах па ўкладах (дэпазітах), звесткі аб крэдытах (выдадзеных, вернутых, пагашаных), канкрэтных здзелках, аб аперацыях без адкрыцця рахунку, маёмасці, якая знаходзіцца на захоўванні ў банку.

Пры гэтым у дачыненні да фізічных асоб указаная інфармацыя можа быць запытана падатковым органам:

на падставе запыту ўпаўнаважанага органа замежнай дзяржавы ў выпадках, прадугледжаных заканадаўствам ці міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь;

у выпадку, калі фізічнай асобай, якая падала дэкларацыю аб даходах і маёмасці, у якасці крыніцы грашовых сродкаў, выкарыстаных на набыццё маёмасці, былі заяўлены крэдыты, працэнты па ўкладах (дэпазітах) і (ці) грашовыя сродкі, размешчаныя ва ўклады (дэпазіты);

2.2. звесткі аб уладальніку электроннага кашалька, аперацыях, ажыццёўленых па дадзеным электронным кашальку, аб рэштах электронных грошай, даце прыпынення аперацый з электроннымі грошамі ў электронным кашальку.

Звесткі, указаныя ў частцы першай гэтага падpunkта, банк падае таксама органу дзяржаўнага кантролю па яго запыце;

2.3. звесткі аб руху грашовых сродкаў па рахунках, электронных кашальках плацельшчыкаў.

Формы, фарматы і парадак падачы звестак, указаных у частцы першай гэтага падpunkта, устанаўліваюць Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь і Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь.

3. Па запыце Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь і (ці) інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь па горадзе Мінску абавязаны паведамляць не пазней за тры працоўныя дні пасля атрымання такога запыту:

банк, працэсінгавы цэнтр, уладальнік плацежнай сістэмы на аснове выкарыстання банкаўскіх плацежных картак, уладальнік сістэмы разлікаў з выкарыстаннем электронных грошай – аб аперацыях па пераводзе грашовых сродкаў, ажыццёўленых на адрас замежнай арганізацыі, якая аказвае паслугі ў электроннай форме для фізічных асоб;

аператар электрасувязі, інтэрнэт-правайдар – звесткі аб аказанні замежнай арганізацыяй, якая аказвае паслугі ў электроннай форме для фізічных асоб, паслуг у электроннай форме.

4. Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь, банкі абавязаны падаваць звесткі, якія з'яўляюцца банкаўскай тайнай фізічных асоб, на падставе заключанага з Міністэрствам па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь пагаднення. Пералік такіх звестак вызначаюць Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь і Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь.

5. Банкі абавязаны падаваць у Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь звесткі, якія падлягаюць перадачы падатковаму органу замежнай дзяржавы на падставе міжнароднага дагавора, у тым ліку звесткі, якія з'яўляюцца банкаўскай тайнай арганізацыяй і фізічных асоб (далей – пералік звестак аб рахунках

і знешнегандлёвых дагаворах, якія падлягаюць перадачы ў рамках міжнароднага падатковага абмену інфармацыяй), аб рахунках, адкрытых замежнымі арганізацыямі і фізічнымі асобамі ў банках, і аперацыях па такіх рахунках.

Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь інфармуе Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь пасля атрымання інфармацыі з:

Міністэрства замежных спраў Рэспублікі Беларусь – аб уступленні ў сілу міжнароднага дагавора, які ўтрымлівае абавязацельствы па перадачы праз Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь пераліку звестак аб рахунках і знешнегандлёвых дагаворах, якія падлягаюць перадачы ў рамках міжнароднага падатковага абмену інфармацыяй;

падатковага органа замежнай дзяржавы – аб завяршэнні ім устаноўленых заканадаўствам працэдур, неабходных для пачатку абмену з Міністэрствам па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь пералікам звестак аб рахунках і знешнегандлёвых дагаворах, якія падлягаюць перадачы ў рамках міжнароднага падатковага абмену інфармацыяй, – у дачыненні да міжнародных дагавораў, якія ўступілі ў сілу раней даты ўступлення ў сілу гэтага пункта.

Парадак, формы, фарматы і перыядычнасць падачы звестак, указаных у гэтым пункце, вызначаюцца на падставе пагаднення, заключанага Міністэрствам па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь з Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь.

б. Банкі падаюць у падатковыя органы па месцы сваёй пастаноўкі на ўлік звесткі аб выдадзеных і (ці) пералічаных імі грашовых сродках, якія паступілі фізічным асобам пераводам з-за мяжы, не пазней за 15-ты дзень месяца, які ідзе следам за кварталам, у якім указаны грашовыя сродкі былі выдадзены і (ці) пералічаны фізічным асобам.

Парадак, формы і фарматы падачы звестак, указаных у гэтым пункце, устанаўлівае Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь.

ГЛАВА 11

ПРЫНЦЫПЫ ВЫЗНАЧЭННЯ ЦАНЫ НА ТАВАРЫ (РАБОТЫ, ПАСЛУГІ), МАЁМАСНЫЯ ПРАВЫ ДЛЯ МЭТ ПАДАТКААБКЛАДАННЯ

Артыкул 87. Агульныя падыходы і азначэнні

1. Для мэт гэтай главы прымяняюцца наступныя тэрміны і іх азначэнні:

1.1. аналізаваная здзелка – вызначаная [артыкулам 88](#) гэтага Кодэкса здзелка, якая падлягае кантролю адпаведнасці рыначным цэнам;

1.2. аналізаваны бок здзелкі – бок аналізаванай здзелкі у дачыненні да якой правяраюцца цана, паказчык рэнтабельнасці ў адпаведнасці з выбраным метадам вызначэння рыначных цэн;

1.3. знешнегандлёвая здзелка – здзелка па рэалізацыі ці набыцці тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў, даванні (атрымання) у карыстанне маёмасці (у тым ліку на аснове дагавораў камісіі, даручэння ці іншых аналагічных грамадзянска-прававых дагавораў), заключаная з замежнай арганізацыяй, замежным грамадзянінам;

1.4. дыяпазон рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці – шэраг значэнняў паказчыкаў рэнтабельнасці, разлічаных у адпаведнасці з гэтай главой, які ўтрымлівае мінімальнае і максімальнае значэнні паказчыкаў рэнтабельнасці супастаўных здзелак (пры іх адсутнасці – арганізацый, якія ажыццяўляюць супастаўную дзейнасць);

1.5. дыяпазон рыначных цэн – шэраг значэнняў рыначных цэн, які ўтрымлівае мінімальнае і максімальнае значэнні рыначных цэн, вызначаных у выніку

прымянення аднаго з метадаў вызначэння рыначных цэн, устаноўленых гэтай главой;

1.6. аднародныя здзелкі – супастаўныя здзелкі, прадметам якіх з'яўляюцца ідэнтычныя (пры іх адсутнасці – аднародныя) тавары (работы, паслугі), маёмасныя правы, даванне (атрыманне) у карыстанне маёмасці;

1.7. рэзідэнт афшорнай зоны – асоба з месцам знаходжання (месцам жыхарства) у афшорнай зоне – дзяржаве (на тэрыторыі), у якой дзейнічае льготны падатковы рэжым і (ці) не прадугледжваюцца раскрыццё і даванне інфармацыі аб фінансавых аперацыях. Пэралік такіх афшорных зон – дзяржаў (тэрыторый) вызначае Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь;

1.8. рыначная цана – цана на ідэнтычныя (пры іх адсутнасці – аднародныя) тавары (работы, паслугі), маёмасныя правы, даванне (атрыманне) у карыстанне маёмасці, якая склалася ў супастаўнай здзелцы;

1.9. рынак тавараў (работ, паслуг) – сфера абарачэння тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў, якая вызначаецца зыходзячы з магчымасці прадаўца (пакупніка) рэалізаваць (набыць) тавары (работы, паслугі), маёмасныя правы, даць (атрымаць) у карыстанне маёмасць;

1.10. супастаўляльная здзелка – здзелка па рэалізацыі (набыцці) тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў, даванні (атрымання) у карыстанне маёмасці з асобай, якая не з'яўляецца ўзаемазалежнай, і (ці) з асобай, якая не з'яўляецца рэзідэнтам афшорнай зоны.

2. Для мэт гэтай главы даванне (атрыманне) у карыстанне маёмасці прызнаецца рэалізацыяй (набыццём) тавару (работы, паслугі), маёмасных праў.

3. Пры вызначэнні падатковай базы з улікам цаны тавару (работы, паслугі), маёмасных праў, прымененай бакамі здзелкі, для мэт падаткаабкладання ўказаная цана адпавядае рыначнай цане, калі падатковым органам не даказана адваротнае і (ці) калі плацельшчык не зрабіў самастойна карэкціроўку сум падатку (страты).

Цана тавару (работы, паслугі), маёмасных праў, давання (атрымання) у карыстанне маёмасці ў аналізаванай здзелцы (далей – цана аналізаванай здзелкі) адпавядае рыначнай цане, калі яе значэнне знаходзіцца ў дыяпазоне рыначных цэн і (ці) значэнне паказчыкаў рэнтабельнасці знаходзіцца ў дыяпазоне рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці. Пры гэтым цана аналізаванай здзелкі прымаецца з улікам надбаўкі да цаны (скідкі з цаны) ці прэміі, бонусаў, якія даюцца пры выкананні пакупніком (заказчыкам) умоў.

Цана аналізаванай здзелкі таксама адпавядае рыначнай цане, калі:

здзелка заключана на біржы і яе цана склалася па выніках біржавых таргоў, праведзеных у адпаведнасці з заканадаўствам;

цана здзелкі вызначана ў ходзе таргоў, праведзеных у ходзе аўкцыёну ў адпаведнасці з заканадаўствам;

плацельшчык заключыў здзелку, цана (тарыф) якой рэгулюецца Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, дзяржаўнымі органамі (арганізацыямі), якія ажыццяўляюць рэгуляванне цэн (тарыфаў);

маёмасць рэалізавана ў адпаведнасці з заканадаўствам, якое рэгулюе адносіны па закладзе маёмасці;

цана вызначана ў адпаведнасці з пагадненнем аб цэнаўтварэнні, заключаным у адпаведнасці з гэтай главой;

цану вызначыў ацэншчык, калі ў адпаведнасці з заканадаўствам правядзенне ацэнкі з'яўляецца абавязковай умовай пры заключэнні здзелкі.

4. Калі паміж бакамі аналізаванай здзелкі ставяцца камерцыйныя і (ці) фінансавыя ўмовы, адрозныя ад тых, якія мелі б месца ў супастаўных здзелках, і гэта пацягнула за сабой заніжэнне сумы падатку на прыбытак (завышэнне сумы страты), то для мэт падаткаабкладання адпаведна:

выручка (даход, прыбытак) па такой здзелцы прымаецца ў памеры сумы выручкі (даходу, прыбытку), якая магла б быць атрымана плацельшчыкам у аналізаванай здзелцы, але з прычыны ўказанага адрознення не была ім атрымана;

выдаткі (расходы) па такой здзелцы прымаюцца ў памеры сумы выдаткаў (расходаў), якія павінны былі быць панесены плацельшчыкам у аналізаванай здзелцы, але з прычыны ўказанага адрознення былі ім панесены ў іншым памеры.

Вызначэнне выручкі (даходаў, прыбытку), якая магла б быць атрымана бакамі аналізаванай здзелкі, але не атрымана імі з прычыны адрознення камерцыйных і (ці) фінансавых умоў указанай здзелкі ад такіх жа ўмоў супастаўнай здзелкі, праводзіцца з прымяненнем метадаў вызначэння рыначных цэн, устаноўленых [артыкулам 91](#) гэтага Кодэкса.

5. Пры выяўленні ў выпадку, указаным у частцы першай [пункта 4](#) гэтага артыкула, заніжэння сумы падатку на прыбытак ці завышэнні сумы страты праводзіцца карэкціроўка адпаведна падатковай базы падатку на прыбытак ці сумы страты. Пры гэтым плацельшчык мае права самастойна зрабіць карэкціроўку падатковай базы падатку на прыбытак ці сумы страты і даплаціць падатак на прыбытак.

Плацельшчык, які зрабіў карэкціроўку падатковай базы ці сумы страты, разам з падатковай дэкларацыяй (разлікам) па падатку на прыбытак падае ў падатковы орган звесткі:

аб здзелцы, у дачыненні да якой праведзена карэкціроўка, дзе ўказваюцца дата яе заключэння, найменне тавару (работы, паслугі) з кодам адзінай Таварнай наменклатуры знешнеэканамічнай дзейнасці Еўразійскага эканамічнага саюза (кодам [агульнадзяржаўнага класіфікатара](#) Рэспублікі Беларусь АКРБ 007-2012 «Класіфікатар прадукцыі па відах эканамічнай дзейнасці», зацверджанага пастановай Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі Рэспублікі Беларусь ад 28 снежня 2012 г. № 83 «Аб зацвярджэнні, унясенні змяненняў і адмене агульнадзяржаўнага класіфікатара Рэспублікі Беларусь»), від маёмасных праў, цана (даход, прыбытак), прыменены раней, і рыначная цана (даход, прыбытак), найменне (прозвішча, уласнае імя, імя па бацьку (калі гэтакае маецца)) контрагента па здзелцы;

аб сумах скарэктаваных падатковай базы падатку на прыбытак ці страты.

Указаныя ў частцы другой гэтага пункта звесткі выкладаюцца ў адвольнай форме і могуць быць дапоўнены плацельшчыкам іншай інфармацыяй, якая характарызуе праведзеную карэкціроўку.

Карэкціроўка падатковай базы падатку на прыбытак ці страты ў адпаведнасці з гэтым пунктам праводзіцца, калі яна не прыводзіць да змяншэння сумы падатку на прыбытак.

Артыкул 88. Здзелкі, якія падлягаюць кантролю адпаведнасці рыначным цэнам

1. У мэтах гэтай главы і [главы 16](#) гэтага Кодэкса да здзелак, якія падлягаюць кантролю адпаведнасці рыначным цэнам, адносяцца наступныя здзелкі:

1.1. знешнегандлёвая здзелка з узаемазалежнай асобай;

1.2. здзелка па рэалізацыі ці набыцці тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў, заключаная з узаемазалежнай асобай – падатковым рэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, якая не падлічвае і не выплачвае падатак на прыбытак (вызвалена ад падатку на прыбытак) у каляндарным годзе, у якім заключана здзелка. Для прымянення гэтага падпункта да такіх асоб адносяцца:

рэзідэнты свабодных эканамічных зон;

плацельшчыкі, якія выкарыстоўваюць асаблівыя рэжымы падаткаабкладання;

плацельшчыкі, якія ажыццяўляюць дзейнасць на вызначаных заканадаўчымі актамі тэрыторыях, рэзідэнты Парка высокіх тэхналогій, спецыяльнага турысцка-рэкрэацыйнага парка «Аўгустоўскі канал», Кітайска-беларускага індустрыяльнага парка «Вялікі камень»;

1.3. здзелка, заключаная з узаемазалежнай асобай, з плацельшчыкам, які выкарыстоўвае асаблівыя рэжымы падаткаабкладання, па рэалізацыі ці набыцці:

нерухомай маёмасці (яе часткі), у тым ліку здзелкі, у выніку якіх адбываецца перадача дольшчыку аб'екта долевага будаўніцтва, уладальніку жыллёвых аблігацый жылога і (ці) нежылога памяшканняў;

жыллёвых аблігацый у працэсе іх абарачэння (за выключэннем аперацый эмітэнтаў з аблігацыямі ўласнай эмісіі), заключаная пасля дзяржаўнай рэгістрацыі стварэння аб'екта будаўніцтва.

Кантролю адпаведнасці рыначных цэн не падлягаюць здзелкі, у выніку якіх фізічная асоба набыла ва ўласнасць жылое памяшканне, у якім яна пастаянна пражывала не менш за пяць гадоў;

1.4. знешнегандлёвая здзелка па рэалізацыі ці набыцці стратэгічных тавараў па пераліку, які вызначае Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

2. Да здзелак з узаемазалежнай асобай прыраўноўваюцца:

2.1. сукупнасць здзелак, заключаных з удзелам (пры пасрэдніцтве) трэцяй асобы, якая не з'яўляецца ўзаемазалежнай, пры ўмове, што такая асоба:

не ажыццяўляе ў гэтай сукупнасці здзелак істотных функцый, за выключэннем арганізацыі рэалізацыі і (ці) набыцця тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў адной асобай іншай асобе, якая прызнаецца ўзаемазалежнай з гэтай асобай;

не выкарыстоўвае ніякіх актываў і (ці) не прымае рызык для арганізацыі рэалізацыі і (ці) набыцця тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў адной асобай іншай асобе, якая прызнаецца ўзаемазалежнай з гэтай асобай;

2.2. здзелка па рэалізацыі ці набыцці тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў з рэзідэнтам афшорнай зоны.

3. Здзелкі, указаныя ў [пунктах 1 і 2](#) гэтага артыкула, падлягаюць кантролю, калі цана здзелкі (сума цэн здзелак), вызначаная ў адпаведнасці з гэтай главой, з адным контрагентам у каляндарным годзе перавышае:

3.1. па здзелках, указаных у [падпункце 1.1](#) пункта 1 гэтага артыкула:

400 000 беларускіх рублёў (без уліку падатку на дабаўлены кошт, акцызаў) – для арганізацыі, не ўключанай у пералік буйных плацельшчыкаў;

2 000 000 беларускіх рублёў (без уліку падатку на дабаўлены кошт, акцызаў) – для арганізацыі, уключанай у пералік буйных плацельшчыкаў, за выключэннем здзелак, указаных у [падпункце 2.2](#) пункта 2 гэтага артыкула;

3.2. па здзелках, указаных у [падпункце 1.2](#) пункта 1 гэтага артыкула:

400 000 беларускіх рублёў (без уліку падатку на дабаўлены кошт, акцызаў) – для арганізацыі, не ўключанай у пералік буйных плацельшчыкаў;

2 000 000 беларускіх рублёў (без уліку падатку на дабаўлены кошт, акцызаў) – для арганізацыі, уключанай у пералік буйных плацельшчыкаў;

3.3. па здзелцы, указанай у [падпункце 1.4](#) пункта 1 гэтага артыкула, – 2 000 000 беларускіх рублёў (без уліку падатку на дабаўлены кошт, акцызаў);

3.4. па здзелцы, указанай у [падпункце 2.2](#) пункта 2 гэтага артыкула, – 400 000 беларускіх рублёў (без уліку падатку на дабаўлены кошт, акцызаў).

4. Сума цэн здзелак з адным контрагентам вызначаецца шляхам падсумоўвання значэння цаны кожнай здзелкі з ім па рэалізацыі тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў ці значэння цаны кожнай здзелкі з ім па набыцці тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў.

5. Незалежна ад таго, ці задавальняе здзелка ўмовам, указаным у [пунктах 1–3](#) гэтага артыкула, не падлягаюць кантролю адпаведнасці рыначным цэнам:

здзелкі па рэалізацыі ці набыцці тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў, калі цана (кошт) здзелкі вызначана міжнародным дагаворам Рэспублікі Беларусь;

адчужэнне банку раней перададзенай у заклад нерухомай маёмасці ў мэтах забеспячэння яго патрабаванняў аб пагашэнні крэдыторскай запазычанасці;

операцыі з каштоўнымі паперамі, фінансавымі інструментамі тэрміновых здзелак, якія знаходзяцца ў абарачэнні на арганізаваным рынку каштоўных папер, за выключэннем здзелкі, указанай у [падпункце 1.3](#) пункта 1 гэтага артыкула.

Артыкул 89. Супастаўныя здзелкі

1. Для вызначэння рыначнай цаны (прыбытку, даходу) аналізаванай здзелкі ў мэтах прымянення метадаў, прадугледжаных [артыкулам 91](#) гэтага Кодэкса, аналізаваная здзелка (групы аднародных аналізаваных здзелак) параўноўваецца з адной ці некалькімі супастаўляльнымі здзелкамі.

Аналізаваная і супастаўляльная здзелкі прызнаюцца супастаўнымі, калі яны заключаны ў супастаўных камерцыйных і (ці) фінансавых умовах.

Камерцыйныя і (ці) фінансавыя ўмовы аналізаванай і супастаўляльнай здзелак лічацца супастаўнымі, калі адрозненні паміж імі:

не аказваюць істотнага ўплыву на фінансавы вынік здзелкі;

могуць быць ліквідаваны шляхам карэкціроўкі ўмоў і (ці) фінансавых вынікаў аналізаванай і супастаўляльнай здзелак (на сумы мытных пошлін, транспартных выдаткаў, афіцыйны курс беларускага рубля ў дачыненні да замежных валют, устаноўлены Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь, індэкс цэн і іншае).

2. Для вызначэння супастаўнасці аналізаванай і супастаўляльнай здзелак, а таксама для ажыццяўлення пры неабходнасці карэкціровак іх камерцыйных і (ці) фінансавых умоў улічваюцца:

2.1. характарыстыкі здзелкі, якія ўплываюць на цэнаўтварэнне:

колькасць тавараў, аб'ём выкананых работ (аказаных паслуг), маёмасных праў, якія перадаюцца (аддаюцца);

тэрміны выканання абавязацельстваў па здзелцы;

умовы выплат;

курс замежнай валюты, прымененай у здзелцы, у дачыненні да беларускага рубля ці іншай валюты і яго змяненне;

умовы размеркавання праў і абавязкаў паміж бакамі здзелкі;

памер звычайных надбавак ці скідак да цаны тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў, у тым ліку скідак, абумоўленых сезоннымі і іншымі ваганнямі спажывецкага попыту на тавары (работы, паслугі), маёмасныя правы, стратай

таварамі якасцей і іншых спажывецкіх уласцівасцей, заканчэннем (набліжэннем даты сканчэння) тэрміну захоўвання (прыдатнасці, рэалізацыі), збытам неліквідных тавараў;

2.2. функцыі, якія ажыццяўляюцца бакамі здзелкі:

ажыццяўленне дызайну тавараў і іх тэхналагічнай распрацоўкі;

ажыццяўленне вытворчасці тавараў;

ажыццяўленне зборкі тавараў ці іх кампанентаў;

ажыццяўленне мантажу і (ці) устаноўкі абсталявання;

правядзенне навукова-даследчых і вопытна-канструктарскіх работ;

набыццё таварна-матэрыяльных каштоўнасцей;

ажыццяўленне аптовага ці рознічнага гандлю таварамі;

ажыццяўленне функцый па рамонце, гарантыйным абслугоўванні;

прасоўванне на новыя рынкі тавараў (работ, паслуг), маркетынг, рэклама;

захоўванне тавараў;

транспарціроўка тавараў;

страхаванне;

аказанне паслуг па найме персаналу;

ажыццяўленне агенцкіх функцый, пасрэдніцтва;

фінансаванне, ажыццяўленне фінансавых аперацый;

ажыццяўленне кантролю якасці;

ажыццяўленне стратэгічнага кіравання, у тым ліку вызначэнне цэнавай палітыкі, стратэгіі вытворчасці і рэалізацыі тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў, аб'ёму продажаў, асартыменту тавараў (работ, паслуг, якія прапануюцца), іх спажывецкіх уласцівасцей, а таксама ажыццяўленне аператыўнага кіравання;

арганізацыя збыту і (ці) вытворчасці тавараў з прыцягненнем іншых асоб, якія маюць адпаведныя магутнасці;

іншыя функцыі, што ажыццяўляюцца бакамі здзелкі, якія могуць аказваць уплыў на цэнаўтварэнне ў такой здзелцы;

2.3. матэрыяльныя і нематэрыяльныя актывы, якія знаходзяцца ў распараджэнні бакоў здзелкі (маёмасць, у тым ліку грашовыя сродкі, маёмасныя правы, якія выкарыстоўваюцца бокам здзелкі ў мэтах атрымання выручкі (прыбытку, даходу));

2.4. рызыкі, якія ўплываюць на ўмовы здзелак:

вытворчая рызыка, уключаючы рызыку няпоўнай загрузкі вытворчых магутнасцей;

рызыка змянення рыначных цэн на матэрыялы, якія набываюцца, і прадукцыю, якая выпускаецца, з прычыны змянення эканамічнай кан'юнктуры, курса замежнай валюты ў дачыненні да беларускага рубля ці іншай валюты, працэнтных ставак, крэдытных рызык, рызыка змянення іншых рыначных умоў;

рызыка аб'яцэння запасаў, страт таварамі якасці і іншых спажывецкіх уласцівасцей;

рызыка, звязаная са стратай маёмасці, маёмасных праў;

інвестыцыйная рызыка, звязаная з магчымымі фінансавымі стратамі з прычыны памылак, дапушчаных пры ажыццяўленні інвестыцый, уключаючы выбар аб'ектаў для інвестыцый;

рызыка нанясення ўронна навакольнаму асяроддзю;

эканамічная (камерцыйная) рызыка, звязаная з ажыццяўленнем стратэгічнага кіравання, уключаючы цэнавую палітыку і стратэгію рэалізацыі тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў;

рызыка незапатрабаванасці тавару (павелічэння складскіх запасаў);

іншыя рызыкі, якім падвержаны бакі (бок) пры здзяйсненні здзелкі, якія могуць уплываць на цэнаўтварэнне ў такой здзелцы;

2.5. характарыстыкі рынку тавараў (работ, паслуг):

геаграфічнае месца размяшчэння рынку тавараў (работ, паслуг) і яго велічыня; наяўнасць канкурэнцыі на рынку тавараў (работ, паслуг) і канкурэнтаздольнасць прадаўцоў і пакупнікоў на ім;

наяўнасць на рынку аднародных тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў;

прапанова і попыт на рынку тавараў (работ, паслуг), а таксама пакупная здольнасць спажыўцоў;

узровень развіцця вытворчай і транспартнай інфраструктуры;

іншыя характарыстыкі рынку тавараў (работ, паслуг), якія ўплываюць на цану здзелкі, уключаючы ўзровень дзяржаўнага ўплыву на ўзровень цэн.

3. У выпадку адсутнасці ці недастатковасці інфармацыі аб рыначных цэнах ці рыначных паказчыках рэнтабельнасці па супастаўных здзелках выкарыстоўваюцца даныя бухгалтарскай і (ці) фінансавай справаздачнасці арганізацый, якія ажыццяўляюць супастаўную дзейнасць.

Для мэт гэтай главы пад арганізацыяй, якая ажыццяўляе супастаўную дзейнасць, разумеецца арганізацыя, якая адпавядае наступным крытэрыям:

арганізацыя ажыццяўляе супастаўную дзейнасць у дачыненні да аналізаванага боку здзелкі. Супастаўнасць дзейнасці вызначаецца з улікам відаў эканамічнай дзейнасці, прадугледжаных [агульнадзяржаўным класіфікатарам](#) Рэспублікі Беларусь АКРБ 005-2011 «Віды эканамічнай дзейнасці», зацверджаным пастановай Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі Рэспублікі Беларусь ад 5 снежня 2011 г. № 85 «Аб зацвярджэнні, увядзенні ў дзеянне агульнадзяржаўнага класіфікатара Рэспублікі Беларусь», і пры неабходнасці міжнароднымі класіфікатарамі відаў дзейнасці;

супольная велічыня чыстых актываў арганізацыі не з'яўляецца адмоўнай згодна з данымі яе бухгалтарскай і (ці) фінансавай справаздачнасці па стане на 31 снежня апошняга года з некалькіх гадоў, за якія разлічваюцца паказчыкі рэнтабельнасці;

арганізацыя не мае страт ад рэалізацыі тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў згодна з данымі яе бухгалтарскай і (ці) фінансавай справаздачнасці больш чым у адным годзе з некалькіх гадоў, за якія разлічваюцца паказчыкі рэнтабельнасці;

арганізацыя не ўдзельнічае прама і (ці) ускосна ў іншай арганізацыі доляй такога ўдзелу больш за 20 працэнтаў ці не мае ў якасці заснавальніка (удзельніка) арганізацыю з доляй прамога ўдзелу больш за 20 працэнтаў. Калі ў выніку паслядоўнага прымянення ўмоў, якія ўтрымліваюцца ў гэтым пункце, засталася менш чым чатыры арганізацыі, то крытэрыі долі ўдзелу можа быць павялічаны з 20 да 50 працэнтаў;

арганізацыя не заключае з узаемазалежнымі асобамі здзелкі, якія супадаюць з відам аналізаванай здзелкі (пры наяўнасці такой інфармацыі).

Артыкул 90. Інфармацыя, якая выкарыстоўваецца пры супастаўленні ўмоў здзелак

1. Для выяўлення правільнасці вызначэння падатковай базы падатку на прыбытак ці памеру страты ў адпаведнасці з гэтай главой паслядоўна выкарыстоўваюцца:

інфармацыя аб цэнах і каціроўках, якія склаліся па выніках біржавых таргоў (аўкцыёнаў, іншых публічных таргоў) на ідэнтычныя (пры іх адсутнасці – аднародныя) тавары, праведзеных у Рэспубліцы Беларусь ці замежных дзяржавах;

інфармацыя аб цэнах зыходзячы са статыстыкі знешняга гандлю Рэспублікі Беларусь ці статыстыкі ўзаемнага гандлю Рэспублікі Беларусь з дзяржавамі – членамі Еўразійскага эканамічнага саюза, апублікаванай ці дадзенай мытным органам, органам дзяржаўнай статыстыкі;

інфармацыя аб цэнах і (ці) межах вагання цэн (паказчыках рэнтабельнасці), якія ўтрымліваюцца ў афіцыйных крыніцах інфармацыі дзяржаўных органаў і іншых дзяржаўных арганізацый, афіцыйных крыніцах інфармацыі ўпаўнаважаных органаў ці арганізацый замежных дзяржаў або міжнародных арганізацый ці ў іншых агульнадаступных выданнях і (ці) інфармацыйных сістэмах;

інфармацыя аб цэнах на ідэнтычныя (пры іх адсутнасці – аднародныя) тавары (работы, паслугі), маёмасныя правы, дадзеныя падатковым ці мытным органам замежнай дзяржавы;

інфармацыя аб здзелках, заключаных плацельшчыкам з асобай, якая не з'яўляецца ўзаемазалежнай, ці з нерэзідэнтам афшорнай зоны;

даняя інфармацыйна-цэнавых агенцтваў, якія маюць звесткі аб цэнах арганізацый і (ці) іх бухгалтарскай і (ці) фінансавай справаздачнасці;

звесткі аб рыначнай цане аб'ектаў ацэнкі, праведзенай у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь аб ацэначнай дзейнасці, вызначанай на падставе фактычна рыначных цэн, якія склаліся па ідэнтычных (пры іх адсутнасці – аднародных) таварах у супастаўным падатковым перыядзе;

інфармацыя, атрыманая падатковым органам у рамках міжнародных пагадненняў.

2. Пры адсутнасці (недастатковасці) інфармацыі, указанай у [пункце 1](#) гэтага артыкула, выкарыстоўваюцца:

інфармацыя аб рыначнай цане ідэнтычных (пры іх адсутнасці – аднародных) тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў, атрыманая ад упаўнаважаных дзяржаўных органаў (арганізацый) Рэспублікі Беларусь, пры іх адсутнасці – ад органаў (арганізацый) замежных дзяржаў, якія ажыццяўляюць вядзенне дзяржаўнай статыстыкі ў дачыненні да арганізацый, якія знаходзяцца ў падпарадкаванні (вядзенні), а таксама па пытаннях, якія ўваходзяць у іх кампетэнцыю;

даняя з бухгалтарскай і (ці) фінансавай справаздачнасці, дзяржаўнай статыстычнай справаздачнасці арганізацый, у тым ліку апублікаваныя ў агульнадаступных інфармацыйных сістэмах, а таксама размешчаныя на афіцыйных сайтах беларускіх (пры іх адсутнасці – замежных) арганізацый у сетцы Інтэрнэт;

інфармацыя, якая ўтрымліваецца ў іншых інфармацыйных крыніцах аб супастаўных здзелках.

Артыкул 91. Агульныя палажэнні аб метадах вызначэння рыначных цэн. Фінансавыя паказчыкі

1. Пры супастаўленні вынікаў камерцыйных і (ці) фінансавых умоў аналізаванай і супастаўляльнай здзелак выкарыстоўваюцца наступныя метады вызначэння рыначных цэн:

метад супастаўных рыначных цэн;
метад цаны наступнай рэалізацыі;
затратны метад;
метад супастаўнай рэнтабельнасці;
метад размеркавання прыбытку.

Дапускаецца выкарыстанне камбінацыі двух і больш метадаў.

2. У мэтах вызначэння рыначнай цаны выкарыстоўваецца той метад, які з улікам фактычных абставін і ўмоў аналізаванай здзелкі дазваляе найбольш абгрунтавана зрабіць выснову аб адпаведнасці ці неадпаведнасці цаны аналізаванай здзелкі рыначнай цане.

Пры выбары метаду вызначэння рыначных цэн неабходна кіравацца наступнымі падыходамі:

зыходзіць з функцый арганізацыі пры заключэнні аналізаванай здзелкі, актываў, якія выкарыстоўваюцца, і панесеных рызык;

улічваць ступень супастаўнасці аналізаванай здзелкі і супастаўляльнай здзелкі, уключаючы дакладнасць карэкціровак, праведзеных для ліквідацыі адрозненняў паміж здзелкамі (калі гэтакія прымяняюцца);

улічваць наяўнасць поўнай і дакладнай інфармацыі, неабходнай для прымянення выбранага метаду вызначэння рыначных цэн.

3. Калі існуе магчымасць прымянення:

метаду супастаўных рыначных цэн ці любога іншага метаду, – прымяняецца метад супастаўных рыначных цэн;

метаду цаны наступнай рэалізацыі, ці затратнага метаду, ці метаду супастаўнай рэнтабельнасці, ці метаду размеркавання прыбытку, – прымяняецца метад цаны наступнай рэалізацыі.

Пры немагчымасці выкарыстання метаду супастаўных рыначных цэн, метаду цаны наступнай рэалізацыі выбіраецца адзін з наступных метадаў:

затратны метад;

метад супастаўнай рэнтабельнасці;

метад размеркавання прыбытку.

Метад размеркавання прыбытку прымяняецца пры:

немагчымасці выкарыстання іншых метадаў вызначэння рыначных цэн і пры наяўнасці ўзаемасувязі дзейнасці, якую вядуць бакі аналізаванай здзелкі (групы аналізаваных аднародных здзелак), што з'яўляюцца ўзаемазалежнымі асобамі;

наяўнасці ва ўласнасці (карыстанні) бакоў аналізаванай здзелкі праў на аб'екты нематэрыяльных актываў, якія істотна ўплываюць на ўзровень рэнтабельнасці (пры адсутнасці аднародных здзелак, прадметам якіх з'яўляюцца аб'екты нематэрыяльных актываў, заключаных з асобамі, якія не з'яўляюцца ўзаемазалежнымі).

4. Для мэт прымянення метадаў вызначэння рыначных цэн, разліку паказчыкаў рэнтабельнасці, а таксама інфармавання падатковых органаў дзве і больш аналізаваныя здзелкі могуць быць аб'яднаны ў групу аналізаваных аднародных здзелак пры ўмове, што такія здзелкі ўзаемазвязаныя ці маюць бесперапынны або рэгулярны характар і ў дачыненні да такіх здзелак супадаюць функцыі, якія ажыццяўляе бок (бакі) здзелак, рызык, якія прымаюцца, актывы, якія выкарыстоўваюцца.

5. У выпадку прымянення метаду цаны наступнай рэалізацыі, затратнага метаду, метаду супастаўнай рэнтабельнасці выбіраецца аналізаваны бок здзелкі, у

дачынённі да якога прымяненне метаду вызначэння рыначных цэн з'яўляецца найбольш абгрунтаваным, для якога можна знайсці найбольш супастаўныя здзелкі (пры іх адсутнасці – арганізацыі, якія ажыццяўляюць супастаўную дзейнасць) і які адпавядае наступным патрабаванням:

ажыццяўляе менш складаныя функцыі ў аналізаванай здзелцы;

прымае меншыя эканамічныя (камерцыйныя) рызыкі, чым іншы бок аналізаванай здзелкі;

не валодае аб'ектамі нематэрыяльных актываў, якія аказваюць істотны ўплыў на ўзровень рэнтабельнасці.

Калі бок аналізаванай здзелкі не адпавядае адначасова ўсім патрабаванням, прадугледжаным часткай першай гэтага пункта, для супастаўлення з дыяпазнам рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці выбіраецца той бок аналізаванай здзелкі, які ў найбольшай ступені адпавядае ўказаным патрабаванням.

6. Падатковы орган кантралюе адпаведнасць цаны рыначнай цане ў аналізаванай здзелцы з выкарыстаннем прымененага плацельшчыкам метаду вызначэння рыначных цэн, за выключэннем выпадкаў, калі падатковы орган абгрунтуе, што прыменены плацельшчыкам метада не дазваляе найбольш дакладна вызначыць рыначную цану ў адносінах да аналізаванай здзелкі.

У гэтым выпадку падатковы орган мае права вызначыць іншы метада вызначэння рыначных цэн.

7. Пры прымяненні метадаў вызначэння рыначных цэн супастаўляецца цана (паказчыкі рэнтабельнасці) аналізаванай здзелкі з дыяпазнам рыначных цэн (рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці), вызначаным на падставе дзвюх і больш супастаўных здзелак (пры іх адсутнасці – дзвюх і больш арганізацый, якія ажыццяўляюць супастаўную дзейнасць), калі іншае не ўстаноўлена гэтай главой.

8. Пры вызначэнні выручкі (даходу, прыбытку) аналізаванай здзелкі могуць быць выкарыстаны наступныя паказчыкі рэнтабельнасці, вызначаныя на падставе даных бухгалтарскага ўліку:

валавая рэнтабельнасць, якая вызначаецца як адносіны валавога прыбытку да выручкі ад рэалізацыі прадукцыі, тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў (без уліку падатку на дабаўлены кошт, акцызаў);

валавая рэнтабельнасць выдаткаў, якая вызначаецца як адносіны валавога прыбытку да сабекошту рэалізаванай прадукцыі, тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў;

рэнтабельнасць рэалізацыі, якая вызначаецца як адносіны прыбытку ад рэалізацыі прадукцыі, тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў да выручкі ад рэалізацыі прадукцыі, тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў (без уліку падатку на дабаўлены кошт, акцызаў);

рэнтабельнасць выдаткаў, якая вызначаецца як адносіны прыбытку ад рэалізацыі прадукцыі, тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў да сабекошту рэалізаванай прадукцыі, тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў, кіраўніцкіх расходаў і расходаў на рэалізацыю;

рэнтабельнасць кіраўніцкіх расходаў і расходаў на рэалізацыю, якая вызначаецца як адносіны валавога прыбытку да кіраўніцкіх расходаў і расходаў на рэалізацыю;

рэнтабельнасць актываў, якая вызначаецца як адносіны прыбытку ад рэалізацыі прадукцыі, тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў да цаны актываў, якія выкарыстоўваюцца ў аналізаванай здзелцы. Пры адсутнасці неабходнай

інфармацыі аб цане актываў рэнтабельнасць актываў можа вызначацца на падставе даных бухгалтарскай і (ці) фінансавай справаздачнасці;

іншы паказчык рэнтабельнасці, які адлюстроўвае ўзаемасувязь паміж функцыямі, якія ажыццяўляюцца, актывамі, якія выкарыстоўваюцца, эканамічнымі рызыкамі, якія прымаюцца, і ўзроўнем узнагароджання, у тым ліку з улікам устаноўленых надбавак да цэн (скідак з цэн) ці прэмій, бонусаў пры выкананні пакупніком умоў аналізаванай здзелкі.

9. Паказчык рэнтабельнасці выбіраецца з улікам наступных фактараў:

від дзейнасці боку аналізаванай здзелкі (групы аналізаванай аднародных здзелак);

размеркаванне функцый, рызык, актываў бакоў аналізаванай здзелкі (групы аналізаванай аднародных здзелак);

эканамічная абгрунтаванасць выбранага паказчыка;

незалежнасць паказчыка ад даходаў і (ці) расходаў, прызнаных у аналізаванай здзелцы (групе аналізаванай аднародных здзелак), заключаных паміж узаемазалежнымі асобамі;

паўната, дакладнасць і супастаўнасць даных, якія выкарыстоўваюцца для разліку паказчыка рэнтабельнасці.

10. Пры фарміраванні дыяпазону рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці выкарыстоўваюцца даныя бухгалтарскай і (ці) фінансавай справаздачнасці, якія маюцца па стане на дзень заключэння аналізаванай здзелкі, але не пазней за 31 снежня каляндарнага года, у якім яна заключана, ці даныя бухгалтарскай і (ці) фінансавай справаздачнасці за тры каляндарныя гады, якія папярэднічаюць году, у якім была заключана аналізаваная здзелка (ці каляндарнаму году, у якім былі ўстаноўлены цэны ў аналізаванай здзелцы).

Пры выкарыстанні некалькіх каляндарных гадоў разлічваецца сярэднеўзважанае значэнне паказчыкаў рэнтабельнасці.

Пры фарміраванні дыяпазону рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці на падставе даных бухгалтарскай і (ці) фінансавай справаздачнасці арганізацый, якія ажыццяўляюць супастаўную дзейнасць, у мэтах забеспячэння супастаўнасці праводзяцца карэкціроўкі для ліквідацыі адрозненняў у паказчыках дэбіторскай і крэдыторскай запазычанасці, таварна-матэрыяльных запасаў па даных бухгалтарскай і (ці) фінансавай справаздачнасці боку аналізаванай здзелкі і арганізацый, якія ажыццяўляюць супастаўную дзейнасць.

Артыкул 92. Метад супастаўных рыначных цэн

1. Метад супастаўных рыначных цэн заключаецца ў супастаўленні цаны ў аналізаванай здзелцы з дыяпазнам рыначных цэн ідэнтычных (пры іх адсутнасці – аднародных) тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў, прымененых у супастаўных здзелках.

Дыяпазон рыначных цэн можа быць сфарміраваны з цэн, разлічаных з прымяненнем карэкціровак да цэн супастаўных здзелак.

Супастаўленне цаны аналізаванай здзелкі з дыяпазнам рыначных цэн ідэнтычных (пры іх адсутнасці – аднародных) тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў праводзіцца на падставе інфармацыі аб цэнах, якія склаліся да даты заключэння аналізаванай здзелкі. Пры гэтым выбіраюцца даты, найбліжэйшыя да аналізаванай здзелкі.

Пры адсутнасці інфармацыі аб супастаўных здзелках у падатковым перыядзе, які правяраецца, і наяўнасці такой інфармацыі за іншыя падатковыя перыяды, што папярэднічаюць падатковаму перыяду, які правяраецца, прымаюцца даныя аб рыначных цэнах за такія папярэднія падатковыя перыяды з іх карэкціроўкай на індэкс цэн, якія вызначаюцца Нацыянальным статыстычным камітэтам Рэспублікі Беларусь, ці на змяненне афіцыйнага курса беларускага рубля, які ўстанаўліваецца Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь у дачыненні да да іншых валют.

2. Для прымянення метаду супастаўных рыначных цэн магчыма выкарыстанне інфармацыі аб здзелцы, заключанай плацельшчыкам, пры ўмове, што яна можа быць супастаўлена з аналізаванай здзелкай.

3. У выпадку заключэння аналізаванай здзелкі на падставе форварднага ці ф'ючарснага кантракта супастаўленне цэн праводзіцца на падставе інфармацыі аб форвардных ці ф'ючарсных цэнах на дату, найбліжэйшую да даты заключэння адпаведнага форварднага ці ф'ючарснага кантракта.

4. Пры выкарыстанні біржавых каціровак дыяпазон рыначных цэн вызначаецца на падставе цэн здзелак, прадметам якіх з'яўляюцца ідэнтычныя (пры іх адсутнасці – аднародныя) тавары, зарэгістраваныя адпаведнай біржай, на аснове апублікаванай ці атрыманай па запыце інфармацыі адпаведнай біржы.

Дыяпазон рыначных цэн вызначаецца на дату заключэння аналізаванай здзелкі (пры адсутнасці таргоў у гэты дзень – на дату, найбліжэйшую да даты заключэння аналізаванай здзелкі). Пры вызначэнні дыяпазону рыначных цэн на аснове біржавых каціровак праводзяцца карэкціроўкі адрозненняў камерцыйных і (ці) фінансавых умоў здзелак:

- у расходах, неабходных для дастаўкі тавараў на адпаведны рынак;
- у расходах на выплату вывазных мытных пошлін;
- ва ўмовах плацяжу;
- ва ўзнагароджанні гандлёвага брокера (камісіянера ці агента) за ажыццяўленне ім гандлёва-пасрэдніцкіх функцый.

Калі ўмовамі кантракта на рэалізацыю тавараў прадугледжана прымяненне каціравальнага перыяду, то цана на біржавыя і небіржавыя тавары, цэны на якія прывязаны да каціровак на біржавыя тавары, вызначаецца з улікам такога каціравальнага перыяду, працягласць якога не можа перавышаць трыццаць каляндарных дзён, як сярэднеарыфметычнае значэнне штодзённых каціровак за каціравальны перыяд з улікам дыферэнцыяла.

5. Калі цана дыферэнцыяла аналізаванай здзелкі знаходзіцца ў межах дыяпазону рыначных цэн, для мэт падаткаабкладання прызнаецца, што такая цана адпавядае рыначнай цане.

Калі цана дыяпазону аналізаванай здзелкі меншая за мінімальнае значэнне дыяпазону рыначных цэн, для мэт падаткаабкладання рыначнай цаной прызнаецца цана, якая адпавядае мінімальнаму значэнню дыяпазону рыначных цэн.

Калі цана аналізаванай здзелкі перавышае максімальнае значэнне дыяпазону рыначных цэн, для мэт падаткаабкладання рыначнай цаной прызнаецца цана, якая адпавядае максімальнаму значэнню дыяпазону рыначных цэн.

6. Пры наяўнасці інфармацыі толькі аб адной супастаўнай здзелцы цана ўказанай здзелкі можа быць прызнана адначасова мінімальным і максімальным значэннямі рыначнай цаны, калі камерцыйныя і (ці) фінансавыя ўмовы дадзенай здзелкі могуць быць супастаўлены з умовамі аналізаванай здзелкі ці з дапамогай карэкціровак забяспечана супастаўнасць такіх умоў, а таксама пры ўмове, што

прадавец (пастаўшчык) тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў у супастаўнай здзелцы не займае дамінуючае становішча на рынку гэтых ідэнтычных (пры іх адсутнасці – аднародных) тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў.

Артыкул 93. Метад цаны наступнай рэалізацыі

1. Метад цаны наступнай рэалізацыі заключаецца ў супастаўленні валавой рэнтабельнасці пры наступнай рэалізацыі тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў, набытых (атрыманых) у аналізаванай здзелцы (групе аналізаваных аднародных здзелак), з дыяпазнам рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці па супастаўных здзелках (пры іх адсутнасці – арганізацый, якія ажыццяўляюць супастаўную дзейнасць).

2. Калі наступная рэалізацыя тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў у супастаўных здзелках паміж асобай, якая ажыццявіла перапродаж, і асобай, якая не з'яўляецца з ёй узаемазалежнай, ажыццяўляецца па розных цэнах, пры вызначэнні дыяпазону рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці ў якасці цаны наступнай рэалізацыі тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў выкарыстоўваецца сярэднеўзважаная цана гэтых тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў па ўсіх такіх здзелках.

3. Метад цаны наступнай рэалізацыі прымяняецца пры надыходзе адной ці некалькіх наступных акалічнасцей:

асоба, якая ажыццявіла перапродаж, не валодае і адпаведна не выкарыстоўвала аб'екты нематэрыяльных актываў, якія могуць істотна ўплываць на ўзровень яе валавой рэнтабельнасці;

пры перапродажы з таварам не ажыццяўляліся аперацыі, якія паўплывалі на яго характарыстыкі. Да такіх аперацый адносяцца перадпрадажная падрыхтоўка (дзяленне тавараў на партыі, фарміраванне адправак, сартаванне, перапакоўка і іншае), змешванне тавараў, калі характарыстыкі канчатковай прадукцыі (паўфабрыкатаў) істотна не адрозніваюцца ад характарыстык тавараў, якія змешваюцца.

4. Калі валавая рэнтабельнасць у аналізаванага боку здзелкі меншая за мінімальнае значэнне дыяпазону рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці, указанага ў [пункце 1](#) гэтага артыкула, цана аналізаванай здзелкі вызначаецца зыходзячы з фактычнай цаны наступнай рэалізацыі тавару і валавой рэнтабельнасці, якая адпавядае мінімальнаму значэнню такога дыяпазону рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці.

Калі валавая рэнтабельнасць у аналізаванага боку здзелкі перавышае максімальнае значэнне дыяпазону рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці, указанага ў [пункце 1](#) гэтага артыкула, цана аналізаванай здзелкі вызначаецца зыходзячы з фактычнай цаны наступнай рэалізацыі тавару і валавой рэнтабельнасці, якая адпавядае максімальнаму значэнню такога дыяпазону рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці.

Артыкул 94. Затратны метад

1. Затратны метад заключаецца ў супастаўленні паказчыка валавой рэнтабельнасці выдаткаў аналізаванага боку здзелкі з дыяпазнам рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці, складзеным з паказчыкаў валавой рэнтабельнасці

выдаткаў у супастаўных здзелках (пры іх адсутнасці – арганізацый, якія ажыццяўляюць супастаўную дзейнасць).

2. Затратны метады прымяняецца пры:

выкананні работ (аказанні паслуг), за выключэннем выпадкаў, калі пры выкананні работ (аказанні паслуг) выкарыстоўваюцца нематэрыяльныя актывы, якія істотна ўплываюць на ўзровень рэнтабельнасці выдаткаў выканаўцы работ (паслуг);

аказанні паслуг кіравання грашовымі сродкамі, уключаючы ажыццяўленне аперацый на рынку каштоўных папер і (ці) валютным рынку;

продажы сыравіны ці паўфабрыкатаў узаемазалежнай асобе;

рэалізацыі тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў па доўгатэрміновых дагаворах паміж узаемазалежнымі асобамі;

вырабе прадукцыі з давальніцкай сыравіны.

3. Калі валавая рэнтабельнасць выдаткаў у аналізаванага боку здзелкі меншая за мінімальнае значэнне дыяпазону рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці, указанага ў [пункце 1](#) гэтага артыкула, цана аналізаванай здзелкі вызначаецца зыходзячы з фактычнага сабекошту рэалізаваных тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў і валавой рэнтабельнасці выдаткаў, якая адпавядае мінімальнаму значэнню такога дыяпазону рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці.

Калі валавая рэнтабельнасць выдаткаў у аналізаванага боку здзелкі перавышае максімальнае значэнне дыяпазону рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці, указанага ў [пункце 1](#) гэтага артыкула, цана аналізаванай здзелкі вызначаецца зыходзячы з фактычнага сабекошту рэалізаваных тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў і валавой рэнтабельнасці выдаткаў, якая адпавядае максімальнаму значэнню такога дыяпазону рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці.

Артыкул 95. Метады супастаўнай рэнтабельнасці

1. Метады супастаўнай рэнтабельнасці заключаецца ў супастаўленні аднаго з паказчыкаў рэнтабельнасці, указанага ў абзацах чацвёртым — восьмым [пункта 8](#) артыкула 91 гэтага Кодэкса, які склаўся ў аналізаванага боку здзелкі па аналізаванай здзелцы з дыяпазнам рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці, складзеным з адпаведных паказчыкаў рэнтабельнасці ў супастаўных здзелках (пры іх адсутнасці – арганізацый, якія ажыццяўляюць супастаўную дзейнасць).

2. Пры выбары канкрэтнага паказчыка рэнтабельнасці ўлічваюцца від дзейнасці, які ажыццяўляе аналізаваны бок здзелкі, яго функцыі, актывы, якія выкарыстоўваюцца, і рызыкі, якія прымаюцца, паўната, дакладнасць і супастаўнасць даных, якія выкарыстоўваюцца для разліку адпаведнага паказчыка рэнтабельнасці, а таксама эканамічная абгрунтаванасць такога паказчыка.

3. Калі рэнтабельнасць па аналізаванай здзелцы меншая за мінімальнае значэнне дыяпазону рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці, указанага ў [пункце 1](#) гэтага артыкула, для карэкціроўкі прыбытку (даходу) прымаецца мінімальнае значэнне такога дыяпазону рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці.

Калі рэнтабельнасць па аналізаванай здзелцы перавышае максімальнае значэнне дыяпазону рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці, указанага ў [пункце 1](#) гэтага артыкула, для карэкціроўкі прыбытку (даходу) прымаецца максімальнае значэнне такога дыяпазону рыначных паказчыкаў рэнтабельнасці.

Артыкул 96. Метады размеркавання прыбытку

1. Метад размеркавання прыбытку заключаецца ў супастаўленні фактычнага размеркавання паміж бакамі аналізаванай здзелкі сукупнага прыбытку (страты), атрыманага (атрыманай) усімі бакамі гэтай здзелкі, з размеркаваннем прыбытку паміж бакамі супастаўных здзелак.

2. Прыбытак (страта) размяркоўваецца паміж бакамі аналізаванай здзелкі (групы аналізаваных аднародных здзелак) на падставе ацэнкі іх укладу ў сукупны прыбытак аналізаванай здзелкі (групы аналізаваных аднародных здзелак).

Прыбытак (страта) па аналізаванай здзелцы (групе аналізаваных аднародных здзелак) размяркоўваецца паміж яе бакамі на падставе ацэнкі ўкладу бакоў у сукупны прыбытак (страту) па наступных крытэрыях:

прапарцыянальна ўкладу ў сукупны прыбытак па аналізаванай здзелцы функцый, якія ажыццяўляюцца бакамі, актываў, якія выкарыстоўваюцца імі, рызык, якія прымаюцца;

прапарцыянальна размеркаванню паміж бакамі прыбытку (страты), атрыманага на ўкладзены ў гэту здзелку капітал (асноўныя сродкі, матэрыяльныя і нематэрыяльныя актывы);

прапарцыянальна размеркаванню прыбытку паміж бакамі супастаўнай здзелкі.

3. Пры прымяненні метаду размеркавання прыбытку паміж бакамі аналізаванай здзелкі (групы аналізаваных аднародных здзелак) размяркоўваецца сукупны ці астаткавы прыбытак (страта) усіх бакоў за падатковы перыяд.

Калі бакі аналізаванай здзелкі (групы аналізаваных аднародных здзелак), сукупны прыбытак (страта) якіх падлягае размеркаванню, вядуць бухгалтарскі ўлік на падставе розных патрабаванняў да бухгалтарскага ўліку, для мэт прымянення метаду размеркавання прыбытку такая бухгалтарская і (ці) фінансавая справаздачнасць павінна быць прыведзена шляхам карэкціровак у адпаведнасць з адзінымі патрабаваннямі да бухгалтарскага ўліку.

Сукупным прыбыткам усіх бакоў аналізаванай здзелкі (групы аналізаваных аднародных здзелак) прызнаецца сума прыбытку ад рэалізацыі тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў усіх бакоў за падатковы перыяд.

Астаткавым прыбыткам (стратай) па аналізаванай здзелцы (групе аналізаваных аднародных здзелак) прызнаецца розніца паміж сукупным прыбыткам (стратай) па аналізаванай здзелцы і сумай разліковага прыбытку (страты) усіх бакоў аналізаванай здзелкі якая вызначаецца для кожнага з іх на аснове аднаго з метадаў вызначэння рыначных цэн.

Пры размеркаванні паміж усімі бакамі аналізаванай здзелкі астаткавага прыбытку (страты) падагульняльная сума прыбытку (страты) кожнага боку аналізаванай здзелкі (групы аналізаваных аднародных здзелак) вызначаецца шляхам падсумоўвання адпаведных разліковага прыбытку (страты) і астаткавага прыбытку (страты).

4. Для размеркавання паміж усімі бакамі аналізаванай здзелкі сукупнага ці астаткавага прыбытку (страты) улічваюцца наступныя паказчыкі:

памер выдаткаў, панесеных бокам аналізаванай здзелкі на стварэнне нематэрыяльных актываў, выкарыстанне якіх уплывае на велічыню фактычна атрыманага прыбытку (страты) па аналізаванай здзелцы;

характарыстыкі персаналу, занятага бокам аналізаванай здзелкі (колькасць, кваліфікацыя, затрачаны ім час, велічыня расходаў на аплату працы), якія ўплываюць на велічыню фактычна атрыманага прыбытку (страты) па аналізаванай здзелцы;

кошт актываў, якія знаходзяцца ў карыстанні (распараджэнні) боку аналізаванай здзелкі, выкарыстанне якіх упывае на велічыню фактычна атрыманага прыбытку (страты) па аналізаванай здзелцы;

іншыя паказчыкі, якія адлюстроўваюць узаемасувязь паміж функцыямі, якія ажыццяўляюцца, актывамі, якія выкарыстоўваюцца, рызыкамі, якія прымаюцца, і велічынёй фактычна атрыманага прыбытку (страты) па аналізаванай здзелцы.

5. Калі прыбытак, атрыманы бокам аналізаванай здзелкі, роўны прыбытку, разлічанаму для гэтага боку ў адпаведнасці з метадам размеркавання прыбытку, ці перавышае яе ці калі страта, панесеная ўказаным бокам, роўная страце, разлічанай для гэтага боку ў адпаведнасці з метадам размеркавання прыбытку, ці меншая за яе, для мэт падаткаабкладання прымаецца адпаведна фактычна атрыманы прыбытак ці фактычна панесеная страта.

Калі прыбытак, атрыманы плацельшчыкам, які з'яўляецца бокам аналізаванай здзелкі, меншы за прыбытак, разлічаны для гэтага боку ў адпаведнасці з метадам размеркавання прыбытку, для мэт падаткаабкладання прымаецца прыбытак, разлічаны для яго ў адпаведнасці з метадам размеркавання прыбытку.

Калі страта, атрыманая плацельшчыкам, які з'яўляецца бокам аналізаванай здзелкі, перавышае страту, разлічаную для гэтага боку ў адпаведнасці з метадам размеркавання прыбытку, для мэт падаткаабкладання прымаецца страта, разлічаная для яго ў адпаведнасці з метадам размеркавання прыбытку.

Карэкціроўка прыбытку (страты) плацельшчыка праводзіцца на падставе супастаўлення прыбытку (страты), вызначанага ў адпаведнасці з гэтым пунктам, з фактычна атрыманым плацельшчыкам прыбыткам (панесенай стратай).

Артыкул 97. Інфармаванне падатковых органаў аб аналізаваных здзелках

1. Плацельшчык абавязаны падаць інфармацыю аб заключанай ім у падатковым перыядзе аналізаванай здзелцы шляхам унясення звестак аб кожнай такой здзелцы ў электронны рахунак-фактуру і накіравання яго з выкарыстаннем Партала электронных рахункаў-фактур, які з'яўляецца інфармацыйным рэсурсам Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь. Звесткі ўносяцца ў электронны рахунак-фактуру незалежна ад цаны здзелкі і адхілення цэн ад рыначных цэн.

2. Плацельшчык абавязаны складаць дакументацыю, якая пацвярджае эканамічную абгрунтаванасць прымененай цаны (далей – дакументацыя), па наступных аналізаваных здзелках:

знешнегандлёвай здзелцы з узаемазалежнай асобай, заключанай плацельшчыкам, уключаным у пералік буйных плацельшчыкаў;

знешнегандлёвай здзелцы па рэалізацыі ці набыцці стратэгічных тавараў па пераліку, які вызначае Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Дакументацыя не складаецца па здзелках:

заклучаных на біржы, калі цана здзелкі склалася па выніках біржавых таргоў, праведзеных у адпаведнасці з заканадаўствам, за выключэннем здзелак з узаемазалежнымі асобамі (у тым ліку здзелак, прыраўнаных да здзелак з узаемазалежнымі асобамі) і рэзідэнтамі афшорных зон;

у дачыненні да якіх у адпаведнасці з гэтай главой заключана пагадненне аб цэнаўтварэнні.

3. Падатковы орган мае права выпатрабаваць у плацельшчыка дакументацыю пры правядзенні праверак, але не раней за 1 чэрвеня года, які ідзе следам за

каляндарным годам, у якім заключаны аналізаваныя здзелкі. Пры правядзенні праверкі, за выключэннем камеральнай праверкі, дакументацыя выпатрабуецца толькі за перыяд, які правяраецца.

4. Дакументацыя падаецца па форме, устаноўленай Міністэрствам па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь, па кожнай аналізаванай здзелцы (групе аналізаваных аднародных здзелак) і павінна ўтрымліваць наступную інфармацыю:

4.1. звесткі аб плацельшчыку (поўнае найменне плацельшчыка, прозвішча, уласнае імя, імя па бацьку (калі гэтакае маецца) кіраўніка, нумар кантактнага тэлефона, найменне і код падатковага органа, уліковы нумар плацельшчыка, код віду эканамічнай дзейнасці);

4.2. звесткі аб аналізаванай здзелцы:

падатковы перыяд, за які падаюцца звесткі аб здзелцы;

найменне, нумар і дата дакумента, у якім вызначана цана здзелкі (дагавор (група дагавораў па аднародных здзелках), дадатак да дагавору, спецыфікацыя і іншае);

від здзелкі (рэалізацыя ці набыццё тавару (работ, паслуг), маёмасных праў);

мэта набыцця тавару (работы, паслугі), маёмасных праў (канчатковае спажыванне, перапродаж, выкарыстанне ў вытворчасці, іншае);

колькасць удзельнікаў здзелкі;

умовы ажыццяўлення выплат (перадаплата (назваць памер у працэнце ад цаны здзелкі), наступная аплата (паказаць перыяд), адтэрміноўка (растэрміноўка, паказаць перыяд)), іншыя асаблівасці ажыццяўлення выплат;

4.3. звесткі аб контрагентце плацельшчыка па аналізаванай здзелцы (поўнае найменне, прозвішча, уласнае імя, імя па бацьку (калі гэтакае маецца) кіраўніка, краіна рэгістрацыі контрагента ці месца яго пастаяннага знаходжання, уліковы нумар плацельшчыка ў краіне рэгістрацыі ці яго аналаг (пры наяўнасці));

4.4. даныя аб узаемазалежнасці бакоў аналізаванай здзелкі, у тым ліку доля прамога ўдзелу, доля ўскоснага ўдзелу, доля прамога і ўскоснага ўдзелу (пры наяўнасці);

4.5. схематычную структуру холдыngu (групы кампаній), поўнае найменне і месцаразмяшчэнне кіруючай кампаніі, указанне асноўнага віду дзейнасці холдыngu (групы кампаній), у якую ўваходзіць плацельшчык;

4.6. апісанне асаблівасцей галіны, да якой адносіцца аналізаваная здзелка і (ці) дзейнасць бакоў аналізаванай здзелкі, стан канкурэнцыі на рынку тавараў (работ, паслуг), доля плацельшчыка на такім рынку;

4.7. апісанне прадмета аналізаванай здзелкі:

найменне тавару (работы, паслугі), маёмасных праў, дадзенай (атрыманай) у карыстанне маёмасці з указаннем кода адзінай Таварнай наменклатуры знешнеэканамічнай дзейнасці Еўразійскага эканамічнага саюза (кода агульнадзяржаўнага класіфікатара Рэспублікі Беларусь АКРБ 007-2012 «Класіфікатар прадукцыі па відах эканамічнай дзейнасці») да дзесяці знакаў;

кошт тавару (работы, паслугі), маёмасных праў, яго колькасць (аб'ём), адзінка вымярэння, цана за адзінку вымярэння, дата адгрузкі (выканання, аказання, атрымання), памер платы за даванне (атрыманне) у карыстанне маёмасці (без уліку падатку на дабаўлены кошт, акцызаў);

якасныя характарыстыкі тавару;

звесткі аб гандлёвай марцы, краіне паходжання, вытворцу;

звесткі аб умовах дастаўкі згодна з Міжнароднымі правіламі тлумачэння гандлёвых тэрмінаў (Інкатэрмс 2010), месца пагрузкі (разгрузкі) тавару ў адпаведнасці з таварасуправаджальнымі дакументамі, від транспарту, якім транспартаваўся тавар;

4.8. апісанне дзейнасці бакоў аналізаванай здзелкі, якое ўключае інфармацыю: аб ажыццяўленні імі ў здзелцы функцый (вытворчая, пасрэдніцкая і іншыя);

аб выкарыстанні пры заключэнні здзелкі матэрыяльных ці нематэрыяльных актываў (офісных памяшканняў, і (ці) вытворчых магутнасцей, і (ці) нематэрыяльных актываў, і (ці) складскіх памяшканняў) ці аб невыкарыстанні ўказаных актываў;

аб уплыве на цану аналізаванай здзелкі выкарыстання таварных знакаў і іншых аналагічных нематэрыяльных актываў;

аб рызыках, якія прымаюцца (вытворчых, прадпрымальніцкіх і іншых);

аб сярэдняспісачнай колькасці работнікаў за каляндарны год;

аб іншых фактах, якія ўплываюць на вызначэнне цэн на тавары (работы, паслугі) у аналізаванай здзелцы;

4.9. звесткі аб стратэгіі продажаў плацельшчыка, якая паўплывала на цану здзелкі (пры наяўнасці), фінансавае становішча плацельшчыка;

4.10. звесткі аб даходах і расходах па аналізаванай здзелцы:

выручка ад рэалізацыі тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў (без уліку падатку на дабаўлены кошт, акцызаў);

сабекошт рэалізаванай прадукцыі, тавараў (работ, паслуг);

прыбытак (страта) ад рэалізацыі тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў;

кіраўніцкія расходы і расходы на рэалізацыю;

цана наступнай рэалізацыі тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў узаемазалежнай асобай (пры наяўнасці такой рэалізацыі), атрыманы ёй прыбытак (страта) ад такой рэалізацыі тавараў (работ, паслуг), маёмасных праў, а таксама панесеныя ёй выдаткі (расходы), яе валавая рэнтабельнасць;

звесткі аб іншых фактах, якія паўплывалі на цану (рэнтабельнасць), прымененую плацельшчыкам пры заключэнні здзелкі, у тым ліку разлік (калькуляцыя) цаны;

4.11. звесткі (пры наяўнасці) аб цэнах на ідэнтычныя (пры іх адсутнасці – аднародныя) тавары (работы, паслугі), маёмасныя правы ці аб рэнтабельнасці іншых арганізацый, якія заключылі супастаўныя здзелкі, з указаннем крыніц інфармацыі і дадаваннем дакументаў, якія ўтрымліваюць звесткі аб цэнах (рэнтабельнасці). Калі крыніцай інфармацыі з'яўляюцца даныя з сеткі Інтэрнэт, указваецца сайт, на якім размешчаны такія даныя, і (ці) прадстаўляецца графічная выява экрана (скрыншот) інтэрнэт-старонкі;

4.12. даныя аб падыходах плацельшчыка да вызначэння цаны здзелкі:

метады вызначэння рыначных цэн, які выкарыстоўвае плацельшчык (пры выкарыстанні), і абгрунтаванне яго выбару;

інфармацыя аб цэнах на ідэнтычныя (пры іх адсутнасці – аднародныя) тавары (работы, паслугі), маёмасныя правы, якія рэалізуюцца плацельшчыкам асобе, якая не з'яўляецца ўзаемазалежнай, ці набытыя ім у такой асобы;

інфармацыя аб паказчыках рэнтабельнасці, якія склаліся ў супастаўных здзелках;

4.13. звесткі аб праведзенай плацельшчыкам карэкціроўцы падатковай базы падатку на прыбытак і суме такой карэкціроўкі (пры яе карэкціроўцы).

5. Падатковы орган мае права выпатрабаваць у плацельшчыка эканамічнае абгрунтаванне прымененай цаны (далей – эканамічнае абгрунтаванне) па аналізаваных здзелках, за выключэннем здзелак, па якіх плацельшчык абавязаны падаваць дакументацыю.

Эканамічнае абгрунтаванне падаецца плацельшчыкам на падставе паведамлення падатковага органа, накіраванага ў парадку, устаноўленым часткай першай [пункта 8](#) артыкула 73 гэтага Кодэкса, ці па запыце падатковага органа, накіраваным у парадку, устаноўленым часткай першай [пункта 2](#) артыкула 79 гэтага Кодэкса.

Эканамічнае абгрунтаванне падаецца па форме, устаноўленай Міністэрствам па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь, па кожнай аналізаванай здзелцы (групе аналізаваных аднародных здзелак) і павінна ўтрымліваць інфармацыю, прадугледжаную [падпунктамі 4.1–4.4, 4.7, 4.10 і 4.11](#) пункта 4 гэтага артыкула.

6. Апрача эканамічнага абгрунтавання ці дакументацыі плацельшчык мае права падаць іншую інфармацыю, якая пацвярджае, што камерцыйныя і (ці) фінансавыя ўмовы заключанай ім здзелкі адпавядаюць тым, які мелі месца ў супастаўных здзелках.

7. Падатковы орган мае права выпатрабаваць у дзяржаўных органаў, іншых арганізацый інфармацыю, неабходную для вызначэння рыначнай цаны аналізаванай здзелкі. Такая інфармацыя выпатрабуецца і прадстаўляецца ў парадку і тэрміны, вызначаныя [пунктам 2](#) артыкула 79 гэтага Кодэкса.

Артыкул 98. Агульныя палажэнні аб пагадненні аб цэнаўтварэнні

1. Плацельшчыкі, уключаныя ў пералік буйных плацельшчыкаў і (ці) якія заключылі аналізаваныя здзелкі ў суме больш за 2 000 000 беларускіх рублёў (без уліку падатку на дабаўлены кошт, акцызаў), маюць права звярнуцца ў Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь з заявай аб заключэнні пагаднення аб цэнаўтварэнні.

2. Пагадненне аб цэнаўтварэнні ўяўляе сабой пагадненне паміж плацельшчыкам, указаным у [пункце 1](#) гэтага артыкула, і Міністэрствам па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь аб парадку вызначэння цэн для мэт падаткаабкладання і (ці) прымянення метадаў вызначэння рыначных цэн.

3. Прадметам пагаднення аб цэнаўтварэнні з'яўляюцца:

віды і (ці) пералікі здзелак і тавараў (работ, паслуг), якія кантралююцца, маёмасных праў, у дачыненні да якіх заключаецца пагадненне;

парадак вызначэння цэн і (ці) апісанне і парадак прымянення метадык цэнаўтварэння для мэт падаткаабкладання;

пералік крыніц інфармацыі, якія выкарыстоўваюцца пры вызначэнні адпаведнасці цэн, прымененых у здзелках;

тэрмін дзеяння пагаднення;

пералік, парадак і тэрміны падачы дакументаў (звестак), якія пацвярджаюць выкананне ўмоў пагаднення аб цэнаўтварэнні.

4. Па пагадненні бакоў могуць быць устаноўлены іншыя ўмовы пагаднення аб цэнаўтварэнні, апрача ўказаных у [пункце 3](#) гэтага артыкула.

5. Пагадненне аб цэнаўтварэнні можа быць заключана па адной ці некалькіх аднародных здзелках на тэрмін, які не перавышае тры каляндарныя гады.

Пры гэтым дзеянне пагаднення аб цэнаўтварэнні можа быць распаўсюджана на перыяд з 1-га дня каляндарнага года, у якім плацельшчык звярнуўся ў

Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь з заявай аб заключэнні пагаднення, да дня ўступлення ў сілу ўказанага пагаднення.

6. Плацельшчык пры прытрымліванні ім усіх умоў пагаднення аб цэнаўтварэнні мае права звярнуцца ў Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь з заявай аб прадаўжэнні тэрміну дзеяння такога пагаднення.

Пагадненне аб цэнаўтварэнні можа быць прадоўжана па пагадненні бакоў не больш чым на два каляндарныя гады.

Артыкул 99. Парадак заключэння пагаднення аб цэнаўтварэнні

1. Да заявы аб заключэнні пагаднення аб цэнаўтварэнні плацельшчык прыкладае:

праект пагаднення аб цэнаўтварэнні ў двух экзэмплярах;
дакументы аб дзейнасці плацельшчыка, звязанай з здзелкамі, якія кантралююцца, у дачыненні да якіх плацельшчык прапануе заключыць пагадненне аб цэнаўтварэнні, з інфармацыяй аб такіх здзелках;

бухгалтарскую і (ці) фінансавую справаздачнасць за апошні фінансавы год;
дакумент, які пацвярджае выплату дзяржаўнай пошліны за разгляд заявы аб заключэнні пагаднення аб цэнаўтварэнні.

Плацельшчык мае права прыкласці да заявы іншыя дакументы і (ці) інфармацыю, якія маюць значэнне пры заключэнні пагаднення аб цэнаўтварэнні.

Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь пры разглядзе заявы аб заключэнні пагаднення аб цэнаўтварэнні мае права запытаць у плацельшчыка не прадугледжаныя часткай першай гэтага пункта дакументы і (ці) інфармацыю, неабходныя для заключэння такога пагаднення.

2. Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь разглядае падазненныя плацельшчыкам у адпаведнасці з [пунктам 1](#) гэтага артыкула заяву і дакументы на працягу трох месяцаў з дня іх атрымання. Указаны тэрмін можа быць прадоўжаны да шасці месяцаў у выпадку неабходнасці атрымання інфармацыі з замежнай дзяржавы.

3. Па выніках разгляду заявы і дакументаў Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь заключае пагадненне аб цэнаўтварэнні ці прымае рашэнне аб адмове ад заключэння пагаднення аб цэнаўтварэнні, а ў выпадку неабходнасці дапрацоўкі праекта пагаднення паведамляе аб гэтым плацельшчыку на працягу трох працоўных дзён з дня, які ідзе следам за днём адпаведна падпісання пагаднення, прыняцця рашэння аб адмове падпісаць пагадненне ці аб яго дапрацоўцы.

4. Пасля падпісання Міністрам па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь (яго намеснікам) пагаднення аб цэнаўтварэнні адзін экзэмпляр такога пагаднення накіроўваецца плацельшчыку, а яго копія – у падатковы орган па месцы пастаноўкі на ўлік плацельшчыка.

5. Падставай для прыняцця рашэння аб адмове ад заключэння пагаднення аб цэнаўтварэнні з'яўляецца выснова аб тым, што ў выніку прымянення прапанаванага плацельшчыкам у праекце пагаднення аб цэнаўтварэнні парадку вызначэння цэн і (ці) метадаў цэнаўтварэння не будзе забяспечвацца рэалізацыя палажэнняў часткі другой [пункта 3](#) артыкула 87 гэтага Кодэкса.

6. Плацельшчык на працягу трох месяцаў з дня накіравання яму паведамлення аб неабходнасці дапрацоўкі праекта пагаднення аб цэнаўтварэнні падае ў Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь два экзэмпляры дапрацаванага праекта пагаднення аб цэнаўтварэнні, а таксама дадатковыя

дакументы і (ці) інфармацыю, якія маюць значэнне для яго заключэння (пры іх наяўнасці).

Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь на працягу паўтара месяца з дня атрымання дапрацаванага праекта пагаднення аб цэнаўтварэнні, але не болей за адзін год з дня атрымання заявы, дакументаў і (ці) інфармацыі, прадугледжанай часткай першай пункта 1 гэтага артыкула, заключае такое пагадненне ці прымае рашэнне аб адмове ад заключэння пагаднення аб цэнаўтварэнні, аб чым інфармуе плацельшчыка на працягу трох працоўных дзён з дня, які ідзе следам за днём падпісання пагаднення ці прыняцця рашэння аб адмове ў падпісанні.

7. Рашэнне аб адмове ад заключэння пагаднення аб цэнаўтварэнні і паведамленне аб неабходнасці дапрацоўкі праекта пагаднення аб цэнаўтварэнні могуць быць абскарджаны плацельшчыкам у суд.

8. Да не ўрэгуляваных гэтым артыкулам адносін, звязаных з заключэннем пагаднення аб цэнаўтварэнні, прымяняюцца палажэнні заканадаўства аб адміністрацыйных працэдурах.

Артыкул 100. Парадак датэрміновага спынення пагаднення аб цэнаўтварэнні

1. Дзеянне пагаднення аб цэнаўтварэнні можа быць спынена да заканчэння тэрміну яго дзеяння па рашэнні Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь у наступных выпадках:

плацельшчык парушыў умовы пагаднення аб цэнаўтварэнні;

выяўлены недакладныя звесткі ў дакументах і (ці) інфармацыі, пададзеных з заявай аб заключэнні пагаднення аб цэнаўтварэнні;

у тэрміны, устаноўленыя пагадненнем аб цэнаўтварэнні, не пададзены дакументы і (ці) інфармацыя, якія пацвярджаюць выкананне ўмоў пагаднення аб цэнаўтварэнні;

дакументы і (ці) інфармацыя, якія пацвярджаюць выкананне ўмоў пагаднення аб цэнаўтварэнні, пададзены не ў поўным аб'ёме і (ці) з недакладнымі звесткамі.

2. Пагадненне аб цэнаўтварэнні таксама можа быць скасавана датэрмінова па пагадненні бакоў ці па рашэнні суда.

3. Рашэнне Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь аб спыненні дзеяння пагаднення аб цэнаўтварэнні накіроўваецца плацельшчыку не пазней за пяць працоўных дзён з дня яго прыняцця. Копія ўказанага рашэння адначасова накіроўваецца Міністэрствам па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь у падатковы орган па месцы пастаноўкі плацельшчыка на ўлік.

4. Рашэнне Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь аб спыненні дзеяння пагаднення аб цэнаўтварэнні можа быць абскарджана плацельшчыкам у суд.

Артыкул 101. Праверка выканання пагаднення аб цэнаўтварэнні

Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь правярае выкананне плацельшчыкам пагаднення аб цэнаўтварэнні.

Калі плацельшчык не захавай умовы пагаднення аб цэнаўтварэнні, даналічэнне падатку на прыбытак ці змяншэнне сум страты ў дачыненні да тых, здзелаў, якія

кантралююцца, цэны па якіх (метады іх вызначэння) былі ўзгоднены ў пагадненні аб цэнаўтварэнні, не праводзіцца.

РАЗДЗЕЛ IV АБСКАРДЖАННЕ РАШЭННЯЎ ПАДАТКОВЫХ ОРГАНАЎ. ПАДАТКОВЫЯ І МЫТНЫЯ ОРГАНЫ

ГЛАВА 12 ПАРАДАК І ТЭРМІНЫ АБСКАРДЖАННЯ РАШЭННЯЎ ПАДАТКОВЫХ ОРГАНАЎ, ДЗЕЯННЯЎ (БЯЗДЗЕЙНАСЦІ) ІХ СЛУЖБОВЫХ АСОБ

Артыкул 102. Права на абскарджанне

Кожная асоба мае права абскардзіць рашэнні падатковых органаў, у тым ліку патрабаванні (прадпісанні) аб ліквідацыі парушэнняў, дзеянні (бяздзейнасць) іх службовых асоб, калі такая асоба мяркуе, што такія рашэнні ці дзеянні (бяздзейнасць) парушаюць яе правы і (ці) законныя інтарэсы.

Артыкул 103. Парадак абскарджання

1. Рашэнні падатковых органаў, дзеянні (бяздзейнасць) іх службовых асоб могуць быць абскарджаны ў вышэйстаячы падатковы орган ці вышэйстаячай службовай асобе, якой службовыя асобы, дзеянні (бяздзейнасць) якіх абскарджваюцца, непасрэдна падначаленыя, і (ці) у суд.

Падача скаргі ў вышэйстаячы падатковы орган ці вышэйстаячай службовай асобе не выключае права на падачу скаргі ў суд. Абскарджанне рашэння падатковага органа, дзеянняў (бяздзейнасці) яго службовых асоб у судовым парадку ажыццяўляецца ў адпаведнасці з грамадзянскім працэсуальным ці гаспадарчым працэсуальным заканадаўствам. Пры гэтым скарга на рашэнне падатковага органа, дзеянні (бяздзейнасць) яго службовых асоб можа быць пададзена ў эканамічны суд на працягу года з дня яго вынясення (іх здзяйснення).

2. Нормы гэтай главы не распаўсюджваюцца на рашэнні падатковых органаў і дзеянні (бяздзейнасць) іх службовых асоб, прынятыя (здзейсненыя) у адміністрацыйным працэсе.

Артыкул 104. Парадак і тэрміны падачы скаргі ў вышэйстаячы падатковы орган ці вышэйстаячай службовай асобе падатковага органа

1. Скарга на рашэнне інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь па раёне, горадзе, раёне ў горадзе можа быць пададзена ў інспекцыю Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь па вобласці, горадзе Мінску (па тэрытарыяльнасці) ці ў Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь на працягу трыццаці каляндарных дзён з дня яго вынясення.

2. Скарга на дзеянні (бяздзейнасць) службовай асобы інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь па раёне, горадзе, раёне ў горадзе можа быць пададзена вышэйстаячай службовай асобе, якой службовая асоба, дзеянні (бяздзейнасць) якой абскарджваюцца, непасрэдна падначаленыя, на працягу трыццаці каляндарных дзён з дня здзяйснення такіх дзеянняў (бяздзейнасці).

У выпадку нязгоды з рашэннем, вынесеным вышэйстаячай службовай асобай інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь па раёне, горадзе,

раёне ў горадзе, скарга можа быць пададзена ў інспекцыю Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь па вобласці, горадзе Мінску (па тэрытарыяльнасці) ці ў Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь на працягу трыццаці календарных дзён з дня яго вынясення.

3. У выпадку нязгоды з рашэннем, вынесеным інспекцыяй Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь па вобласці, горадзе Мінску ў адпаведнасці з пунктам 1 ці часткай другой пункта 2 гэтага артыкула, скарга можа быць пададзена ў Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь на працягу трыццаці календарных дзён з дня яго вынясення.

4. Скарга на рашэнне інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь па вобласці, горадзе Мінску можа быць пададзена на працягу трыццаці календарных дзён з дня яго вынясення ў Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь.

5. Скарга на дзеянні (бяздзейнасць) службовых асоб інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь па вобласці, горадзе Мінску можа быць пададзена вышэйстаячай службовай асобе на працягу трыццаці календарных дзён з дня здзяйснення такіх дзеянняў (бяздзейнасці).

У выпадку нязгоды з рашэннем, вынесеным вышэйстаячай службовай асобай інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь па вобласці, горадзе Мінску, скарга можа быць пададзена ў Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь на працягу трыццаці календарных дзён з дня яго вынясення.

6. Скарга на дзеянні (бяздзейнасць) службовых асоб Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь можа быць пададзена Міністру па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь на працягу трыццаці календарных дзён з дня здзяйснення такіх дзеянняў (бяздзейнасці).

7. Пропуск тэрміну падачы скаргі з'яўляецца падставай для адмовы ў яе разглядзе. У выпадку пропуску па ўважлівай прычыне тэрміну падачы скаргі гэты тэрмін па заяве асобы, якая падае скаргу, можа быць адноўлены вышэйстаячым падатковым органам ці вышэйстаячай службовай асобай падатковага органа, які(ая) атрымаў(ла) такую скаргу і якому (якой) службовыя асобы, рашэнне ці дзеянні (бяздзейнасць) якіх абскарджваюцца, непасрэдна падпарадкаваны.

8. Скарга на рашэнне падатковага органа, дзеянні (бяздзейнасць) яго службовых асоб падаецца ў пісьмовай ці электроннай форме. Фізічныя асобы, якія не з'яўляюцца індывідуальнымі прадпрымальнікамі, могуць падаць скаргу ў электронным выглядзе праз асабісты кабінет плацельшчыка. Да скаргі павінны быць прыкладзены дакументы, якія абгрунтоўваюць яе.

9. Асоба, якая падала скаргу, да прыняцця рашэння па гэтай скарге можа адклікаць яе на падставе заявы, якая падаецца па форме, прадугледжанай для падачы такой скаргі.

Артыкул 105. Разгляд скаргі вышэйстаячым падатковым органам ці вышэйстаячай службовай асобай падатковага органа

1. Скарга разглядаецца ў месячны тэрмін з дня яе атрымання.

2. Па выніках разгляду скаргі на рашэнне падатковага органа вышэйстаячы падатковы орган ці вышэйстаячая службовая асоба (пры адсутнасці вышэйстаячага падатковага органа), якой службовыя асобы, якія прынялі рашэнне, непасрэдна падначаленыя, мае права:

пакінуць рашэнне без змянення, а скаргу без задавальнення;

адмяніць рашэнне поўнасьцю ці часткова;
адмяніць рашэнне і прызначыць дадатковую праверку;
унесці змяненні ў рашэнне.

Па выніках разгляду скаргі на дзеянні (бяздзейнасць) службовай асобы падатковага органа вышэйстаячы падатковы орган ці вышэйстаячая службовая асоба мае права:

задаволіць скаргу;
пакінуць скаргу без задавальнення.

3. Рашэнне па скарге на працягу трох працоўных дзён з дня яго прыняцця накіроўваецца асобе, якая падала скаргу, заказным пісьмом з паведамленнем аб уручэнні ці ўручаецца яму ці яго прадстаўніку пад роспіс. Копія рашэння ў такі ж тэрмін накіроўваецца ў падатковы орган, рашэнне ці дзеянні (бяздзейнасць) службовых асоб якой былі абскарджаны.

ГЛАВА 13 ПАДАТКОВЫЯ І МЫТНЫЯ ОРГАНЫ

Артыкул 106. Падатковыя органы

1. Падатковыя органы з'яўляюцца дзяржаўнымі органамі, якія валодаюць правамі юрыдычнай асобы, і ў межах сваёй кампетэнцыі праводзяць дзяржаўную палітыку і ажыццяўляюць рэгуляванне і кіраванне ў сферы падаткаабкладання.

2. У выпадках, прадугледжаных заканадаўчымі актамі, паўнамоцтвамі падатковых органаў могуць валодаць мытныя органы і іншыя ўпаўнаважаныя дзяржаўныя органы.

Падатковыя органы, а таксама мытныя органы і іншыя дзяржаўныя органы, якія валодаюць паўнамоцтвамі падатковых органаў, ажыццяўляюць свае функцыі і ўзаемадзейнічаюць пры дапамозе рэалізацыі праў і выканання абавязкаў, устаноўленых заканадаўствам.

Артыкул 107. Права падатковых органаў і іх службовых асоб

1. Падатковыя органы і іх службовыя асобы маюць права:

1.1. атрымліваць ад плацельшчыка неабходныя для падліку, выплаты і спагнання падаткаў, збораў (пошлін) дакументы (іх копіі), іншую інфармацыю, якая датычыцца дзейнасці і маёмасці плацельшчыка;

1.2. у выпадках, устаноўленых гэтым Кодэксам, прыпыняць аперацыі па рахунках, электронных кашальках плацельшчыка, а таксама накладаць арышт на маёмасць плацельшчыка;

1.3. праводзіць мерапрыемствы па выяўленні маёмасці плацельшчыка, а таксама яго дэбітараў;

1.4. у выпадках, устаноўленых гэтым Кодэксам, заключаць дагавор закладу, дагавор паручыцельства, прымаць банкаўскую гарантыю;

1.5. прымаць наяўныя грашовыя сродкі ў кошт выплаты падаткаў, збораў (пошлін), пеняў;

1.6. звяртацца да натарыуса за здзяйсненнем выканаўчых надпісаў аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт маёмасці плацельшчыка, за выключэннем маёмасці арганізацыі-плацельшчыка;

1.7. накіроўваць у суд іскі (заявы):

1.7.1. аб спагнанні падатку, збору (пошліны), пеняў за кошт маёмасці плацельшчыка;

1.7.2. аб ліквідацыі арганізацыі ці спыненні дзейнасці індывідуальнага прадпрымальніка;

1.7.3. аб прызнанні дзейнасці, якая ажыццяўляецца плацельшчыкам, незаконнай у выпадку парушэння ўстаноўленага парадку яе ажыццяўлення, а таксама аб прызнанні здзелак (дагавораў) несапраўднымі;

1.7.4. аб эканамічнай неплацежаздольнасці (банкруцтве) плацельшчыка;

1.7.5. аб прыцягненні да субсідыярнай адказнасці ўласнікаў маёмасці арганізацыі, заснавальнікаў (удзельнікаў) ці іншых асоб, у тым ліку кіраўніка арганізацыі, якія маюць права даваць абавязковыя для арганізацыі ўказанні ці маюць магчымасць іншым чынам вызначаць яе дзеянні;

1.7.6. іншыя іскі (заявы), прадугледжаныя заканадаўствам;

1.8. у дачыненні да плацельшчыкаў, якія маюць запазычанасць па выплатах у бюджэт, уводзіць часовае абмежаванне на зняцце імі транспартных сродкаў з уліку ў парадку, устаноўленым Міністэрствам па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь і Міністэрствам унутраных спраў Рэспублікі Беларусь. Адначасова з увядзеннем часовага абмежавання на зняцце транспартных сродкаў з уліку падатковы орган інфармуе аб гэтым плацельшчыка;

1.9. уносіць прадстаўленні (прапановы) аб ліквідацыі арганізацый і спыненні дзейнасці індывідуальных прадпрымальнікаў;

1.10. выносіць ліцэнзіяту патрабаванне (прадпісанне) аб ліквідацыі выяўленых парушэнняў і ўстанаўліваць тэрмін іх ліквідацыі;

1.11. уносіць прадстаўленне ў ліцэнзуючы орган аб прыпыненні дзеяння спецыяльнага дазволу (ліцэнзіі) на ажыццяўленне відаў дзейнасці ў выпадках, устаноўленых заканадаўчымі актамі;

1.12. атрымліваць ад дзяржаўных органаў, іншых арганізацый, натарыусаў, банкаў і фізічных асоб на бязвыплатнай аснове неабходныя для выканання ўскладзеных на падатковыя органы абавязкаў дакументы і (ці) інфармацыю (уключаючы звесткі з баз даных (улікаў), інфармацыйных сістэм шляхам перадачы інфармацыйнага масіву ці давання аддаленага доступу), у тым ліку звесткі, якія складаюць камерцыйную, прафесійную, банкаўскую і (ці) іншую тайну, якая ахоўваецца законам, з прытрымліваннем патрабаванняў, устаноўленых заканадаўчымі актамі;

1.13. атрымліваць заключэнні адпаведных экспертаў ці спецыялістаў;

1.14. атрымліваць персанальныя даныя фізічных асоб без іх пісьмовай згоды для фарміравання, вядзення, актуалізацыі і выключэння звестак аб плацельшчыках (іншых абавязаных асобах), якія ўтрымліваюцца ў Дзяржаўным рэестры плацельшчыкаў (іншых абавязаных асоб). Указаныя звесткі могуць давацца па пісьмовым запыце, на падставе пагаднення аб даванні персанальных даных, у тым ліку шляхам аддаленага доступу да інфармацыйных сістэм, якія ўтрымліваюць такія даныя;

1.15. пры правядзенні праверкі:

1.15.1. правяраць у плацельшчыкаў і іх прадстаўнікоў дакументы, якія сведчаць асобу, і (ці) дакументы, якія пацвярджаюць паўнамоцтвы, патрабаваць і атрымліваць ад плацельшчыкаў неабходныя для праверкі дакументы (іх копіі), у тым ліку ў электронным выглядзе, іншую інфармацыю, якая датычыцца іх дзейнасці і маёмасці;

1.15.2. выклікаць у падатковыя органы плацельшчыкаў, іх прадстаўнікоў, а таксама іншых асоб, якія маюць дакументы і (ці) інфармацыю аб дзейнасці плацельшчыкаў, у дачыненні да якіх праводзіцца праверка;

1.16. пры правядзенні праверкі, за выключэннем камеральнай:

1.16.1. правяраць наяўныя грошы ў касе і ў падсправаздачных асоб, каштоўныя паперы і іншую маёмасць;

1.16.2. мець доступ на тэрыторыю ці ў памяшканне плацельшчыка і рабіць агляд тэрыторыі ці памяшкання плацельшчыка, якія выкарыстоўваюцца для ажыццяўлення дзейнасці, ці іншых аб'ектаў для вызначэння адпаведнасці фактычных даных аб аб'ектах дакументальным даным, пададзеным плацельшчыкам (якія ёсць у яго);

1.16.3. патрабаваць правядзення інвентарызацыі маёмасці, а таксама правяраць яе вынікі і апячатваць касы, памяшканні, месцы захоўвання дакументаў і (ці) маёмасці плацельшчыка;

1.16.4. адбіраць арыгіналы дакументаў плацельшчыка ці патрабаваць падачы выпісак з іх ці копій;

1.16.5. праводзіць асабісты агляд плацельшчыка і яго прадстаўнікоў, агляд рэчаў, дакументаў, каштоўнасцей і транспартных сродкаў, якія знаходзяцца пры іх.

Асабісты агляд плацельшчыка і яго прадстаўнікоў, агляд рэчаў, дакументаў, каштоўнасцей і транспартных сродкаў, якія знаходзяцца пры іх, з'яўляецца выключнай формай кантрольнага мерапрыемства і праводзіцца ў межах, неабходных для выяўлення дакументаў, грашовых сродкаў, іншых прадметаў ці прылад, якія сведчаць аб парушэнні заканадаўства. Да пачатку правядзення асабістага агляду плацельшчыкаў і іх прадстаўнікоў, агляду рэчаў, дакументаў, каштоўнасцей і транспартных сродкаў, якія знаходзяцца пры іх, правяральнікі абавязаны прапанаваць асобе, якая аглядаецца, добраахвотна прад'явіць рэчы (у тым ліку грашовыя сродкі), дакументы, каштоўнасці, якія ёсць у яе пры сабе, і забяспечыць доступ да агляду транспартнага сродку.

Асабісты агляд плацельшчыка і яго прадстаўнікоў праводзіцца асобай аднаго полу з асобай, якая аглядаецца і ў прысутнасці панятых таго ж полу. Асабісты агляд праводзіцца ў асобным памяшканні.

Па выніках асабістага агляду плацельшчыка і яго прадстаўнікоў, агляду рэчаў, дакументаў, каштоўнасцей і транспартных сродкаў, якія знаходзяцца пры іх, складаецца акт у адпаведнасці з заканадаўствам;

1.17. у выпадках і парадку, устаноўленых заканадаўствам, накіроўваць з адабраннем ці без адабрання гульнявыя аўтаматы, касавыя падсумавальныя апараты, у тым ліку сумешчаныя з таксометрамі, білетадрукуючыя машыны на тэхнічны агляд;

1.18. праводзіць маніторынг у парадку, устаноўленым Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь;

1.19. у выпадках і парадку, устаноўленых заканадаўствам, ствараць падатковыя пасты, забяспечваючы знаходжанне службовых асоб падатковых органаў на тэрыторыі і (ці) у памяшканнях плацельшчыка;

1.20. праводзіць кантрольныя закупкі таварна-матэрыяльных каштоўнасцей, кантрольныя афармленні заказаў на выкананне работ, аказанне паслуг для праверкі прытрымлівання заканадаўства, у тым ліку вызначанага парадку прыёму наяўных грашовых сродкаў.

Кантрольная закупка таварна-матэрыяльных каштоўнасцей, кантрольныя афармленні заказаў на выкананне работ, аказанне паслуг – спосаб кантролю, выражаны ў штучным стварэнні службовымі асобамі падатковых органаў сітуацыі па набыцці таварна-матэрыяльных каштоўнасцей, афармленні заказаў на выкананне работ, аказанне паслуг без мэты іх набыцця (спажывання) ці наступнай рэалізацыі;

1.21. у выпадках, устаноўленых заканадаўствам, рабіць арышт і (ці) адабранне рэчаў і таварна-матэрыяльных каштоўнасцей плацельшчыка, якія з'яўляюцца прадметамі парушэння падатковага і іншага заканадаўства, а таксама прыладамі і сродкамі здзяйснення парушэння заканадаўства;

1.22. выкарыстоўваць тэхнічныя сродкі, у тым ліку апаратуру, якая ажыццяўляе гука- і відэазапіс, кіна- і фотаздымку, капіраванне, прылады для сканіравання дакументаў, ідэнтыфікатары скрытых выяў для кантролю за прытрымліваннем заканадаўства, збору і фіксацыі доказаў, якія пацвярджаюць факты правапарушэнняў у парадку, устаноўленым Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь;

1.23. ажыццяўляць дзейнасць па тэхнічнай і (ці) крыптаграфічнай абароне інфармацыі ў частцы засведчання формы знешняга прадстаўлення электроннага дакумента на папяровым носьбіце, які падаецца ў падатковы орган ці падатковым органам.

2. Падатковыя органы маюць таксама і іншыя правы, вызначаныя заканадаўчымі актамі.

3. Пры адсутнасці ў плацельшчыка, які правяраецца, ці непадачы ім дакументаў бухгалтарскага, падатковага ўліку і (ці) іншых дакументаў, звязаных з падаткаабкладаннем, пры правядзенні праверкі ў адпаведнасці з абзацамі другім, шостым, дзевятым і дзясятым [падпункта 2.2](#) пункта 2 артыкула 72 гэтага Кодэкса, мытным заканадаўствам, а таксама ў адпаведнасці з заканадаўчымі актамі, які вызначае адзіны парадак правядзення кантрольнай (нагляднай) дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь, падатковы і мытны органы мае права, калі іншае не прадугледжана Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, вызначаць у парадку, устаноўленым Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь ці мытным заканадаўствам, памер належных да выплаты ў бюджэт сум падаткаў, збораў (пошлін) на падставе звестак аб руху грашовых сродкаў па рахунках у банку і (ці) звестак аб плацельшчыку, атрыманых ад іншых дзяржаўных органаў, юрыдычных і фізічных асоб, ці разліковым метадам на падставе звестак аб юрыдычных асобах і індывідуальных прадпрыемствах, якія ажыццяўляюць аналагічныя віды дзейнасці.

Сумы падаткаў, збораў (пошлін), вызначаныя ў парадку, указаным у частцы першай гэтага пункта, пераглядаюцца падатковым ці мытным органам пры ўмове аднаўлення плацельшчыкам бухгалтарскага, падатковага ўліку і падачы дакументаў бухгалтарскага, падатковага ўліку і (ці) іншых дакументаў, звязаных з падаткаабкладаннем, але не пазней за адзін месяц з дня ўручэння (накіравання) плацельшчыку ці яго прадстаўніку акта праверкі.

4. Падатковыя органы пры кантролі за выкананнем іншай абавязанай асобай падатковага абавязацельства плацельшчыка карыстаюцца правамі, устаноўленымі гэтым Кодэксам.

5. Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь мае права ў адпаведнасці з гэтым Кодэксам ці іншымі актамі падатковага заканадаўства:

прымаць нарматыўныя прававыя акты, абавязковыя для выканання плацельшчыкамі, падатковымі органамі і іх службовымі асобамі;

зацвярджаць формы і фарматы прадугледжаных гэтым Кодэксам і іншымі актамі падатковага заканадаўства дакументаў і (ці) інфармацыі, у тым ліку падатковых дэкларацый (разлікаў), а таксама ўстанаўліваць парадак іх запаўнення, падачы (накіравання), прыёму і апрацоўкі.

Артыкул 108. Абавязкі падатковых органаў і іх службовых асоб

1. Падатковыя органы і іх службовыя асобы абавязаны:

1.1. дзейнічаць у строгай адпаведнасці з заканадаўствам, карэктна і ўважліва адносіцца да плацельшчыкаў, іх прадстаўнікоў, не зневажаць іх гонар, годнасць, дзелавую рэпутацыю;

1.2. весці ўлік плацельшчыкаў (ва ўстаноўленых выпадках – іншых абавязаных асоб) у Дзяржаўным рэестры плацельшчыкаў (іншых абавязаных асоб) і іншых устаноўленых заканадаўствам рэестрах;

1.3. кантраляваць выкананне падатковага заканадаўства, правільны падлік, поўную і своєчасовую выплату падаткаў, збораў (пошлін), пеняў, а таксама за правільнасць спагнання, своєчасовасць і паўнату пералічэння ў бюджэт падаткаў, збораў (пошлін);

1.4. залічваць ці вяртаць залішне заплачаныя ці залішне спагнаныя сумы падаткаў, збораў (пошлін), пеняў і працэнтаў па іх;

1.5. спаганяць незаплачаныя (не поўнасьцю заплачаныя) сумы падатку, збору (пошліны), пеняў і забяспечваць невыкананае падатковае абавязацельства налічэннем пеняў;

1.6. улічваць належныя да выплаты і фактычна заплачаныя плацельшчыкамі сумы падаткаў, збораў (пошлін), пеняў, складаць і падаваць падатковую справаздачнасць па форме і ў парадку, устаноўленым заканадаўствам;

1.7. штомесяц не пазней за 15-ты дзень месяца, які ідзе следам за справаздачным, размяшчаць на афіцыйным сайце Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь у сетцы Інтэрнэт у парадку, устаноўленым Міністэрствам па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь, пералік арганізацый і індывідуальных прадпрымальнікаў, якія маюць на 1-ты дзень месяца, які ідзе следам за справаздачным, запазычанасць па падатках, зборах (пошлінах), пенях, кантроль за якімі ўскладзены на падатковыя органы.

Пералік павінен утрымліваць звесткі аб уліковым нумары плацельшчыка, поўным найменні арганізацыі, прозвішчы, уласным імені, імені па бацьку (калі гэтакае маецца) індывідуальнага прадпрымальніка, даце пагашэння запазычанасці па падатках, зборах (пошлінах), пенях;

1.8. даваць растлумачэнні плацельшчыкам аб пытаннях прымянення падатковага заканадаўства, у тым ліку па ўзгадненні з Міністэрствам прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Рэспублікі Беларусь ці яго тэрытарыяльнымі органамі (абласнымі, Мінскім гарадскім камітэтамі прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя) – па пытаннях вызначэння падатковай базы экалагічнага падатку і падатку за здабычу (вынятку) прыродных рэсурсаў;

1.9. ажыццяўляць у межах кампетэнцыі адміністрацыйныя працэдуры;

1.10. праводзіць праверкі;

1.11. патрабаваць ад плацельшчыкаў ліквідацыі выяўленых парушэнняў заканадаўства і кантраляваць выкананне гэтых патрабаванняў;

1.12. накіроўваць (уручаць) плацельшчыку ці яго прадстаўніку свае рашэнні;

1.13. перадаваць у парадку, устаноўленым заканадаўствам, матэрыялы праверак, іншыя матэрыялы па фактах парушэнняў заканадаўства, за якія прадугледжана крымінальная адказнасць, у органы крымінальнага пераследавання ў адпаведнасці з іх кампетэнцыяй;

1.14. адмяняць не адпаведныя заканадаўству рашэнні ніжэйстаячых падатковых органаў;

1.15. захоўваць падатковую тайну і правілы захоўвання звестак аб плацельшчыках;

1.16. прымаць і рэгістраваць заявы, паведамленні і іншую інфармацыю аб парушэннях падатковага заканадаўства і праводзіць ва ўстаноўленым парадку іх праверку.

2. Падатковыя органы нясуць таксама і іншыя абавязкі, устаноўленыя заканадаўчымі актамі.

3. Падатковыя органы пры кантролі за выкананнем іншай абавязанай асобай падатковага абавязацельства плацельшчыка выконваюць абавязкі, устаноўленыя гэтым Кодэксам.

4. Не дапускаецца прыцягваць падатковыя органы для выканання абавязкаў, не ўскладзеных на іх заканадаўчымі актамі.

Артыкул 109. Абавязковае дзяржаўнае страхаванне службовых асоб падатковых органаў

1. Службовыя асобы падатковых органаў, якія ажыццяўляюць і (ці) непасрэдна забяспечваюць кантрольную дзейнасць, па пераліку, які вызначае Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь (далей – службовыя асобы, уключаныя ў пералік), падлягаюць абавязковаму дзяржаўнаму страхаванню за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту.

2. У выпадку гібелі (смерці) службовай асобы, уключанай у пералік, якая надышла з прычыны злачыннага замаху на яе жыццё ці здароўе ў сувязі з выкананнем ёй службовых абавязкаў ці з прычыны прыняцця ёй мер па прадухіленні (спыненні) злачынства ці іншага правапарушэння, яго спадчыннікам выплачваецца аднаразовая страхавая сума ў памеры 10-гадовай сумы зароботнай платы загінуўшага (памерлага). Дадзеная страхавая сума выплачваецца на ўказаных падставах таксама ў выпадку смерці службовай асобы, уключанай у пералік, якая надышла на працягу аднаго года пасля спынення ім працы ў падатковым органе.

3. Пры ўстанаўленні службовай асобе, уключанай у пералік, у тым ліку на працягу аднаго года пасля спынення ёй працы ў падатковым органе, інваліднасці, якая надышла з прычыны злачыннага замаху на яе жыццё ці здароўе ў сувязі з выкананнем ёй службовых абавязкаў ці з прычыны прыняцця ім мер па прадухіленні (спыненні) злачынства ці іншага правапарушэння, пацверджанай медыцынскім заключэннем, ёй выплачваецца аднаразовая страхавая сума ў памеры:

5-гадовай сумы зароботнай платы – інваліду I групы;

4-гадовай сумы зароботнай платы – інваліду II групы;

3-гадовай сумы зароботнай платы – інваліду III групы.

4. Службовай асобе, уключанай у пералік, якая атрымала цяжкае ці менш цяжкае цялеснае пашкоджанне, якое не выклікала інваліднасці, з прычыны злачыннага замаху на яе жыццё ці здароўе ў сувязі з выкананнем ёй службовых абавязкаў ці з прычыны прыняцця ёй мер па прадухіленні (спыненні) злачынства ці

іншага правапарушэння, пацверджанае медыцынскім заключэннем, выплачваецца аднаразовая страхавая сума адпаведна ў памеры 2-гадовай ці 0,5-гадовай сумы зароботнай платы.

5. У выпадку гібелі (смерці) службовай асобы, уключанай у пералік, ці ўстанаўлення ёй інваліднасці, якая надышла ў выніку ранення, кантузіі, траўмы, калецтва, захворвання, ці атрымання ёй цяжкага ці менш цяжкага цялеснага пашкоджання, якое не выклікала інваліднасці, лёгкага цялеснага пашкоджання, якія мелі месца пры выкананні ім службовых абавязкаў, пацверджаных медыцынскім заключэннем, акрамя выпадкаў, прадугледжаных [пунктамі 2–4](#) гэтага артыкула, выплачваецца аднаразовая страхавая сума ў памеры:

250 базавых велічынь – спадчыннікам загінулай (памерлай) службовай асобы, уключанай у пералік;

100 базавых велічынь – інваліду I групы;

75 базавых велічынь – інваліду II групы;

50 базавых велічынь – інваліду III групы;

10 базавых велічынь – службовай асобе, уключанай у пералік, якая атрымала цяжкае цялеснае пашкоджанне, якое не выклікала інваліднасці;

7 базавых велічынь – службовай асобе, уключанай у пералік, якая атрымала менш цяжкае цялеснае пашкоджанне, якое не выклікала інваліднасці;

5 базавых велічынь – службовай асобе, уключанай у пералік, якая атрымала лёгкае цялеснае пашкоджанне.

6. Выплата страхавой сумы ў адпаведнасці з гэтым артыкулам па адным і тым жа страхавым выпадку праводзіцца за вылікам раней атрыманых страхавых сум.

7. У выпадку знішчэння ці пашкоджання маёмасці, якая належыць службовай асобе, уключанай у пералік, ці яе блізкім, у выпадках, прадугледжаных [пунктамі 2–5](#) гэтага артыкула, гэтай службовай асобе ці яго блізкім выплачваецца страхавое пакрыццё ў памеры прычыненай шкоды, але не большым за сапраўдны кошт знішчанай ці пашкоджанай маёмасці на дзень прыняцця рашэння аб выплаце.

8. Пры выяўленні асоб, вінаватых у гібелі (смерці) службовай асобы, уключанай у пералік, прычыненні шкоды яе здароўю, прычыненні маёмаснай шкоды ёй ці яе блізкім, выплачаныя страхавыя сумы падлягаюць спагнанню з вінаватых асоб.

9. Парадак і ўмовы выплаты страхавых сум, якія выплачваюцца па абавязковым дзяржаўным страхаванні службовых асоб, уключаных у пералік, вызначае Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 110. Правы і абавязкі мытных органаў

1. Мытныя органы і іх службовыя асобы пры кантролі за прытрымліваннем падатковага заканадаўства, кантролю за выкананнем іншай абавязанай асобай падатковага абавязацельства плацельшчыка карыстаюцца правамі і нясуць абавязкі, прадугледжаныя гэтым Кодэксам для падатковых органаў.

2. Мытныя органы штомесяц размяшчаюць на адзіным інтэрнэт-партале мытных органаў у сетцы Інтэрнэт у парадку, устаноўленым Дзяржаўным мытным камітэтам Рэспублікі Беларусь, пералік арганізацый і індывідуальных прадпрымальнікаў, якія не выканалі патрабаванне мытнага органа аб выплаце падаткаў, збораў (пошлін) у тэрміны, указаныя ў рашэнні аб спагнанні мытных плацэжаў, спецыяльных, антыдэмпінгавых, кампенсацийных пошлін, утылізацыйнага збору, працэнтаў, пеняў ці ў рашэнні па акце мытнай праверкі.

У пераліку, указаным у частцы першай гэтага пункта, павінны ўтрымлівацца звесткі аб уліковым нумары плацельшчыка, поўным найменні арганізацыі, прозвішчы, уласным імені, імені па бацьку (калі гэтакае маецца) індывідуальнага прадпрымальніка, якія маюць нявыкананы абавязак па выплаце мытных плацяжоў, спецыяльных, антыдэмпінгавых, кампенсацийных пошлін, утылізацыйнага збору, працэнтаў, пеняў, даце пагашэння такой запазычанасці.

Артыкул 111. Адказнасць падатковых і мытных органаў і іх службовых асоб

Падатковыя і мытныя органы нясуць адказнасць за страты, прычыненыя ў выніку сваіх незаконных рашэнняў, неправамерных дзеянняў (бяздзейнасці), а таксама незаконных рашэнняў, неправамерных дзеянняў (бяздзейнасці) сваіх службовых асоб пры выкананні імі службовых абавязкаў.

Прычыненыя страты кампенсуюцца ў парадку, прадугледжаным заканадаўствам.

2. За незаконныя рашэнні, неправамерныя дзеянні (бяздзейнасць) службовыя асобы падатковых і мытных органаў нясуць дысцыплінарную, адміністрацыйную, крымінальную і (ці) іншую адказнасць у адпаведнасці з заканадаўчымі актамі.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь

А. Лукашэнка